

ဆွဒီနင်
၂၂၂၂

တွေ့တောဆင်ခြင်မှု
အနုပညာ

လူ့အဖြစ် လူတွေ့နဲ့အတူ ပျော်ပျော်နေကြရဖို့
ဝေးရေးသူ၏ အတွေ့အကြုံ အတွေးအမြင်များ
စုည်းတင်ပြမှု

ဆူဒိုနင်

တွေးတောဆင်ခြင်မှု
အနုပညာ

၄.၈.၀၀

The Embassy

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်ရေးသည်

ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏

ပဓာနကျသော တာဝန်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့သဘောထား

ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပ နိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဆန့်ကျင်ကြ။

စာအုပ်တိုက်

အမှတ်(၃၄၅)၊ ဗဟာစတုလသစ်၊ ကျောက်တံတားမြို့၊ ရန်ကင်းမြို့။

အမှတ်ရရှိ ၇ ၆ ၇၃

၈၃ APR ၇၃

စာပေလောက စာအုပ်အမှတ် ၃၁၈

တွေ့တောဆင်ခြင်မှု အနုပညာ
ဆူဒိုနင်

စာပေလောက စာအုပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့၊
[ဖုန်း - ၂၇၅၁၆၆]

စာအုပ်စာတမ်း စာနယ်ဇင်း ခွင့်ပြုအမှတ်

[၆၇၀/၂၀၀၀ (၈)]

စာအုပ်စာတမ်း မျက်နှာပုံး ခွင့်ပြုအမှတ်

[၁၀၀/၂၀၀၀ (၁)]

မျက်နှာပုံး

စော်မောင်

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်

(၁၀၀၀)

ထုတ်ဝေခြင်း

စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၀၁

စာအုပ်ချုပ်

ကိုမြင့်

ဦးအောင်ကြီး (၀၉၈၆)၊ ရွှေပုရပိုဒ်စာပေ

အမှတ် ၅၊ တင့်ဆန်းလမ်း

ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ထုတ်ဝေ၍

ဒေါ်ခင်လှ (မြ ၀၁၅၇၈)၊ စာပေလောက ပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွင်းစာသားများ ပုံနှိပ်သည်။

မာတိကာ

-။	အဖွင့်စကား	
၁။	မနာလိုတိုရှည်ရဲ့ မူလဘူတ	၁
၂။	မြို့လယ်ကောင်မှာ တောတိုးကြသူများအကြောင်း	၁၃
၃။	ရုံသွင်းလို့ ပြလိုက်စမ်းချင်တယ်	၂၂
၄။	နားလည်ပေးနိုင်ရင်	၂၇
၅။	ကြားသုံးကြား	၃၂
၆။	နတ်လူသာခု ခေါ်စေသော်ဝ်	၃၈
၇။	မင်းမင်းလတ်ကဖြင့် မရှိတော့ဘူး	၅၁
၈။	လူ့လောကမှာ တစ်နေရာ	၇၀
၉။	ကံကို ဉာဏ်နဲ့ ယုံတဲ့နည်း	၈၄
၁၀။	စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်မှု အကျင့်ပါခြင်းနဲ့ သတိထားခြင်း	၉၇
၁၁။	စိတ်မွေးမြူရေး	၁၁၀
၁၂။	နာမပညတ် နာယူတတ်သော်	၁၂၉
၁၃။	အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်လိုခြင်း အထုံဝါသနာ	၁၄၁

၁၄။	မြန်မာအမျိုးသမီးများအပေါ် မြန်မာ့လူ့ဘောင်ရဲ့ တောင်းဆိုမှု	၁၅၇
၁၅။	ကျွန်တော် နားလည်တဲ့ အချစ် (အစစ်)	၁၇၁
၁၆။	ဦးနှောက်သုံးပြီး ချစ်တဲ့နည်း	၁၈၄
၁၇။	အိုးနဲ့ကြိုးတို့ ဆိုးဆိုးရွားရွား မထိကြ၊ မငြိရလေအောင်	၁၉၉
၁၈။	ညောင်ညိုပင်စခန်းများရဲ့ နိဂုံး	၂၁၅
၁၉။	ကွဲပြားမှုရဲ့ အလှ	၂၂၈
၂၀။	သေဖို့ ပြင်လိုက်ကြရအောင်	၂၃၈
၂၁။	လွမ်းလည်း မလွမ်းချင်ဘူး အမှတ်တမဲ့ နင်လေ ထွက်သွားပါ	၂၅၃
-။	စာရေးသူ၏ စာပေနှင့် ဘဝဖြစ်စဉ်မှတ်တမ်း	၂၅၉

အဖွင့်စကား

၁၉၉၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ နှစ်ဦးပိုင်းအထိ ရေးဖြစ်ခဲ့သမျှ အတွေးဆောင်းပါးတွေကို စုစည်းတင်ဆက်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမှန်တော့ ဆောင်းပါးလိုတောင် မခေါ်ချင်ပါဘူး။ အကဲဆေးလိုပဲ ခေါ်ထိုက်တဲ့ စာအမျိုးအစားတွေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်လိုပဲခေါ်ခေါ်၊ သည် စာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ အကြောင်းအရာအားလုံးဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပင်ကိုအတွေးအကြံနဲ့ အတွေးအမြင်တွေကို စာဖတ်သူများပါ ပိုင်းတွေးနိုင်အောင် ဆွေးနွေးထားတာတွေချည်းပါ။

ကျွန်တော် တွေးမိတာလေးတွေထဲမှာ 'သဘောထား'ဆိုတဲ့ စိတ်အထားလေးသာ တည့်မတ်သွားမယ်ဆိုရင် လူအဖြစ် လူတွေနဲ့အတူ နေရတာ ပိုလို့ ပိုလို့ နေပျော်လာတာကို သတိထားမိနေပါတယ်။

ကျွန်တော့်နည်းတူ စာဖတ်သူများလည်းနေပျော်အောင် နေတတ်စေချင်တဲ့ စေတနာလေးတစ်ခုနဲ့ သည်စာတွေကို စုစည်းတင်ဆက်လိုက်ရတာပဲဖြစ်ပါတယ်။

စာမူတွေကို ပြန်စိရာမှာ ခုနှစ်သက္ကရာဇ်ကို အဓိကမထားတော့ဘဲ တူရာ တူရာ အကြောင်းအရာများကို စုပြီး စီလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်စာတွေကို ဆားတစ်ဆုပ်နဲ့ ပုံခိုင်းဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော်
ကတော့ .စေတနာသန့်သန့်နဲ့ ဆားဖြူဖြူသန့်သန့်လေးတစ်ဆုပ်ကို
မျှလိုက်တာပါပဲ။ ယူတဲ့လူရဲ့လက်က ညစ်ပတ်နေလို့ ကျွန်တော်ပေးတဲ့
ဆားဖြူဖြူ ညိုညစ်ညစ် ဖြစ်သွားခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ယူသူ
လက်မှာ အကွဲအရှိုနေလို့ စပ်တတ်တတ်လေးဖြစ်သွားလျှင်သော်
လည်းကောင်း ဆားထေသို့ ကျွန်တော့်မှာ တာဝန်မရှိတန်ကောင်းဘူးလို့
ကျွန်တော် ယုံပါတယ်။

သည်စာတွေကို ပုံနှိပ်ဖော်ပြပေးခဲ့တဲ့ ရွှေအမြဲတေ၊ ပန်းဝေသီ၊
သရဖူ၊ ရွှေပုစွန်၊ Fashion Image မဂ္ဂဇင်းများ၊ အလင်္ကာဂီတ
ဂျာနယ်နဲ့ တက်လမ်း၊ ပေါ်ဖြူလာ၊ အလင်းတန်းဂျာနယ်တို့ကို
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

မနာလိုတိုရှည်ရဲ့ မူလဘူတ

တွေ့ရှိပုံနိဒါန်း

လွန်ခဲ့တဲ့ လေး ငါး ဆယ်နှစ်လောက်အထိက ကျွန်တော့်မှာ သူတစ်ပါး အပေါ် မနာလိုတာတွေ၊ ဝန်တိုတာတွေ၊ မရှုစိမ့်တာတွေ အများကြီးရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူတစ်ပါး အောင်မြင်ပေါက်မြောက်တာကို ကြားသိရရင် ရင်ထဲမှာ ကျလီ ကျလီနဲ့ နားကြားပြင်းကတ်တတ်တယ်။ သူတစ်ပါးထွန်းကားနေတာကို မြင်ရရင် မျက်စိနောက်တတ်တယ်။ တစ်ပါးသူရဲ့ကျဆုံးမှု၊ နစ်နာမှုတွေကိုကြားသိရရင် ဝမ်းသာတတ်တယ်။ အဲသည်လို ညစ်ပေစုတ်ပဲ့လှတဲ့ စိတ်မျိုးနဲ့ ကျွန်တော်ပါ။

ကျွန်တော့် ချစ်သူရည်းစားများနဲ့ကျပြန်တော့ တစ်မျိုး။ ကျွန်တော်က သဝန်မကြောင်တတ်ပြန်ဘူး။ သူတို့ ဘယ်လို အမျိုးကောင်းသားများနဲ့ ရင်းရင်းနှီးနှီး ခင်ခင်မင်မင် နေနေသည်ဖြစ်စေ ကျွန်တော့်စိတ်မှာ ဘယ်လိုမျှ မဘယ်လိုမိတတ်ပြန်ဘူး။

အသက် ၃၀ ကျော်မှာ ကျွန်တော် အိမ်ထောင်ကျပါတယ်။ အိမ်ထောင်ဦးမှာ ကျွန်တော့် အိမ်သူက ကျွန်တော်နဲ့ ပတ်သက်ရင် အမြဲ

မဟုတ်ပေမဲ့ တစ်ခါတလေ သဝန်တို့ပုံလေးတွေ မသိမသာပြတတ်တယ်။ အိမ်ထောင်ကျစ အနည်ကမထိုင်သေးတော့ သူနဲ့ အိမ်ထောင်မကျခင်က ခြေစလက်စတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ သူ့စိတ်ပါတဲ့အခါ ခန့်တတ်တယ်။ သည် အခါများမှာ 'သူ ကျွန်တော့်ကိုချစ်လွန်းလို့ သဝန်ကြောင့်ရှာတာပါလေ' ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ကြည်နူးကျေနပ် နေတတ်ခဲ့ပါတယ်။

သူနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်က တစ်စက်ဆို တစ်စက်ကလေး သော်မျှ သဝန်ကြောင့်ရမှန်း မသိပြန်ဘူး။ အဲတော့ ကျွန်တော်ဟာ သူ့ကို နှစ်နှစ်ကာကာ မရှိတာမို့လို့ သဝန်မတိုတာပါလို့ သူက ရန်ထောင်တယ်။ အဘယ်သူကောင့်သား၊ သူကောင့်သမီးက တီထွင်သွားတဲ့စကားလဲတော့ မသိဘူး။ 'ချစ်လို့သဝန်ကြောင့်တာ' ဆိုတဲ့ အူလည်လည် စကားတစ်ခွန်းက ကျွန်တော်တို့ တွင်တွင်ကြီး ကြားနာပြောဆိုနေကြတာမို့ ယုတ္တိဗေဒအရ သဝန်မကြောင့်တတ်ရင်ပဲ မချစ်လို့ရယ်ပါလို့ စွပ်စွဲလို့ ရတတ်နေချင်ပြန်တာ လည်း အမှန်ပါပဲ။

ရေဒီယိုအဆိုကျော် ကိုရဲဝင်းရဲ့ တစ်ခေတ်ဆီက သီချင်းတစ်ပိုဒ်ကို တောင် မှတ်မိနေသေးတယ်။ ဘာတဲ့

'သဝန်မကြောင့်တာဟာ ချစ်လွန်းလို့ မဟုတ်တယ်
 အသည်းအသက်မက ချစ်လာခဲ့ရင်
 သူများကြည့်တာပင်
 ကိုယ်မခံချင်ဘူး စိတ်မှာကွယ်' တဲ့။

အဲသည် အူလည်လည် အတွေးအခေါ်က ခေါင်းထဲမှာဆိုထားတော့ သဝန်မကြောင့်တတ်တဲ့ ကျွန်တော့်ခမျာ မချစ်တတ်သလိုလို ဖြစ်နေရှာပါ ရောလား။ ကျွန်တော့်အိမ်သူက ကျွန်တော်သူ့ကို နှစ်နှစ်ကာကာ မရှိဘူး လို့ ယိုးစွပ်တဲ့အခါများမှာ သူ့ကို မချေပနိုင်ရုံတင်မကဘဲ သူပြောတာ ဟုတ်များ ဟုတ်နေသလားလို့ တွေးယူမိတဲ့အထိ ကျွန်တော့်ကို အဲသည် အူလည်လည် အတွေးအခေါ် အဆိုအမိန့်က ဒုက္ခပေးပါတယ်။

တစ်ရက်မှာတော့ ဘယ်သူ့ကိုလဲမသိဘူး၊ ကျွန်တော့်ထုံးစံအတိုင်း သွန်သင်ပေးနေမိရင်းက ခေါင်းထဲမှာ လျှပ်စီးလက်သလို အလင်းတန်းသစ် တစ်ခု ရသွားတယ်။ 'ချစ်လို့ သဝန်ကြောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သဝန်မကြောင်တတ်သူသည် မချစ်သောသူသာ ဖြစ်ရမည်' ဆိုတဲ့ ဘယ်က စမှန်းမသိတဲ့ အဆိုအမိန့်နဲ့ ယုတ္တိဗေဒဟာ ချွတ်ချော်မှားယွင်းနေကြောင်း ဒက်ခနဲ လှမ်းမြင်လိုက်တဲ့ အလင်းတန်းပါ။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါး ဆယ်နှစ်လောက်အထိ ကျွန်တော့်မှာရှိနေခဲ့တဲ့ သူတစ်ပါးအပေါ် မနာလိုတတ်တာတွေ၊ ဝန်တိုတတ် တာတွေ၊ မဂ္ဂစိမ့်တတ်တာတွေ မရှိတော့တာကိုလည်း တအံ့တဩ သတိ ထားမိလိုက်တယ်။ သည်မှာတင် မနာလိုစိတ်၊ ဝန်တိုစိတ်၊ မဂ္ဂစိမ့်မှု၊ သဝန်ကြောင်မှုတို့ရဲ့ ဇာစ်မြစ် တရားခံ အစစ်အမှန်ကို တိတိလင်းလင်း ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် မြင်လိုက်ရပါတယ်။

မနာလိုတိုရှည်ရဲ့ မူလဘူတ

တကယ်တော့ သိုးဆောင်းစကားနဲ့ jealousy သို့မဟုတ် envy လို့ ခေါ်တဲ့ မနာလိုတိုရှည်စိတ်၊ သဝန်ကြောင်မှု၊ မဂ္ဂစိမ့်မှုတွေ လူတစ်ယောက် မှာ ဖြစ်ပေါ်လာဖို့အတွက် အကြောင်းတရားနှစ်ရပ်ပဲ လိုအပ်ပါတယ်။

ပထမအကြောင်းတရားက မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှု မရှိခြင်းဖြစ်ပြီး ဒုတိယအကြောင်းတရားက မိမိရဲ့ အခြေအနေမှန်ကို လက်ခံနိုင်စွမ်းမရှိခြင်း တို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှုရှိသူများ၊ မိမိရဲ့ အခြေ အနေမှန်ကို သက်ဝင်လက်ခံနိုင်စွမ်း ရှိသူများမှာ ဝန်တိုစိတ်တွေ ကင်းမဲ့တယ်လို့ ပြောင်းပြန် ပြန်ယူနိုင်ပါတယ်။

သည်အချက် နှစ်ချက်နဲ့ သဝန်ကြောင်တတ်ခြင်းတို့ ဆက်နွယ်မှုကို အရင်ဆုံး ဆန်းစစ်ပြပါမယ်။

သဝန်ကြောင်ခြင်း

သဝန်ကြောင်တာ၊ သဝန်တိုတာတွေဟာ ချစ်သူရည်းစားများကြား၊ ဇနီးမောင်နှံများကြား၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း အရင်းအချာများကြားမှာ ဖြစ်တတ်တဲ့စိတ်ပါ။ အထက်ကဆိုခဲ့သလို မိမိတို့ရဲ့ သဝန်ကြောင်မှုကို ဆင်ခြေလွယ်လွယ် ပေးချင်လာတဲ့အခါများမှာ 'ချစ်လို့ သဝန်ကြောင်တာ' လို့ ပြောလိုက်ရင် ပြီးနေတတ်စမြဲပါပဲ။ သဝန်အကြောင်ခံရတဲ့သူကလည်း အဲသည် ဆင်ခြေလေးကြားလိုက်ရရင် နားဝင်ချိုသွားပြီး တော်ရုံတန်ရုံကို အလွယ်တကူ ခွင့်လွှတ်ပေးလိုက်တတ်စမြဲလည်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သည်ဆင်ခြေကို စောဒကတက်ကြည့်ဖို့တော့ ဘယ်သူမျှ အားမထုတ်ဖူးသေးပါဘူး။ တကယ်က အဆွေခင်ပွန်း အရင်းအချာများကြား မှာဖြစ်တဲ့ သဝန်ကြောင်စိတ်ဟာ ချစ်စိတ်ကြောင့် ဘယ်လိုနည်းနဲ့မျှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အချစ်ခံချင်စိတ်ကြောင့်သာ ဖြစ်လာရတာပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ အဖော်က ကိုယ့်ထက် တစ်ပါးသူအပေါ် ပိုတွယ်တာသွားမှာ၊ ပိုခင်မင် သွားမှာ၊ ပိုချစ်သွားမှာ စိုးရိမ်တဲ့စိတ်ကို သဝန်ကြောင်တယ်လို့ ခေါ်တာပါ။ ဒါကြောင့် သည်စိတ်ဟာ ကိုယ့်အဖော်ကို ချစ်လို့ဆိုတာထက် ကိုယ့်အဖော်က ကိုယ့်ကို ချစ်စေလို့မူ (ဝါ) မိမိရဲ့ အချစ်ခံလို့မူကြောင့် ဖြစ်လာရတာ သေချာပါတယ်။

သည်နေရာမှာ ကိုယ့်အဖော်ဟာ တစ်ပါးသူအပေါ် စိတ်ယိုင်သွားနိုင် လောက်တယ်ဆိုတဲ့ သံသယစိတ်ကလေးကလည်း ဖေးဖေးထ နေပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ်နဲ့ ကိုယ့်အဖော်ရဲ့ကြားက စည်းနှောင်အားကို မယုံရဲတာပါ။ သူ ငါ့ကို နှစ်နှစ်ကာကာမှ ရှိပါလေစ၊ ငါ့ထက်သာတာ တွေ့သွားတဲ့တစ်နေ့မှာ ငါ့ကိုများ စွန့်ခွာသွားမှာလေလားဆိုတဲ့ အတွေး တွေက ပီစီးလွန်းမက ပီစီးလာတဲ့အခါ ကိုယ့်အဖော်က တခြားတစ်ပါးသော သူများနဲ့ အရောတဝင်နေလိုက်တိုင်းမှာ စိတ်ဆင်းရဲမှု အထွတ်အထိပ်ကို ရောက်ရောက်သွားပါတော့တယ်။

အကြောင်းရင်းက မိမိကိုယ်ကို မယုံကြည်မှုပါပဲ။ ဟုတ်တယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မယုံရဲတာပါ။ ကိုယ့်အဖော်က ကိုယ့်ကို စွန့်ခွာသွားလောက်အောင် ဆိုးရွားတဲ့အခြေအနေ၊ အကျင့်စရိုက်များ ကိုယ့်မှာရှိနေမှန်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသတိထားမိနေတဲ့အခါမျိုးမှာ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ကိုယ့်ထက်သာသူတွေ လောကမှာ အများကြီးရှိနေတယ်လို့ ယုံမှတ်နေပြီး ကိုယ့်အဖော်ကလည်း ကိုယ့်အပေါ် နှစ်နှစ်ကာကာမရှိလောက်ဘူးလို့ ထင်ယောင်နေချိန်မျိုးမှာ သည်စိတ်တွေ ဖြစ်လာရတော့တာပါပဲ။

ကျွန်တော်ဟာ ချစ်သူရည်းစားတွေနဲ့ ဇနီးမယားအပေါ်မှာ ဘယ်တုန်းကမျှသဝန်မကြောင်တတ်ခဲ့ကြောင်း အထက်မှာ ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ရည်းစားတွေ အများကြီးထားခဲ့ဖူးပါတယ်။ ယောက်ျားတစ်ယောက်အနေနဲ့ အထိုက်အလျောက် စွဲတယ်လို့ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ယုံပါတယ်။ မိန်းကလေးတိုင်း ကျွန်တော့်ကို ကြိုက်နေရမယ်၊ ကျနေရမယ်ဆိုတဲ့ ရူးသွပ်ပေါချာမှုမျိုးနဲ့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်တော့်ကိုကျလာအောင် လုပ်နိုင်စွမ်းလောက်တော့ ကျွန်တော့်မှာရှိတယ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံတာမျိုးပါ။

တစ်နည်းအားဖြင့် စွန့်ခွာသူဟာ ကျွန်တော်သာ ဖြစ်ရမယ်။ သူတို့ စွန့်ခွာသွားတာကို ခံရတဲ့ကျွန်တော် ဘယ်တော့မျှ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ယုံနေတာပါ။ ကျွန်တော်နဲ့ အနေပိုနီးလေလေ၊ ကျွန်တော့်ကို ပိုတွယ်တာစွဲလမ်းလာလေလေ ဖြစ်နေအောင် လုပ်နိုင်စွမ်းတယ်လို့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ယုံကြည်မှုက သိပ်ကြီးပါတယ်။ သည်တော့ ကျွန်တော်က သူတို့တွေအပေါ်မှာ ဘယ်လိုအကြောင်းနဲ့မျှ သဝန်တိုစိတ်တွေ ဖြစ်မလာတော့ပါဘူး။

လူသားပီပီ သူတို့တွေဟာလည်း ဇာတ်လိုက်မင်းသားတို့၊ အဆိုကျော်တို့ကို နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုတွေ ရှိတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကိုလည်း ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုမျှ မနေပါဘူး။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း တင်တင်အေး၊

တင်တင်နဲ့၊ ခင်သန်းနဲ့၊ ချိုပြုံး၊ ပုလဲ၊ မေဆွိ၊ တင့်တင့်ထွန်း၊ နန္ဒာလှိုင်၊ ရတနာဦး စသည်ဖြင့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ နှစ်သက်စွဲလမ်းခဲ့ဖူးတဲ့ မင်းသမီးတွေ၊ အဆိုကျော်တွေ နည်းမှမနည်းတာ။ ဝင်းဦးတို့၊ သန်းနိုင်တို့၊ စိန်လွင်တို့၊ အရိုင်းတို့လို ယောက်ျားသားတွေထဲကတောင် ပါလိုက်သေး တယ်။ ကိုယ်ကြိုက်သလို သူတို့ မိန်းမသားတွေလည်း ကြိုက်နိုင်တာပဲပေါ့။ ဘာအရေးလဲ။ တစ်ချိန်က ခင်သန်းနဲ့ကို ကျွန်တော်ကြိုက်ခဲ့ပေမဲ့ ကနေ့ခါ မှာတော့ နန္ဒာလှိုင်ကို ပြောင်းကြိုက်နေလိုက်ပြန်တယ်။ နောက်တစ်ယောက် ပေါ်လာရင် အဲသည်တစ်ယောက်ကို ကြိုက်ဦးမှာပဲ။ အဲသည်လိုပဲ သူတို့ တွေလည်း ဟိုတုန်းက ကျော်သူကို ကြိုက်ပေမဲ့ သည်ကနေ့ ဒွေးဖြစ်ချင် ဖြစ်သွားမှာပဲ။ သည်တော့ သည်လို အနုပညာသည်တွေအပေါ် နှစ်သက် လက်ခံ စွဲလမ်းစိတ်အပေါ် လိုက်မနာလိုဖြစ်နေရင် သဝန်ကြောင်နေရင် ပေါ်ချာချာနိုင်ရာ ကျလှပါတယ်။

သည်တော့ ကျွန်တော်က ဘယ်သူ့အပေါ်မှာမှ သဝန်မကြောင်မိ တော့ဘူး။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ သဝန်ကြောင်ဖူးတယ်။ အသက် ၂၀ မပြည့်ခင်ကပါ။ ကျွန်တော့် ငယ်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က တခြား သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ တရင်းတနှီး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေရင်ကျွန်တော် မနာလိုတွေ ဖြစ်တတ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်စိတ်ဟာ ကြာကြာမခံဘူး၊ ခဏချင်းနဲ့ ပျောက်သွားတယ်။

အကြောင်းရင်းက သည်သူငယ်ချင်းနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့က စရိုက်ချင်း သိပ်မတူဘူး၊ လူဆိုတာ ကိုယ်နဲ့စရိုက် ပိုတူသူကို ပေါင်းသင်းခင်မင်ချင်တာ သဘာဝကျမှန်း ချက်ချင်းလို ရိပ်စားမိသွားတဲ့အတွက်ပါပဲ။ တစ်နည်း ပြောရရင် သူ ပိုခင်တဲ့ တခြားသူငယ်ချင်းတွေမှာရှိတဲ့ အရည်အသွေးတွေ ကျွန်တော့်မှာ မရှိမှန်း ကျွန်တော့်စိတ်က အလွယ်တကူ လက်ခံလိုက်တာပါပဲ။ ဆိုကြပါစို့။ အားကစားနဲ့ပတ်သက်ရင် ကျွန်တော်က ဘယ်အားကစားနည်း ကိုမှ မတတ်မကျွမ်းတဲ့သူ။ ယောက်ျားစင်စစ် ဖြစ်ပါလျက်ကနဲ့ ဘောလုံး

တောင် မကန်တတ်ဘူး။ သူငယ်ချင်းက အားကစားသမား။ သူက သူနဲ့ ဘက်လုပ်လို့ ရတဲ့သူကိုသာ ပိုခင်မှာပေါ့။ ကျွန်တော်နဲ့က ဘယ်လိုမှ ဘက်လုပ်လို့မရနိုင်တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ခင်ချင်ဦး တောင်မှ အမြဲတစေတော့ တွဲနေစရာအကြောင်းမရှိဘူးလေ။ ဒါကို လက်ခံ လိုက်ရင် မနာလို တိုရှည်စိတ်တွေ အလိုလိုပျောက်သွားတာပါပဲ။

သည်တော့ကာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိရင်၊ ကိုယ့်ရဲ့ အခြေအနေ မှန်ကို အသာတကြည် လက်ခံနိုင်စွမ်းရှိရင် သဝန်ကြောင်စိတ်တွေ၊ မနာလိုစိတ်တွေ အလိုလိုကင်းပသွားနိုင်တာ သေချာနေပါတယ်။

သည်နေရာမှာ 'မိန်းမဆိုတာ အူတိုမျိုး'ဆိုတဲ့ နောက်ထပ် အူကြောင်ကြောင် ဆိုရိုးတစ်ရပ်လည်း ရှိနေပြန်ပါသေးတယ်။ 'ချစ်ရင် သဝန် ကြောင်တယ်' ဆိုတာလိုပဲ လူတို့ရဲ့ စိတ်နှလုံးမှာဖြစ်ပေါ်တဲ့ ညစ်နွမ်းတဲ့ စိတ်တွေအတွက် ခပ်လွယ်လွယ် ဆင်ခြေဆင်လက်ပါပဲ။

အထက်ကပြောခဲ့တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု အတိုင်းအဆ၊ ကိုယ့်အခြေအနေကိုယ် အသာတကြည် လက်ခံနှလုံးသွင်းနိုင်စွမ်း စတာတွေနဲ့ မိန်းမတွေ အူတိုတာနဲ့ကျတော့ တချို့ကိစ္စတွေမှာ သိပ်မဆိုင်ချင်ပြန်ဘူး။ မိန်းမတွေက သူတို့ရဲ့ ချစ်သူရည်းစားများ၊ ခင်ပွန်းသည်များနဲ့ ပတ်သက် လို့ အူတိုကြရာမှာ အခြေခံအကြောင်းတရားက ယောက်ျားနဲ့ မိန်းမ အကြားက ခန္ဓာဗေဒနဲ့ စိတ္တဗေဒဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံချင်း ကွာခြားမှုများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကျင့်စရိုက် ကွဲပြားမှုပါပဲ။

မိန်းကလေး ချောချောတစ်ယောက်ကို ဖျတ်ခနဲတွေ့လိုက်ရလို့ ယောက်ျားတစ်ယောက်က 'ငမ်း' လိုက်တာမျိုးအထိက မိန်းမတွေဘက်က နားလည်ပေးလို့ရပါတယ်။ သူတို့လည်း ယောက်ျားလေးချောချော တစ် ယောက်ကိုမြင်ရင် ဘာရယ်မဟုတ်ဘူး ငေးချင်ငေးဖြစ်သွားနိုင်သေးတာကိုး။ သို့ပေမဲ့ ရင်သားကြွကြွ တင်ပါးလှလှနဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ကို ယောက်ျား တစ်ယောက်က မျက်လုံးရိုင်းနဲ့ ကြည့်တာမျိုးကိုကျတော့ သူတို့တွေ

နားလည်ပေးရခက်နေပါပြီ။ သူတို့အနေနဲ့ ယောက်ျားတွေရဲ့ ရင်တွေ၊ တင်တွေကို ကြည့်ဖြစ်နေတာမဟုတ်ပါဘူး။ အလွန် အလွန်မှ အရပ်အမောင်းကောင်းတာ၊ ဗလကောင်းတာလောက်ပဲ သတိထားမိကြမှာပါ။ အဲလို သတိထားမိတယ်ဆိုဦးတောင် သူတို့တွေမှာ ယောက်ျားတစ်ယောက်က ကိုယ်လုံးလှလှ မိန်းမတစ်ယောက်အပေါ် မနောက်နဲ့ ရုတ်ခြည်းပြစ်မှားလိုက်တဲ့ ရာဂ ရောနေတဲ့ သတိထားမိမှုမျိုး မဟုတ်ဘူး။

ပြီးတော့ ယောက်ျားတွေရဲ့ စရိုက်နဲ့ အစဉ်အလာအရ ချစ်သူရည်းစား ဇနီးမယားအပေါ်မှာ ထားရှိတဲ့ သစ္စာတရားက သတ်သတ်၊ တိတ်တိတ်ပုန်းဖြစ်စေ၊ ဖြောင်ကျကျဖြစ်စေ သတ်သတ်လို့ အပျိုးစွဲယုံမှတ်ထားတဲ့အတွက် ယောက်ျားအများစုဟာ အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြန်မှုကို လစ်ရင် လစ်သလို အလွယ်တကူ ကျူးလွန်လိုက်ဖို့ ဝန်မလေးကြပြန်ဘူး။ ယောက်ျားလောကမှာ အဲသည်လို ကျူးလွန်ရုံသူတွေကိုမှ သူရဲကောင်းလို အထင်ကြီးပြတဲ့ ရောဂါ ဆိုးကလည်း ရှိနေသေးတယ်။

သည်တော့ အစဉ်အလာအရလည်းကောင်း၊ ခန္ဓာဗေဒ ဖွဲ့စည်းပုံနဲ့ စိတ္တဗေဒ အခြေခံများအရလည်းကောင်း ယောက်ျားများဟာ တရားဝင် မယားပြိုင်ထားရှိခွင့် စတဲ့ ကင်းလွတ်ခွင့်အထွေထွေကို မွေးရာပါဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့ လူသားများ ဖြစ်နေပါတော့တယ်။ မိန်းမတွေအတွက်တော့ ဒါတွေကို လူ့ဘောင်က အတိအလင်း တားမြစ်ထားတဲ့အပြင် တရားဥပဒေကလည်း ယောက်ျားများလို တရားဝင် လင်ပြိုင်ထားခွင့် ပြဋ္ဌာန်းပေးမထားပြန်ဘူး။ ဒီတော့ မိန်းမတွေရဲ့ ခန္ဓာဗေဒ၊ စိတ္တဗေဒ အခြေခံတွေအရလည်း ယောက်ျားတွေလိုတော့ မြင်မြင်သမျှ၊ ဆုံဆုံသမျှနဲ့ ယဉ်ပါးချင်စိတ်က မိန်းမတွေမှာ နည်းပါးပါတယ်။

သည်တော့ကာ မိန်းမတွေအတွက် ယောက်ျားတွေရဲ့ စွတ်ကယ် စွတ်ကယ် ဖောက်ပြန်တတ်မှုအစဉ်အလာကို ကြားဖူးနားဝအရဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်ပိုင်အတွေ့အကြုံအရ ဖြစ်ဖြစ် ကြားဖန် မြင်ဖန် များလာတဲ့အခါ

ယောက်ျားမှန်ရင် သည်လိုချည်းလို့ အောက်မေ့ကုန်ကြပါတော့တယ်။ သည်အထဲ ကိုယ်နဲ့တွဲတဲ့၊ ကိုယ်နဲ့ရတဲ့ယောက်ျားကိုက သိပ်အကဲမရလို့ ကတော့ မိန်းမတွေရဲ့ မွေးရာပါ ပူပန်မှု၊ သောကဗျာပါဒ မီးတွေက လေနဲ့ပင့်ပေးသလို ဖြစ်ကုန်မှာပါ။ သည်အခါကျတော့ အကုန်သိမ်းကျုံးပြီး မိန်းမဆိုတာ အူတိုမျိုးလို့ သတ်မှတ်ပေးလိုက်ပါတယ်။

တစ်နည်းဆိုရရင် သည်ဆိုရိုးဟာ ယောက်ျားတွေရဲ့ မွေးရာပါ လိုင်စင်ကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းက အထောက်အကူပေးတဲ့ အနေမျိုးနဲ့သော် လည်းကောင်း၊ မိန်းမတွေကိုလည်း အလားတူလိုင်စင်မျိုး မပေးနိုင်တဲ့အတွက် အစားထိုးလိုင်စင်အဖြစ်သော်လည်းကောင်း ပေးအပ်လိုက်တဲ့ အူတိုခွင့် လိုင်စင်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

မစ္စရိယ

တစ်ပါးသူအပေါ် မလိုမှန်းထားနဲ့ မုဒိတာမပွားနိုင်တဲ့စိတ်၊ မနာလို ဝန်တိုစိတ်၊ မရူစိမ့်တတ်တဲ့စိတ်ဟာလည်း သည်အကြောင်းတရားနှစ်ပါး ပေါ်မှာပဲ အခြေတည်နေပါတယ်။

လူတစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်အပေါ်မှာ မလိုတမာစိတ် အချိန်မရွေး ဝင်လာနိုင်ပါတယ်။ ဆိုကြပါစို့။ မင်းသားကြီးတစ်ယောက်ဟာ နောက်ကတက်လာတဲ့ တက်သစ်စ မင်းသားငယ်အပေါ်မှာ မလိုတမာစိတ် အလွယ်တကူဖြစ်နိုင်သလို သာမန်လူတစ်ယောက်ကလည်း ဇာတ်လိုက် မင်းသား တစ်ယောက်ပေါ်မှာ မလိုတမာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ပထမအချက်က ကိုယ့်အရည်အချင်းကို ကိုယ်မသေချာလှတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မယုံကြည်မှုက စပါတယ်။ သူက သရုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ စွမ်းသလို ကိုယ်လည်းစွမ်းတယ်လို့ ယုံကြည်နေရင် သူ့ကို မနာလိုစရာ အကြောင်း နည်းပါးသွားပါတယ်။ ထို့အတူ သူက သရုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ စွမ်းသလို ကိုယ်သည်လည်း စာရင်းအင်းတွေကို ကိုင်တွယ်ထိန်းသိမ်းရာမှာ

စွမ်းလှပါတယ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်နေတဲ့ စာရင်းကိုင်တစ်ဦးဆိုရင် သည်မင်းသားအပေါ် ဘယ်လိုမျှ မလိုတမာ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။

နောက်တစ်ခုက ကိုယ့်အခြေအနေကို ကိုယ် အသာတကြည် လက်ခံတတ်ဖို့ပါပဲ။ အရပ် ငါးပေ လေးလက်မရှိသူ တစ်ယောက်က ခြောက်ပေ သမားကို အားကျမှာကလွဲလို့ မနာလိုမဖြစ်ဘူး။ ထိုအတူ မိန်းမ တစ်ယောက်က ယောက်ျားတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝကို အားကျရုံကျပြီး ယောက်ျားဖြစ်နေမှုအတွက် အဲသည် ယောက်ျားအပေါ်ဝန်တိုစိတ်မပေါ်ဘူး။ သည်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ ကိုယ့်အခြေအနေကို အသာတကြည် လက်ခံ ထားတာကိုး။

သို့သော် သီဆိုခြင်း၊ ရေးသားခြင်း၊ လူရည်လည်ခြင်း၊ စကားပြော ကောင်းခြင်း၊ သရုပ်ဆောင်ကောင်းခြင်း၊ ပညာတစ်ခုခုတတ်မြောက်ခြင်း စတာတွေမှာကျတော့ အခွင့်အရေးမရလို့သာ နေချင်နေမယ်၊ ကိုယ်လည်း လုပ်နိုင်တယ်လို့ ထင်မိမှားတတ်ကြပါတယ်။ သည်အခါ တစ်နေရာရာမှာ တော်နေသူ၊ ချွန်နေသူကို အလကားနေရင်းကို မနာလိုဖြစ်လာတယ်၊ ဝန်တိုလာတယ်၊ မုန်းတီးလာရပါတော့တယ်။

အမှန်က အရပ် ငါးပေလေးလက်မသမားက မိမိအရပ် သည်ထက် မတက်နိုင်တော့ဘူးလို့ အလွယ်တကူ လက်ခံနားလည်ထားသလို အချို့ သောက်စွဲတွေမှာ မိမိသည် မည်သို့မျှ မစွမ်းဆောင်နိုင်ဘူးလို့ အသာတကြည် လက်ခံနားလည်ယူတတ်ပြီဆိုတာနဲ့ ဝန်တိုစိတ်တွေ၊ မနာလိုစိတ်တွေ မှိန်ပျောက်သွားမှာ အသေအချာပါပဲ။

ကိုယ်တွေ့

သည်ဆောင်းပါးအစမှာ ရှေးခဲတဲ့အတိုင်း လွန်ခဲ့တဲ့ လေး ငါး ဆယ်နှစ်လောက်အထိက ကျွန်တော်ဟာ သူတစ်ပါးအပေါ် မနာလိုတတ်၊ ဝန်တိုတတ်၊ မရွံစိမ့်တတ်ဘဲ သူတစ်ပါးအောင်မြင်ပေါက်မြောက်တာကို ကြားသိရရင် ရင်ထဲမှာ ကျလီ ကျလီနဲ့ နားကြားပြင်းကတ်တတ်၊ သူတစ်ပါး

ထွန်းကားနေတာကို မြင်ရရင် မျက်စိနောက်တတ်၊ တစ်ပါးသူရဲ့ ကျဆုံးမှု၊ နစ်နာမှုတွေကို ကြားသိရရင် ဝမ်းသာတတ်သော ညစ်ပေစုတ်ပဲ့လှတဲ့ စိတ်မျိုးနဲ့ပါ။

ဒါပေမဲ့ အခုအခါမှာတော့ သည်စိတ်တွေ အတော့်ကို နည်းလာ ပါပြီ။ ပထမအချက်က ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ယုံကြည်မှု ကြီးမား သည်ထက် ကြီးမားလာလို့ပါပဲ။ ကျွန်တော်ဟာ စီးပွားရေးအရ အနုပညာ အရ ပညာရေးအရ လျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်မြင်နေသူမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ သို့သော် ကျွန်တော် ကျင့်လည်ကျက်စားတဲ့ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်မှာ အထိုက် အလျောက် အောင်မြင်သလို စီးပွားရေးအရလည်း အထိုက်အလျောက် နေနိုင်၊ စားနိုင်၊ သုံးနိုင်တဲ့ဘဝမှာ ရပ်တည်နေပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် အရမ်းကာရော မချမ်းသာ၊ မအောင်မြင်ရင်တောင်မှ လူတန်းစေတော့ နေနိုင်အောင်ဖန်တီးနိုင်စွမ်း ကျွန်တော့်မှာရှိတယ်လို့ ခိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည် နေတဲ့ အပိုင်းအခြားကို ရောက်လာပါပြီ။

တစ်ဖက်ကလည်း ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်အခြေအနေမှန်ကို ကျေကျေလည်လည် လက်ခံလာနိုင်နေပါပြီ။ ဆိုကြပါစို့။ ကျွန်တော်ဟာ ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ စီးပွားရေးပညာရှင်၊ တပ်မတော်သား၊ လေယာဉ် မောင်းသူ၊ သင်္ဘောမာလိန်မှူး၊ ဇာတ်လိုက်မင်းသား၊ ပန်းချီဆရာ စတာတွေ တစ်ခုမျှ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူးဆိုတာ သေချာနေပါပြီ။ သည်တော့ အဲဒါတွေ ဖြစ်နေသူများအပေါ်မှာ ကျွန်တော် ဘာမှ မနာလိုစရာအကြောင်း မရှိတော့ ပါဘူး။ ပြီးတော့ မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ စာတိုပေစတွေ ရေးနေသူပင်ဖြစ်လင့်ကစား ကျွန်တော်ဟာ နေဝင်းမြင့် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ကျော်ရင်မြင့် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ သူတို့က သူတို့အလုပ် သူတို့လုပ်နေကြသလို ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တော့် အလုပ် ကျွန်တော် လုပ်နေနိုင်ဖို့ပဲ လိုတယ်ဆိုတာကို နားလည်လက်ခံ ထားတဲ့အခါ သူတို့တွေအပေါ် ဝန်တိုစရာအကြောင်း မရှိပြန်ဘူး။

တလောက မတွေ့တာ ၁၀ နှစ်ကျော်ကြာပြီဖြစ်တဲ့ မိတ်ဆွေဟောင်း ပန်းချီခိုင်းဆရာတစ်ယောက်နဲ့ ပြန်ဆုံဖြစ်ပါတယ်။ သူက ကျွန်တော်ထက် တစ်နှစ် နှစ်နှစ်လောက်ငယ်ပေမဲ့ ကျွန်တော့်ထက်အဆများစွာ အခြေခိုင်ခိုင်

နေနိုင်နေပါပြီ။ ကိုယ်ပိုင်တိုက်၊ ကိုယ်ပိုင်ကား၊ ကိုယ်ပိုင်တန်ဖိုးကြီး ကွန်ပျူတာနှစ်လုံးနဲ့ လုပ်ငန်းမှာ အဆင်ပြေ၊ တင့်တယ်၊ ဟန်ကျနေတာ တွေ့လိုက်ရတဲ့အခါ ကျွန်တော် သူ့အတွက် ဝမ်းသာနေမိသလို သူ့ရဲ့ ကြိုးစား အားထုတ်မှု၊ လာဘ်မြင်မှုတွေအပေါ်မှာလည်း အထင်ကြီး လေးစား မိခဲ့ရပါတယ်။ သူတတ်တဲ့ အတတ်ကို ကျွန်တော် မတတ်ဘူး၊ သူလုပ်တဲ့ အလုပ်တွေ ကျွန်တော် မလုပ်နိုင်ဘူး၊ သူ့ဘဝပေးနဲ့ ကျွန်တော့်ဘဝပေး ကလည်း တခြားစီ။ သည်တော့ သူ့ဘာသာ အောင်မြင်ပေါက်မြောက်နေမှုကို သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်အနေနဲ့ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်မိတာကလွဲလို့ မရှုစိမ့် စိတ်တွေ ဘယ်လိုမျှ ဖြစ်ပေါ်မလာတော့ဘူး။

သူ အောင်မြင်နေတဲ့အကြောင်း တချို့ တချို့သော သူတွေကို ပြောပြမိတော့ တချို့က သူ့ကို ရှုတ်ချစကား၊ အပုပ်ချချင်တဲ့လေသံတွေ ပြန်ပေးကြတယ်။ သူတို့ လေသံတွေနာခံရင်း ကျွန်တော့်စိတ်မှာ ဘဝင်မကျ မိဘူး။ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချတယ်၊ အပုပ်ချတယ်ဆိုတာဟာ မနာလိုတိုရှည် ဖြစ်နေသူတွေလုပ်တဲ့အလုပ်မျိုး၊ မနာလိုတိုရှည်ဖြစ်သူဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိတ်မချသူတွေ၊ ကိုယ့်အခြေအနေမှန်ကို အသာတကြည် လက်ခံနိုင်စွမ်းမရှိတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထင်တစ်လုံးနဲ့ ဘဝင်မြင့်နေသူတွေ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် စိတ်ပေါ့သွပ်သူတွေဆိုတာကို သတိထားလာမိတယ်။

သည်အခါမှာ အဲသည်လို ဖြစ်နေသူတွေကို သနားမိလာတာနဲ့အတူ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ သည်စိတ်တွေက ကင်းဝေးအောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သွန်သင် ယူရမလဲ ဆိုတာကိုပါ မျှဝေပေးချင်လာမိရပါတော့တယ်။

တကယ်တော့ လူတိုင်း လူတိုင်းသာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု ရှိကြမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ဘဝအခြေအနေမှန်ကို အသာတကြည်လက်ခံတတ် ကြမယ်ဆိုရင် အတင်းပြောတာတို့၊ အမနာပပြောတာတို့၊ အပုပ်ချတာတို့တွေ မရှိတော့ဘဲ ဩကာသလောကကြီးတစ်ခုလုံး စိမ်းစိုတင့်တယ်ပြီး ပတ်ဝန်း ကျင် လေထုဟာလည်း အေးမြ လတ်ဆတ်နေတော့မှာ သေချာလှပါတယ်။

(ပန်းစေသီ)

မြို့လယ်ကောင်မှာ
တောတိုးကြသူများအကြောင်း

မဂ္ဂဇင်းထဲမှာပါတဲ့ ကျွန်တော့်စာကိုဖတ်ပြီး ကျွန်တော့်ဆီ စာရေးချင်တဲ့လူ တစ်ယောက် ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲသည်သူက နယ်မှာနေပါတယ်။ ကျွန်တော့် လိပ်စာကိုလည်း မသိပါဘူး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော့်ဆီကို မဂ္ဂဇင်းတိုက်က တစ်ဆင့်လိပ်မူပြီး စာတစ်စောင် ထည့်လိုက်ပါတယ်။ မှတ်ပုံတင်ချောစာ အဖြစ် ထည့်လိုက်တာပါ။

ဖြစ်ချင်တော့ အဲသည်သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့က စာထည့်ပြီး တစ်လကျော် အကြာမှာ ဆုံဖြစ်၊ သိကျွမ်းဖြစ်သွားတယ်။ အဲသည်အချိန်မှာမှ အဲသည် စာအကြောင်းကို ကျွန်တော် သိရတယ်။

အဲဒါနဲ့ သက်ဆိုင်ရာမဂ္ဂဇင်းတာဝန်ခံကို အဲသည်စာကိစ္စ မေးကြည့် တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် သိပ်အံ့ဩသွားရတဲ့အဖြစ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါတယ်။

အဲဒါကတော့ ကျွန်တော့်စာကို သူတို့တွေ ဖောက်ဖတ်ထားတာပါပဲ။ ကျွန်တော့်နာမည်နဲ့လာတဲ့ စာကို ဖောက်ဖတ်တဲ့အထိ ကျွန်တော့် ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာထဲကို သူတို့ ကျူးကျော်လိုက်ကြတာဟာ လူမဆန်တဲ့ကိစ္စမှန်း

သည်လူတွေ သိပုံမရပါဘူး။ သူတို့မှာ အဲသည်လို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပဲရှိနေသလိုလို ဘာလိုလိုနဲ့ ကျွန်တော့်အပေါ်မှာ အထက်စီးကနေ မလွဲသာလို့ တောင်းပန်တဲ့ ဟန်ပန်နဲ့ တောင်းပန်သွားပါတယ်။

ထားပါတော့။ ဒါက ကျွန်တော့် ပုဂ္ဂလိက လူမှုဘဝထဲက ကိစ္စပါ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါကိုဆန့်ကျင်တဲ့ လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း အရာတစ်ခုရယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု (တောမကျတဲ့) (civilisation) ဆိုတာတို့ ရယ်က ပြောဆို ဆွေးနွေးစရာတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။

သူတစ်ပါးရဲ့စာကို ဖောက်ဖတ်ခွင့်ရှိသလား

ယဉ်ကျေးတဲ့ (တောမကျတဲ့) လူ့ဘောင် (civilised society) မှာ သူတစ်ပါးရဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာမှန်သမျှကို မဆိုင်သူတစ်ယောက်က ဘယ်လို နည်းနဲ့မျှ ထိပါးရိုးထုံးစံ မရှိပါဘူး။

သူ့သားမယားကိုပစ်မှားတာ၊ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူပြီးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူ့ သဘောမပါဘဲ အဓမ္မနည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် သုံးစွဲတာတွေဟာ ရာဇဝတ်မှုတွေ ဖြစ်သလိုပဲ သူတစ်ပါးရဲ့ အခွင့်အရေးတစ်ခုခုကိုလည်း မကျူးကျော်၊ မစော်ကားထိုက်ဘူးဆိုတာ ယဉ်ကျေးတဲ့ (တောမကျတဲ့) လူသားတိုင်း စောင့်စည်းရမဲ့ ရေးမထားတဲ့ စည်းကမ်းပါပဲ။

မိဘတစ်ယောက်ဖြစ်နေတဲ့အတွက် မိမိရဲ့ သား သမီးတွေဆီ လာသမျှစာအားလုံးကို ဖောက်ဖတ်ပိုင်ခွင့်ရှိတယ်လို့ အောက်မေ့နေတာ ဟာ အင်မတန် အောက်တန်းကျပြီး ရိုင်းစိုင်းတဲ့ (တောကျတဲ့) စိတ်ဓာတ် (uncivilised attitude)သာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ လင်သား တစ်ယောက်ဖြစ်နေလို့ ဇနီးသည်ထံလာတဲ့ စာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဇနီးသည်တစ်ယောက်ဖြစ်နေလို့ မိမိခင်ပွန်းထံလာတဲ့ စာကိုသော်လည်း ကောင်း ဖောက်ဖတ်ပိုင်ခွင့်ရှိနေတယ်လို့ ယုံမှတ်ထားတာဟာလည်း အလား တူ အင်မတန် အောက်တန်းကျပြီး ရိုင်းစိုင်းတဲ့ (တောကျတဲ့) စိတ်ဓာတ်ပါပဲ။

မည်မျှပင် ငယ်ရွယ်သော သားသမီးပင်ဖြစ်ပါစေ၊ လူတစ်ယောက် အဖြစ် မွေးဖွားလာခဲ့ပြီဆိုကတည်းက သူ့ရဲ့ သီးခြားစရိုက်၊ သီးခြားသွင်ပြင်၊ သီးခြားရပ်တည်မှု၊ သီးခြားကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ သီးခြားအတ္တတွေ ရှိနေပြီးသားပါ။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ စကားပင်မပြောတတ်သေးတဲ့ နို့စို့ကလေးတစ်ယောက်ပင် ဖြစ်နေပါစေ၊ သူ့အတွက် သတ်သတ်ထားရတဲ့ အနီးလေးတွေ၊ နို့ဘူးလေးတွေ၊ ကစားစရာလေးတွေရှိရသလို တဖြည်းဖြည်း အရွယ်ရောက်လာတဲ့အခါမှာလည်း သူ့ကိုယ်ပိုင်အချိန်တွေ၊ သူ့ကိုယ်ပိုင် 'ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ' တွေလည်း ရှိလာပါပြီ။

သည်အခါမှာ မအေမိဘဖြစ်နေတာနဲ့ သားဆီလာတဲ့စာ၊ သမီးဆီလာတဲ့စာကို ဖောက်ဖတ်လို့ မရတော့ပါဘူး။ ဖောက်ဖတ်တယ်ဆိုရင် သူ့ကိုယ်ရေးကိုယ်တာထဲကို သူ့ သဘောဆန္ဒမပါဘဲ၊ သူ့ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ကျူးကျော်တာမို့ သူတစ်ပါးပိုင်နက်ထဲကို ကျူးကျော်တဲ့ ဝင်ဆောက်တာမျိုး လိုပဲ ရိုင်းပျရာရောက်သွားပါပြီ။

ဇနီး ခင်ပွန်းများကြားမှာလည်း ဒါမျိုးဟာ မလုပ်ကောင်းပါဘူး။ ဇနီးခင်ပွန်းတွေမှာက စာကို ဖောက်ဖတ်ရုံတင်မကဘူး၊ လင်လုပ်သူ၊ မယားလုပ်သူရဲ့ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းကအစ ခိုးဖတ်တဲ့အထိ သူတစ်ပါးရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာထဲကို အတင်းဝင်စွက်ချင်တဲ့ သဘောတွေ အများကြီး တွေ့ရပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒါဟာလည်း အင်မတန် ရိုင်းစိုင်းပြီး အောက်တန်းကျလှတဲ့ စိတ်ဓာတ်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာကြောင့် ဖောက်ဖတ်ချင်ကြလဲ

ဒါကတော့ ရှင်းပါတယ်။ ဇနီးခင်ပွန်းကြားမှာဖြစ်ဖြစ်၊ သားသမီးနဲ့ မိဘကြားမှာဖြစ်ဖြစ်၊ တခြားဆက်ဆံရေး တစ်ခုခုမှာပဲဖြစ်ဖြစ် သူတစ်ပါးရဲ့ စာကို ဖောက်ဖတ်တယ်ဆိုတာဟာ

(၁) စပ်စုလိုတဲ့ လူ့သဘာဝနဲ့

(၂) စိတ်မချခြင်း၊ မယုံကြည်ခြင်း ဆိုတဲ့ သံသယများနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ မစ္စရိယစိတ်များကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

စပ်စုချင်တဲ့စိတ်

သူတစ်ပါးကိစ္စ၊ သူတစ်ပါး ကိုယ်ရေးကိုယ်တာထဲကို စပ်စုချင်တယ် ဆိုတာဟာ လူတိုင်းမှာပါရှိတတ်တဲ့ မွေးရာပါအငုပ်စိတ်ပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့် စပ်စုချင်တယ်ဆိုတာဟာ လူပီသတဲ့ စိတ်ထားသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကလေးလေးတွေ နည်းနည်းပါးပါး အရွယ်ရောက်လာပြီဆိုတာနဲ့ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို စိတ်ဝင်စားမှုတွေ ပြလာတာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ရဲ့ အင်္ဂါတွေကို စိတ်ဝင်စားတာတွေဟာ သဘာဝပါပဲ။ ဒါဟာ စပ်စုချင်စိတ် ဆိုတာ မွေးရာပါဖြစ်ကြောင်း ခိုင်လုံစေတဲ့ နမူနာပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ အဲဒါဟာ အကန့်အသတ်တော့ ရှိရပါတယ်။ အကန့်အသတ် မရှိဘူးဆိုရင်တော့ အချောင်းအမြောင်းကိုမှရွေးပြီး ဝါသနာပါသွားတဲ့ စိတ်ရောဂါသည်ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

အဲသည်လိုပဲ သိတတ်တဲ့လူသားအဖြစ် အရွယ်ရောက်လာတဲ့အခါ မှာတော့ စည်းဆိုတာကပါ တွဲပါလာပါပြီ။ ငယ်ငယ်တုန်းကလို ခါးအောက်မှာ အဝတ်မပါဘဲနဲ့ လျှောက်ပြေးလို့ မဖြစ်တော့တာကို သိလာတာ၊ အဝတ်တွေ ဝတ်လာတာဟာ ယဉ်ကျေးလာတဲ့သဘောပါ။ ကျောက်ခေတ်မှာ ထင်သလို နေခဲ့တာနဲ့ယှဉ်ကြည့်ရင် ဒါ ယဉ်ကျေးမှု (တောမကျမှု) ပါ။

အလားတူပဲ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့၊ အရွယ်ရောက်နေတဲ့ လူတစ်ယောက် အနေနဲ့ သူတစ်ပါးရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာထဲကို အတင်းအဓမ္မ မဝင်ရောက်၊ မစွက်ဖက်၊ မကျူးကျော်ထိုက်ဘူးဆိုတာကို မသိချင်လို့ မရတော့ပါဘူး။ သည်အတွက် စပ်စုချင်စိတ်ဆိုတာကို ချို့သိပ်ရပါမယ်၊ ချိုးနှိမ်ရပါမယ်။

သူများရဲ့ အရုပ်ကလေးပေမဲ့ လှလွန်းလို့၊ ချစ်စရာကောင်းလွန်းလို့ လိုချင်တပ်မက်မိတာ၊ ဇွတ်ယူမိတာဟာ ကလေးတုန်းကတော့ ပြစ်မှုမဟုတ်ပါဘူး။ အရွယ်ရောက်နေသူတစ်ယောက်မှာလည်း အဲလိုပဲသူများပစ္စည်းကို လိုချင်စိတ်ဆိုတာက ချိန်ခါမရွေး ပေါ်ပေါက်တတ်ကြစမြဲပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ပစ္စည်းမဟုတ်တဲ့အတွက် လိုချင်တပ်မက်မိသည့်တိုင် တပ်မက်စိတ်ကို ချိုးနှိမ်ရတယ်ဆိုတာ ယဉ်ကျေးတဲ့လူသားတိုင်း နားလည်လက်ခံထားတဲ့ စည်းကမ်းပါပဲ။

အလားတူပါပဲ။ တပ်မက်စိတ်ကိုလည်း ချိုးနှိမ်ရသလို စပ်စုချင်စိတ်ဆိုတာကို ချိုးနှိမ်ထားဖို့ကလည်း ယဉ်ကျေးသူ လူသားတိုင်း စောင့်ထိန်းအပ်တဲ့ 'စည်း' တစ်ခု ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ဘယ်သူမျှ မငြင်းနိုင်ပါဘူး။

မစ္စရိယစိတ်

သူတစ်ပါးရဲ့ကိစ္စ၊ သူတစ်ပါးရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာထဲ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်တာရဲ့ ဒုတိယအကြောင်းရင်းဟာ သူတစ်ပါးအပေါ် မယုံကြည်ခြင်း၊ စိတ်မချခြင်း စတာတို့နဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ မစ္စရိယစိတ်လည်း ပါပါတယ်။

မိဘက သားသမီးရဲ့စာကို ဖောက်ဖတ်တာ၊ ဇနီးခင်ပွန်းက မိမိအိမ်ထောင်ဖက်ရဲ့စာကို ဖောက်ဖတ်တာ၊ တခြား ဆက်ဆံရေးတစ်ခုခုမှာလည်း တစ်ဦးက တစ်ဦးရဲ့စာကို ဖောက်ဖတ်တာတွေဟာ အဲသည်လို သူတစ်ပါးအပေါ် မယုံကြည်ခြင်း၊ စိတ်မချခြင်း စတာတို့နဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ မစ္စရိယစိတ်များ ဖိစီးလွန်းမက ဖိစီးနေလို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။

အရွယ်မရောက်တရောက် သားသမီး ရည်းစားထားမှာကို စိုးရိမ်တာမို့ သူ့စာကို ဖောက်ဖတ်တာပါလို့ မိဘအတော်များများက အလွယ်ဆင်ခြေပေးပါလိမ့်မယ်။ ရုတ်တရက်တော့ ဟုတ်သလိုလိုကြီးရယ်။

ဒါပေမဲ့ သေချာပြန်စဉ်းစားကြည့်ရင် အရွယ်မတိုင်ခင် ရည်းစားသန့်
 ထားချင်တဲ့စိတ်မျိုး ပေါ်မလာအောင် မိဘအနေနဲ့ သေသေချာချာပျိုးထောင်
 မိခဲရဲ့လားဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မသေချာလှတဲ့အတွက် စိုးရိမ်စိတ်က
 ပေါ်လာရတာပါ။ ငါ့သား၊ ငါ့သမီးကတော့ သူ့အရွယ်နဲ့သူ့ မလုပ်သင့်တာကို
 လုပ်မှာမဟုတ်ဘူး။ အဲသည်လို မလုပ်မိအောင်လည်း ငါတို့ မိဘတွေဘက်က
 သေသေချာချာ ပဲ့ပြင်ပြီးသား၊ ပျိုးထောင်ပြီးသားဆိုတာ စိတ်ချနေရင်
 သူ့အတွက် လာတဲ့စာကို ဖောက်ဖတ်စရာ ဘာအကြောင်းမျှ မရှိပါဘူး။

သည်ကမှ တစ်ဆင့်တက်ပြီး အရွယ်ရောက်နေပြီးသား ၁၈ နှစ်
 ကျော် သား သမီးတွေရဲ့စာကို ဖောက်ဖတ်တဲ့အခါမှာတော့ ငါ့သားသမီးက
 ငါတို့ကို မချစ်တော့ဘဲ တခြားတစ်ယောက်ကို ချစ်သွားမှာကို စိုးရိမ်ပူပန်တဲ့
 စိတ်၊ သံသယ၊ မယုံရဲတာတွေ ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ မစ္စရိယစိတ်က ပါလာ
 ရပါပြီ။

ဇနီး ခင်ပွန်းကြားမှာတော့ အဲသည် စိတ်မချမှုတွေ၊ သံသယတွေနဲ့
 ဣဿာ မစ္စရိယစိတ်က ပိုထင်ရှားလာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်နေရာမှာ
 လည်း သူများကို မနာလိုဝန်တို ဖြစ်နေရတာထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိတ်
 မချမှု၊ တစ်နည်းအားဖြင့် စိတ်ဓာတ်မလုံခြုံမှုကြောင့်သာ အဲသည့် မစ္စရိယ
 စိတ်က ပေါ်နေရတာပါ။ ငါ့လင် ငါ့မယားက ငါလိုလူမျိုးကို ဘယ်တော့မျှ
 စွန့်ခွာသွားမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ မိမိကိုယ်ကို စိတ်ချမှုသာ ခိုင်ခိုင်မာမာ
 ရှိနေခဲ့မယ်ဆိုရင် စိတ်မချတာတွေ၊ ပူတာတွေ၊ သံသယတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းတဲ့
 ဣဿာ မစ္စရိယစိတ်တွေ ပွားလာစရာအကြောင်း သိပ်မရှိပါဘူး။

ကျွန်တော့်ဇာတ်လိုက် မဂ္ဂဇင်းနဲ့ သူတို့တိုက်မှာ စာရေးနေသူတွေနဲ့
 ဇာတ်လမ်းများမှာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ သည်နေရာမှာ
 အလျဉ်းသင့်လို့ပြောရရင် နောင်မှသိရတာက ကျွန်တော့်ဇာတ်တင် သူ
 ဖောက်ဖတ်ခဲ့တာမဟုတ်ဘဲ တခြား စာရေးသူတွေရဲ့စာကိုလည်း အဲသည့်
 မဂ္ဂဇင်းတိုက် လိပ်စာနဲ့သာဆိုရင် ဖောက်ဖတ်တဲ့အပြင် သက်ဆိုင်သူ

စာရေးဆရာများကိုလည်း ဘယ်တော့မျှ ပေးရိုးထုံးစံမရှိဘဲ ဖျောက်ဖျက်ပစ်တဲ့ အမှုတွေကို သူတို့တွေ အဖန်ဖန်ကျူးလွန်ခဲ့၊ ကျူးလွန်ခဲ့ဖြစ်ကြောင်းပါပဲ။

ဒါဟာလည်း သူတို့ အငုပ်စိတ်မှာတည်နေတဲ့ စိတ်မချခြင်း၊ မယုံကြည်ခြင်းဆိုတဲ့ သံသယများနဲ့ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ မစ္စရိယစိတ်ထား၊ မနာလိုဝန်တိုစိတ်များကြောင့်သာ ဖြစ်နေပြန်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ မဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ရုံတင်မကဘဲ စာတိုပေစတွေရေးဖို့ပါ အားထုတ်နေသူတွေလည်း ဖြစ်နေတာမို့ သည်လို ဖြစ်ရတာပါ။

သူတို့ မဂ္ဂဇင်းမှာဖော်ပြတဲ့ စာမူရှင်ရဲ့စွမ်းရည်ကို သူတို့ သိချင်ပါတယ်။ ဒါက စပ်စုလိုစိတ်ပါ။ သည်အထိက လူဆန်ပါသေးတယ်။ (စပ်စုချင်စိတ်ကို မထိန်းနိုင်တော့မှ လူ့အန္တရာယ်ကို လျှော့ကျသွားတာပါ။) ပြီးတော့ အဲသည် စာမူရှင်က သူတို့ထက်သာသွားမှာ၊ ကျော်သွားမှာ၊ တော်သွားမှာကို သူတို့ ပူပန်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် သူတို့ မဂ္ဂဇင်းကတစ်ဆင့် သူတို့ထက် သာသွား၊ ကျော်သွား၊ တော်သွားမှာကို သူတို့ခမျာ ဘယ်လိုမျှ မရှုစိန်နိုင်ရှာပါဘူး။ အဲသည်အခါ မဂ္ဂဇင်းလိပ်စာနဲ့လာသမျှ စာရေးသူတိုင်းရဲ့ စာကို ဖောက်ဖတ်ဖို့အတွက် သူတို့လက်တွေက အကျင့်ပါသွားပါတော့တယ်။

အခြေခံကတော့ သူတို့ရဲ့ ပင်ကို အစွမ်းအစနဲ့ အရည်အချင်းကို စိတ်မချမိရာက သူတစ်ပါးကိုဝန်တိုတဲ့ စိတ်ရိုင်း၊ စိတ်မိုက်တွေ ပေါ်လာတာပါ။

တခြားဆက်ဆံရေးများမှာလည်း ထို့အတူပါပဲ။ သူတစ်ပါးစာကို ဖောက်ဖတ်တာ၊ သူတစ်ပါးရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာထဲကို ကျူးကျော်ရာရောက်နေမှန်း သိနေပါလျက်နဲ့ အဲလိုလုပ်တာဟာ တရားနည်းလမ်းကျတယ်လို့ ထင်တဲ့လူတွေရှိပါတယ်။ အဲဒါကပြောသလို လင်နဲ့မယား၊ သားနဲ့အမိမှာ အဲလို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိတယ်လို့ ယုံမှတ်မှားနေသလိုပေါ့။

တကယ်တော့ အဲဒါကလည်း မိမိကိုယ်ကို စိတ်မချမှုက မြစ်ဖျားခံလာတဲ့ သူတစ်ပါးအပေါ် စိတ်မချခြင်း၊ မယုံရဲခြင်း၊ သံသယပွားခြင်း

တွေနဲ့ ဖွဲ့တည်ထားတဲ့ မစ္စရိယစိတ်ကြောင့်ပဲဆိုတာ ထင်ရှားလှပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိတ်ချသူ၊ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စကို ယုံရဲသူတိုင်းဟာ သူတစ်ပါး ကိစ္စကို စိတ်ဝင်စားမှုနည်းသွားပါတယ်။ သူတစ်ပါးက ဘာတွေ ပြောနေနေ၊ ဘာတွေကြံစည်နေနေ မိမိကိုယ်ကို စိတ်ချထားတယ်ဆိုရင် ကိုယ့်အလုပ် အပျက်ခံပြီး သူတစ်ပါးကိစ္စတွေထဲ ဝင်စပ်စုဖို့အထိ စိတ်ဓာတ်တွေ အောက်တန်းကျမနေတော့ပါဘူး။

‘ခွေးဟောင်တိုင်း ထကြည့်တယ်’ဆိုတာ အတော်ဆိုးရွားတဲ့ စကား ပါ။ ဒါပေမဲ့ မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်သူတွေဟာ ခွေးဟောင်တိုင်း ထမကြည့် တတ်တာတော့ သေချာပါတယ်။ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ရာက သူခိုးမဝင်သာ အောင် လုံခြုံနေရင် ခွေးဟောင်တိုင်းထကြည့်နေစရာ မလိုသလိုပေါ့။ ကိုယ့်အိမ်က မလုံလှရင်တော့ ခွေးမဟောင်တောင် အိပ်ရတာ စိတ်မဖြောင့် နိုင်အောင် ဖြစ်ရမှာပါပဲ။

သူတစ်ပါးရဲ့စာကို ဖောက်မဖတ်သင့်မှန်းသိလျက်နဲ့ ဖောက်ဖတ် တယ် ဆိုတာကလည်း ခွေးမဟောင်ဘဲနဲ့တောင် အလိုလိုနေရင်းကို အိပ်ရေးပျက်နေသူနဲ့ အလားတူပါပဲ။ မိမိကိုယ်မိမိ စိတ်မချမှုကနေ အစပျိုး လာခဲ့လိုက်တာများ သူတစ်ပါးရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာထဲကို ကျူးကျော်မိတဲ့ အထိ နယ်လွန်သွားတတ်ပါတယ်။

တောမကျတဲ့စိတ်ဓာတ်

ချုပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ၊ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း တွေဟာ လူတွေယဉ်ကျေးလာတာနဲ့အမျှ ရှောင်ရန် ဆောင်ရန်တွေ တစ်နေ့ တခြား တိုးပွားနေမှာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

စာကြည့်တိုက်ကငှားလာတဲ့ စာအုပ်ကို ရိုရိုသေသေ ကိုင်ရမယ်၊ အဲသည် စာအုပ်ထဲမှာ လျှောက်မရေး မခြစ်ရဘူးဆိုတာ ယဉ်ကျေးတဲ့ (တောမကျတဲ့) လူမှ နားလည်လိုက်နာနိုင်တာမျိုးပါ။ အများသုံးရေအိမ်မှာ

မိမိကိစ္စပြီးရင် သန့်သန့်ရှင်းရှင်းဖြစ်နေအောင် ရေဖောဖောသိသိ လောင်းခဲ့ရမယ်ဆိုတာကို သိတတ်ဖို့ဆိုတာကလည်း တောမကျတဲ့ စိတ်ဓာတ်အခံမျိုးနဲ့မှ ဖြစ်မှာပါ။ ရွာစပ်သွားပြီး 'တောတိုးသူ' တွင်းအိမ်သာနဲ့သာ စခန်းသွားလာသူတို့အနေနဲ့ကျတော့ ရေလောင်းအိမ်သာမှာ ရေလောင်းခဲ့ရကောင်းမှန်း ဘယ်လိုမျှ နားမလည်နိုင်သလို လိုက်နာဖို့လည်း အတော်ခက်ပါလိမ့်မယ်။

ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ၊ မြို့လယ်မှာ ကားကောင်း ကားသစ်ကြီးတွေစီးရင်း ရှေ့မှာ ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်နေမှန်းမသိဘဲ ဟွန်းကို ဖိတီးတာမျိုးဟာလည်း 'တောကျ'တာပါပဲ။ စားသောက်ဆိုင်တွေမှာ တခြားဝိုင်းတွေကို လုံးဝအားမနာဘဲ ကိုယ့်တစ်ဝိုင်းတည်း အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ပြောဆိုရယ်မောနေတာမျိုးတွေ၊ လမ်းလယ်ကောင်မှာ ကားတွေကို မထိမဲ့မြင်လုပ်ပြီး ဆင်းလျှောက်တာမျိုးတွေ၊ လမ်းနှစ်ထပ်ရပ်တာမျိုးတွေ၊ အများတက်ရောက်နေတဲ့ ပွဲလမ်းသဘင်အလယ်မှာ ဆယ်လူလာဖုန်းလို့ခေါ်တဲ့ ခရီးဆောင်ဖုန်း ထဲအမြည်ခံရုံမက အော်ကျယ်ဟစ်ကျယ်ဖြေကြားတာမျိုးတွေ၊ ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ မိန်းမငယ်တွေကို နှမသားချင်း စာနာစိတ်မရှိဘဲ ဟိုတို့သည်ပွတ် လုပ်တာမျိုးတွေ အားလုံး အားလုံးဟာ သိပ်ကို တောကျတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေပါ။

တောမကျတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဆိုတာကတော့ ကိုယ့်ကြောင့် တစ်ဖက်သားမှာ အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေရအောင် ပြုမူကျင့်ကြံ ထိန်းသိမ်းတတ်တဲ့စိတ်ကို ခေါ်တာပါပဲ။

မိမိရဲ့ လွတ်လပ်မှု ပျော်ရွှင်မှုကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မိမိရဲ့ စပ်စုလိုစိတ်၊ မစ္စရိယ စိတ်များကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ပါးသူရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လွတ်လပ်မှုနဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို မထိပါးမိအောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်တတ်တာဟာ တောမကျတဲ့စိတ်ဓာတ်ပဲဖြစ်တယ်ဆိုတာကို မြို့ကြီးသားတွေ နားလည်သင့်နေပါပြီလေ။

(သရဖူမဂ္ဂစင်း)

ရုံသွင်းလို့ ပြလိုက်စမ်းချင်တယ်

ကျွန်တော့်မှာ အင်မတန် ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ ကြီးပေါင်း မိတ်ဆွေကြီး တစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့က တစ်ရုံးတည်း၊ တစ်မိုးတည်း အောက်မှာ အလုပ်အတူလုပ်ကြတာ၊ ခင်မင်ရင်းနှီးလာခဲ့တာ ခြောက်နှစ် ကျော် ခုနစ်နှစ်ထဲကို ချဉ်းလာခဲ့ပါပြီ။

ပြောရရင်ကိုယ့်ဆရာက နည်းနည်းခွကျချင်တယ်၊ ကျွန်တော်က လည်း များများခွကျတဲ့ကောင်မို့လားတော့ မသိဘူး၊ သူနဲ့ကျွန်တော် ပေါင်းလို့ရတယ်။

သူက လူမှန်၊ လုပ်တဲ့အလုပ်ကလည်း စာရင်းကိုင်၊ စိတ်လည်း အင်မတန်ရှင်းချင်တဲ့သူ။ အဲတော့ နေရာတကာမှာ သူက တိကျတယ်။ ပြတ်သားတယ်။

အဲသည်ဆရာက လူပျိုလည်း လူပျိုကြီး။ ၄၅-၄၆ လောက်ရှိတဲ့ အထိ တစ်ကိုယ်ရေ တစ်ကာယ။ သူနဲ့ ခင်မင်ရင်းနှီးစက မနေနိုင် မထိုင် နိုင် ရှိလှတဲ့ ကျွန်တော်က သူ့ကို မိန်းမစပ်ဖူးတယ်။ သူ ပြန်ပြောတဲ့ စကားကိုလည်း မှတ်မိနေသေးတယ်။

‘ခင်ဗျားပေးစားတဲ့ မိန်းမကို ကျုပ် မကြိုက်တော့တဲ့အခါကျ ခင်ဗျားကို ပြန်ပေးလို့ရမယ်ဆိုရင်တော့ ယူမယ်ဗျာ’ တဲ့။

သူက အဲသည်လို လူမျိုး။

ရုံးချိန်က မနက်ရှစ်နာရီဆိုပေမဲ့ သူက ခုနစ်နာရီ နှစ်ဆယ်လောက် ကတည်းက ရုံးကိုရောက်တဲ့သူ။ ရောက်တာနဲ့ သူ့ ကွန်ပျူတာ၊ ဂဏန်းပေါင်းစက်၊ စားပွဲ စ တာတွေကို ဖုန်သုတ်တယ်။ ပြီးရင် အများသုံးကွန်ပျူတာ၊ ဓာတ်ပုံ မိတ္တူကူးစက်တွေကို ဖုန်သုတ်ပြီး ခလုတ်တွေဖွင့်တယ်။ ပြန်ရင်လည်း ရုံးချိန် အတိအကျထက်စောပြီး ဘယ်တော့မျှ မပြန်ဘူး။

ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စ တစ်ခုခုရှိလို့ အပြင်ထွက်ချင်ရင် နာရီဝက်၊ တစ်နာရီကအစ ခွင့်ကို စာနဲ့ ပေးနဲ့ ရေးတင်ပြီးမှ သွားတဲ့သူမျိုး။ အဲသည်လို စည်းကမ်းကြီးတဲ့သူ။

သူ့အကြောင်းက ရေးမယ်ဆိုရင်အများကြီးပါ။ တစ်ချိန်ချိန်မှာတော့ သူ့ကို အဓိကဇာတ်ရုပ်နေရာမှာထားပြီး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ရေးဖို့တောင် တေးထားမိတဲ့အထိ သူက ထူးခြားလွန်းတယ်။

အခုလည်း သူ့အကြောင်းပြောချင်လို့ အစချီရတာ။

‘အယ်လ်နီညို’ ဆိုတဲ့ အပူစီးကြောင်းကဖြတ်သွားလိုက်တာ ကျွန်တော်တို့ ဆီမှာလည်း တအားပူ၊ အညာမှာလည်း အလွန်ပူနဲ့ ဆရာ ဂုဏ်လင်းကျော်ရဲ့ ဆောင်းပါးများအရ။

ကျွန်တော့်ဇာတ်လိုက်ကျော် မိတ်ဆွေကြီးကလည်း မြေနီကုန်းမှာ တိုက်ခန်းတစ်ခန်းနဲ့ တစ်ကိုယ်တော် စံမြန်းနေတာ။ သူ့အခန်းမှာ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းက အစုံရှိတယ်။ အပေါ်စက်၊ အောက်စက်၊ သီချင်းဖွင့်စက်၊ လေဆာဇာတ်ပြားနဲ့ သီချင်းဖွင့်တဲ့စက်၊ လေဆာဇာတ်ပြားနဲ့ ဓာတ်ရှင်ကြည့်စက် တို့တင်မကဘဲ ပေါင်မုန့်ကင်စက်၊ လျှပ်စစ်ထမင်းအိုး၊ အဝတ်လျှော်စက်၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ လေအေးစက်စတဲ့ ခေတ်ပေါ်သက်သာ လျှပ်စစ်တန်ဆာပလာတွေကလည်း ပေါင်းစုံရှိတယ်။

မီးပျက်တဲ့အခါ လေအေးစက်တပ်ထားတဲ့အခန်းထဲမှာ မွန်းကျပ် အိုက်စပ်မှုက ရိုးရိုးအခန်းထဲမှာနဲ့ မတူဘူး။ အဲတော့ကာ သူ့မှာ ဒုက္ခက ရှိနေတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော့်ဇနီးရဲ့ လုပ်ငန်းမှာ မီးပျက်ရင် ကသီလင်တ နိုင်လှတော့ မီးစက်ကလေးတစ်လုံးလောက်ဝယ်ပေးချင်တယ်။ ဒါနဲ့ ဈေးသွားစုံစမ်းတော့ ပက်လက်တောင်လန်မတတ်ဘဲ။ တစ်သိန်း နှစ်သောင်းခွဲတဲ့။ မီးစက်လေးတစ်လုံးကို ပြောပါတယ်။ အသေးတကာ အသေးဆုံး၊ မီးချောင်းလေး လေးငါး၊ ဆယ်ချောင်းဖွင့်နိုင်ရုံ၊ မီးပူလေး နှစ်လုံး သုံးလုံး တိုက်နိုင်ရုံ၊ ဒါမှမဟုတ် ရေစုပ်စက် ငါးမူးအားလောက်ကို မောင်းနိုင်ရုံ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်ပေးနိုင်တဲ့ မီးစက်ပေါက်စနလေး တစ်လုံးကို တစ်သိန်းကျော်ဆိုတော့ ငိုချင်သလို၊ ရယ်ချင်သလို ဖြစ်သွား ရတယ်။

အဲသည် မီးစက်ကလေးက အသံငြိမ်တဲ့အမျိုးအစား။ သိပ်မမြည် ဘူး။ အလွန်ဆုံးမှ ဆလွန်းကားငယ်လေးတစ်စီး စက်နှိုးထားတာလောက်ပဲ မြည်တာ။ အိမ်ထဲမှာ သိပ်ဆူမနေဘူးပေါ့။

အဲသည်လို ဈေးမေးလာခဲ့တာကို ကျွန်တော့်အမောနဲ့ ကျွန်တော် သူ့ကို ပြန်ပြောပြတော့ ကိုယ်တော်ကြီးက စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ ‘ကျုပ် ဝယ်ရင် ကောင်းမလား မသိဘူး’ လို့လည်း ပြောတယ်။ သူ့အတွက်တော့ တစ်သိန်းနှစ်သောင်းခွဲလောက်က ဘာအရေးလဲ။ သူက ကျွန်တော့်လို အိမ်ထောင်နဲ့၊ ကလေးတွေနဲ့မှ မဟုတ်တာ။

‘ဝယ်ပါလား၊ ကောင်းသားပဲ၊ ခင်ဗျားအတွက်ဆို အိုကောပဲ၊ လေအေး စက်ဖွင့်ဖွင့်၊ အဝတ်လျှော်စက်ဖွင့်ဖွင့်၊ ရေခဲသေတ္တာပဲမောင်းမောင်း၊ အဆင်ပြေ မှာပေါ့’ လို့ ကျွန်တော်ကလည်း အားပေးလိုက်ပါတယ်။

‘အဲသည် မီးစက်ကလေးက သိပ်ဆူလားဗျ’
 ‘မဆူလှပါဘူး၊ silent pack လေးတွေပဲ၊ ကားနှိုးထားတာလောက်ပဲ မြည်တာပါ’

‘အဲလောက်က ညဘက်ဆို တော်တော်မြည်မှာပေါ့’

‘ဪ ခင်ဗျားကလဲ ဝရန်တာကိုထုတ်ထားပေါ့၊ ခင်ဗျားအခန်းက လုံနေတာပဲ၊ အထဲက ဘာမျှတောင်ကြားရမှာ မဟုတ်ဘူး’

‘အဲလိုတော့ ဘယ်ကောင်းမလဲဗျ၊ ကိုယ်ကတော့ မီးပျက်နေတဲ့ အချိန်မှာ မီးစက်နဲ့ လေအေးစက်နဲ့ အေးအေးလူလူ ဇိမ်ကျနေမှာမှန်ပေမဲ့ ဘေးအိမ်တွေမှာတော့ မီးကလည်း မလာ၊ ပူကလည်း ပူနေရတဲ့အထဲမှာ ကျုပ်စက်ကြောင့် ဆူနေရင် ဘယ်နိပ်ပါ့မလဲဗျ’

ကျွန်တော် တော်တော်ကြွေသွားတယ်၊ ဟုတ်ပဲ။ ကိုယ့်တစ်ကိုယ်ရေ အဆင်ပြေသွားနိုင်ပေမဲ့ ကိုယ့်ကြောင့် ဘေးလူ၊ တခြားလူမှာ အနှောင့်အယှက် မဖြစ်အောင် ထည့်စဉ်းစားပေးဖော်ရတဲ့ သည်လူ့စိတ်ကလေးက ကြားရတာ တောင် ဆန်းနေ သစ်နေသလိုပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ကျင်လည်ဖြတ်သန်းနေရတဲ့ လူ့ဘောင်မှာက ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရောဆိုတဲ့ ‘ငတေစိတ်’ ဖောင်းပွလွန်းနေတာ ကြာပြီ။

ကိုယ့်အလှူက အသံချဲ့စက်ကြောင့် ဘေးအိမ်ကလူမမာ နားကွဲပြီး အသက်ထွက်ခါမှထွက်ရော၊ အော်ကြီးဟစ်ကျယ် လှူပြလိုက်ချင်တဲ့ မဏ္ဍပ် တိုင်ပေါ်က အလှူရှင်တွေ၊ အရပ်ကို တစ်စက်ကလေးသော်မှ အားနာဖော် မရဘဲ အသံချဲ့စက်ကြီး ဖြဲဖွင့်ပြီးမှ အလှူခံနေတဲ့ အလှူခံတွေ၊ ဘေးအိမ်တွေ နားမခံသာတဲ့အထိ သီချင်းကို အကျယ်ကြီးဖွင့်နားထောင်တတ်တဲ့လူ၊ ရုပ်သံကို အကျယ်ကြီးဖွင့်ကြည့်တတ်ကြသူတွေ (သည်အထဲမှာ ကျွန်တော် တောင် ပါချင်သလိုလိုရှိသေး) ညကြီးမိုးချုပ်၊ ဒါမှမဟုတ် ဝေလီဝေလင်း လူခြေတိတ်ချိန်မှာ အရပ်ထဲလာပြီး ကားဟွန်းကို အဆက်မပြတ်တီးတတ် သူတွေ၊ နောက်ကမောင်းလာတဲ့ကား ဖြစ်ချင်ရာ ဖြစ်ပလေစေ ရှေ့မှတ်တိုင် ကို ငါ အရင်ရောက်ဖို့က ပိုအရေးကြီးတယ်ဆိုတဲ့ ဇောနဲ့ ဇွတ်မောင်းထွက် တတ်တဲ့ လိုင်းကားဆရာတွေ၊ ရှေ့ကားကို ရှိမှန်းတောင်သတိမထားမိဘဲ လူသွားစင်္ကြံပေါ်က လူကို ကား အားကြောင်း အသိပေးတဲ့အနေနဲ့ ဟွန်းဖိတီး

နေကြတဲ့ အငှားယာဉ်မောင်းဆရာတွေ၊ ကိုယ်ပိတ်ရပ်သွားတာ ခံနေရတဲ့ ကားက ထွက်ချင်ရင် ကိုယ်ပြန်လာတဲ့အထိသာ စောင့်ပလေ့စေ၊ ကိုယ်ကတော့ ရပ်စရာမရှိတဲ့အတူတူ လွယ်သလိုပဲရပ်ထားခဲ့တော့မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးနဲ့ ယာဉ်နှစ်ထပ်ရပ်သူတွေ၊ တိုက်ရဲရင် တိုက်သွားကြစမ်း၊ လမ်းပေါ်ကလူနဲ့ ကားပေါ်ကလူ တိုက်မိရင် ကားပေါ်ကလူပဲ အရေးယူခံရမှာကွဆိုတဲ့ အသိမျိုးနဲ့ ကားကိုမထိမဲ့မြင်၊ ပွတ်ကာသိကာရှောင်ပြီး ၂၃ဟို သွားလာနေကြတဲ့ လမ်းဖြတ်ကူးသူတွေ၊ အချိန်ကုန်ခံပြီး တန်းစီနေတဲ့ သူတွေက ငတုံးတွေပဲ၊ ဟောသည်လို ကြားဖြတ်လိုက်ရင် ပြီးတာပဲဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ လူတန်းကိုဖြစ်ဖြစ်၊ ကားတန်းကိုဖြစ်ဖြစ် ကျော်တက် ကြားဖြတ် တက်သူတွေ၊ ဘေးကဝိုင်းကို အားမနာဘဲ အော်ကျယ်ဟစ်ကျယ်ရယ်မော ပြောဆိုနေတတ်တဲ့ စားသောက်ဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲက စားသုံးသူတွေ၊ ဖြတ်လာသူရဲ့ ခြေဖမိုးကို သွားစဉ်ခါမှ တောင်းပန်တတ်တဲ့ ကွမ်းတံတွေးနဲ့ တံတွေးကို အလွတ်မဲ့ ထွေးထုတ်တတ်သူတွေ။

အို တန်းစီပြီး ချရေးမယ်ဆိုရင် လျှောက်လွှာစာရွက်တစ်ထုပ် ပျော့ပျော့လောက် အသာလေးကုန်သွားနိုင်လောက်တဲ့ ဘေးလူကို၊ အရပ်ကို ထောက်ထားစာနာမှုကင်းမဲ့လှတဲ့ စိတ်တွေက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ကြီးကို ထုနဲ့ ထည်နဲ့၊ အုံနဲ့ ကျင်းနဲ့ ရှိနေပါတယ်။

အဲသည်လိုလူတွေကြားမှာ ကျွန်တော့်လူက တကယ်ကို လူထူးလူဆန်းလို့တောင် ပြောရလောက်အောင် သူက ဘေးဘီကို ထည့်စဉ်းစား ပြလိုက်တာ ကြားလိုက်ရတော့ ကိုယ့်လူကြီးတော့ ရူးများနေရှာပြီလား လို့တောင် ပူမိသွားရပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ရုံသွင်းပြီး တစ်ခါကြည့် တစ်ဆယ်နှုန်းနဲ့ အံ့ဖွယ်လူသားအဖြစ် သူ့ကို ပွဲထုတ်ရင်ကောင်းမလား မသိဘူးနော်။

(ပေါ်ပြူးလာကုန်နယ်)

နားလည်ပေးနိုင်ရင်

ကျွန်တော့်မှာ သည်းခံစိတ်က အင်မတန်နည်းပါးလှပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကားမောင်းနေတဲ့အခါမှာ အဲသည် သည်းခံစိတ်က သူညအောက် အနုတ် လက္ခဏာ အတော်များများအထိ ရောက်ရောက်နေတတ်တယ်။

ခုနောက်ပိုင်းမှာ ပိုဆိုးလာတယ်။ ကျွန်တော် သည်းမခံနိုင်ဆုံး အရာက နောက်ကားက ဟွန်းတီးတာပဲ။ တစ်ချို့ကဆို ဘောက်ထော် တပ်မတော်မှတ်တမ်းရုံးဘက်ကို တောင်ဥက္ကလာဘက်က တက်အလာမှာ နောက်ကလိုက်လာတဲ့ တိုယိုတာဟိုင်းလပ်ခံစ် လိုင်းကားက ကျွန်တော် သည်းမခံနိုင်တော့တဲ့အထိ ဟွန်းကို ဖိတီးနေတဲ့အတွက် ရှေ့ကနေ အမှိုက်ခဲ ပြီး ဘရိတ်ကို ဆောင့်နင်းရပ်ချပေးလိုက်ဖူးတယ်။

လိုင်းကားဆရာ လျင်လွန်းလို့သာ ဝင်မအောင်းတာ၊ သူ အတော် ဒုက္ခရောက်သွားတာတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါနဲ့ သူက အတင်းကျော်တက်ပြီး ကျွန်တော့်ကို 'ဘယ်လိုလုပ်လိုက်တာလဲကွ' အစချီကာ ဒေါနဲ့မောနဲ့ ရန်စောင်လာတယ် ကျွန်တော်က အနှိမ့်ချဆုံး မျက်ခွက်မျိုးလေးနဲ့ 'ဆောရီးဗျာ၊ ကျွန်တော်က အဲသည်လို နောက်က ဟွန်းဖိတီးရင် ကယောင် ချောက်ချားဖြစ်ပြီး ဘာလုပ်လို့ လုပ်မိမှန်းမသိ ဖြစ်ဖြစ်သွားတတ်တယ်ဗျာ။

ဆောရီးနော်၊ ဆောရီး ဆောရီး'လို့ ပြောလိုက်တော့ ဟိုခမျာ အတော် ကသိကအောက်ဖြစ်သွားရှာတယ်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာတော့ အတော့်ကို ကျေနပ်နေတယ်။ ငါတို့ကွ မှတ်ပလားလို့လည်း ဥဒါန်းကျူးနေမိတယ်။

ကျွန်တော်များ အဲသည်လို မကောင်းတာ။

သည့်ထက်မကောင်းတာရှိသေးတယ်။ သည်နှစ် နှစ်ဦးမှာတော့ အဲလို နောက်ကဟွန်းတီးတဲ့ဒဏ်ကို သည်းမခံနိုင်မှုအရှိန်က စိုးရိမ်ရေမှတ် အထိ တက်လာတယ်။ ဒါနဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်းမလဲလို့ စဉ်းစားတယ်။ 'ဟွန်းမတီးနဲ့၊ ဖေဖေကြီးသိတယ်' တို့၊ 'တို့လည်းမောင်းချင်တာပေါ့' တို့၊ 'ဟွန်းမသုံးပါနဲ့ ဦးနှောက်သုံးပါ' တို့လို စာတန်းတွေ ရေးထားကြ တာတွေတော့ တွေ့နေတယ်။ တစ်ခုမျှတော့ စိတ်တိုင်းမကျလှဘူး။ သည့်ထက် ထိရောက်တဲ့နည်းနဲ့ ရေးကပ်ချင်စိတ်က တခြောင်းခြောင်း ထနေတယ်။

ဒါနဲ့ နောက်ဆုံးမှာ 'ခွေးမျိုးများသာ မလိုအပ်ဘဲဟွန်းတီးကြသည်' ဆိုတဲ့ စာတန်းကို စတစ်ကာဆိုင်မှာ ငွေတစ်ထောင်ပေးပြီး ရေးခိုင်းလိုက် တယ်။ ခပ်ကြီးကြီးရေးခိုင်းတာ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကား နောက်မှန်ထိပ်မှာ ထင်းထင်းကြီး ကပ်ထားလိုက်တယ်။ မှတ်ကရော။

အတော်အောင်မြင်တယ်။ နားချမ်းသာစွာ ကားမောင်းရတယ်။ တချို့ ဖြတ်သွားဖြတ်လာ ကားတွေထဲက ကျွန်တော့်ကိုရွံ့ပြီး ဟွန်းသံတတိတိ ပေးသွားတာမျိုး ရံဖန်ရံခါ ကြိုရသလို တချို့ကားတွေက ကျွန်တော့်ကို ကျော်တက်ပြီး လက်မ ထောင်ပြကာ အားပေးသွားတာမျိုးတွေလည်း ကြုံရ တယ်။ ကားတစ်စီးကတော့ ဒေါနဲ့ မောနဲ့ ကျွန်တော့်ကို အတင်းရန်လုပ် ပူးတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခါတိုင်းထက်စာရင် အတော်လေး နားချမ်းသာသွား တာတော့ အမှန်ပဲ။

ဆရာတော် ဦးဇောတိကကို ပထမဆုံးအကြိမ် သွားဖူးစဉ်က အဲသည် စာတန်းက ကားမှာရှိနေတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဆရာတော် ဩစကြေးလျ

နိုင်ငံကို သာသနာပြုရေး မကြံ့ခင်အထိ နေ့စဉ်ရက်မပျက်သွားနေတော့လည်း အဲသည် စာတန်းကြီးက ထင်းထင်းကြီးရှိနေတယ်။ ဆရာတော်သမီးက သတင်းပို့တာကြောင့် ဆရာတော်လည်း အဲသည် စာတန်းအကြောင်းကို သိသွားတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုတော့ ဘာမှမပြောပေမယ့် ဆရာတော်သမီးကို တော့ ရေးသင့်တဲ့ စာတန်းပေမဲ့ ရေးပုံက negative ဖြစ်တယ် (အမျက် သဘောဆောင်တယ်)လို့ ဆရာတော်က မိန့်ကြားသတဲ့။

ဆရာတော် နိုင်ငံရပ်ခြားကြွသွားပြီး အတော်ကြာတဲ့အထိ ကျွန်တော့် စာတန်းကတော့ သည်အတိုင်းပါပဲ။ ဆရာတော် သြဝါဒတွေကို နေ့စဉ် သွားရောက်နာကြားခဲ့တဲ့ အကျိုးကြောင့် ကျွန်တော့်စိတ်အခံ အတော်လေး ပြောင်းလဲလာခဲ့တဲ့တိုင် စာတန်းဖြုတ်လိုက်ဖို့ကိုတော့ အတော်လေး စဉ်းစား နေခဲ့မိပါသေးတယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ ဗဟန်းသုံးလမ်းထိပ်က မှတ်တိုင်နားမှာ မောင်းနေ တုန်း ရှေ့က လိုင်းကားတစ်စီးက ဟွန်းတကြော်ကြော် တီးနေတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ရှေ့ကမို့ ကျွန်တော့်စာတန်းကို သူ မမြင်နိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ သူတီးနေတာ ကျွန်တော့်ကိုလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ရှေ့က ကားတွေကို တီးနေတာမျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ဟွန်းသံကို ကြားစေချင်တဲ့ ပရိသတ် က မှတ်တိုင်မှာ စောင့်နေတဲ့ ခရီးသည်ပရိသတ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဟောသည်မှာခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော့်ကား လာပါပြီ၊ လာကြပါ၊ တက်ကြပါ ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ သူ့ခမျာ ခရီးသည်ခေါ်နေတာ။

ကျွန်တော် သဘောပေါက်သွားတယ်။

လိုင်းကားဆရာတွေတင်မဟုတ်ဘူး။ ကနေ့ကာလ ရန်ကုန်လမ်းမ တွေပေါ်မှာ ဥဒဟိုသွားလာနေကြတဲ့ 'ကက'၊ 'ခခ'ဆိုတဲ့ အငှားယာဉ် များဟာလည်း အင်မတန် ဟွန်းအတီးသန်ကြပါပေတယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော် မျက်မှန်းကျိုးနေခဲ့ဖူးသူတွေထဲမှာ ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စောစောက လိုင်းကား လိုပဲ သူတို့ခမျာများမှာလည်း ရှေ့ကားမှာ ဘယ်လောက် အနှောင့်အယှက်

ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို မစဉ်းစားအားရှာကြဘဲ လမ်းဘေးမှာ ရပ်နေတဲ့ ခရီးသည် (လို့ ယူဆရသူတွေ)ကို သူတို့ကား အားပါကြောင်း အသိပေးတဲ့ အနေနဲ့ ဟွန်းတီးနေကြရှာတာပါလားဆိုတာကို သတိထားမိလာရတယ်။

(တချို့ကျတော့လည်း အဲသည်လို တီးရင်းနဲ့ လက်အကျင့်ပါသွား ကြပြီး ကားရှေ့မှ ကျောက်စရစ်ခဲလေးတစ်လုံးလောက် မြင်ရင်ကို ဟွန်းနှိပ်မိ နေတတ်တာမျိုးတော့ ရှိသေးသလိုပေါ့။)

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဟွန်းတပေါ်ပေါ်၊ တပွမ်ပွမ်နဲ့ ဘေးလူနားမခံ သာအောင် လုပ်နေသူအားလုံးဟာ သမုဒ္ဓိရာဝမ်းတစ်ထွာအတွက် ကိုယ့်ဇော လေးနဲ့ကိုယ် ရုန်းကန်နေကြရှာတာပါလားဆိုတာကို လေးလေးနက်နက် တွေးမိသွားခဲ့ရပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ကျွန်တော့်ကားနောက်က စာတန်းကို လုံးလုံးလျားလျား ခွာချလိုက်မိရပါတော့တယ်။

သူတို့ခမျာများမှာ ကိုယ့်ကြောင့် တခြား တစ်ဖက်သားမှာ ဘယ် လောက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေးပေးနိုင်လောက်အောင် စိတ်မအားနိုင်ရှာကြပါဘူး။ သူတို့စိတ်မှာ ခရီးသည်ရဖို့၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ပိုက်ဆံရဖို့ဆိုတာကပဲ အချိန်ပြည့်ဖိစီးနေတယ်ဆိုတာကို တွေးတော စာနာမိရခြင်းကြောင့် နောင်အခါများမှာ ကျွန်တော့်ကားနောက်က ဟွန်းဖိတီး လာတိုင်း စိတ်ထဲမှာ ဘာမျှ သိပ်ဖြစ်မနေတော့ပါဘူး။

ဆရာတော် သြစကြေးလျက ပြန်ကြွလာပြီးတဲ့နောက် သွားရောက် ပူးမြော်တဲ့ တစ်ညနေမှာတော့ ကျွန်တော့်လိုပဲဆရာတော်ကို လာပူးသူ တခြား ဒါယကာကြီးတစ်ဦးက ဟွန်းသံကို သည်းမခံနိုင်တဲ့အကြောင်း လျှောက်တင်နေတာကြားရတော့ ကျွန်တော်က သည်အကြောင်းကို အဲသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို ပြောပြမိရပါတယ်။ ဆရာတော်က ကျွန်တော့်စကား ဆုံး သွားတော့ သည်အကြောင်းကို ရေးပါလားလို့ ကျွန်တော့်ကို တိုက်တွန်းတဲ့ စကား မြွက်ကြားတော်မူပါတယ်။

ဆရာတော် ဆက်လက်မိန့်ကြားတာက ပိုလို့ စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းပါတယ်။ ဆရာတော် စကားလုံးအတိုင်း အတိအကျ မမှတ်မိပေမဲ့ ဆိုလိုရင်းကို ပြန်ရေးပြပါမယ်။

‘မတော်တာတွေကို မသိသားဆိုးရွားစွာ လုပ်ဖြစ်နေသူတွေ ပြုပြင်လာစေချင်ရင် သူတို့ကို အပြစ်တင်မောင်းမဲနေတာထက်’ သူတို့ကို နားလည်စာနာမိတဲ့အကြောင်း သူတို့သိလာအောင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းက ပိုမိုထိရောက်ပါတယ်’ လို့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ရတဲ့စကားကို ဆရာတော်က မိန့်ကြားလိုက်တာပါ။

ကျွန်တော်တို့ တွေးဆ ဆင်ခြင်သင့်တဲ့စကားပါ။ သားသမီးကို ဖြစ်ဖြစ်၊ တပည့်လေးတွေကိုဖြစ်ဖြစ် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချင်းချင်းကို ဖြစ်ဖြစ်၊ မိတ်ဆွေတစ်ဦးကိုဖြစ်ဖြစ် ယုတ်စွအဆုံး မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကိုပဲဖြစ်ဖြစ် ပြုပြင်စေချင်တဲ့ စေတနာကတော့ လူတိုင်းလိုလိုမှာ ရှိတတ်ကြစမြဲပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့က နားလည်စာနာစွာ ပြုပြင်ပေးဖို့ထက် အပြစ်တင်မောင်းမဲဖို့ကိုများ ပိုအားသန်နေသလား မသိဘူး။

ကျွန်တော်ကတော့ ဆရာတော် စကားကနေ ဆင့်ပွားလို့ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားနေမိခဲ့ရပါတယ်။

စာဖတ်သူများလည်း စဉ်းစားပါဦးလား။

(ပေါ်ပြူလာကျာနယ်)

ကြားသုံးကြား

တပည့်လေးတစ်ယောက် ဖုန်းဆက်တယ်။ တပည့်လေးဆိုလို့ မျက်စိထဲမှာ ကလေးပေါက်စနလေးလို့ မမြင်လိုက်ပါနဲ့ဦး။ ကျွန်တော်က သက်ကြီး အင်္ဂလိပ်စာကို အခါအားလျော်စွာ သင်ပေးနေမိတော့ ကျွန်တော့် တပည့် ဆိုရင် အငယ်ကဆယ်တန်းအောင်ပြီးသားအရွယ်၊ အကြီးဆို ၄၀ ကျော် တွေအထိ ရှိတတ်တယ်။ အခု ဖုန်းဆက်တဲ့ တပည့်မလေးက ကျောင်း ပြီးရုံတင်မက အလုပ်တောင်လုပ်နေပြီ။ ၂၆-၂၇ လောက် ရှိပြီပေါ့။

စာသင်တဲ့ဆရာလည်း ဆရာ၊ စာရေးသူလည်း စာရေးသူ၊ ကျွန်တော့် ဗီဇ ကိုယ်တိုင်ကလည်း လူငယ်တွေကိုနားလည်ပေး၊ စာနာပေးတဲ့စိတ်ရင်း မျိုးနဲ့ဆိုတော့ ကျွန်တော့်တပည့်တွေမှာ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကိစ္စပေါ်ရင် ကျွန်တော့်ဆီ ဆက်သွယ်တတ်ကြ၊ အကြံတောင်းတတ်ကြ၊ ရင်ဖွင့်တတ်ကြ ပါတယ်။

အခု ကလေးမလေးကလည်း အဲသည်လိုအထဲမှာ ပါတယ်။

အဲသည် ကလေးမလေးက နှစ်ဆယ်ကျော် အစိတ်ပိုင်းရောက်မှ ရည်းစားသန်ရှိလာတာ။ အခု သူ့ကောင်လေးနဲ့ သူနဲ့ စကားများရာက

ကျွန်တော်ဆီ ဖုန်းဆက်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဖုန်းထဲမှာ ကလေးမက ငိုလို့ ယိုလို့ရယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးလေးရက်ကလည်း တစ်ခါဆက်ပြီးပြီ။ ကျွန်တော်က မိမိစိတ်ကို ငြိမ်းချမ်းအောင် အားထုတ်ဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့ဖူးတယ်။

အခုတစ်ချိန်မှာတော့ ကျွန်တော်ပြောတဲ့နည်းအတိုင်း သူ့စိတ်ကို ငြိမ်းချမ်းအောင် ကြိုးစားကြည့်ပေမဲ့ ဘယ်လိုမျှ မအောင်မြင်ဘူး။ စိတ်တွေ ကယောက်ကယက် ပိုဖြစ်လာတာပဲ အဖတ်တင်တယ်လို့ သူက ငိုရင်း ရိုက်ရင်း ပြောနေပါတယ်။

ဒါနဲ့ ဘာဖြစ်တာလဲလို့မေးကြည့်တော့ တော်တော်နဲ့မပြောဘူး။ ငိုတဲ့အလုပ်ပဲ ဖိလုပ်နေတယ်။ ‘ဆရာကိုပြောရင် ဆရာကလည်း သမီးကိုပဲ အပြစ်တင်မှာပါ’ လို့လည်း ငိုသံပါကြီးနဲ့ ဆိုလိုက်သေးတယ်။

ကျွန်တော်ကလည်း သူမှမပြောရင် ဘာမျှမသိနိုင်၊ မသိရင် ပြောရာ ပြောကြောင်းလည်း လုပ်ပေးနိုင်မှာ မဟုတ်တာကို ရှင်းပြပြီး အထပ်ထပ်မေးယူ တော့မှ ကျေးဇူးရှင်မက ဖြေတော်မူတယ်။

‘သမီးက ကောင်းတာတွေချည်းပြောတာ၊ သူက တစ်စက်လေးမျှ နားထောင်ဖော် မရဘူးဆရာ’ တဲ့။

ကျွန်တော် စိတ်လေသွားတယ်။ ကျွန်တော်က အကြီးကြီးမှတ်လို့။

‘ဟဲ့ နေပါဦး၊ ညည်းက ဘယ်လိုအကောင်းတွေချည်း ပြောတာကို သူက နားထောင်ဖော်မရတာတုံး’

တစ်ချက် ရှိုက်လိုက်ပြီးမှ သူ ဖြေတယ်။

‘သမီးက ဆေးလိပ်မသောက်ဖို့ပြောတာ မရဘူး ဆရာ၊ အရက် လည်း အတူတူပဲ၊ အမြဲသောက်နေတာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့၊ တစ်ခါတလေ တစ်ခါတလေနဲ့ စွဲသွားမှာစိုးလို့ သမီးက တားနေတာကို သူက ဂရုကို မစိုက်ဘူး ဆရာ၊ သမီးတော့ သေသာ သေလိုက်ချင်တယ်’

ကျွန်တော် စိတ်နောက်သွားပါတယ်။

‘ဒီမှာ မမ၊ လောကမှာ ကောင်းမွန်းသိပေမဲ့ အဲဒီ ကောင်းတာကိုပဲ လုပ်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ တော်တော်တန်တန် ပါရမီမျိုးနဲ့မရဘူးဟာ၊ ကောင်းတာကို ကောင်းမွန်းသိတာကတခြား၊ ကောင်းတဲ့အတိုင်း ကျင့်ကြံနေထိုင်တာက တခြားဖြစ်နေတတ်တယ်၊ တခြားမကြည့်နဲ့၊ ညည်းပြောတဲ့ ဆေးလိပ်သောက် တာတို့၊ အရက်သောက်တာတို့ဟာ မကောင်းမွန်း ဆရာလည်း မသိဘူး ထင်လား၊ သိပ်သိတာပေါ့ ကလေးမရယ်

‘အခုဆို ဆရာအသက် ၄၁ နှစ် ရှိပြီ၊ ခုထက်ထိ မကောင်းမွန်း သိလျက်နဲ့ ဖြတ်လို့ မရသေးဘူး၊ အရက်မသောက်တာတော့ တစ်နှစ် ရှိပြီပေါ့၊ ဒါတောင် မနည်းစိတ်ထိန်းပြီး မသောက်ဘဲနေရတာ၊ ဆေးလိပ် ဆိုလည်း ကျန်းမာရေးအတွက် လုံးလုံးမကောင်းမွန်း သိနေတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ခုချိန်ထိဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့အဆင့်ကနေ တစ်လက်မမျှ တက်မလာနိုင် သေးဘူး၊ အဲဒါ ၄၁ နှစ်ရှိနေပြီဖြစ်တဲ့ အသိတွေ အင်မတန်ကြီးတယ်လို့ ညည်းထင်လို့ တိုင်ပင်နေတဲ့ ညည်းဆရာမှာတောင် ဖြစ်နေသေးတာပဲ။ ညည်းရဲ့ချစ်ချစ်က ခုမှ ဘယ်လောက်ရှိဦးမှာလဲ၊ အစိတ်ကျော်ကျော်၊ သုံးဆယ်တောင် မပြည့်သေးဘူး မဟုတ်လား၊ သူလည်း ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဆင်ခြင်နိုင်ပါ့မလဲကွာ၊ နေရာတကာ ကိုယ့်စိတ် ကိုယ့်ပေတံနဲ့ချည်း လိုက်တွက်လို့မရဘူး ကြီးတော်ရဲ့’

ခဏတော့ သူ ငြိမ်နေသေးတယ်။ နည်းနည်းလေးကြာမှ ‘တော်ပြီ ဆရာ၊ သမီး ဘာမျှ ဆက်မပြောချင်တော့ဘူး၊ တကယ်တမ်းကျ ဆရာ လည်း သမီးဘက်က မရှိဘူး’ လို့ ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီး ပြောလာပါတယ်။

ကျွန်တော် တော်တော်ဓာတ်ပျက်သွားတယ်။

‘ဘာ ကျုပ်က ညည်းဘက်က မဟုတ်ဘူး၊ ဟုတ်လား၊ ဒီမယ် ကျေးဇူးရှင်၊ ကျုပ်က ညည်းဘက်ကမရှိဘဲ ညည်းကောင်လေးဘက်က လိုက်ပြောရအောင် ညည်းအကောင်ကို ကျုပ် အခုထက်ထိ မမြင်ဖူးသေးဘူး၊ အို မြင်ဖူးဖို့ဝေးစွ၊ သူ့နာမည်တောင် ကျုပ် မသိဘူး၊ ညည်းပြောသမျှကို

နားထောင်ပြီး ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်တာကို ပြောပြနေတာကိုပဲ ညည်းဘက်ကတွေ၊ ကျုပ်ဘက်ကတွေ လာလုပ်နေတာတော့ မဟုတ်သေးဘူး ထင်တယ် မယ်မင်းကြီးမ'

ဖြစ်သမျှကို အကျဉ်းချုံးပြီး ပြန်ရေးပြတာပါ။

လူတွေများ အတော်ခက်တယ်။ ဒါ သည်ကလေးမမှ မဟုတ်ဘူး၊ လူအတော်များများမှာ အဲသည်လို ဉာဉ်မျိုးတွေက အပြည့်အသိပ်ကြီးကို ရှိနေပုံရတယ်။

လင်မယားရန်ဖြစ်တဲ့အခါ လင်လုပ်တဲ့သူရဲ့ သူငယ်ချင်းက 'မင်းကွာ ကိုယ့်မိန်းမကိုယ် ဒီလောက်တော့ ပက်ပက်စက်စက်ကြီး ပြောဖို့ မသင့်ပါဘူးကွာ' လို့ ပြောလိုက်ရင် 'မင်းက ငါ့ဘက်ကတော့ မကြည့်ဘူး' လို့ ပြောမဲ့သူတွေ ရှိပါတယ်။ အလားတူ မယားရဲ့ သူငယ်ချင်း မကပဲ 'ညည်းအောယောကျာ်းဆိုတာ ဒီလောက်တော့ ရှိမှာပေါ့ဟယ်၊ မသိချင်ယောင်ဆောင်သင့်ဆောင်နေလိုက်ပေါ့' လို့ အကြံပေးကြည့်ရင်ပဲ 'နင်က ငါ့ဘက်ကျတော့ နေပေးဖော်မရဘူး' လို့ အငေါ်တူးလေမယ့်သူတွေလည်း ရှိနေတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ပြောဖြစ်နေတာက ဖြစ်သင့်တဲ့ တရားကိုယ်ကို ပြောနေတာ။ ဘယ်သူသာစေ၊ ဘယ်သူနာစေဆိုတာတွေ မပါဘူး။ တစ်နည်းပြောရရင် စိတ်ချမ်းသာနိုင်မယ့်နည်း၊ အဆင်ပြေနိုင်မယ့်နည်းကို မိမိကိုယ်စွမ်း ဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးချင်တယ်ဆိုတာ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတိုင်းမှာ ရှိတတ်တဲ့ ချစ်စရာ သဘာဝပါ။

ဒါပေမဲ့ မိမိသဘောနဲ့ မတိုက်ဆိုင်တိုင်း၊ မိမိဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်ရတိုင်း မိမိ လုပ်ပုံကိုင်ပုံ၊ တွေးပုံယူပုံ မှားတယ်လို့ အနက်မျိုးထွက်တဲ့ စကားမျိုးနဲ့ အဝေဖန်ခံရတိုင်း လူအတော်များများရဲ့နှုတ်ကို အလိုလို ရောက်လာတတ်တာကလည်း 'သူ့ဘက် ကိုယ့်ဘက်' ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရတွေ ပါပဲ။

တစ်နေ့ကပဲ လင်မယားစကားများတော့ ခံလိုက်ရသေးတယ်။

ကျွန်တော့်အိမ်က အိမ်ဖော်ကလေးမက သူ့အမေဆီ သွားချင်တယ် ဆိုပြီးခဏအပြင်ထွက်တယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်သူက သူ့ကို သေချာမှာတယ်၊ စောစောပြန်ခဲ့ဖို့။

ဒါပေမဲ့ နေ့ခင်း တစ်နာရီကထွက်သွားတာ ညနေ ခြောက်နာရီ ထိုးတဲ့အထိ ပေါ်မလာသေးဘူး။ အိမ်မှာက ညစာအတွက် ချက်ထား ပြုတ်ထားခဲ့တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက် တည်း ဆိုရင် ပြဿနာမဟုတ်လှပေမဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်အတွက်တော့ လိုအပ်တယ်။

အချိန်လည်းအတော်နှောင်းလာရော ကျွန်တော့်အိမ်သူက ဒေါသ အမျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်ပြီး ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ပြောဦးလို့ဆိုလာတယ်။

ကျွန်တော်က 'တစ်ခါတလေ သွားတာပဲကွာ၊ သူလည်း လူ တစ်ယောက်ပဲ၊ သူ့ လူမှုကိစ္စတွေတော့ ရှိဦးမှာပေါ့' ဆိုတဲ့ စကားမျိုးနဲ့ ပြောရာပြောကြောင်းလည်း ပြောမိရော ကျွန်တော့်အိမ်သူ မျက်ထောင့်နီသွားပြီး ကျွန်တော့်ကို ချဲ့ပါတော့တယ်။ ထုံးစံအတိုင်း 'ရှင်က ကိုယ့်မိန်းမ ဘက်က နေဖော်မရဘူး၊ အဲသည်ဟာမဲတွေဘက်က ကာဆီးကာဆီးနဲ့' ဆိုတာတွေ ပါလာတယ်။ ဒါတောင် ကျွန်တော်က အိမ်မှာ အလုပ်လာလုပ်တဲ့ မိန်းကလေးတွေနဲ့ ဘယ်တုန်းကမျှ ဒူးတင်ပေါင်တင် ဖက်လဲတကင်း မနေဖူးတဲ့လူစားမျိုးမို့လို့သာ၊ နို့မဟုတ်ရင် အပေးစားခံရဦးမှာ သေချာ သလောက်ပဲ။

အခုတောင် သူ့ဘက်ကမနေဘူးဆိုတဲ့ စကားအပြင် အဲသည်မိန်းမ တွေဘက်က ကာဆီး ကာဆီးဆိုတဲ့ စကားက တော်တော်တာသွားနေပြီ။ ကျွန်တော်လည်း သည်စကားကြောင့် အတော့်ကိုစိတ်တိုသွားတယ်။ ဒါနဲ့ လင်မယား ရန်ဖြစ်ရပါရောလား။

အသေအချာ စဉ်းစားကြည့်ရင်တော့ တော်တော် အလုပ်မဟုတ် တာပါ။ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားဖို့ကောင်းတာက လက်ခုပ်ဆိုတာ နှစ်ဖက်တီးမှ

မြည်တယ်ဆိုတဲ့စကားလို လင်မယားချင်း၊ သမီးရည်းစားချင်း၊ သူငယ်ချင်းချင်း၊ မောင်နှမသားချင်း အချင်းချင်း မပြေမလည်ဖြစ်ကြတယ်ဆိုတာ တောင်ငူကလည်း တောင်ငူ၊ မောင်းထောင်ကလည်း မောင်းထောင်မို့လို့ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အရှင်းကြီးပါ။ ဒါပေမဲ့ တောင်ငူကို နင်တန် နင်တန်လို့ ဝင်ဖျန်ဖြေမိတာနဲ့ မောင်းထောင်ဘက်က ပင်းနေတယ်လို့ စွပ်စွဲလို့ လျော်ကန်ပါ့မလား၊ ဒါမှမဟုတ် မောင်းထောင်ကို ဒါလေးကတော့ ဒီလိုရှိပါတယ်လို့ တစ်ချက်လောက် ထောက်ပေးမိလိုက်ရုံနဲ့ တောင်ငူဘက်က လိုက်တယ်လို့ သမုတ်လို့ ရပါ့မလား။

တရားကိုယ်ကို တရားကိုယ်အတိုင်း ရှုမြင်သုံးသပ်နိုင်ဖို့ဆိုတာ သိပ်ခဲယဉ်းတဲ့အလုပ်တော့ မဟုတ်တန်ကောင်းဘူး ထင်တယ်။ အဲဒီလိုမှ မဟုတ်ဘဲ ကြားက ငထွားကိုပဲ ယိုးမယ်ဖွဲ့နေတာမျိုးကတော့ သိပ်ကို သေးသိမ်လွန်းတယ်လို့ ကျွန်တော်ကတော့ တနဲ့နဲ့တွေးနေမိတယ်။

(အလင်းတန်း)

နတ်လူသာခုခေါ်စေသော်၎်

ကျွန်တော်နဲ့ အိပ်ချ်အိုင်စို့

သရဖူမဂ္ဂဇင်းမှာ 'အထင်ကြီးခံချင်သူ လူတစ်ယောက်အကြောင်း' ဆိုပြီး ကုရာနတ္တိ ရောဂါသည် တစ်ယောက်အကြောင်းကို ရေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲသည်နောက် သိပ်မကြာလှဘူး။ အဲသည်သူ ကွယ်လွန်သွားတယ်။

နောက် သိပ်မကြာဘူး။ ကျွန်တော်နဲ့ နီးစပ်တဲ့အထဲမှာ ကုရာနတ္တိ ဝေဒနာရဲ့ နောက်ဆုံးအဆင့်ကို ခံစားနေရသူရောဂါသည်တစ်ဦးကို ဆုံရ ပြန်တယ်။

သည်မှာတင် ကျွန်တော်လည်း အတော်လေး တုန်လှုပ်သွားတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ယောက်ျားတစ်ယောက် ဖြစ်ပင်ဖြစ်လင့်ကစား အခကြေးငွေပေးပြီးမှ အပျော်အပါးလိုက်စားရတဲ့အလုပ်ကို လုံးဝ စိတ်ပါလို့ မရဘူး။ အနုသမားပီပီ ခံစားချက်မပါတဲ့ ကိုယ်လက်နှီးနှောမှုကို မသတိ တာက ပထမအချက်ပါ။

လူပျိုပေါက်တုန်းက တစ်ခါ နှစ်ခါတော့ စမ်းကြည့်ဖူးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်လို စမ်းပြီးတဲ့နောက်မှာ တစ်ခုခုများ ဖြစ်တော့မလား။

ရောဂါတစ်ခုခုများ ရလာမလားလို့ ကြောင့်ကြနေရတဲ့ စိတ်အနေကို သည်းမခံနိုင်တာနဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ တစ်ခါမှ မတစ်ခါမိတော့ဘူး။

အသက်ကလေး အစိတ်ကျော်လာတော့ အတွေးအမြင်က တစ်မျိုး ပြောင်းသွားတယ်။ ပြောရရင် ကျွန်တော်က နည်းနည်းစွဲတယ်။ (ကြွားတာလို့ ထင်ချင်လည်း ထင်လိုက်ကြပါတော့။) အဲသည်လို စွဲတော့ကာ ခံစားချက် လေးနဲ့ နရွှရင်း ရွပိုးထလို့ရတတ်နိုင်မှန်းကို သိသွားတယ်။ အခကြေးငွေ ပေးပြီးမှ ပျော်ပါးတယ်ဆိုတာ မစွဲနိုင်တဲ့ ယောက်ျားတွေမှ လုပ်ရတဲ့အလုပ် မျိုးလို့ ထင်လာတယ်။

အဲတော့ အခကြေးငွေပေးပြီး အပျော်အပါးလိုက်စားတဲ့အလုပ်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့က ကင်းတယ်။ အသက် ၃၀ ကျော်မှ အိမ်ထောင်ကျတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ အိမ်ထောင်ကျပြီးတဲ့နောက်မှာလည်း ခြေက သိပ်မငြိမ်ဘူး။ အခါအားလျော်စွာ ရှိနေခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ စောစောက ပြောသလို ကြေးစား တွေနဲ့ ပျော်ပါးတာမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။

ကျွန်တော့်ဘာသာ အိမ်ထောင်ရေးပြင်ပ အရေးအခင်းကို ခင်းကျင်း ပြီး ကမြင်းတာသက်သက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ဖြစ်ချင်တော့ ၁၉၉၃ နှစ်ကုန်ပိုင်း လောက်မှာ ကျွန်တော်နဲ့ ပလူးခဲဖူးတဲ့ မိန်းမက ပြဿနာ။ သူက ကျွန်တော်နဲ့ လာပလူးတဲ့အချိန်မှာ အိမ်ထောင်ကွဲပြီးခါစ။

ကျွန်တော် သတိလစ်သွားတာက သူနဲ့ ကွာရှင်းလိုက်တဲ့ သူ့ ယောက်ျားပွားက မူးယစ်ဆေးသမား ရင့်မကြီးဆိုတာကိုပဲ။ ကျွန်တော်နဲ့ သူနဲ့ ပလူးလို့လည်း အားရပြီးတဲ့နောက် သူ့လမ်းသူ့ဆက်လျှောက်။ ကျွန်တော့်လမ်း ကျွန်တော်ဆက်လျှောက်နေစဉ် ကာလမှာပဲ အဲသည်ပုံဂျိုလ် လည်း ကုရာနတ္ထိရောဂါနဲ့ မာလက ဈာန်ကြွသွားတဲ့သတင်းကို ကြားလိုက် ရတယ်။ စာဖတ်သူတို့ စဉ်းစားကြည့်ပါ။

အဲလိုလည်းကြားရရော ကျွန်တော်လည်း ပျာသွားပါတော့တယ်။ ဒါနဲ့ ၉၄ နှစ်ဦးမှာ သွေးဖောက်စစ်ခဲ့မိပါတယ်။ အဲသည်တုန်းကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိနေသလိုပဲ။ ဘာမျှ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာကို ပြောပါတယ်။

ဆေးစစ်ချက်ထွက်လာတော့ ကျွန်တော် ယုံတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ ကျွန်တော့်မှာ ကုရာနတ္ထိရောဂါပိုး ရှိမနေပါဘူး။

အဲသည် အရေးအခင်းဟာ အိမ်ထောင်ကျပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ကျူးလွန်မိတဲ့ ဒုတိယအရေးအခင်းပါ။ အဲဒါပြီးတဲ့ နောက်မှာတော့ ကျွန်တော်တစ်ကောင် အတော်လေး အပိုးကျိုးသွားပါတော့တယ်။ ဆက်လက် မကျူးလွန်ဖြစ်တော့ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ အကုသိုလ်အမှုတွေ ပြုဖူးသူမို့ထင်ပါရဲ့ ၁၉၉၄ နှစ်လယ်မှာ ယာဉ်တိုက်မှုတစ်ခု အကြီးအကျယ်ဖြစ်လိုက်ပါတယ်။ ဖြစ်တဲ့နေရာက ရန်ကုန် မန္တလေး အဝေးပြေးလမ်းပေါ်မှာပါ။ အခင်းဖြစ်ပွားတဲ့ နေရာ အနားမှာရှိတဲ့ ကျေးရွာရဲစခန်းကနေ ကျွန်တော့်ကို ပြည်သူ့ဆေးရုံကို ခေါ်သွားပါတယ်။

ဆေးရုံကိုရောက်တော့ ကျွန်တော့်ကို မေးခိုင်ရောဂါကာကွယ်ဆေး ထိုးပါတယ်။ မီးပျက်နေတဲ့အတွက် ညစ်ထေးထေးအပ်ကို စနစ်တကျ ပြုတ်ထားသလား၊ မပြုတ်ထားဘူးလားဆိုတာ ကျွန်တော် ဘယ်လိုမျှ မဝေခွဲ နိုင်ပါဘူး။ မပြုတ်ထားဘူးဆိုရင်လည်း ကျွန်တော့်မှာ ဆေးအထိုးမခံဘူးဗျာလို့ ငြင်းလို့ရနိုင်တဲ့ အနေအထားမှာ ရှိမနေခဲ့ဘူး။

ပိုဆိုးတာက ကျွန်တော့်ခေါင်းက ဒဏ်ရာကို စစ်ဆေးပြီး ဆေးထည့် ဖို့အတွက် ဆံပင်တွေကို ရိတ်တဲ့အခါမှာပါ။ ဆံပင်ရိတ်တာကို မုတ်ဆိတ်မွေး ရိတ်တဲ့ ဂျုတ်နဲ့ ရိတ်ပါတယ်။ ဆေးရုံအကူ လုပ်သားတစ်ဦးက ရိတ်တာပါ။

သည်အဖြစ်ဟာ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ အိပ်မက်ဆိုးတစ်ခုပါပဲ။ အဲသည်ယာဉ်တိုက်မှုကြောင့် ကျွန်တော့် တင်ပါးဆုံခွက် ကွဲအက်သွားပါတယ်။ ဒဏ်ရာကြောင့် ခွဲစိတ်ကုသ ခံလိုက်ရပါသေးတယ်။ ခွဲစိတ်ကုသခံတဲ့ အခါမှာတော့ ရန်ကုန်မှာပါ။ ထုံးစံအတိုင်း သွေးသွင်းခဲ့ရသေးတာလည်း အမှန်ပါ။

အခု ၁၉၉၈ ခုနှစ်မှာတော့ ကျွန်တော်လည်း လူကောင်းပကတိ ဖြစ်နေပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ၁၉၉၅ လောက်မှာတုန်းက ရေယုန်တွေပေါက်လိုက် ပါသေးတယ်။ သည်ကြားထဲမှာ မကြာသေးခင်က သွေးစုနာတွေ ဟိုတစ်လုံး သည်တစ်လုံးထွက်လာတဲ့အပြင် ဟိုနားကယားလိုက်၊ သည်နားက ယား လိုက်နဲ့ ဖြစ်နေတော့ ကျွန်တော်လည်း လန့်တန့်တန့် ဖြစ်လာပါတော့တယ်။

အထက်မှာရေးခဲ့သလို ကျွန်တော်ဟာ သွေးဖောက်စစ်ပြီးတဲ့နောက် လိင်အပျော်အပါး လိုက်စားတဲ့အမှုကို လုံးလုံးကြီးကင်းအောင် နေခဲ့ပါတယ်။ အရင်ကလိုတောင် မကျူးလွန်ဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။

မူးယစ်ဆေးနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ကလည်း အဝေးကြီးပါ။ ဒါပေမဲ့ ဆေးရုံ ပေါ်မှာ စိတ်မသတိစရာကောင်းလှတဲ့ အပ်နဲ့ ဆေးထိုးခံခဲ့၊ ရွံစရာကောင်း လှတဲ့ ဂျူတ်နဲ့ ခေါင်းရိတ်ခံခဲ့ရတဲ့အပြင် သွေးသွင်းကုသမှုကိုပါ ခံခဲ့ဖူးသူ အနေနဲ့ကျတော့ ဖြစ်နိုင်ချေတွေက အများကြီးရှိပါတယ်။ ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတမရှိရင်လည်း အကြောင်းဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာပါ။ အခုကျတော့ ကျွန်တော်က စာလေးပေလေး ဖတ်ထားတဲ့အပြင် ကျွန်တော့်အလုပ်တာဝန် အရ ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကုရာနတ္ထိရောဂါ ယေဘုယျအခြေအနေ စာတမ်းကို ပြုစုခဲ့ရဖူးသူလည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲသည်စာတမ်းအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနတွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေကို မေးမြန်းခဲ့ရတာမို့ သာမန် လူထက်စာရင် သည်ကိစ္စတွေကို တော်တော်လေး သိထားတော့တာပေါ့။

သည်ကြားထဲ ရေယုန်ပေါက်လိုပေါက်၊ ယားနာဖြစ်လိုဖြစ်၊ သွေးစုနာ ထွက်လိုထွက်တွေပါ ဖြစ်လာတဲ့အခါ ကျွန်တော့်မှာ နေစရာမရှိတော့ဘူး။ ပိုဆိုးတာက ကျွန်တော်က သူများ အဲသည်လို ရောဂါဖြစ်နေတဲ့အကြောင်းကို ရေးပြထားမိတဲ့သူ။

အဲတော့ ကျွန်တော် ပျာနေတာ မဆန်းလှပါဘူး။
နောက်ဆုံးမှာတော့ စိတ်နှလုံး တုံးတုံးချပြီး ဆေးစစ်ဖို့လုပ်ရပါ တော့တယ်။ ဟိုအနာ သည်အနာကလေးတွေကလည်း တော်တော်နဲ့

အသားနုမတက်နိုင် ဖြစ်နေတော့ ဆီးချိုများဖြစ်နေသလားဆိုပြီး စစ်ဖို့ပါ
လိုအပ် နေတာနဲ့ တစ်ပါတည်းပေါင်းစစ်ဖို့ စဉ်းစားရတာပါ။

သွေးစစ်ကြည့်တဲ့နေ့

အဲသည်နေ့က စနေနေ့ပါ။ ဆီးချိုကို ကျကျနန စစ်နိုင်ဖို့အတွက်
ည ၁၀ နာရီကျော်တဲ့အချိန်ကတည်းက ရေကလွဲရင် ဘာဆိုဘာမျှ မစား
မသောက်ဘဲ နေထားခဲ့ပြီး မနက် ရှစ်နာရီမှာ သွေးသွားဖောက်ပါတယ်။

သွေးမဖောက်ခင် စာရင်းပေးတဲ့အခါမှာ ဆီးချိုနဲ့ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ
စစ်မယ်လို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါ စာရင်းယူသူက ဘာမျှမဖြစ်ပေမဲ့ အဲသည့်
စားပွဲမှာ ထိုင်နေတဲ့ ဧည့်သည်တစ်ယောက်ကတော့ ကျွန်တော့်မျက်ခွက်ကို
စူးစူးစမ်းစမ်း လှမ်းကြည့်ပါတယ်။ သူ့မျက်လုံးတွေက တစ်မျိုးတော့
တစ်မျိုးပါပဲ။ အထင်သေးသလိုလို၊ သနားသလိုလို အကြည့်မျိုးနဲ့ပါ။

တော်ပါသေးရဲ့။ မြင်သာတဲ့နေရာမှာ ဘာအနာမျှ မရှိသလို လူက
လည်း ခပ်ဖိုင့်ဖိုင့်၊ အသားအရေကလည်း စိုစိုပြည်ပြည် ရှိနေပေလို့ပေါ့။
အဲလိုသာမဟုတ်ရင် အဲသည်လူ ထများ ပြေးလေမလားပဲ။

ဆေးခန်းက စစ်ချက်ကို ၁၂ နာရီခွဲမှ လာယူပါလို့ ပြောလိုက်
ပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဘာမျှ စောဒက တက်မနေတော့ဘဲ အိမ်တန်း
ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

အဲသည်နေ့ကတော့ တော်တော်ကို ကသိကအောက်ဖြစ်ရတဲ့နေ့ပါ။

‘အိပ်ချ်အိုင်ဗွီဖိုး ရှိနေပြီဆိုတာ သေချာသွားရင်’ ဆိုတဲ့ အတွေးက
တစ်ရံမလပ် ဖိစီးနေပါတော့တယ်။ သမီးက ကိုးနှစ်၊ သားက ခုနစ်နှစ်
ဆိုတော့ ကျွန်တော့် ကလေးတွေက ငယ်လှပါသေးတယ်။ သူတို့လေးတွေ
အတွက်လည်း ပူချင်သလိုလိုပါ။ ကျွန်တော့်မှာ ရှိနေပြီဆိုရင် ကျွန်တော့်ဇနီး
မှာလည်း အလားတူဖြစ်ဖို့က သေချာသလောက်ပါ။

ဒါပေမဲ့ သူတို့ထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပိုပူနေတာပါ။ ဓာတ်ခွဲခန်းက ပေးတဲ့ အဖြေဟာ ပေါ့စေ့စပ်သာဆိုရင် ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတဲ့ အတွေးက ဖိစီးနေပါတယ်။ ကြံရာမရတဲ့အဆုံးမှာ တရားမှတ်ပါတယ်။ အခုတလော တရားလေးကို ကြိုးကြားမှတ်ဖြစ်နေတော့ နည်းနည်းတော့နေသာသလို ရှိသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိုးရိမ်စိတ်က ပြန်ပြန်လွှမ်းလာတယ်။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း တစ်ဆုံး တွေးချလိုက်တော့တယ်။

ဟုတ်ပြီ၊ ကျွန်တော့်မှာ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီပိုး ရှိနေတာ သေချာသွားပြီ ဆိုပါစို့။ ကျွန်တော် ဘာလုပ်မလဲ။

ပထမဆုံးအချက်က သည်ကိစ္စကို လူမသိအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ဖုံးထားဖို့ စဉ်းစားပါတယ်။ လူတွေက စာနာစိတ်နဲ့ ဆက်ဆံတော့မှာ မဟုတ်တာကို သိနေလို့ပါ။ အဲသည်ရောဂါပိုး ရှိနေပြီဆိုတာနဲ့ ကုဋ္ဌနူနာ ရောဂါသည်လို ကြဉ်ကြတော့မယ်ဆိုတာ သေချာနေပါတယ်။ အဲသည်လို ကြဉ်ကြတာလည်း ကျွန်တော့် မျက်မြင်ပါ။

အမှန်က သွေးချင်းထိတွေ့မိစရာ အကြောင်းမရှိသမျှ ရောဂါမကူးနိုင် ပါဘူး။ လေကသော်လည်းကောင်း၊ ခြင်ကသော်လည်းကောင်း၊ တံတွေးတို့ ဘာတို့ကသော်လည်းကောင်း အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ ပိုင်းရပ်စ်ပိုးကို သယ်ဆောင် နိုင်ခြင်း အလျဉ်းမရှိတာမို့ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ ရောဂါပိုးရှိသူနဲ့ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက် တာ၊ ထမင်းတစ်ဝိုင်းတည်းစားတာ၊ တစ်အိမ်တည်းအတူနေတာမျိုးဟာ ဘယ်လိုမျှ ရောဂါမကူးနိုင်ပါဘူး။ ဆရာဝန်တိုင်းက သည်အချက်ကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ပြောနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့မှာတော့ လူ့ပြိန်းတွေဟာ လူတစ်ယောက်မှာ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီပိုး ရှိနေပြီဆိုတာနဲ့ သူတို့ကို ချက်ချင်းလက်ငင်းပဲ ကူးတော့မဲ့ အတိုင်း ခပ်ရိုင်းရိုင်း၊ ခပ်ခွာခွာနေလိုက်ကြဖို့ အားထုတ်တော့တာကို ကျွန်တော့် မျက်လုံးနဲ့ တပ်အပ်မြင်ဖူးထားပါတယ်။ အဲတော့ ကျွန်တော့်မှာ အဲလိုရောဂါရှိနေပြီဆိုတာကို အများသိအောင် ဖွင့်ပြောလို့မဖြစ်ဘူးဆိုတာကို အလိုလို နားလည်နေပါတယ်။

ဖွင့်မပြောသည့်တိုင် အနေအထိုင်ကိုတော့ ဆင်ခြင်ရတော့မှာပါ။ ကိုယ့်ရောဂါ သူတစ်ပါးကို မကူးစေဖို့အရေးအတွက် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အတတ်နိုင်ဆုံးထိန်းဖို့ ကိုယ်သုံးတဲ့ လက်သည်းညှပ်၊ ဘီး၊ ဇွန်း၊ ခက်ရင်း၊ သောက်ရေခွက်၊ ဆပ်ပြာများကအစ သတ်သတ်ခတ်ခတ်ထားဖို့ကိုလည်း စဉ်းစားလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော့် အခြေအနေနဲ့ဆိုရင် ရောဂါပိုးက ခပ်နုနုအဆင့်မှာပဲ ရှိလောက်ပါတယ်။ အဲဒါဆိုရင် ကျွန်တော့်အတွက် အသက်ရှင်နေထိုင် ခွင့်က အနည်းဆုံး သုံးလေးငါးနှစ်တော့ ကျန်ပါသေးတယ်ဆိုတော့ လူ မရိပ်မိသေးသမျှကာလပတ်လုံး အလုပ်ကို ဖိလုပ်ပြီး ကျန်ရစ်သူမိသားစု အတွက် အတတ်နိုင်ဆုံး ရှာဖွေစုဆောင်းပေးသွားဖို့ကို ဒုတိယအဆင့် စဉ်းစားပါတယ်။

ပြီးရင် ကျွန်တော် ရေးချင်လျက်နဲ့ ချမရေးဖြစ်သေးတာတွေကို ဖိရေးသွားဖို့ စဉ်းစားပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ အိပ်ချ်အိုင်ဗီပိုး ရှိနေတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း နောက်ဆုံးအချိန်မှာ တရားဝင် လူသိရှင်ကြားရေးသား ပြီး ကြေညာသွားဖို့ စိတ်ကူးလိုက်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးတစ်ချက်ကတော့ အချိန်ရှိသရွေ့ တရားအားထုတ် နေဖို့ပါ။ ပိုက်ဆံရှာတဲ့အလုပ်၊ စာရေးတဲ့အလုပ်တွေကို ဖိလုပ်ပြီး အချိန်အား ရသမျှမှာ သတိပဋ္ဌာန်တရားလေး ရှုမှတ်နေဖို့ကိုလည်း တစ်ပါတည်း စဉ်းစားလိုက်ပါတယ်။

အဲတော့မှ စိတ်က နည်းနည်းငြိမ်သွားတယ်။ တရားကိုလည်း ပြန်လည်ရှုမှတ်လို့ ရသွားတယ်။

ဆယ့်နှစ်နာရီခွဲပြီးတဲ့နောက်

ဆေးခန်းက ချိန်းလိုက်တဲ့အချိန် ၁၂ နာရီခွဲကျတော့ ကျွန်တော် ရှောင်လိုက်ပါတယ်။ ဆေးစစ်ချက်ကို သွားမယူသေးပါဘူး။

နေ့ခင်းသုံးနာရီမှာ မြို့ထဲဆင်းပြီး သင်တန်းတစ်ခု တက်စရာရှိနေတာနဲ့ အဲသည်အချိန်ကျမှပဲ တစ်ပါတည်း သွားယူလိုက်တော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်တာပါ။ အမှန်ကတော့ ဆေးစစ်ချက်ကို သိလည်း သိချင်လှတယ်။ သိရမှာလည်း မရဲသလို ဖြစ်နေတာ။

ဒါနဲ့ အိမ်မှာပဲ လှည့်ပတ်ပြီး နေနေလိုက်တယ်။ ကလေးတွေနဲ့ ဆော့လိုက်၊ သီချင်းလေးဖွင့် နားထောင်လိုက်၊ စာအုပ်ကလေးတစ်အုပ် လောက် ကောက်လှန်လိုက်နဲ့ ဂနာမငြိမ်တငြိမ်ပေါ့။

နှစ်နာရီထိုးခါနီးကျတော့ ရေဝင်ချိုးတယ်။ ရေချိုးအပြီးမှာ စိတ်က သိသိသာသာကြီးကို ပိုလှုပ်ရှားလာတယ်။ အဝတ်အစားလဲ၊ သင်တန်းနဲ့ သက်ဆိုင်ရာစာအုပ်စာတမ်းတွေထည့်၊ ပြီးတော့ ကားသော့ယူ အိမ်ကထွက်။ လှေကားတစ်ဝက်ရောက်တော့မှ ပါလေရာ တယ်လီဖုန်းလေး ကျန်ရစ်ခဲ့တာကို သတိရလို့ တစ်ခေါက်ပြန်တက်၊ တံခါးခေါက်၊ ဖုန်းယူ။

စိတ်က တော်တော်ကို လှုပ်နေပြီ။ ကားမောင်းရင်းနဲ့ သတိပဋ္ဌာန်ဘက်ကို စိတ်ပြောင်းရပြန်တယ်။ ဂိယာကိုထိုးထည့်လိုက်တာ ဘယ်ဘက်ခြေကို အကြံမှာ ညာဘက်ခြေဖျားကို ဖိနင်းလိုက်တာ၊ မျက်စိက လမ်းပေါ်ကို ကြည့်နေတာ၊ တစ်ခုစီသိနေအောင် အားထုတ်နေမိတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒါလည်း ခဏပဲ။ တော်ကြာနေတော့ 'ပေါ့ဇတစ်ပဲ' ဖြစ်နေရင်ဆိုတဲ့ အတွေးက ဝင်လာတယ်။ ခြေဖျား လက်ဖျားတွေတောင် အေးတေးတေး ဖြစ်လာသလိုပဲ။ ကားထဲက လေအေးစက်ကိုဖွင့်ထားပေမဲ့ ချွေးကလည်း ပြန်ချင်ချင်ရယ်။

သီချင်းခွေကို ထိုးထည့်လိုက်တယ်။ 'အိပ်မပျော်သောညများ' သီချင်းသံပေါ်လာတော့ လိုက်အော်နေလိုက်တယ်။ ပါးစပ်ကသာ လိုက်အော်နေတာ၊ လက်နဲ့ခြေတွေကလည်း ကားမောင်းတဲ့အလုပ်ကို ဖိဖိစီးစီးသာ လုပ်နေတာ၊ မျက်စိလည်းလမ်းမကို မမှိတ်မသံ့သာကြည့်နေတာ၊ စိတ်က တော့ဗျာ၊ 'ပေါ့ဇတစ်ပဲ' သာ ဖြစ်နေရင်ဆိုတဲ့ တဝဲလည်လည်ထဲမှာ နစ်မြဲနစ်လျက်ပဲ။

သည်လိုနဲ့ ဆေးခန်းနဲ့ နီးသထက် နီးလာတယ်။ အဲသည်အခါ နေ့လယ်က အိမ်မှာတွေးထားတဲ့ အတွေးက ပိုမိုခိုင်မာလာတယ်။

ပေါ့တေစ်ဗိဆိုလည်း ဘာအရေးလဲ။ လုပ်စရာရှိတာတွေကို အဆင် သင့် စဉ်းစားထားပြီးသားပဲ။ လူမသိအောင် ဖုံးလို့ရနိုင်သမျှ ဖုံးထားမယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတွေကို ရောဂါမကူးအောင် ကိုယ့်ဘာသာ အစွမ်းကုန်ဆင်ခြင် နေထိုင်မယ်၊ ပြီးရင် ပိုက်ဆံရှာနိုင်သမျှ ရှာမယ်။ စာတွေ ရေးနိုင်သမျှ ရေးမယ်၊ တရားကိုလည်း အချိန်ရှိသမျှ အားထုတ်မယ်။ သေတာကတော့ သေမှာပဲ။ အခုမသေလည်း နောက်တော့ သေကို သေရဦးမှာပဲ။ လောလော ဆယ် မသေသေးတာကိုပဲ ကျေးဇူးတင်။

အဲသည်လို တွေးချလိုက်တဲ့အခါ စိတ်က နည်းနည်းပြန်ငြိမ်သွား ပြန်တယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ဆေးခန်းနဲ့ အနီးဆုံးနေရာမှာ ကားကို ရပ်လိုက်ရပြီ။

ကားပေါ်ကအဆင်းမှာ စိတ်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး စုစည်းပြီးသွားပြီ။

နေဦး၊ တစ်ခုကျန်နေသေးတယ်။ မိသားစုကိုရော ဖွင့်ပြောရမလား။ နီးသည်ကိုတော့ ဖွင့်ပြောလိုက်တာ ကောင်းပါတယ်။ သူ စိတ်ခိုင်သည် ဖြစ်စေ၊ မခိုင်သည်ဖြစ်စေ ပြောပြလိုက်တာက အားလုံးအတွက် ကောင်း တယ်။ သူ့ကိုတော့ ချက်ချင်းပြောမှ ဖြစ်မယ်။

အဖြေ

အံ့ဩဖို့ကောင်းတာတစ်ခုက အဲသည်လို စိတ်နှလုံးလည်း တုံးတုံး ချပြီးသွားတဲ့အခါ ကျွန်တော် အတော်တည်ငြိမ်သွားတယ်။ ဆေးခန်းကိုလှမ်း နေတဲ့ ခြေထောက်တွေက လေးတိလေးကန်လည်း ဖြစ်မနေတော့ဘူး။

ဆေးခန်းထဲကိုရောက်တော့ ငွေပြေရှင်းထားခဲ့တဲ့ ပြေစာကို ထုတ်ပြ လိုက်တယ်။ တာဝန်ခံက '၁၂ နာရီခွဲ ချိန်းထားတဲ့ဟာလား' လို့ မေးတော့

‘ဟုတ်ကဲ့’ လို့ ဖြေတဲ့ ကျွန်တော့် အသံကိုလည်း ကျွန်တော် သဘောကျသွားတယ်။ ပုံမှန်အတိုင်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပဲ။

တာဝန်ခံက စာရွက်ထပ်ကို မွေနေတယ်။ အဖြေက ပိုးတွေ့မတွေ့ တစ်ခုပဲ။ တွေ့လည်း တွေ့တာပေါ့။ တခြားသူတွေလို သည်ဆေးခန်းက မဟုတ်နိုင်သေးပါဘူး။ မှားချင် မှားနေ မှာပါဆိုပြီး နောက်တစ်နေရာပြောင်းပြီး စစ်ဖို့လည်း စိတ်မကူးပါဘူး။

တာဝန်ခံက စာရွက်တစ်ရွက်ကို ‘ဆွဲထုတ်လိုက်တဲ့အခါမှာတော့ ကျွန်တော့်မျက်လုံးက ဇယားကွက်တွေရဲ့ တစ်နေရာကို တန်းခနဲရောက်သွားတယ်။

သည်ဓာတ်ခွဲခန်းမှာ ကျွန်တော်တို့ရုံးက ဝန်ထမ်းတွေအားလုံး နှစ်စဉ် ဆီး၊ ဝမ်း၊ သွေး စစ်နေကျ။ ကျွန်တော်တို့ရုံးက ဝန်ထမ်းအားလုံးကို နှစ်စဉ် ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးပေးတဲ့ အလေ့အထရှိတယ်လေ။

အဲတော့ သည်ဓာတ်ခွဲခန်းကထုတ်တဲ့ သွေးစစ်ချက်စာရွက်ရဲ့ ညာဘက် ကော်လံထိပ်မှာ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီပိုးစစ်တာကို ပြတဲ့နေရာ ရှိမှန်း သိနေတယ်။ ကျွန်တော်ကြည့်လိုက်တော့ အဲသည်နေရာလပ်မှာ တံဆိပ်တုံးနဲ့ negative လို့ နှိပ်ထားတာကို တွေ့သွားတယ်။

ကျွန်တော့်ရင်ထဲက အလုံးကြီးလည်း အဲတော့မှပဲ လှိုက်ခနဲကျသွားပါတော့တယ်။ ဆီးချိုအတွက်က သွေးထဲက ဂလူးကိုစ်ပါဝင်မှုနှုန်းကို ကြည့်လိုက်တော့ ၉၆ တဲ့။ စံညွှန်းကိန်းများအရ အစာမစားဘဲစစ်ရင် ၈၀ မှ ၁၁၀ အတွင်း ရှိနေမယ်လို့ ဆိုတဲ့အတွက် ဆီးလည်း ချိုမနေဘူး။ ပုံမှန်ဆိုတာ သိလိုက်တယ်။

ဓာတ်ခွဲခန်း တာဝန်ခံက ‘နှစ်ခုစလုံးကောင်းပါတယ်’ လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောတော့ ကျွန်တော်လည်း ဘာမျှပြန်ပြောမနေတော့ဘဲ ခေါင်းကိုသာ ညိတ်ပြလိုက်တယ်။ စိတ်ထဲမှာ အတော့်ကို ပျော်သွားပြီ။ နေရထိုင်ရတာလည်း ပေါ့ပါးလွတ်လပ်သွားပြီ။

ဆေးခန်းက ပြန်ဆင်းလာတဲ့အခါ ကျွန်တော့် ခြေထောက်တွေက မြေကြီးနဲ့တောင် ထိမနေတော့ဘူး ထင်ရအောင်ကို ပေါ့ပါးနေပါတော့တယ်။

အဲသည်နေ့က တွေ့သမျှလူတိုင်းကိုလည်း ကျွန်တော့်အပျော်တွေ မျှပေးမိသေးတယ်။

ဒါပေမဲ့ negative ဆိုတာကို မမြင်လိုက်ရသေးခင်အထိ ခံစားနေရတဲ့ ခံစားမှုမျိုးကိုတော့ တစ်သက်တာ မေ့လို့ရမယ် မထင်တော့ဘူး။ တကယ်ကို အူလိုက်သည်းလိုက် ပူပန်ထိတ်လန့်နေခဲ့ပုံများလေ။ စာနဲ့ ရှေးပြုလို့ကတော့ သည်လောက်ပဲရေးတတ်ပါတယ်။ ပြောမယုံကြံဖူးမှသိနိုင်မယုံ စိတ်လှုပ်ရှားမှုမျိုးမို့ သည်ထက်လည်း ပိုရေးမပြတတ်တော့ပါဘူး။

စဉ်းစားစရာ

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ရောဂါပိုးသာ ကျွန်တော့်သွေးထဲမှာရှိနေခဲ့ရင် ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ တေးပြီး စဉ်းစားထားခဲ့သမျှကိုလည်း ပြန်သတိရတယ်။

ကျွန်တော့်အသက် ၄၀ ကျော်ပါပြီ။ အမှည့်တဝင်းဝင်း အကင်း တဖြုတ်ဖြုတ်ဆိုသလိုပဲကျွန်တော်နဲ့ မတိမ်းမယိမ်းတွေ ကျွန်တော့်ထက် ငယ်သူတွေရဲ့ နာရေးကြော်ငြာတွေကိုလည်း နေ့စဉ် တွေ့မြင်နေရပါတယ်။ ဆိုလိုတာက သေခြင်းတရားဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လက်တစ်ကမ်းမှာ ချောင်းနေတဲ့ မုဆိုးပါ။

ဘယ်အချိန် ဘယ်ကာလမှာ ရောက်လာမယ်၊ ဘယ်အချိန် ဘယ်ကာလမှာ သေမိန့်ကို ရင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမျှ သေချာတိကျ မပြောနိုင်ပါဘူး။ မသေခင်ကာလမှာတော့ မာန်တွေ မာနတွေ၊ ပညာတွေ ဂုဏ်တွေ၊ ဥစ္စာခနဲတွေ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတွေ၊ နာကြည်းခံပြင်းတာတွေ၊ ပျော်ရွှင်တပ်မက်တာတွေနဲ့ နေလို့ ကောင်းနေပါတယ်။

တကယ်လို့သာ လူတစ်ယောက်ဟာ မုချမသွေ သေရတော့မယ် ဆိုတာကို ကြိုသိနေခဲ့မယ်ဆိုရင် အဲသည့်လူဟာ တည်ငြိမ်နိုင်ပါ့မလား။

သေရမှာကို ထားဦး၊ သေနိုင်တဲ့ရောဂါပိုးတစ်ခု ငါ့သွေးထဲမှာလည်း ရှိချင်ရှိနေ နိုင်ပါလားဆိုတာကို တွေးရင်း အဖြေကိုစောင့်နေဆဲကာလမှာတောင် စိတ်ဆင်းရဲပြီး ဆောက်တည်ရာမရချင်သလို ဖြစ်နေခဲ့တာကိုတော့ ကိုယ်တွေ့ သိခဲ့ပါပြီ။

သေရတော့မယ်ဆိုတာကို မသေချာသေးချိန်မှာတောင် သည် လျှောက် ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်နေရသေးရင် သေရတော့မယ်ဆိုတာကို သိနေလေတဲ့ ကုရာနတ္ထိရောဂါသည်တွေ၊ ကင်ဆာရောဂါခံစားနေသူတွေရဲ့ ရင်မှာ ဘယ်လိုများနေလေမလဲဆိုတာကို မှန်းဆနိုင်ကြလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ကုရာနတ္ထိဝေဒနာကို ခံစားနေရသူတွေအတွက်ပါ။

သူဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်ဖြစ်ဖြစ် အဲသည်လို ရောဂါသည်တွေကို စာနာ သနားဖို့ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။ လိင်အပျော်အပါး လိုက်စားလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်နိုင်ချေရှိတဲ့ ကိစ္စမျိုးမို့ သည်လောက် တောင် မိုက်တဲ့သူ၊ သူလုပ်သမျှ သူခံရတာပဲဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးနဲ့ အဲသည် ဝေဒနာရှင်တွေအပေါ် စာနာပေးဖို့ဆိုတာ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။

သွေးသွင်းကုသရာကဖြစ်စေ၊ မသန့်ရှင်းတဲ့ ဆေးထိုးအပ်ကဖြစ်စေ ကူးစက်လာတယ်ဆိုဦးတောင် တော်ရုံတန်ရုံလူ ယောက်ျားတစ်ယောက် အဲသည်ရောဂါဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် ပတ်ဝန်းကျင်က လီဆယ်နေတယ်လို့ ထင်နေမိကြဖို့ကလည်း သေချာသလောက်ပါ။

ဒါပေမဲ့ သေချာပြန်စဉ်းစားကြည့်ပါ။ လောကမှာ ဘယ်လိုလူမျိုးပဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ လူမိုက်ပဲဖြစ်ဖြစ် လူလိမ္မာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ၊ ဆူကြူ နိမ့်မြင့်မဟူ သေရတော့မယ်၊ မလွဲမသွေသေရတော့မယ်ဆိုတာကို သေချာကုသ သိနေချိန်မှာတော့ ဘယ်သူမျှ သေချင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆေးသမားမို့လို့ မူးယစ်ဆေးဝါးလေး မှီဝဲချင်သေးလို့၊ အပျော်လိုက်သူမို့ ရိုက္ခာယူချင်သေးလို့၊ ပညာရှင်ကြီးမို့ လောကကို အကျိုးပြုချင်သေးလို့

အသက်လေးဆက်ရှုချင်သေးတာ မဟုတ်ပါလား။ သတ္တဝါတို့ရဲ့အသက်ကို ခင်တွယ်မှုသဘောအရ ရတတ်သလောက်ကလေး နေလိုက်ချင်တာပါ။

အဲသည်လို နေချင်သေးတာနဲ့အတူ နေရသလောက်လေးမှာလည်း မိမိ ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေရဲ့ ငွှားထွေးတဲ့ ပြုစုယုယမှု၊ မိတ်ဆွေအပေါင်း အသင်းတွေရဲ့ အားပေးမှုတွေကို ခံယူချင်မှာလည်း လူတိုင်းပါပဲ။ လူဆိုးမို့ မလိုချင်ဘူး။ လူကောင်းမှ လိုချင်ရမယ်လို့လည်း ပြောလို့ဖြစ်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ထို့အတူ စာနာမှု၊ ယုယမှု၊ အားပေးမှုဟာ သေရမဲ့သူချင်း အတူတူ လူဆိုးနဲ့မထိုက်တန်ဘူး။ လူကောင်းနဲ့သာ ထိုက်တန်တယ်လို့လည်း ပြောလို့လည်း မရနိုင်ဘူး။

အဲတော့ နေရသခိုက်လေး သူတို့တွေရဲ့ ရှိစု မဲ့စု ရှင်ခွင့်နေရခိုက် လေးမှာ သူတို့တွေရဲ့အမှားတွေ၊ အပြစ်တွေ၊ ကျူးလွန်မှုတွေကို ခဏ လောက် မေ့ဖျောက်ပေးထားပြီး လူသားချင်းစာနာတဲ့စိတ်ကလေးနဲ့ ဖေးမ နိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ 'ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ၊ ရောဂါခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ၊ နှလုံးစိတ်ဝမ်း ငြိမ်းချမ်းကြပါစေ' လို့ လူကြားလို့ ကောင်းအောင် ကြေးစည်လေးထုထုပြီး အော်နေတာထက် ကုသိုလ်ရနိုင်လေ မလားလို့ စဉ်းစားနေမိရပါတယ်။

(ရွှေအမြဲတေမဂ္ဂဇင်း)

မင်းမင်းလတ်ကဖြင့် မရှိတော့ဘူး

၁: ၁

၁၉၆၇ ခုနှစ်က ကျွန်တော် ငါးတန်းပါ။ tape recorder လို့ ခေါ်တဲ့ အသံသွင်းကြိုးတွေ ဖွင့်စက်ကြီးနဲ့ ကျွန်တော့်ဦးကြီးက သီချင်းတွေ ဖွင့်တတ်ပါတယ်။

သေနတ်သံတွေနဲ့အတူ အကော်ဒီယံအုန်းကျော်ရဲ့ 'ရေခြားဝေးမြေ၊ မနေမနား ပြေးနေ'ဆိုတဲ့ သီချင်းကို ကြားဖူးခဲ့ပါတယ်။

အသံသွင်းကြိုးတွေနဲ့ ဦးကြီးဖွင့်လေ့ရှိတဲ့ တခြားသီချင်းတွေကတော့ ရေဒီယိုမှာကြားဖူးထားတဲ့ သီချင်းတွေ၊ ရုပ်ရှင်ထဲမှာ ကြားဖူးထားတဲ့ သီချင်းတွေပါ။ အကော်ဒီယံအုန်းကျော်ရဲ့ သီချင်းတွေကတော့ ရေဒီယိုမှာရော ရုပ်ရှင်မှာပါမကြားဖူးသေးတဲ့ သီချင်းတွေပါ။

၁: ၂

၁၉၆၈ ခုနှစ်ကျတော့ ကျွန်တော်တို့မိသားစု ရန်ကုန်ကို ပြောင်းလာကြပါပြီ။ ဦးကြီးနဲ့လည်း အနေဝေးခဲ့သလို ကျွန်တော်တို့ အိမ်မှာလည်း

အသံသွင်း ကြီးခွေဖွင့်တဲ့စက် မရှိပါဘူး၊ National ရေဒီယိုကြီးတစ်လုံးပဲ အိမ်မှာရှိတာမို့ သီချင်းအသစ်တွေနဲ့ ဝေးနေပါတယ်။ ရေဒီယိုကလာတဲ့ သီချင်းတွေသာ စောင့်နားထောင်ရတဲ့ အနေအထားပါ။

၁: ၃

၁၉၆၉ ခုနှစ်ကျတော့ ရန်ကုန်မြို့ ထဲက လမ်း ၄၀ ကို ကျွန်တော်တို့ ပြောင်းနေကြပါတယ်။

တစ်ရက်မှာတော့ မြို့လယ်က ရဲရင့်ရုံ (အခု 'ဆကုရ' မျှော်စင် အဆောက်အဦနေရာ) နားကို ဖြတ်အသွားမှာ ဝင်းဦးရဲ့အသံနဲ့ 'မာမီရယ် ရှာပေးကွယ် ရည်းစားလိုချင်တယ်' ဆိုတဲ့ သီချင်းသံကို ကြားလိုက်ရ ပါတယ်။

ဝင်းဦးကိုအတော်ကြိုက်တဲ့ ကျွန်တော်က တစ်ခါမျှ မကြားဘူးတဲ့ ဝင်းဦး သီချင်းကို အဲသည့်အနားမှာ ရစ်သီ ရစ်သီလုပ်ရင်း နားထောင် ကြည့်နေလိုက်ပါတယ်။

အဲသည့်မှာက BRC ဆိုတဲ့ ရေဒီယိုတွေ၊ အသံသွင်းခွေဖွင့်စက် တွေကို ပြင်တဲ့ဆိုင်ရှိပါတယ်။ အဲသည်ဆိုင်က သီချင်းဖွင့်ထားတာပါ။ သေချာနားစိုက်ထောင်တော့ ဝင်းဦးနဲ့ အသံလုံးချင်း ခပ်ဆင်ဆင် တခြား တစ်ယောက်က ဆိုထားမှန်း သိလာပါတယ်။

သည်လောက်ပါပဲ။

၁: ၄

လမ်း ၄၀ ကိုရောက်တော့ ကျွန်တော့် ပတ်ဝန်းကျင်က ပြောင်းသွား ပါပြီ။

အိမ်ဘေးခန်းမှာက အသံသွင်း ကြီးခွေဖွင့်စက်တွေ ရှိပါတယ်။ သီချင်းဖွင့်ရင်လည်း ခပ်ကျယ်ကျယ်ဖွင့်ကြပါတယ်။ အဲသည်အိမ်မှာက မောင်နှမတွေကလည်းများတော့ သီချင်းသံတွေကလည်း စဲတယ်ကို မရှိပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့အခန်းကနေ အတိုင်းသားကြားနေရပါတယ်။ စောစောက 'မာမီရယ်ရှာပေးကွယ်' ကိုလည်း သူတို့အိမ်က မကြာခင်မှာ ဖွင့်လာတဲ့ အတွက် ကျွန်တော်လည်း ကောင်းကောင်းရသွားပါတယ်။ 'မာမီရယ်ရှာပေးကွယ်' တင်မက 'ဖြေလည်းမပြေပေ၊ မင်းကိုချစ်ရလွန်းလို့ အလွမ်းတွေလွမ်းမကုန်နိုင်အောင်လေ' တို့လို သီချင်းတွေကိုပါ အဆစ်တတ် လာပါတယ်။

သီဆိုသူ တက္ကသိုလ်ထွန်းနိုင်ဆိုတာကိုပါ သိလာရပါတယ်။

၁: ၅

ကျွန်တော်တို့အခန်း အောက်ထပ်မှာက ကျွန်တော့်ထက် နှစ်တန်းကြီးတဲ့ တရုတ်အမျိုးသားတစ်ယောက်ရှိပါတယ်။

သူက ဂစ်တာဆိုတဲ့အရာကို ကျွန်တော့်ဘဝထဲ စတင် ယူဆောင်လာသူပါ။

သူက ဂစ်တာကို တဗျန်းဗျန်းခေါက်ပြီး သီချင်းတွေ ဆိုတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘေးခန်းကကြားရတဲ့ သီချင်းမျိုးတွေပါ။

အဲသည့်အထဲမှာ 'အပေါ်ထပ်နဲ့ အောက်ထပ်ဇာတ်လမ်း' ဆိုတဲ့ သီချင်းမျိုးတွေလည်း ကြားနေရပါပြီ။

အဲဒါ 'မင်းမင်းလတ်' ဆိုတဲ့ အသိတစ်ခုလည်း ရလာပါပြီ။ မသိချင်လို့လည်းမရပါဘူး။ အဲသည်အချိန်က သီချင်းကြော်ငြာတွေဟာ နေ့စဉ် သတင်းစာတွေထဲမှာ စာမျက်နှာပက်တွေ ကြော်ငြာလေတော့ ကျွန်တော်တို့အတွက် 'မင်းမင်းလတ်' ဆိုတဲ့ ဆံပင်ရှည်ရှည်၊ ခေါင်းလောင်း ဘောင်းဘီ၊ ကော်လာရှည်ရှည်နဲ့ လူတစ်ယောက်ကို သတင်းစာထဲမှာ မြင်ဖူးထားပါတယ်။

သီချင်းနားထောင်ရာမှာ ခံစားချက်သီချင်းတွေကိုသာ နားအရသာခံတတ်၊ အသံချို့တွေကိုမှ နာပျော်တတ်တဲ့ ကျွန်တော့်အတွက် သူ့သီချင်း

တွေဟာ နားဝင်ကြမ်းနေခဲ့ပါတယ်။ ခဏ ခဏ ကြားရဖန်များလွန်းလို့ သူ့သီချင်းစာသား အတော်များများကို အလွတ်နီးနီးရနေပေမယ့် ကိုယ်တိုင် တော့ တစ်ခါမျှ စွဲစွဲလမ်းလမ်း မဆိုဖြစ်ခဲ့ဘူး။

စိုးပိုင်တို့၊ တက္ကသိုလ်အေးမောင်တို့ရဲ့ သီချင်းတွေကိုသာ ကျွန်တော် စွဲလမ်းခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော် မစွဲလမ်းမိပေမဲ့ သူ့သီချင်းတွေကိုမှ စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဆိုကြ၊ တီးကြသူတွေ ကျွန်တော့် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အများကြီးတွေ့ခဲ့ရဖူး တယ်။

၁: ၆

မင်းမင်းလတ် သီချင်းထဲမှာ ကျွန်တော် သဘောကျတဲ့ သီချင်း တစ်ပုဒ်တော့ ရှိတယ်။ ပြောင်တောင်တောင် နောက်တောက်တောက် သီချင်းတွေထဲက တစ်ပုဒ်ပါ။ ခေတ်ဟောင်းသီချင်းသွားတွေထဲမှာ ခပ်နောက် နောက် စာသားတွေ သွတ်သွင်းပြီးဆိုတဲ့ သီချင်းစုထဲကပါ။

‘မိန်းမယူခါနီးရင် စဉ်းစားဖို့လိုတယ်
အရေးကြီးတာတွေ တစ်ပုံကြီး သတို့သားလောင်းတို့ရယ်
ယောက္ခမ ဘူဒါကြီးတွေ လိုက်နှောင့်ယှက်နေမယ်
ဧဝ အာဒံတို့များ ယောက္ခမ မရှိကြတယ်
ဟင်းတွေ ချက်ကောင်းမှ ဖြစ်မယ်
ဝယ်စားကြရရင် ကြားမကောင်းပါကွယ်
အဝတ်တွေ ကုလားမနဲ့ ငှားကာ လျှော်ခိုင်းလို့ရှိရင် ဝိုင်းကဲ့ရဲ့မယ်
ယောက်ဖတွေပါလာရင် အိမ်မှာရှုပ်ပါတယ်။’

ခယ်မလေးတွေ ပါလာခဲ့ရင် အပျင်းလည်းပြေမယ်’ ဆိုတဲ့ သီချင်း ကို ကျွန်တော် တော်တော်ခံတွင်းတတွေ အော်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ မောင်တင်မောင် ရဲ့ ‘ဇွတ်ချစ်မယ်’ သီချင်းအလိုက်ကိုဖျက်ပြီး အစည်ပေါက်ကြီးနဲ့ သူ ဆိုခဲ့တာပါ။

၁: ၇

နောက်တစ်ခါ မင်းမင်းလတ်ကို အမှတ်ထားမိစေတာက သူ့ရဲ့ 'လမ်းဘေးက ဝေါဟာရများ' စာအုပ်ပါ။ အဲဒါကလည်း အဲသည်အချိန်က သူ့ သီချင်းတွေလိုပဲ ထူးခြားပါတယ်။

သေချာတာတစ်ခုက အဲသည်စာအုပ်ဟာ ယနေ့အထိ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပထမဆုံးနဲ့တစ်ခုတည်းသော ဗန်းစကားအဘိဓာန် (Dictionary of Slangs) ဖြစ်နေတာပါပဲ။

၁: ၈

မြန်မာပြည်မှာ ကက်ဆက်ခွေ အငှားဆိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုကို စတင်ခဲ့တာလည်း မင်းမင်းလတ်ပဲဆိုရင် မမှားပါဘူး။

ဆူးလေဘုရားလမ်းနဲ့ မလှမ်းမကမ်း အနော်ရထာလမ်းပေါ်မှာ သူ့ရဲ့ 'အရှေ့ အနောက်' ဆိုတဲ့ ကက်ဆက်ခွေ အငှားဆိုင်တစ်ဆိုင် ပေါ်ထွန်းခဲ့ဖူးတာကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းမှတ်မိနေပါတယ်။

၁: ၉

အဲသည် 'အရှေ့ အနောက်' ကပဲ အင်မတန် ထူးခြားတဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ဖူးခဲ့သေးတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ ကောင်းဆုံး သီချင်းစာအုပ်တစ်အုပ်ကို ထုတ်လုပ်ခဲ့တာပါ။

သီချင်းတွေထဲက ကျော်ဟိန်းရဲ့ ပထမဆုံးသီချင်းတွေထဲက သီချင်းတွေချည်းပါ။ 'မျက်ရည်ငှက်များ နားစေသတည်း' ဆိုတဲ့ ကျော်ဟိန်းရဲ့ ပထမဆုံး သီချင်းတွေပါ။

ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်တက်နေချိန် ၁၉၇၆-၇၇ ခုနှစ်လောက်ကလို့ ထင်ပါတယ်။

ပုသိမ်မောင်စိမ်းသူတို့၊ မောင်စစ်ငြိမ်းတို့က အဲသည်အချိန်မှာ အလွန်ကျော်ကြားတဲ့ နိုင်ငံခြားသီချင်းတွေထဲမှာ စာသားတွေ သွင်းပေးခဲ့တာပါ။

‘ဆူပါစတားတီးဝိုင်း’ (ယခု ကြယ်ပွင့်လေးများ)ရဲ့ ပထမဆုံး တီးခတ်တဲ့ လက်ရာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

When I Need You, Sailing, Stairway to Heaven, The First Cut is the Deepest အစရှိတဲ့ သီချင်းများကို မြန်မာစာသား ကောင်းကောင်း လေးတွေနဲ့ ဆိုစေခဲ့တာပါ။

အဲသည် အခွေထဲက သီချင်းတိုင်းလိုလိုဟာ တော်တော်ကို ကောင်းခဲ့ ပါတယ်။ သီချင်းစာအုပ်ကလည်း အဲသည်အချိန်က ကျပ် ၂၀ လား ပေးရတယ်။ (အဲသည်အချိန်က ငွေ ၂၀ ဆိုတာ မန္တလေးဘိယာပုလင်းကြီး နှစ်ပုလင်း ဝယ်နိုင်ပါတယ်။)

စာအုပ်ရဲ့ စာမျက်နှာတိုင်းကို ကြွေစက္ကူချောနဲ့ ရိုက်နှိပ်ထားပြီး ကျော်ဟိန်းရဲ့ ရောင်စုံဓာတ်ပုံအမျိုးမျိုးက စာမျက်နှာတိုင်းမှာ ပါသလို သီချင်း စာသားတွေကိုလည်း အဲသည် ပုံတွေပေါ်မှာ နင်းပြီး ရိုက်ခဲ့တာပါ။

ခေတ်က မင်းသားကျော်ဟိန်း လျှမ်းလျှမ်းတောက်နေတဲ့ အချိန် ဆိုတော့ ၂၀ တန် သီချင်းစာအုပ်ဟာ ပြိုက်ခဲနေကုန်သွားခဲ့တာကို မှတ်မိနေ ပါတယ်။

ဒါလည်း မင်းမင်းလတ်ရဲ့ စိတ်ကူးတွေပါပဲ။

၁: ၁၀

နောက်တော့ ‘အ...အနောက်’ ကက်ဆက်ခွေအငှားဆိုင် ပျောက် သွားတယ်။ ရန်ကုန်မြို့ရဲ့ နေရာအနှံ့မှာ ကက်ဆက်ခွေအငှားဆိုင်တွေ တအားပေါလာတယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်မှာတောင် တစ်ဆိုင်ပွင့်ခဲ့ဖူးပါ သေးတယ်။ (တစ်ခါက ရနံ့သစ်မဂ္ဂဇင်းမှာ ကျွန်တော် ရေးခဲ့ဖူးတဲ့ ‘ဆံခို’ ဆိုသူ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းရဲ့ ဆိုင်ကို ကျွန်တော့်စာအုပ် အငှားဆိုင်နဲ့တွဲပြီး ဖွင့်ခဲ့တာပါ။ ၁၉၇၉ မှာ ဖြစ်ပါတယ်။)

အဲသည်အချိန်မှာ အနော်ရထာလမ်းပေါ်မှာပဲ မင်းမင်းလတ်ရဲ့ ထမင်းဆိုင်ပေါ်လာပြန်တယ်။ သည်တစ်ခါတော့ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံလမ်းနဲ့ ၃၅ လမ်းကြားမှာပါ။

‘ရွှေအိမ်စည်’ဆိုတဲ့ အအေးခန်း မြန်မာထမင်းဆိုင်ပါ။

မြန်မာလူမျိုးတွေအတွက် အအေးခန်းထဲကို မှန်တံခါးတွန်းပြီး ဝင်စားဖို့ဆိုတာ တော်တော်ကို မလွယ်ကူတဲ့ကိစ္စပါ။

အဲဒါကို မင်းမင်းလတ်က ထိုးဖောက်ပြီး စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့တာပါ။

၁: ၁၁

ရွှေအိမ်စည်က သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး။ အဲသည် ရွှေအိမ်စည် နောက်မှာ မင်းမင်းလတ်ဆိုတဲ့ အသံကို သိပ်မကြားမိတာ တော်တော်ကြာ သွားပါတယ်။

နှစ်တွေ နည်းနည်းခြားသွားပြီး ၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်လည်များကို ရောက်လာတဲ့အခါမှာ မင်းမင်းလတ်ဆိုတဲ့နာမည်ကို ပြန်ကြားရပြန်ပါတယ်။

ဆံဒို့အဒေါ်ရဲ့ယောက်ျား ကိုအေးမြင့် (မြန်မာ့ရုပ်သံမှ အငြိမ်းစား ယူလိုက်သူ) ဆီကနေ ကြား ကြားနေရတာပါ။ ကိုအေးမြင့်က ဆံဒို့အိမ် ရှေ့က ဆိုင်တန်း (အခု YKKO ကြေးအိုးဆိုင်နေရာ)မှာ ဗီဒီယိုခွေအငှားဆိုင် ဖွင့်ပါတယ်။

မင်းမင်းလတ်နဲ့ မြန်မာ ဗီဒီယို ဇာတ်လမ်းခွေတွေ ရိုက်နေတယ် ဆိုတဲ့ စကားကို သူ့ဆီက ကြားရတာပါ။

ကျွန်တော့်မှာ ဗီဒီယိုဖွင့်စက်မရှိတဲ့အတွက် သည်ကိစ္စကိုကျွန်တော် သိပ် စိတ်မဝင်စားပါဘူး။

နိုင်ငံခြားကားတွေကို ဗီဒီယိုခွေနဲ့ ကူးယူဖြန့်ချိတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ကပ်သင့်ကြတဲ့ အခါတွေမှာလည်း ‘မင်းမင်းလတ်’ဆိုတဲ့ နာမည်တစ်လုံးကို ကြားခဲ့ရဖူးပါတယ်။ ဒါလည်း သာမန်ကာလျှံကာပါ။

၂: ၀

အဲသည် မင်းမင်းလတ်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ တစ်နေ့မှာ သိကျွမ်းရင်းနှီးခွင့် ရလိမ့်မယ်လို့ တစ်ခါမျှ ကျွန်တော် မတွေးခဲ့ဖူးပါဘူး။

၂: ၁

၁၉၈၈ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်ဟာ ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ (အခု ဥရောပ သမဂ္ဂ)ရဲ့ ဘာသာပြန်နေရာမှာ အလုပ်ဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့က မြန်မာပြည်မှာ ရုံးသီးခြားမရှိတာမို့ ကျွန်တော့်ရုံးကို ကမ်းနားလမ်းမှာရှိတဲ့ ဗြိတိသျှသံရုံးမှာ တွဲပေးထားပါတယ်။

သည်အခါ နာတာလူးပွဲတော်လို၊ နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်လို အခမ်းအနား မျိုးတွေမှာ တက်ရောက်လာတတ်တဲ့ မင်းမင်းလတ်ကို ကျွန်တော် တွေ တွေနေတတ်ပါတယ်။ ဗြိတိသျှသံရုံးရဲ့ မြန်မာတိုင်းရင်းသားဝန်ထမ်း တစ်ယောက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်ဟာ မင်းမင်းလတ်ကို စတင်သိကျွမ်းခဲ့ ပါတယ်။ သိပ်ရင်းရင်းနှီးနှီးတော့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သိကျွမ်းတယ်ဆိုတဲ့ အဆင့်မှာပါ။

၂: ၂

၁၉၉၁ ခုနှစ်ကုန်မှာ ကျွန်တော် အလုပ်ပြောင်းပါတယ်။ ဗြိတိသျှ သံရုံးနဲ့ လမ်းတစ်လမ်းသာခြားတဲ့ ဩစတြေးလျသံရုံးရဲ့ ပြန်ကြားရေးဌာနကို ပြောင်းလိုက်တာပါ။

အဲသည်နှစ် နာတာလူးပွဲတော်ကျတော့ မင်းမင်းလတ်က ပေါ်လာ ပြန်ပါတယ်။ ပျော်ပျော်နေတတ်တဲ့ မင်းမင်းလတ်ဟာ ပျော်စရာနေောက်ကို လိုက်ရင်း ကျွန်တော်နဲ့ တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပတ်သက်လာရပြန်ပါတယ်။

ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်တဲ့သံရုံးက နာတာလူးပွဲတော်ကို သူတို့ရဲ့ ဝန်ထမ်းများ အပန်းဖြေရိပ်သာမှာ ကျင်းပပါတယ်။ မြန်မာဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း လက်မှတ်ရောင်းပါတယ်။ မြန်မာဝန်ထမ်းများက တာဝန်ယူ ပေးနိုင်တဲ့ တခြား မြန်မာမိတ်ဆွေများကိုလည်း လက်မှတ်ရောင်းပေးပါ တယ်။

အဲသည်အချိန်က အခုအချိန်လို Night Club တွေ ဘာတွေရဲ့ခေတ်
မရှိသေးတော့ သံရုံးတွေကလုပ်တဲ့ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတွေကိုသာ ပျော်တတ်သူများ
က တစေ့တစောင်း စောင့်နေရတတ်ခဲ့တဲ့ ကာလပါ။

ကျွန်တော့်အိမ်သူရဲ့တူ လူငယ်လေးတစ်ယောက်ကလည်း အဲလို
ပွဲမျိုးဆို အလွန်ပျော်ချင်ပါတယ်။ အဲတော့ ကျွန်တော့်ကို လက်မှတ်ဝယ်ခိုင်း
တတ်တယ်။

ဖြစ်ချင်တော့ သူက မင်းမင်းလတ်ရဲ့သားအကြီးဆုံး 'မိမိ' (အမိက)နဲ့
ပြောမနာဆိုမနာ သူငယ်ချင်းတွေပါ။ သည်အခါ သူလက်မှတ်ဝယ်ခိုင်းတဲ့
အခါတိုင်းမှာ မင်းမင်းလတ်အတွက်ပါ ဝယ်ခိုင်းတာတွေ ကြုံရပါတယ်။

သည်အထိလည်း သိပ်အရင်းနှီးကြီး ဖြစ်မလာသေးပါဘူး။

၂။ ၃

၁၉၉၂ ခုနှစ်ထဲမှာ ပန်းချီရေးတဲ့ မသီဂီနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ တော်တော်
ခင်မင်လာပါတယ်။

မသီဂီကို အကြောင်းပြုပြီး မသီဂီနဲ့ အလွန်ခင်တဲ့ မင်းမင်းလတ်
ကိုလည်း ပိုပြီး အတွေ့စိပ်လာပါတယ်။

တပြုံးပြုံးနဲ့နေတတ်တဲ့ မင်းမင်းလတ်၊ စကားနည်းပေမဲ့ ပြောလိုက်
ရင်လဲ ချက်ကျလက်ကျနဲ့ ရွတ်နောက်နောက်နေတတ်တဲ့ မင်းမင်းလတ်ကို
ကျွန်တော် ခဏချင်းမှာပဲ ခင်မင်သွားပါတယ်။

ဘိယာကို မက်မက်မြိုက်မြိုက် သောက်တတ်တာ၊ အစားကောင်းကို
ဝါသနာပါတာ၊ ငွေရေးကြေးရေးနဲ့ ပတ်သက်ရင် ကိုယ်ကလည်း သူ့ကို
အားနာရ၊ သူကလည်း ကိုယ့်ကို အားနာမနေရအောင် ခုရှုပ်မှ နောင်ရှင်း
သဘောနဲ့ ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်ရှင်းပို့ဖြစ်စေ၊ အားလုံး ညီတူမျှတူ စုထည့်
ကြပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါး သုံးစွဲကြပို့ဖြစ်စေ လောဆော်တတ်တာတွေနဲ့
တွဲပြီး မင်းမင်းလတ်ကို ကျွန်တော် ပိုသိလာပါတယ်။

ချစ်စရာကောင်းတာတစ်ခုက မင်းမင်းလတ်မူးပြီး ရမ်းတယ်ဆိုတာ တစ်ခါမျှ မတွေ့ဘူးတတ်တာပဲ။ သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ အရက်ဝိုင်းတွေမှာ ခဏ ခဏ ဆုံဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော်သာ မူပျက်တတ်ပေမဲ့ မင်းမင်းလတ် ကတော့ တစ်ချက်ကလေးမှ ဟန်မပျက်သူပါ။ ကျွန်တော် တွေ့မိခဲ့ သလောက် သူ အရမ်းသောက်တာ၊ အလွန်အကျွံ သောက်တာမျိုး မရှိပါဘူး။

၂: ၄

၁၉၉၄ ခုနှစ်ထဲမှာ ရန်ကုန် မန္တလေး အဝေးပြေးလမ်းမပေါ်မှာ ကျွန်တော် ယာဉ်တိုက်မှု အကြီးအကျယ်ဖြစ်ပြီး အိပ်ရာပေါ်မှာ နှစ်ရှည်လများ နေခဲ့ရပါတယ်။

အဲသည်အခါ မင်းမင်းလတ်နဲ့ သူ့ဇနီးက ကျွန်တော့်အတွက် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ စားစရာတွေလုပ်ပြီး ကျွန်တော့်ဆီကို လူမမာမေး ရောက်လာ တတ်ကြပါတယ်။

ကျွန်တော့်အိမ်ကို အဲသည်လို ရောက်လာပေမဲ့ သူကတော့ ကျွန်တော် တို့နဲ့ သိပ်စကားများများမပြောပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ပြောဆိုနေသမျှကို သူ့မူပိုင် 'မြိန်မြိန်ပြုံး' ကြီးနဲ့ နားထောင်နေရင်း တစ်ချက်တစ်ချက်မှာမှ ဝင်သောတတ်စမြဲပါ။

၂: ၅

ကျွန်တော် နာလံထူတဲ့အချိန်ကျတော့ သူ့ဆီက ဗီဒီယိုခွေတွေ သွားသွားယူပြီး ငှားကြည့်တတ်လာပါတယ်။

သူ အဲသည်အချိန်မှာ နိုင်ငံခြားကားတွေကို ကူးယူဖြန့်ချိတဲ့အလုပ်ကို လုပ်နေတာမို့ သူ့ဆီမှာ အခွေတွေ ပေါ့ပါတယ်။ သူ့ဆီက အခွေဟောင်း တွေကို ငှားကြည့်ရတာ ကော်ပီတွေလည်းကောင်းသလို သူ့ကိုယ်တိုင်က ဘယ်ကားကဖြင့်ကောင်းတယ်၊ ဘယ်ကားကဖြင့် ကလေးတွေနဲ့အတူမကြည့် အပ်ဘူး စသည်ဖြင့် တင်တင်ကြိုကြို ပြောပေးတတ်ပါတယ်။

၂: ၆

ကျွန်တော့်ပါးစပ်က ကျွန်တော့်ဦးနှောက်ထက် အဆပေါင်းများစွာ ပိုမြန်၊ ပိုသွက်တတ်ပါတယ်။

တစ်ခုခုမပြောခင် တစ်ကနေ တစ်ဆယ်အထိ ရေကြည့်ပြီးမှပြောဖို့ ကျွန်တော့်ကို တိုက်တွန်းဖူးသူ ဘဝမှာ နှစ်ယောက် ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ အင်္ဂလိပ် မြန်မာ အဘိဓာန်ကိုပြုစုခဲ့သူ ဒေါက်တာ ဘဟန်ရဲ့မြေး၊ ကို Kevin ဆိုတဲ့ ဦးအောင်တင်သိန်းပါ။ သူ ပြောတာ ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များမှာပါ။

နောက်တစ်ယောက်က သည်စာကို ချရေးနေတဲ့ သည်ကနေ ၁၉၉၇ ခု၊ သြဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့မှာပြောတာပါ။ ပြောသူက ကို Ken ဆိုတဲ့ ဦးအုံးခိုင်ပါ။ တစ်ချိန်က မြန်မာ့အသံလေလှိုင်းရဲ့ အင်္ဂလိပ်ပိုင်း အစီအစဉ်မှာ ကြားခဲ့ရတဲ့ Read by Ohn Gaing ပါ။

သူတို့ကလည်း ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဘယ်တော့မျှ အမှတ်မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော့်နှုတ်ကို လူအတော်များများက လန့်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း မကောင်းမှန်းသိလျက်နဲ့ ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်း တစ်စက်မျှ မရှိပါဘူး။

ပန်းချီရေးတဲ့ မသီဂီကလည်း ကျွန်တော့်ကို ပြောဖူးပါတယ်။ အဲသည့်နှုတ်ကိုသာ ထိန်းနိုင်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ တော်တော်ကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာနိုင်ချေရှိတယ်တဲ့။

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်ကဖြင့် သည်အကျင့်ကို သေမှ ဖျောက်လို့ရတော့ မယ်လို့သာ ထင်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ညံ့ဖျင်းမှုတစ်ခုလို့ပဲဆိုကြပါစို့ရဲ့။ အဲသည် ညံ့ဖျင်းမှုကို အရက်မူးတာနဲ့ ပေါင်းလိုက်တဲ့အခါမှာတော့ ကျွန်တော့် ပါးစပ်မှာ ဘရိတ်မပါတော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် တစ်ချိန်မှာ

မင်းမင်းလတ်ရဲ့ ဇနီးသည်က ကျွန်တော့်ကို အကြီးအကျယ်စိတ်ကွက်ပြီး မခေါ်နိုင်၊ မပြောနိုင်အဆင့်တွေ ရောက်ကုန်ပါတယ်။

ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ် နှစ်လယ်လောက်မှာပါ။

ဒါပေမဲ့ မင်းမင်းလတ်နဲ့ ဟိုနား သည်နားဆုံတဲ့အခါ သူက 'မြန်၊ မြန်၊ ပြီးကြီး' နဲ့ ပါပဲ။

၃: ၁

၂၉ ဇူလိုင်ကပါ။ နိုင်ငံခြားသံရုံး အမှုထမ်းတစ်ယောက်ရဲ့ အိမ်က ပုဂ္ဂလိကဧည့်ခံပွဲလေးတစ်ခုမှာ လူအတော်စုံပါတယ်။

အဲသည်ပွဲမှာ မင်းမင်းလတ်ကို ဆုံရပြန်ပါတယ်။ သူက ထုံးစံအတိုင်း မြန်၊မြန်၊ကြီး ပြုံးနေဆဲပါပဲ။

တစ်ချက်မှာတော့ သူက ကျွန်တော့်ကို ပြောပါတယ်။

'ခင်ဗျား အမျိုးသမီးကို ပြောလိုက်ဗျာ၊ မင်းမင်းလတ်က အားပေးတယ်လို့၊ အပြတ်ကိုအားပေးတယ်လို့ ပြောဖြစ်အောင်ပြောလိုက်စမ်းပါ' တဲ့။

၃: ၂

သည်နေရာမှာ ကျွန်တော် မလုပ်ချင်ဆုံးအလုပ်တစ်ခုကို မလွဲသာ မရှောင်သာ လုပ်ရတော့မှာပါ။ ကျွန်တော် မလုပ်ချင်ဆုံးဆိုတာက ကျွန်တော် ရေးတဲ့စာထဲမှာ ကျွန်တော့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအကြောင်းကို ကြော်ငြာသလို ထည့်ရေးတဲ့ အလုပ်မျိုးကိုပါ။

အခုတော့ လုပ်ရပါတော့မယ်။ မင်းမင်းလတ်အကြောင်း ပြောတဲ့ အခါ သည်ကိစ္စပါလေမှ ပြည့်စုံမယ်ထင်လို့ပါ။

ကျွန်တော့်အိမ်သူက 'အိမ်ရှင်မ' အိမ်မှုကိစ္စ အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းဆိုတဲ့ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ကို ဦးစီးပြီးလုပ်ကိုင်နေပါတယ်။

အဲသည် လုပ်ငန်းက မြန်မာပြည်မှာ တစ်ခါမျှ မလုပ်ဘူးသေးတဲ့ လုပ်ငန်းသစ်တစ်ခုပါ။ အိမ်တွေမှာလိုအပ်တဲ့ လျှော်ဖွပ်၊ မီးပူတိုက်တဲ့ အလုပ်ကိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သန့်ရှင်းရေးအလုပ်ကိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဝန်ထမ်းအင်အား သုံးစွဲပြီး အချိန်ပိုင်းနဲ့သွားဖြေရှင်းပေးတဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးပါ။ အိမ်ဖော်ပွဲစားလို လူတစ်ဦးချင်း လွှတ်ပေးတာမျိုးမဟုတ်ဘဲ လုပ်သား လေးငါးဆယ်ယောက်နဲ့ တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်းဝင်ရောက်ပြီး အချိန်တိုတိုနဲ့ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ပြီးသွားအောင် လိုက်လံဆောင်ရွက်ပေးတဲ့ ဓန့်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းမျိုး ဖြစ်တော့ လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့တာ တစ်နှစ်လောက်ရှိပြီ ဖြစ်ပေမဲ့ မြန်မာပရိသတ်နဲ့က ယနေ့ထက်တိုင် စိမ်းနေဆဲပါ။

သည်အလုပ်ကိုရည်ရွယ်ပြီး မင်းမင်းလတ်က သတိတရနဲ့ တလေး တနက် ပြောပါတယ်။ ပြီးတော့လည်း

‘အဲဒါ ခင်ဗျား စိတ်ကူးမဟုတ်လား’ လို့ ကျွန်တော့်ကို မေးပြော၊ ပြောပါသေးတယ်။

ကျွန်တော့်မှာ အဲသည်ကိစ္စက ရှင်းရပေါင်းများလှပါပြီ။ ကျွန်တော့်ကို သိကြသူ အားလုံးလိုလိုက သည်လုပ်ငန်းဟာ ကျွန်တော့်စိတ်ကူးက ပေါ်ပေါက် လာခဲ့တယ်လို့ချည်း ထင်တတ်ကြပါတယ်။

တကယ်က လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်အိမ်သူရဲ့ စိတ်ထဲမှာ သည်လုပ်ငန်းကို စိတ်ကူးနေတာလေးငါးနှစ် ကြာခဲ့ပါပြီ။ အိမ်မှာ အိမ်ဖော် ထားလို့ အဆင်မပြေလေတိုင်း သည်စိတ်ကူးကို ကျွန်တော့်အိမ်သူက တရရ ပြောတတ်ပါတယ်။

မနှစ်ကတော့ ကလေးတွေလည်း ကျောင်းနေတဲ့အရွယ် ရောက်လာ ပြီမို့ ဇနီးသည်ကို အလုပ်တစ်ခုခု လုပ်စေချင်လာရတာနဲ့ သူ့စိတ်ပါတဲ့ သည်လုပ်ငန်းကို လုပ်ပေးရောဆိုပြီး အားပေးလိုက်တာပါ။

သူ့စိတ်ကူးကို ကျွန်တော် ငွေအား၊ လူအား၊ ဉာဏ်အားတွေ ပြည့်စွက်ပေးပြီး မတည်ခဲ့တာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လုပ်ငန်းစိတ်ကူးရှင် အစစ်အမှန်ကတော့ ကျွန်တော့် ဇနီးသည်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

သည်မှာတင် လမ်းရိုးဟောင်းကို မလိုက်ချင်ဘဲ လမ်းသစ်ဖောက်ဖို့
ကိုသာ အစဉ်တစိုက် ထက်သန်တတ်တဲ့ မင်းမင်းလတ်က တခုတ်တရနဲ့
လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ အားပေးစကား ပြောလာတာပါပဲ။

၃: ၃

အဲသည်နေ့က ညဉ့်ခဲပွဲအပြီး အိမ်ကို ပြန်ရောက်ရောက်ချင်းမှာ
ကျွန်တော့် အိမ်သူကို မင်းမင်းလတ် ပါးလိုက်တဲ့စကား ပြန်ပြီး ပြောလိုက်မိရ
ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အိမ်သူက အတော့်ကို ဝမ်းသာသွားပါတယ်။

‘ကိုလတ်ကြီး တစ်ယောက်ပဲ အားပေးဖော်ရတယ်နော်’ လို့လည်း
ပြောပါတယ်။

အမှန်တော့ ကျွန်တော့်အိမ်သူက မေ့နေလို့ပါ။ သည်လုပ်ငန်း
စတင်တည်ထောင်ချိန်မှာ ကိုလတ်ကြီးဆိုတဲ့ မင်းမင်းလတ်လိုပဲ လှိုက်လှိုက်
လဲ့လဲ့နဲ့ သူ့ကို အားပေးခဲ့သူတစ်ယောက် ရှိပါသေးတယ်။

သူကတော့ သရဖူမဂ္ဂဇင်းကို အားကြီးမာန်တက်စီစဉ်ခဲ့တဲ့ ကိုငြိမ်း
အေး ဆိုတဲ့ စာရေးဆရာ ငြိမ်းအေးအိမ်ပါ။ ကိုငြိမ်းအေးကလည်း
မင်းမင်းလတ်လိုပဲ သူ့ကို တကယ်ကို သည်းလှိုက်အူလှိုက် အားပေးခဲ့သူပါပဲ။

သေချာတာတစ်ခုကတော့ ကိုအေးငြိမ်းလည်း မင်းမင်းလတ်လိုပါပဲ။
လမ်းရိုးအတိုင်း မလိုက်ချင်ဘဲလမ်းသစ်ကို စွန့်စားဖောက်ထွက်ချင်တဲ့
စိတ်အခဲ အရင့်အမာနဲ့ပါ။

၃: ၄

ပြီးခဲ့တဲ့အပတ် ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့မှာ စာပေလောကတိုက်အုပ်
ဦးမျိုးညွန့်ဆီကို ကျွန်တော် ဖုန်းဆက်ပါတယ်။

သူ့ကို ကျွန်တော် ဝစ္စကီတိုက်မယ်လို့ ချိန်းထားတဲ့ ပွဲတစ်ပွဲကို
ဖျက်တာပါ။ ဦးမျိုးညွန့်က ဖျက်ရကောင်းလား ဖြစ်မသွားတဲ့အပြင်
ဝမ်းတောင် သာသွားတဲ့ ပုံပါပဲ။

‘အရက်သောက်ရမှာ လန့်နေတယ်ဗျ။ မင်းမင်းလတ် တစ်ယောက် တော့ အခု ဦးနှောက်နဲ့ အာရုံကြောကို ရောက်နေတယ်။ အခြေအနေ မကောင်းဘူးတဲ့၊ ဒီနေ့ညနေ ငါးနာရီမှ သတိလည်မလာဘူးဆိုရင် သွားပြီလို့ ပြောတယ်။ အဲဒါ ကိုထိန်ဝင်းနဲ့ တစ်နေ့ကပဲ Cutty Sark (ဝစ္စကီ)နဲ့ ဘဲကင်မြည်းပြီးတဲ့နောက် ဖြစ်သွားတာဆိုပဲ၊ ကိုထိန်ဝင်း ပြောတာ၊ ကျွန်တော် လည်း အရက်သောက်ရမှာ ခပ်လန့်လန့်ပဲ’

ကျွန်တော် အတော်စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားပါတယ်။ မကြာသေးခင် ကပဲ ပြုံးပြုံးကြီးနဲ့ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ကြီး တွေ့ခဲ့ရတဲ့သူတစ်ယောက် အခုလို ဆေးရုံပေါ်ရောက်နေတယ်လို့ ကြားရတဲ့အခါ အတော်ထိတ်ပျာသွား ပါတယ်။

ချက်ချင်းပဲ ကျွန်တော့်အိမ်သူ့ကို လှမ်းဖုန်းဆက်ပြီး အကြောင်းကြား လိုက်မိရပါတယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်သူကလည်း ဟင်ခနဲပါပဲ။

၃: ၅

အဲသည်နေ့ ညနေမှာပဲဆေးရုံကို ကျွန်တော်တို့လင်မယား သွားကြည့် ပါတယ်။

ခွဲစိတ်ခန်းအထွက်က နာလန်ထအခန်းရဲ့ ခုတင်ပေါ်မှာ ကိုလတ်ကြီး တစ်ယောက်ကို သတိကင်းမဲ့စွာ တွေ့ရပါတယ်။

သူ့ကိုကြည့်ရတာဟာ ဘာကိုမျှ ခံစားနေရပုံ မပေါ်တော့ပါဘူး။ သူ့ရင်ဘတ်ကြီး နိမ့်လိုက် မြင့်လိုက်ဖြစ်နေတာ၊ သူ့ကိုယ်နဲ့ဆက်ထားတဲ့ ကြိုးတွေကတစ်ဆင့် ပြနေတဲ့ ခေတ်မီစက်များအရ သူ့နှလုံးခုန်နေသေးတာ၊ သူ့ သွေးပေါင်ချိန် မှုမမှန်လှစွာ တက်လိုက် ကျလိုက် ဖြစ်နေသေးတာတို့ကိုပဲ တွေ့နေရပါတယ်။

ကျွန်တော် မကြည့်ရက်တော့တာနဲ့ သိပ် ကြာကြာမနေဘဲ အခန်း ပြင်ကို ထွက်ခဲ့ပါတယ်။

ဆေးရုံအောက်ကိုရောက်တဲ့အခါ သူ့သား ‘မိမိ’ရဲ့ သူငယ်ချင်းလေး တွေကို တွေ့ရတယ်။ ခွဲစိတ်ပြီး ၂၄ နာရီကျော်တဲ့ ခုချိန်အထိ သတိ

မလည်သေးဘူးဆိုရင်တော့ အခြေအနေမကောင်းဘူးပေါ့နော်လို့ ကျွန်တော့်ကို တစ်ယောက်က ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်က 'လောကမှာ ဘာကိုမျှ တစ်ထစ်ချပြောလို့ မရပါဘူး ကွာ၊ သူ့ကံရှိရင်တော့ နေရမှာပေါ့' လို့သာ ဖြေလိုက်ပါတယ်။

၃: ၆

အဲသည်နေ့က သူ့ကို ကျွန်တော် ခဏပဲသွားကြည့်ခဲ့ပေမဲ့ သူရှိနေတဲ့ ဆေးရုံ ပရိဝုဏ်ထဲမှာတော့ နာရီပေါင်းများစွာ နေဖြစ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

နောက်တစ်ရက်မှာလည်း သူ့ဆီကို ကျွန်တော့်စိတ်က ရောက်ပါတယ်။ လူကတော့ မရောက်နိုင်တော့ပါဘူး။ ကျွန်တော့် ရုံးအလုပ်က မနက် ရှစ်နာရီက ညနေ လေးနာရီအထိပါ။ ရုံးဆင်းတာနဲ့ အတန်းနှစ်တန်းကို စာသင်ပေးရတဲ့နေ့လည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ ည ရှစ်နာရီမှ အလုပ်သိမ်းတာမို့ အဲသည်နေ့က သူ့ဆီကို စိတ်ရောက်ပေမဲ့ လူမရောက်ဖြစ်တော့ပါဘူး။

ပထမအတန်းမှာက ၂၀ ကျော်အရွယ် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားလေးတွေကို သင်ပေးရတာပါ။ သူတို့လေးတွေထဲက တချို့က ဂစ်တာတီးကြပါတယ်။

မင်းမင်းလတ် ဆေးရုံတက်နေရတဲ့အကြောင်းကို စာသင်နေရင်း စိတ်မကောင်းခြင်းကြီးစွာနဲ့ ပြောပြဖြစ်တော့ သူတို့က 'မင်းမင်းလတ် ဆိုတာကို သိပ်မသိကြပါဘူး။ ဇော်ဝင်းထွဋ်ရဲ့ 'ဆေးဆိုးပန်းရိုက်မျက်နှာ' သီချင်းခွေ တစ်ခွေလုံးကို မင်းမင်းလတ်ဆိုခဲ့တာပေါ့လို့ ပြောပြတော့မှ ယောင်ဝါးဝါးနဲ့ ခေါင်းညှိတ်ကြပါတယ်။

ကျွန်တော်လည်း စာသင်ချိန်မှာ သိပ်ရှည်ရှည်ဝေးဝေးတွေ မပြောချင်လှတာနဲ့ အဲလောက်ပဲ ထားလိုက်ပါတယ်။

၃: ၇

နောက်တစ်နေ့ စနေနေ့မှာ ကျွန်တော့်အိမ်သူက ကျွန်တော့်ကို ပြောပါတယ်။

‘ကိုလတ်ကြီး ဆုံးပြီတဲ့၊ သတင်းစာထဲမှာ ပါလာတယ်’
အဲသည်စကားကို ဆိုပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော့်အိမ်သူ မျက်ရည်ကျ
ပါတယ်။

ကျွန်တော် သူ့လို ထိထိခိုက်ခိုက်ဖြစ်မသွားရပေမယ့် စိတ်ထဲတော့
အတော်ကို မကောင်းပါဘူး။

o: o

၄၉ နှစ်ပြည့်ဖို့ တစ်လလောက်လိုသေးတဲ့အချိန်မှာ သူကွယ်လွန်
သွားတာမို့ သက်တမ်းစေနေသွားတယ်လို့ ဘယ်လိုမျှ ပြောလို့ မရပါဘူး။

ဝင်းဦးတုန်းကလည်း အဲသည်လိုပဲ သိပ်အသက်မကြီးသေးခင်မှာ
သေသွားခဲ့တာပါ။ ဝင်းဦး ဆိုတာကလည်း မြန်မာပြည်ကို Spanish
Guitar လို့ခေါ်တဲ့ ကနေ့လူငယ်တွေ တမ်းမက်စွာ ကိုင်တွယ်တီးခတ်နေတဲ့
ဂစ်တာ ကို မြန်မာလူငယ်တွေနဲ့ စတင်မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သူပါ။

အခု မင်းမင်းလတ်ကကျတော့လည်း ယနေ့လူငယ်တွေ သိပ်
နှစ်သက် လက်ခံနေကြတဲ့ ဂီတသစ်စစ်စစ်ကို မြန်မာပရိသတ်နဲ့ စတင်
မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သူပါပဲ။

သူ့အရင် ဝင်းဦးမှသည် တက္ကသိုလ်အေးမောင်တို့၊ တင်အောင်မိုးတို့၊
စိန်လွင်တို့အထိက အသံချိုများနဲ့ ခံစားချက် (sentimental) သီချင်းများ
ကိုသာ သိဆိုခဲ့ကြတာပါ။

သူ့ကျတော့ Rock စစ်စစ်ကို မြန်မာသီချင်းအဖြစ် စတင်ကြားရ
တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ နောက်ပြီး သီချင်းဆိုရာမှာ အသံကောင်းဖို့ထက်
အဆိုတတ်ဖို့လိုတယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားသစ်တစ်ခုဟာလည်း မြန်မာဂီတ
နယ်မှာ မင်းမင်းလတ်နဲ့ကျမှ ပေါ်လာတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

နောက် မင်းမင်းလတ် စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့ပြီး ယနေ့ထက်တိုင်
ဘယ်သူကမျှ ဆက်မလုပ်သေးတဲ့ အရာတစ်ခုက ဗန်းစကား အဘိဓာန်ပါ။

မင်းမင်းလတ် စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့တဲ့ ဂီတသစ်လိုပဲ သူကပဲ စတင် မိတ်ဆက်ခဲ့ပြီး တအားပျံ့နှံ့သွားခဲ့တာတစ်ခုကတော့ ကက်ဆက်ခွေ အငှား ဆိုင်တွေပါပဲ။ ဒါကိုလည်း မင်းမင်းလတ်က စခဲ့တာပါ။

‘မျက်ရည်ငှက်များ နားစေသတည်း’ လို့ မြန်မာ သီချင်းစာအုပ် အကောင်းစားကိုလည်း ကျွန်တော် တစ်ခါမျှ ထပ်မတွေ့ဘူးသေးတာ အမှန်ပါ။ ဒါလည်း မင်းမင်းလတ် စီစဉ်ခဲ့တာပါပဲ။

သေချာတာတစ်ခုကတော့ အထက်မှာပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မင်းမင်းလတ်ဟာ လမ်းရိုးဟောင်းမှာ ငြိမ်ငြိမ်ညောင်းညောင်း အေးအေးသက်သာ လိုက်ဖို့ထက် ခက်ခဲပင်ပန်းတဲ့ လမ်းသစ်ဖောက်ခြင်းအလုပ်ကို သူ့သက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံးမှာ တစိုက်မတ်မတ်နဲ့ ထက်ထက်သန်သန် အားထုတ်သွား ခဲ့တယ် ဆိုတာပါပဲ။ သူ့ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ရုံတင်မက အဲသည်လို လမ်းသစ် ထွင်ဖို့ ကြိုးစားသူများကိုလည်း လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့အားပေးတတ်ခဲ့တာကို ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ်တွေ့ကြုံခွင့် ရလိုက်ပါသေးတယ်။

နယ်ပယ်တစ်ခုခုရဲ့ သမိုင်းကို ပြောကြရချိန်မှာ မင်းမင်းလတ်ဟာ တစ်ခုထက်ပိုတဲ့နေရာမှာ မလွဲမသွေ ရှိနေတော့မှာပါ။

ဂီတသစ်သမိုင်းမှာ မင်းမင်းလတ်ကို ချန်ထားလို့ မရပါဘူး။ အဘိဓာန်သမိုင်းမှာလည်း မင်းမင်းလတ်ကို လက်ရှောင်လို့ မဖြစ်ပါဘူး။ အိမ်တွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ကက်ဆက်ခွေအငှားဆိုင်တွေရဲ့ သမိုင်းမှာလည်း မင်းမင်းလတ် ရှိနေပါတယ်။

ဒါတင်လား။

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုသမိုင်းမှာရော မင်းမင်းလတ်ကို မေ့လိုက်လို့ ဖြစ်ပါ့မလား။ မြန်မာထမင်းဆိုင် သမိုင်းမှာဆိုရင်လည်း မင်းမင်းလတ်ရဲ့ မှတ်တိုင်တစ်ခုတော့ ရှိနေခဲ့ပါသေးတယ်။

မြန်မာဗီဒီယိုခွေ သမိုင်းမှာရော သူ့ကို ဘယ်လိုမျှထားခဲ့လို့မရပါဘူး။ ဒါတောင် သူက ၄၉ နှစ် မပြည့်တပြည့်လောက်ပဲ နေသွားလို့သာပါ။

(ကျွန်တော် မသိလိုက်တာတွေလည်း အများကြီး ကျန်ချင်ကျန်နိုင်ပါသေးတယ်။)

သည့်ထက်များ ပိုနေခွင့်ရမယ်ဆိုရင် သူ့ ဘာတွေများ ထပ်ပြီး လုပ်ဖြစ်ခဲ့ဦးမယ် မသိဘူး။

ဝ: ၁

မင်းမင်းလတ်ဟာ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့လိုပဲ မွေးဖွားခြင်းက စတင်ပြီး သေဆုံးခြင်းနဲ့ အဆုံးသတ်သွားတဲ့ ဘဝခရီးသွားတစ်ဦးပါပဲ။ တစ်နည်းအားဖြင့် သူလည်း ပုထုဇဉ် သာမန်လူသားတစ်ဦးပါပဲ။

သူစိတ်ကူးသေးသေးလေးတွေကနေ အကြီးကြီးတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့မှာရော အကြီးကြီးဖြစ်နိုင်တဲ့ စိတ်ကူးသေးသေးလေးတွေ မပေါ်လာနိုင်ဘူးလို့ ထင်လား။

ကျွန်တော်ကတော့ မင်းမင်းလတ်ကို သိပ်အားကျတယ်ဗျာ။
ခင်ဗျားတို့ရော ?

(အလင်္ကာဂီတဂျာနယ်)

လူ့လောကမှာ တစ်နေရာ

အခုတလော ဘာဖြစ်တယ် မသိဘူး။ ကျွန်တော့် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ စိတ်ဓာတ် ကျနေတဲ့သူတွေ တိုးပွားလာနေတယ်။ ယုတ်စွအဆုံး ကျွန်တော့် အိမ်သူ သက်ထားကအစ စိတ်ကျနေတာကို စိတ်မကောင်းခြင်းကြီးစွာ မြင်နေရတယ်။

သူများတွေအကြောင်းမပြောဘဲ ကိုယ့်အိမ်ကအကြောင်းကိုပဲ အဓိက ထားပြီး ပြောလိုက်ချင်တယ်။

ဖြစ်ချင်တော့ အခုတလောမှာမှ ကျွန်တော့်ဇာတာစန်းလက်ကံ တော် တော်လေး တက်နေပါတယ်။ အသေးစိတ်တွေ လျှောက်ရေးပြနေရင် အကြားတိုက်သလို ဖြစ်နေမှာစိုးလို့ လုပ်သမျှအဆင်ပြေနေတဲ့ အခိုက်အတန့် လို့ပဲ လိုတိုရှင်း ပြောပါရစေတော့။

အဲတော့ ကျွန်တော့်မှာ အချိန်အားက အင်မတန်နည်းတယ်။ အလုပ်တစ်ခုမကတဲ့ကြားထဲမှာ နောက်ထပ်အလုပ်သစ်တွေ၊ အခွင့်အလမ်း သစ်တွေကလည်း ပေါ်နေတယ်။ ဘဝမှာ အခွင့်အရေးဆိုတာ နှစ်ခါပြန် လာဖို့ အင်မတန်ခဲယဉ်းတတ်မှန်း သိထားတော့ ရလာတဲ့အခွင့်အရေးတွေကို အကျိုးရှိရှိသုံးနိုင်အောင် လုံးပန်းဖြစ်နေတယ်။

ဖြစ်ချင်တော့ သည်အချိန်မှာမှ ကျွန်တော့်အိမ်သူရဲ့ ကံဇာတာက မှားမှိန်နေတယ်။ သူ့အလုပ်က အဆင်မပြေတပြေ ဖြစ်နေတယ်လေ။ မပြေတပြေလို့ပြောရတာက အလုပ်က ရှိနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်သစ် လက်ခံဖို့ မဝံ့ရဲတဲ့အခြေအနေမှာ ရောက်နေတယ်။ မြို့ထဲက ရုံးခန်းမှာ မီးက မလာတစ်လှည့်၊ လာတစ်လှည့်ဖြစ်နေတော့ အရင်လို ရုံးခန်းမှာ အခြေစိုက်လို့ မရဘူးဖြစ်နေတယ်။ အဲတော့ သူ့အလုပ်တွေကို အိမ်မှာ လုပ်နေရတယ်။ အလုပ်သမားတွေလည်း အိမ်မှာပဲ အလုပ်ဆင်းနေတယ်။

ခက်တာက အိမ်မှာ တယ်လီဖုန်း မရှိဘူး။ အဲတော့ အလုပ်သစ် လက်ခံဖို့ အဆင်မပြေနိုင်ပြန်ဘူး။ ရှိနေတဲ့ ဖောက်သည်လေးတွေနဲ့ပဲ ဟန်မပျက်ရုံတမည် လှုပ်ရှားနေရတဲ့အနေအထား။

ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်အလုပ်နဲ့ကျွန်တော် လုံးချာလိုက်နေတော့ သူ့ဘက်ကို မလှည့်နိုင်ဘူး။ သူ့လုပ်ငန်းအတွက် မီးစက်တစ်လုံးဝယ်ပေး ဖို့တော့ စိတ်ကူးရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လောလောဆယ်မှာ ငွေကမလည်သေးဘူး။ ရစရာတွေတန်းစီနေသလို ပေးစရာတွေလည်း မနည်းဘူး။

နောက်တစ်ခုက သူ့မိသားစုပြဿနာ။ သူ့မိသားစုမှာကလည်း ခေါင်းခဲစရာ အရေးအခင်းတစ်ခုနဲ့ ကြုံနေရသေးတယ်။ သည်တော့ ကျွန်တော့်အိမ်သူမှာ စိတ်ဓာတ်တွေ ပျက်ယွင်းနေတယ်။

အရင်က မနက်မိုးလင်းတာနဲ့ လင်မယားနှစ်ယောက် ပျာယာ ပျာယာနဲ့ အိမ်ကထွက်၊ သူက သူ့ရုံးသွား၊ ကိုမိက ကိုယ့်ရုံးသွား။ အဲလိုနေနေ ရာက အခုဆို အိမ်ကထွက်ရင် ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း။ သူက အိပ်ရာထဲမှာ ကျန်ရစ်တယ်။ တစ်ခါတလေဆို ကျွန်တော့်မှာ အရေးတကြီး အလုပ်ကိစ္စတွေကို မနက်ပိုင်း ချိန်းဆိုတွေ့ ဆုံဖြေရှင်းနေရတာတွေကြောင့် အိမ်ကထွက်တဲ့အချိန်က ခြောက်နာရီခွဲလောက်တောင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေတတ် သေးတယ်။

သူက တစ်နေ့ကုန်အိမ်မှာ။ အလုပ်သမားတွေနဲ့ အလုပ်လုပ်နေ
 သေးတယ်ဆိုပေမဲ့ အလုပ်သမားတွေက ကျွမ်းကျင်နေတော့ ကျွန်တော့်
 အိမ်သူရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက နည်းပါးလာတယ်။ စာအုပ်ဖတ်၊ ဗီဒီယိုကြည့်၊
 သီချင်းနားထောင်၊ တောင်တောင်မြောက်မြောက်တွေ့။ သူ့အလုပ်က
 အဲဒါပဲလိုဖြစ်နေတယ်။

ကြာတော့ သူ မခံနိုင်တော့ဘူး။ ကျွန်တော် သူ့ကို စာနာလို့ရတယ်၊
 နားလည်ပေးလို့ရတယ်။ အလုပ်လုပ်နေတဲ့သူဟာ အလုပ်မလုပ်ရတော့တဲ့
 အခါမှာ လူပိုတစ်ယောက်လိုပဲ မိမိကိုယ်ကို မုန်းတီးလာတတ်တယ်။

လူနဲ့နေရာ

လူရယ်လိုဖြစ်လာရင် 'နေရာ'ဆိုတာ အင်မတန် စကားပြောတယ်။
 မိသားစုထဲမှာလည်း 'နေရာ' တစ်နေရာဟာ အင်မတန်အရေးကြီးတယ်။
 ကျွန်တော့်အိမ်သူလည်း ညားခါစတုန်းကတော့ အလုပ်မလုပ်ခဲ့
 ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် အဲသည်အချိန်က သူ့မှာ အိမ်ထောင်တာဝန်တွေရှိတယ်။
 ကလေးတွေငယ်သေးတော့ ကလေးတာဝန်လည်း ရှိနေတယ်။ သည်အခါမှာ
 သူ့နေရာက အိမ်ရှင်မဆိုတဲ့နေရာနဲ့ မိခင်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ပီပီပြင်ပြင်ရှိနေခဲ့
 တဲ့အတွက် ပြဿနာမရှိဘူး။

ကာလရွေ့လျောလာတဲ့အခါ အိမ်ရှင်မတာဝန် အတော်များများက
 အိမ်ဖော်ရဲ့လက်ထဲကို ရောက်သွားတယ်။ မနက်ခင်းဈေးသွားတာ၊ ချက်ပြုတ်
 တာ၊ လျှော်ဖွပ်တာ၊ ဆေးကြောတိုက်ချွတ်တာ၊ အိမ်သန့်ရှင်းရေးလုပ်တာ၊
 အိပ်ရာခင်းတာစရှိတဲ့ ဗာဟိယအလုံးစုံကို တကယ်နိုင်နိုင်နင်းနင်းလုပ်နိုင်တဲ့
 (လခကိုလည်း နှင့်နေအောင်ပေးရတဲ့) အိမ်ဖော်နဲ့ လွဲထားလို့ရသွားတယ်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ကလေးတွေကလည်း ကျောင်းနေတဲ့အရွယ်
 လေးတွေ ရောက်လာကြတယ်။ (ဒါနဲ့ပဲသူလည်း အလုပ်လုပ်ဖို့ စဉ်းစား
 လာနိုင်ခဲ့ တာပါပဲ။) သည်မှာတင် ကျွန်တော့်အိမ်သူရဲ့နေရာက လုပ်ငန်း
 တည်ထောင်သူ၊ စီမံခန့်ခွဲသူနေရာကို ရောက်သွားတယ်။

မနက်တိုင်ရင် ဖြီးလိမ်းဝတ်စားလို့ အလုပ်ဆိုတဲ့နေရာတစ်နေရာကို သွားစရာရှိတယ်။ အခုကျတော့ သူ့နေရာမှာမရှိသလို ဖြစ်နေတယ်။ အိမ်မှာလည်း အိမ်ရှင်မနေရာ၊ မိခင်နေရာက မပီပြင်တော့ဘူး။ အားနေတယ်။

ကျွန်တော် ပြန်စဉ်းစားကြည့်တယ်။

ကျွန်တော်လည်း အလုပ်နဲ့အကိုင်နဲ့၊ ရာထူးဌာနနဲ့ရနဲ့ ဖြစ်လာတာ ဘာကြာသေးလို့လဲ၊ အခုမှ ဆယ်နှစ်ပဲရှိသေးတယ်။ အသက် ၃၀ ကျော်အထိ ကျွန်တော် ယောင်ခြောက်ဆယ်။

၁၉ နှစ်သားကစပြီး ၂၃ နှစ်သားလောက်အထိက အငှားယာဉ်မောင်း အလုပ်အကိုင်တော့ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်မောင်းရင် ပိုက်ဆံရမယ်၊ မမောင်းရင် မရဘူး။ အိမ်ကကားကို မောင်းတာဆိုတော့ သိပ်လည်း အပင်ပန်းခံစရာ မလိုဘူးဆိုတော့ အထိုက်အလျောက် ပိုက်ဆံရှာပြီးရင် လေချင်တိုင်း လေလို့ ရနေခဲ့တယ်။

နောက်တော့ ကျူရှင်ဆရာ၊ အဲဒါကလည်း အချိန်ပြည့်မဟုတ်ဘူး။ တစ်ပတ်ကို လေးနာရီခွဲစာသင်ရင် အဲသည့်အချိန် ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များက တစ်ထောင်၊ ထောင့်ငါးရာတော့ ပြေးမလွတ်ဘူး။ အဲတော့ တစ်ပတ်ကို ၁၈ နာရီလောက် အလုပ်လုပ်ရုံနဲ့ ကျွန်တော်တို့သားအမိ ဝမ်းဝနိုင်ခဲ့ဖူးတယ်။ သည်အခါ ကျွန်တော့်မှာ အချိန်တွေပိုနေတယ်။ လေနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် မှတ်ပုံတင်ရှေ့နေသင်တန်းတွေ၊ ပြင်သစ်ဘာသာ သင်တန်းတွေ၊ လက်နှိပ်စက်သင်တန်းတွေ လျှောက်တက်ဖြစ်ခဲ့ရသေးတယ်။ ပြီးတော့ စာတွေအများကြီး ဖတ်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ စာတွေလည်း တော်တော်လေး ရေးဖြစ်တယ်။ အဲဒီတုန်းက တစ်ခုမျှ ပုံနှိပ်ဖော်ပြတဲ့အဆင့်ကို မရောက်ခဲ့ပေမဲ့ အရေးကျင့်ဖြစ်တာကို ပြောတာပါ။

အချိန်တန်ရင် စာသင်လိုက်၊ အားတာနဲ့ သင်တန်းတစ်ခုပြီးတစ်ခု တက်လိုက်၊ စာဖတ် စာရေးလိုက် လုပ်နေခဲ့တဲ့နှစ်တွေ မနည်းလှဘူး။

ရှေ့နေသင်တန်းအောင်တော့ အလုပ်သင်ရှေ့နေ လုပ်လိုက်သေး
တယ်။ မနက်ဆို တိုက်ပုံအနက်ကလေးဝတ်လို့ ရုံးသွားရတာကို သာယာ
တယ်လို့ပဲ ဆိုရမှာပါ။

အတုမြင် အတတ်သင်ထင်ပါရဲ့။ အရွယ်ရောက်နေသူတစ်ယောက်
အနေနဲ့ မနက်လင်းလာရင် သွားစရာရုံးတစ်ရုံး၊ လုပ်စရာအလုပ်တစ်ခု
ရှိရမယ်ဆိုတဲ့ အသိလေးနဲ့ အလုပ်သင်ရှေ့နေဘဝမှာ ပျော်ပိုက်နေသလိုပဲ။

ဒါပေမဲ့ သိပ်မကြာဘူး ရှေ့နေဘဝကို ညည်းငွေ့လာတယ်။
ကျွန်တော်က စကားသိပ်ပြောချင်၊ သိပ်လျှောက်လဲချင်၊ သိပ်ကတ်ဖဲ့ချင်တဲ့
ညဉ့်မျိုးနဲ့ဆိုတော့ ရှေ့နေအလုပ်လောက် ကျွန်တော်နဲ့ကိုက်တာ မရှိဘူးလို့
တွေးထင်ခဲ့မိသမျှ အလကားပဲဆိုတာကို သုံးနှစ်လောက်အကြာမှာ သဘော
ပေါက်သွားတာနဲ့ ရှေ့နေအလုပ်ကို ရပ်လိုက်တယ်။

သည်လိုနဲ့ ရှေ့နေဘဝမှာလည်း အရပ်အနားမရှိဘဲ ဆက်လုပ်နေဖြစ်
ခဲ့တဲ့ ကျူရှင်ဆရာအလုပ်မှာပဲ သောင်တင်နေတယ်။ ဆိုခဲ့တဲ့အတိုင်း
ကျူရှင်ဆရာအလုပ်ကလည်း အချိန်ပို များလှတယ်။ နောက်တစ်ခုက
ကျူရှင်ဆရာရဲ့ အလုပ်ချိန်က အများသူငါ နားချိန်ဖြစ်နေပြီး အများသူငါ
အလုပ်လုပ်ချိန်မှာတော့ ကျူရှင်ဆရာက အားနေတာပဲ။

ကြာတော့ စိတ်ဓာတ်က ကျချင်သလိုလို ဖြစ်လာတယ်။ ရည်းစားတွေ
တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်ထား၊ လျှောက်လည်၊ အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်တဲ့
အလုပ်တွေထဲမှာပဲ တဝဲလည်လည်ဖြစ်နေတယ်။ ဘဝမှာ လေလွင့်နေတာနဲ့ပဲ
အချိန်ကုန်တော့မလားလို့လည်း ပူပင်လာတယ်။

ဒါပေမဲ့ စာရေးစာဖတ်တဲ့ အလုပ်ကိုတော့ မပြတ်ခဲ့ဘူး။ စိတ်ဓာတ်
တွေ ယိုယွင်းပြိုကျနေတဲ့ကြားကပဲ အဲဒါတွေကို ဆက်လုပ်ဖြစ်နေတယ်။

သူများတကာတွေ နိုင်ငံခြားသင်္ဘောလိုက်တာတို့၊ နိုင်ငံခြားမှာ
သွားအလုပ်လုပ်တာတို့ကိုတော့ စိတ်ကို ဝင်စားလို့ မရဘူး။ သင်္ဘောသား
ဆိုတာ လေလွင့်နေတဲ့သူတွေသာလုပ်တဲ့အလုပ်လို့ 'မောင်တို့ချယ်ရီမြေ'

ဇာတ်ကားထဲက ဝင်းဦးက ကျွန်တော့်ကို ငယ်ငယ်လေးကတည်းက ပညာပေးခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒါက ရင်ထဲမှာ သံမှိုနှက်သလို စွဲနေတဲ့အပြင် ကျွန်တော်အဖေက မြန်မာ့ရေတပ်မတော်မှာ ရေတပ်သားလေးအဖြစ် လုပ်ခဲ့ဖူးတော့ အဖေပြောပြဖူးတဲ့ သင်္ဘောပေါ်က ပုံပြင်တွေကလည်း တစ်စက်မျှ လွမ်းစရာမကောင်းခဲ့ဘူးလေ။

အဲတော့ သင်္ဘောသားအလုပ်ကို ဘယ်လိုမျှ စိတ်ကူးကြည့်လို့ မရခဲ့ဘူး။ နိုင်ငံခြားမှာ တခြားအလုပ် သွားလုပ်ဖို့ကျတော့လည်း ကျွန်တော့်မှာ ခိုင်မာတဲ့ အတတ်ပညာမရှိဘူးဆိုတာ သိနေတယ်။ အဲလို ခိုင်မာတဲ့ အတတ်ပညာမရှိရင် စားပွဲထိုးအလုပ်၊ ဓာတ်ဆီဆိုင်က ဆီဖြည့်သူအလုပ်၊ ပန်းကန်ဆေးအလုပ်၊ အိမ်သာဆေးအလုပ်လောက်သာ လုပ်ရမှာကိုလည်း တွေးမိထားတယ်။

ကျွန်တော်က ပိုက်ဆံလွယ်လွယ်ရတဲ့ အငှားယာဉ်မောင်းသမား ဘဝကိုတောင် အထင်မကြီးလို့ စွန့်လွှတ်ခဲ့မိသေးတာ၊ သူများတိုင်းပြည်မှာ အဲလို စုတ်ပဲ့တဲ့အလုပ်တွေလုပ်ပြီး ပိုက်ဆံရှာရမှာမျိုးကိုတော့ လျှာမှာ တောကြီးတစ်တောလုံးထနေတောင် မလုပ်ဘူးဆိုတဲ့ ခံယူချက်နဲ့။

အဲတော့ သည်အချိန်မှာ အတော်လေးကို ဘဝပျက်နေခဲ့တယ်။ ထမင်းနပ်မှန်ဖို့အတွက် ကျူရှင်ဆရာအလုပ်ကလေးနဲ့ မှေးထားနိုင်ပေမဲ့ အချိန်တွေ အားနေတော့ နေမထိထိုင်မသာ ဖြစ်ခဲ့ရတာလည်း အမှန်ပါ။

ဒါပေမဲ့ အားနေတဲ့အချိန်တော်တော်များများမှာ အထက်ကပြောခဲ့သလို စာရေးစာဖတ်တဲ့အလုပ်ရယ်၊ နိုင်ငံခြားသားများရဲ့ အပျော်တမ်းအဖွဲ့တစ်ခုက အလုပ်တွေကို လုပ်ဖြစ်နေခဲ့တယ်။

သည်လိုနဲ့ နိုင်ငံခြားအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှာ ဘာသာပြန်ရာထူး တစ်နေရာ ပေါ်လာတဲ့အခါ ကျွန်တော် ဝင်လျှောက်လိုက်တယ်။ နိုင်ငံခြားအဖွဲ့အစည်းမှာ အလုပ်လျှောက်တာ အဲဒါနဲ့ပါဆို လေးကြိမ်မြောက်ပေါ့။ ကံအားလျော်စွာပဲအဲသည့်အလုပ်ကို ကျွန်တော် ရလိုက်တယ်။

အလုပ်ဝင်စက တစ်လမှ လခ ၂၀၀၀ လေးရယ်။ အလုပ်မဝင်ခင် တစ်လခွဲလောက်မှာ အိမ်ထောင်ကလည်း ကျသွားခဲ့သေးတယ်။ ကျရှင်ဆရာ အလုပ်က အဲသည့်အချိန်မှာ တစ်လကို သုံးလေးထောင် ဝင်နေဆဲပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ မနက်မိုးလင်းရင် သွားစရာတစ်နေရာအတွက် သည်အလုပ်ကိုလည်း ကျေကျေနပ်နပ် ဝင်လုပ်ဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုရမယ်။ လခက သိပ်မများလှပေမဲ့ 'နေရာ'ရဲ့ တန်ဖိုးကို ပိုမက်ခဲ့တယ်ဆိုရင် မှန်မလားပဲ။

တစ်ဖက်ကလည်း ငယ်ငယ်ကတည်းက အိပ်မက်မက်ခဲ့တဲ့ စာရေးသူ ဘဝကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ မဂ္ဂဇင်းစာမျက်နှာတွေပေါ်မှာ 'နေရာ' တစ်နေရာ ရဖို့ အခွင့်အလမ်း ပေါ်လာပြန်တာပါပဲ။

အဲတော့မှာ ဘဝက နည်းနည်းလေး အနည်ထိုင်စပြုလာတယ်။ အိမ်ထောင်ရယ်၊ အလုပ်ရယ်၊ ဝါသနာရယ် သူ့ဟာလေးနဲ့ သူ့အလေးအပေါ် မှန်သွားတဲ့အချိန်ပါ။

မိသားစုထဲမှာ သားတစ်ယောက်ရဲ့ နေရာက နည်းနည်းကျဉ်းမြောင်း တယ်။ တာဝန်နည်းတယ်။ သားဖြစ်နေတာကိုး။ ပိုဆိုးတာက ကျွန်တော့်မှာ မွေးချင်းမရှိတဲ့အတွက် အဲသည်တာဝန်က ပိုနည်းတယ်။

အိမ်ထောင်ကျသွားတဲ့အခါ ခင်ပွန်းတစ်ယောက်ဆိုတဲ့နေရာကို ရောက်လာတာနဲ့အတူ တာဝန်လည်းရှိလာတယ်။ သားတစ်ယောက်ရဲ့ နေရာ ထက် အများကြီးလေးနက်တဲ့နေရာကို ရောက်သွားတယ်လို့ ဆိုရမယ်။

အလုပ်မှာလည်း ကျရှင်ဆရာအလုပ်က တာဝန်အေးတယ်။ နှစ်စဉ်သင်နေကျစာတွေကို သင်နေတာမို့ သိပ်အပန်းမကြီးလှသလို ကိုယ့် ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု ကြီးမားနေတာကြောင့်လည်း ကျွန်တော့်ဆီ စာလာသင် သူတွေ မတတ်မှာ၊ မအောင်မှာ တယ်မပူလှဘူး။

သူများဆီမှာ အခစားလုပ်တဲ့အခါကျ သူများကျေနပ်အောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးရမယ့် တာဝန်က ရှိလာတယ်။ နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော့် အလုပ်သဘာဝက စိတ်ဝင်စားစရာ အတော်ကောင်းနေတယ်။ သည်မှာလည်း 'နေရာ'က စကားပြောလာတယ်။ ဌာနတစ်ခုမှာ မိမိရဲ့

အရေးပါမှု၊ အသုံးဝင်မှုအပေါ်မှာ မူတည်ပြီး လူတစ်ယောက်ရဲ့ နေရာဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲသည် နေရာကြောင့် လူဝင်ဆန့်ခြင်း၊ လူတောတိုးခြင်းဆိုတာတွေ ဖြစ်လာတယ်။

ဝါသနာအထုပ်ဖြေဖို့အတွက်လည်း လူတစ်ယောက်မှာ 'နေရာ' ဆိုတာ လိုပြန်တယ်။ အိမ်ထဲတွင်ကုပ်ပြီး စန္ဒရားတီးနေတာဟာ ဝါသနာ အထုပ်ဖြေတာတော့ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ယောက်တည်းဆိုတော့ ကြာရင် ညည်းလာမှာပဲ။ ပရိသတ်ကလေး နားထောင်မယ့်သူလေး ရှိလာရင် မညည်းတော့ဘူး။ လက်ခုပ်မတီးဘဲ အမနာပ ပြောတယ်ပဲထားဦး။ ပရိသတ် ရဲ့ အတုံ့အပြန်ကိုရရင် ဝါသနာ အထုပ်ဖြေရတာ ပိုလို့ ထက်သန်ချင်စရာ ကောင်းလာတတ်စမြဲပါပဲ။

ဒါကြောင့် ဘဝမှာ ဘယ်လောက်သေးငယ်တဲ့ အပိုင်းလေးမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် 'နေရာ' ဆိုတာ အရေးကြီးနေတတ်တယ်။

နေရာနဲ့ အသုံးတည့်မှု

နေရာနဲ့ အသုံးတည့်မှုကလည်း တိုက်ရိုက် ဆက်စပ်နေတယ်။ ဒါကတော့ မကြာသေးခင်ကမှ ဖျတ်ခနဲသတိထားမိသွားခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော့်မှာ ငယ်ပေါင်းသူငယ်ချင်းဆိုတာ မရှိသလောက် နည်းတယ်။ ရှားရှားပါးပါး ရှိခဲ့ဖူးသူတွေနဲ့လည်း သူ့အလုပ်နဲ့သူ၊ ကိုယ့်အလုပ်နဲ့ ကိုယ်မို့ မဆုံဖြစ်တာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာတောင့်ကြာလှပါပြီ။ လမ်းတွေ့ရင် နှုတ်ဆက်၊ သာရေးနာရေးရှိရင်သွား၊ သည်လောက်ပဲ။ ဖုန်းတောင် မပြောဖြစ်တော့တဲ့အထိပါ။

တစ်ရက်မှာတော့ ငယ်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် ကျွန်တော့်ဆီကို မနက်အစောကြီး ပေါက်ချလာတယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် စာအုပ်လေး တစ်အုပ် လှာပေးတာလို့ နားလည်လိုက်သလိုပဲ။ ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့မှာ အဲလိုမဟုတ်ဘူး။ သူ လုပ်မယ့် လုပ်ငန်းတစ်ခုမှာ ဦးစီးပေးဖို့ ကျွန်တော့်ကို လာကမ်းလှမ်းတာ ဖြစ်နေတယ်။

သူလုပ်မယ့်လုပ်ငန်းဆိုတာကလည်း အမှန်တော့ ကျွန်တော် သူ့ကို လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါးနှစ်က ပြောပြဖူးတဲ့အလုပ်။ တိုတိုပြောရရင် အဲသည်နေ့က စပြီး အဲသည်သူငယ်ချင်းနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ နေ့စဉ်လောက်နီးနီး ဆုံဖြစ်တယ်။ စကားပြောဖြစ်တယ်။ စားသောက်ဆိုင်တွေ သွားဖြစ်လာတယ်။

အဲသည်မှာ ကျွန်တော် သတိထားမိသွားတာ။ လူ့ဘဝမှာ လူကြီးတွေ ဖြစ်လာ၊ တာဝန်တွေပီလာတဲ့အခါ ဘယ်လောက်ချစ်ချစ်၊ ဘယ်လောက် ခင်ခင်၊ သူ့ဘဝနဲ့သူ့ ကိုယ့်ဘဝနဲ့ကိုယ်မို့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သိပ် မပတ်သက်ဖြစ်တော့တာ မမ္မတာပါပဲ။ လူတိုင်း လူတိုင်း အလားတူ အဖြစ်တွေနဲ့ ကြုံဖူးကြမှာပါ။ ကျောင်းသားအရွယ် ငယ်ဘဝက မခွဲ တတ်တဲ့နေ့ခဲ၊ ချစ်ခဲ၊ ခင်ခဲ သူငယ်ချင်းပေမဲ့ ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါ အနေတွေ ဝေးဖြစ်နေခဲ့တာ အများကြီးပါ။

ကျွန်တော့်မှာလည်း အဲသည်လို သူငယ်ချင်းတွေ ရှိပါတယ်။ အခုကျ တော့ ကျွန်တော့်အရင်းနှီးဆုံး သူငယ်ချင်းနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ငယ်ငယ်ကအတိုင်း ပြန်တွဲဖြစ်သွားကြတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲလို့ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ 'အသုံးတည့်မှု' ဆိုတာက ခေါင်းထဲကို ဒိုင်းခနဲဝင်လာတယ်။

ဟုတ်တယ်၊ သူ့အတွက် ကျွန်တော်က အသုံးတည့်နေသလို ကျွန်တော့်အတွက်လည်း သူက အသုံးတည့်နေတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ပြန်တွဲဖြစ်သွားတာပါပဲ။ ဒါကိုပဲ ဆင့်ပွားစဉ်းစားလိုက်တဲ့အခါ အားလုံးကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း မြင်သွားတယ်။

ကျွန်တော့်မှာ အခုဆိုရင် အသိအကျွမ်းတွေ၊ မိတ်ဆွေတွေ အတော် များတယ်။ လက်ဖက်ရည်တိုက်ချင်တဲ့သူ၊ ထမင်းကျွေးချင်တဲ့သူ၊ ဘီယာ တိုက်ချင်တဲ့သူတွေလည်း ရှိတယ်။ အမှတ်တမဲ့ဆိုရင်တော့ တယ်ဟုတ်တဲ့ ငါပါလားဆိုပြီး သွေးနားထင်ရောက်ချင်စရာပါ။

ဒါပေမဲ့ သိနေတာတစ်ခုက ကျွန်တော့်ကို လူတိုင်းက အသုံးချဖို့ အားထုတ်နေတယ်ဆိုတာပဲ။ ကျွန်တော့်ဆီကိုမို့ တစ်ယောက်ယောက် ရောက်မလာနဲ့၊ လိုချင်တာတစ်ခုမဟုတ်၊ တစ်ခုရှိနေလို့သာ ရောက်လာတဲ့

သူက လာတဲ့သူတစ်ရာမှာ တစ်ရာငါးဆယ်လောက် ဖြစ်နေတယ်။ သွေးရိုး သားရိုးနဲ့ ကျွန်တော့်ကို အဟုတ်တကယ်ခင်လို၊ ချစ်လိုလာတဲ့သူက လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းလောက်နေမှ တစ်ယောက်လောက်ပေါ်လာ တာမျိုး။

တစ်နေ့ တစ်နေ့ ရုံးမှာ ကျွန်တော့်ဧည့် အင်မတန်များတယ်။ လာသမျှက လိုချင်တာလေးတွေ အသက အသကနဲ့။ ပြီးရင် လက်ဖက်ရည် သောက်ပါဦး၊ ထမင်းစားပါဦးက ပါသေးတယ်။

ပထမတော့ လူတွေက ငါ့ကို အသုံးချနေတာဆိုပြီး ဒေါမနဿ ဖြစ်မိခဲ့ဖူးပါတယ်။ နှစ်တွေကြာလာတော့လည်း ရိုးအိသွားပါပြီ။ စောစောက ငယ်သူငယ်ချင်းနဲ့ ပြန်တွဲဖြစ်တဲ့အခါမှာ စဉ်းစားမိသလို စဉ်းစားလိုက်တဲ့အခါ ကျတော့ သူတို့အားလုံး တရားတယ်လို့ပါ တွေးလို့ရသွားတယ်။

လူ့ဘဝမှာ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ အသိအကျွမ်းများချင်ရင် ကိုယ်က များများပေးရတယ်ဆိုတဲ့ ပုံသေနည်းကိုလည်း ထုတ်လို့ရလာတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ့်နေရာနဲ့ ကိုယ့်ရပ်တည်မှု၊ ကိုယ့်စေတနာနဲ့ သဘောထားများက အသုံးဝင်နေမှသာ အခြွေအရံများတတ်စမြဲပါ။

မိသားစုဘဝမှာလည်း အလားတူပါပဲ။ မိသားစုဘဝမှာလည်း အထက်မှာပြောခဲ့သလို နေရာတစ်နေရာဟာ အရေးပါလှပါတယ်။ ထို့အတူ အဲသည် မိသားစုဝင်ရဲ့ အသုံးတည့်မှုကလည်း သူ့နေရာကို အပြန်အလှန် အထောက်အကူပေးနေပြန်တယ်။

မိသားစုထဲက ကလေးသူငယ်တွေကို ခဏထားပြီး လူကြီးတွေကိုပဲ အရင်ဆုံးစဉ်းစားကြည့်ရအောင်ပါ။ မိသားစုအတွက် ဦးဆောင်ပြီး ရှာဖွေ ကျွေးမွေးနေသူ အိမ်ထောင်ဦးစီးဟာ အိမ်ဦးနတ်နေရာကို ရတတ်စမြဲပါ။ သူ့ကို တခြားမိသားစုဝင်တွေက လိုလိုချင်ချင် ဆက်ဆံတတ်စမြဲလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါက သူတို့အားလုံးအတွက် သူ အသုံးတည့်နေလို့ပါ။

အလားတူပဲအိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းရေး၊ စားသောက်ရေးအတွက် တာဝန်ယူပေးနိုင်သူ မိန်းမသားများကိုလည်း မိသားစုဝင်တွေက လိုလိုချင်ချင် ရှိပါတယ်။ ဒါလည်း မိသားစုအတွက် သူ့ အသုံးတည့်နေလို့ပါပဲ။

တစ်ချိန်မှာ အိုခြင်းကြောင့်ဖြစ်ဖြစ်၊ နာခြင်းကြောင့်ဖြစ်ဖြစ် အဲသည် သူဟာ မလုပ်နိုင်၊ မကိုင်နိုင်၊ မရှာနိုင်၊ မပွေ့နိုင်ဖြစ်ပြီဆိုတာနဲ့ မိသားစုရဲ့ အရေးပေးမှု အတိုင်းအတာကလည်း သိသိသာသာလျော့ကျသွားတတ် ပါတယ်။ အစဉ်အလာအရ၊ ဝတ္တရားအရ လူကြီးသူမ မိဘမို့ ပြုစုစောင့်ရှောက် အပ်တယ်ဆိုတဲ့ အစဉ်တစိုက် အဆုံးအမအရ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ဖြည့်ဆည်း ပေးပါတယ်ဆိုဦးတောင် တစ်ချိန်ကလို့ ဦးစားပေးအဆင့် တစ်မှာ မထားမိ တော့ပါဘူး။

အိမ်စောင့်ပေးဖော်လောက်၊ မြေးထိန်းပေးဖော်လောက် ရနေသေး တယ်ဆိုရင် အဲလို လူကြီးတွေအတွက် နေရာကရှိပါသေးတယ်။ အဲ ဒါပေမဲ့ အိပ်ရာထက်ပက်လက်လဲနေတဲ့ လူမမာဘဝကို ရောက်သွားပြီဆိုတာနဲ့ သူ့ရဲ့ အသုံးဝင်မှုဟာ သူ့ညကို ရောက်သွားပြီဖြစ်သလို မိသားစုနဲ့ စည်းနှောင် အားကလည်း တဖြည်းဖြည်း လျော့ရဲ လာပါတော့တယ်။

(အမွေလေးဘာလေး ရစရာရှိနေသေးရင် တစ်နည်းအားဖြင့် အဲလို စာက်က အသုံးတည့်နေသေးရင်တော့လည်း ခယဝယ လုပ်နေကြဦးမှာပါ။ ပြောရင်တော့ သိပ်ကို ချစ်တတ်လွန်း၊ ခင်တတ်လွန်း၊ ကြင်နာတတ်လွန်းတဲ့ လူတွေပေါ့။)

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် လူတွေဟာ မိမိအတွက် အသုံးမဝင်တော့ဘူး။ သည်မိသားစုဝင်ဟာ မိမိကို အကျိုးမပြုနိုင်တော့ဘူးဆိုရင်တော့ အဲသည် မိသားစုဝင်ကို မသိမသာဖြစ်စေ၊ သိသိသာသာဖြစ်စေ ကြည့်တင်တင်၊ ဖယ်တယ်တယ် နေမိတတ်ကြတာဟာလည်း သဘာဝပါပဲ။

သားသမီးကိစ္စကတော့ သည်နေရာမှာ ခြွင်းချက်ယူလို့ရပါတယ်။ မိဘမေတ္တာဆိုတာက ကြီးမားလွန်းတော့ ဘယ်မိဘမျှ ကိုယ့်သားသမီးကို

အသုံးတည့်မှု၊ မတည့်မှု သိပ်မကြည့်ဖြစ်ဘူးလို့ ယေဘုယျပြောနိုင်ပါတယ်။ မိဘကို အကျိုးမပြုရုံမက အကျိုးယုတ်စေအောင် ဆိုးပေ မိုက်ကန်းနေတဲ့ သားသမီးမျိုးပင် ဖြစ်လင့်ကစား မနာနိုင်၊ မစွန့်နိုင်တဲ့ မိဘတွေလည်း အနမတဂ္ဂပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ မိဘအပေါ်သိတတ်ပြီး အကျိုးပြုတဲ့ သားသမီးများဆို အချစ်ပိုတတ်ကြပြန်တာလည်း ဓမ္မတာပါ။ အချစ်ပိုတာကို သတိမထားမိဦး တောင် အသုံးတည့်နေတဲ့အတွက် မိသားစုထဲမှာ နေရာတော့ ထားပေး တတ်ကြစမြဲပါပဲ။

လုပ်ငန်းခွင်ထဲမှာလည်း အလားတူပါပဲ။ အသုံးတည့်သူများဟာ နေရာကောင်းရနိုင်ပါတယ်။ အသုံးမတည့်သူများကတော့ ချောင်ထိုးခံရ တတ်တယ်။ အောက်ခြေဝန်ထမ်းချင်း အတူတူပေမဲ့ ဖင်ပေါ့သူ၊ ကူညီချင်စိတ် အပြည့်နဲ့ မညည်းမညူ ကူညီတတ်သူတွေဟာ တခြားလူတွေထက်စာရင် အရေးပေးခံရ၊ နေရာပေးခံရတတ်တာဟာ သည်အချက်ကို သက်သေပြ နေတာပါပဲ။

ထို့အတူ အဆင့်မြင့် ဝန်ထမ်းများထဲမှာလည်း အများက လေးစား ချစ်ခင်တာကို ခံရသူများဟာ အများကို စေတနာထားတတ် ကူညီတတ်၊ လိုက်လျောတတ်သူများသာ ဖြစ်နေပါတယ်။ သဟောကံသဟလုပ်တတ်သူ၊ လက်ခက်သူ၊ ကိုယ့်ဖို့သာသိသူများဟာ ဘယ်လောက်ရာထူးကြီးနေနေ အများရဲ့ ချစ်ခင်ကိုးစားမှုကို ခံယူရဖို့ ခဲယဉ်းနေပြန်ပါတယ်။

ဆိုတော့ ပြန်ချုပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် လူတစ်ဦးရဲ့ အသုံးတည့်မှုဟာ သူ့ရဲ့ လူရာဝင်မှု၊ ဒါမှမဟုတ်၊ သူ့နေရာနဲ့ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်နေတဲ့အချက် ဟာ တော်တော်ကြီး ထင်ရှားလာပါတယ်။

အသုံးတည့်၊ အရာဝင်ချင်ရင်

လူရာဝင်ဖို့အတွက် မိမိကျင့်လည်ကျက်စားရာ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အသုံးတည့်ဖို့ အထူးလိုအပ်တယ်ဆိုတဲ့အချက်က သေချာသွားပြီဆိုရင်

မိမိကိုယ်မိမိ အသုံးတည့်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာကို စဉ်းစားရပါ တော့မယ်။

အသုံးတည့်မှုအတွက် အခြေခံ လိုအပ်ချက်ကတော့ စိတ်သဘော ထား ကောင်းမွန်ဖို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမဆို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကူညီချင်တဲ့ သဘောမနောကောင်းနဲ့သာ ဖြစ်မယ်ဆိုရင် အသုံးတည့်ချင်သူ အတွက် အခြေခံကို ရလာပါပြီ။ အဲသည်ကမှတစ်ဆင့်တက်ပြန်ရင် မိမိရဲ့ အသုံးတည့်မှု အတိုင်းအတာ ကျယ်ရင်ကျယ်သလောက် အခြေအရံကလည်း များလာတော့မှာပါ။

ဆိုကြပါစို့၊ သန်ရှင်းရေးသမားလေးတစ်ဦးရဲ့ အသုံးတည့်မှုဟာ ဝင်းတစ်ဝင်း၊ ရုံးတစ်ရုံးအတွင်းမှာပဲ အကန့်အသတ်နဲ့ ရှိနေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူထုဆက်ဆံရေး တာဝန်ခံတစ်ဦးရဲ့ အသုံးတည့်မှုကတော့ ရုံးဝင်းပြင်ပကို ကျော်ထွက်သွားပါပြီ။ သူနဲ့ ယှဉ်ပြန်ရင် အဲသည်ဌာနက ရာထူးအကြီးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အသုံးတည့်မှုနယ်ပယ်က ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာတော့မှာပါ။ တာဝန်နဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ များလာလေလေ အဲသည်လူရဲ့ အသုံးတည့်မှုနယ်ပယ်က ကျယ်လာလေ ဖြစ်သလို သူ့ကို ခယဝယလုပ်ချင်သူတွေကလည်း တစ်နေ့ တခြား တိုးပွားလို့သာ နေတော့မှာပါ။

အဲတော့ လူရာဝင်ချင်ရင် အသုံးတည့်ဖို့က ပထမ လိုအပ်ချက်ပါ။ အသုံးတည့်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ အရည်အချင်းရှိဖို့က အဓိက လိုအပ်ချက် ဖြစ်သွားပါပြီ။ ပထမ အရည်အချင်းက သဘောမနောကောင်းဖို့ဖြစ်ပြီး ဒုတိယကတော့ ဉာဏ်ပညာနဲ့ဥစ္စာ နှစ်မျိုးအနက်မှာ တစ်ခုခု ပြည့်စုံကြွယ်ဝ ရမှာပါ။ လောကမှာ ဥစ္စာခန့်ကြွယ်ဝမှ သြဇာတိက္ကမ ကြီးမားမှသာ အသုံးတည့်တာမဟုတ်ပါဘူး။ ဉာဏ်ပညာအမြော်အမြင်ရှိရင်လည်း လူ့ ဘောင်မှာ အသုံးဝင်ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် လူအများစိတ်ချမ်းသာအောင် ဖျော်ဖြေတတ်သူတွေဆိုလည်း အသုံးတည့်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လူဆိုတာ အခါခပ်သိမ်းတော့လည်း အသုံးတည့်မနေနိုင် ပါဘူး။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါများမှာ အဲသည်လို အသုံးမတည့်ဖြစ်နေခဲ့ရင်

စိတ်ဓာတ် မကျမိဖို့တော့ လိုပါတယ်။ အိမ်မှာ ငါဟာ လူပိုပဲ၊ လောကကြီးမှာ ငါဟာ လူပိုပဲ၊ ငါမရှိလည်းဖြစ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ တောင်စဉ်ရေမရ အတွေးမျိုး တွေး ဝင်မလာအောင်လည်း သတိထားရပါလိမ့်မယ်။

မမာလို့၊ နာမကျန်းဖြစ်နေလို့ အိပ်ရာထက် ပက်လက်လဲနေသူတွေမှာ တော့ သည်လိုစိတ်မျိုး ဝင်လာဖို့ လွယ်ကူလှသလို ဖျောက်ဖျက်ရလည်း ခက်တတ်တာမို့ အဲသည်လို အခြေအနေမျိုးမှာ ရှိနေသူများအတွက် တရား မဗ္ဗကို အာရုံစိုက်နိုင်ရင်စိုက်၊ မစိုက်နိုင်ရင် တစ်လောကလုံးကို အလိုမကျ ဖြစ်နေရတော့မှာပါပဲ။

အဲလို မမာမကျန်းဖြစ်လို့ မဟုတ်ဘဲ လူကောင်းပကတိဖြစ်ပါလျက်နဲ့ အလုပ်မရှိ၊ အကိုင်မရှိ၊ အထက်မှာပြောခဲ့တဲ့ 'နေရာ' တစ်ခုခုမရှိလို့ ယောင်တောင်ပေါင်တောင်နဲ့ မိမိကိုယ်ကို အသုံးမတည့်ဘူးလို့ ခံစားလာရပြီ ဆိုရင်တော့ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုကို ရှာလုပ်သင့်ပါတယ်။

မိမိ စိတ်ဝင်စားတာတစ်ခုခု၊ ဝါသနာပါတာတစ်ခုခု၊ အတတ်ပညာ တစ်ခုခုကို ပျိုးထောင်၊ လိုက်စား၊ သင်ယူတာမျိုးဟာ အဲသည်လို အချိန်မျိုးမှာ အင်မတန် ထိရောက်နိုင်ပါတယ်။

လောကမှာ ဘယ်ဟာမျှ အလကားမရနိုင်ပါဘူး။ လူရာဝင်မှု၊ အသုံး တည့်မှုဆိုတာလည်း အလကားရနိုင်တဲ့အရာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခုခုကိုရင်းနှီး မှသာ ရမှာမို့ စိတ်ဓာတ်ကျရင်းနဲ့ အချိန်ကုန်ခံမနေတော့ဘဲ စိတ်ဝင်စားရာ၊ နှစ်သက်ရာ၊ ဝါသနာပါ ရာလေးတွေကို အသုံးချရင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို လူရာဝင် လာအောင် ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အသုံးတည့်လာအောင် ဖြည်းဖြည်း ချင်း ပြန်ဖန်တီးယူလို့ ရနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်ကတော့ အပြည့်အဝ ယုံကြည်နေမိရပါတယ်။

(သရဗူမဂ္ဂစင်း)

ကံကို ဉာဏ်နဲ့ ယုံတဲ့နည်း

ကြားဖူးနားဝ

တစ်နေ့မှာ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ခင်ဗျားရေးစမ်းပါဗျာလို့ အစ ချိပြီး ပြောတယ်။

သူ မနက်က မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်လိုက်ရတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုပါပဲ။ မြင်ခဲ့ရတာက ဆံပင်အရှည်ကြီးနဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်၊ ဆံပင်ကို ကျောဘက်မှာ ဖားလျားချပြီး မော်တော်ဆိုင်ကယ်နောက်မှာ ထိုင်စီးသွားတာတဲ့။

‘မြို့လယ်မှာလမ်းက တအားရှုပ်တော့ သူတို့ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကို ကျော်တက်တဲ့ ဘတ်စ်ကားကြီးတစ်စီးဆီကို အဲသည် ဆံပင်တွေ လေဟပ်ပြီး ပါသွားတာဗျ။ ဆံပင်နဲ့ ဘတ်စ်ကားနဲ့က သုံးလေးလက်မလောက်ပဲ ဝေးတော့ တယ်။ တကယ့်ကို ပွတ်ကာသိကာလေးရယ်။’

တကယ်လို့များ ဘတ်စ်ကားရဲ့ မှန်ကိုင်းလို၊ ဘေးကိုထွက်နေတဲ့ အချွန်အတက် တစ်ခုခုနဲ့များ ငြိညှပ်ပြီး ချိတ်သွားမယ်ဆိုရင် အဲသည့် မိန်းကလေးရဲ့ ဘဝရော၊ ဘုမသီ ဘမသိနဲ့ ခံလိုက်ရလေမယ့် ဘတ်စ်ကား ယာဉ်မောင်းရဲ့ဘဝပါ မတွေ့ရဲစရာပဲ။ ခင်ဗျား ရေးစမ်းပါဗျာ’ တဲ့။

တပ်အပ်အမြင်

သူ ပြောပြီးမကြာပါဘူး။ တစ်နေရာမှာ တွေ့လိုက်ရပြန်တယ်။
အဲသည်လို မိန်းကလေးတစ်ယောက်။ မော်တော်ဆိုင်ကယ်နောက်မှာ ထိုင်စီး
သွားတာ။

ကျွန်တော်တွေ့ရတဲ့ မိန်းကလေးက ဘောင်းဘီရှည်ဝတ်ထားတယ်။
မော်တော်ဆိုင်ကယ်နောက်ခုံမှာ မိန်းကလေးများစီးသလို တင်ပါးလွှဲဝင်ထိုင်
တာ မဟုတ်ဘဲ ခွစီးလာတာ။

ကောင်းပါတယ်။ အဲသည်လိုထိုင်တာဟာ ဟန်ချက်ညီတဲ့အတွက်
မောင်းသူမှာ ဆိုင်ကယ်ကိုထိန်းရတာ ပိုအဆင်ပြေနေမှာပါ။

မကောင်းတာက အဲသည်မိန်းကလေးရဲ့ခေါင်းမှာ ဘာဦးထုပ်မျှ
ဆောင်းမထားတာဘဲ။ သတ္တိကောင်းလိုက်တာလို့ ရွဲ့ပြောရမလိုတောင်
ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ချက်ချင်းစဉ်းစားမိတာက ဆင်ခြင်ဉာဏ် နဲ့နဲ့နဲ့
တာကိုပါ။

သူတင်လားဆိုတော့ မဟုတ်သေးဘူး။ မနေ့မနက်က ကန်တော်ကြီး
ပတ်လမ်းအတိုင်း လာနေတုန်း လမ်းမှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ်နဲ့ သားအဖ
နှစ်ယောက်ကို တွေ့လိုက်ရသေးတယ်။ ကလေးက ယောက်ျားလေး။
အသက်က ဘာရှိဦးမှာလဲ။ အလွန်ဆုံးမှ ၇ နှစ်၊ ၈ နှစ်အရွယ်။ အဖေလုပ်တဲ့
သူက ရှေ့က ဦးထုပ်နဲ့ ဘာနဲ့ အကျအနမောင်းလို့။ ကလေးခမျာအဖေခါးကို
ဖက်ရင်း ဦးထုပ်မပါ၊ ဘာမပါ၊ အကာအကွယ်မဲ့စွာ လိုက်စီးနေတယ်။

စိတ်ထဲမှာ နည်းနည်းမျှ မကောင်းဘူး။

အခုတလောမှာ အဲသည်လို ဦးထုပ်မပါတဲ့ ဆိုင်ကယ်သမားတွေ
အတွေ့ရများလာသလိုပါပဲ။ ယာဉ်ကြောက ရှုပ်ထွေးလွန်းတော့ တာဝန်ကျ
ယာဉ်ထိန်းရဲများမှာ ထောင့်စေ့အောင် အာရုံမစိုက်နိုင်တာကို အခွင့်ကောင်း
ယူပြီး ထင်တိုင်းကျဲနေကြတယ်လို့ပဲတွေးမိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ဆင်ခြင်တုံတရားဆိုတာကို စဉ်းစား
နေမိတယ်။

ကိုယ်တွေ့အဖြစ်

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကို မက်မက်မောမောနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း၊ ရမ်းရမ်းကားကား စီးဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်နဲ့ အတွေ့ဆုံးယာဉ်ဟာ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပါ။ အင်မတန် စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်ပါတဲ့ ယာဉ်မျိုးမို့ စိတ်နဲ့တွေ့တယ်လို့ ပြောရတာပါပဲ။

အထူးသဖြင့် အခုလို တစ်နေရာ၊ တစ်နေရာမှာ ယာဉ်ကြောတွေ ပိတ်ပြီး တန်းစီနေရတဲ့အချိန်မျိုးမှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကို တမ်းတမိတာ လည်း အကြိမ်ကြိမ်ပါ။ အဲသည့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်နဲ့ပဲ အကြိမ်ပေါင်း များစွာ မတော်တဆမှုတွေလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။

တစ်ခါကများဆိုရင် မှောင်မိုက်နေတဲ့ညကြီးမှာ ဆိုင်ကယ်နဲ့ လဲသွားတာ ကျွန်တော့်ခေါင်းနဲ့ ကတ္တရာလမ်းနဲ့ရိုက်ပြီး ပွတ်ဆွဲတဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်မှာကပ်ပါလာတဲ့ မော်တော်ကားပေါ်က လူတွေရဲ့ အဆိုအရ အဲသည်လို ခေါင်းနဲ့ ကတ္တရာလမ်း ပွတ်ဆွဲချိန်မှာ မီးပွားတွေ ထွက်လာတာ တောင် တွေ့လိုက်ရပါသတဲ့။

ဒါပေမဲ့ ဘာဆိုဘာမျှ မဖြစ်ခဲ့တာ ဦးထုပ်ရဲ့ကျေးဇူးပါ။ ကျွန်တော့် ဦးထုပ်က ကျွဲကော်နဲ့လုပ်ထားတဲ့ မည်ကာမတ္တ ဆိုင်ကယ်စီးဦးထုပ်မျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုင်ကယ်စီးရာမှာ အန္တရာယ်ကင်းအောင် အပြည့်အဝ ကာကွယ်ပေးနိုင်တဲ့ ဖိုင်ဘာဂလဘစ်ခေါ် အမာစား ဒြပ်နှောတစ်မျိုးနဲ့ ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ ဦးထုပ်ပါ။

အဲတော့ ခေါင်းနဲ့ လမ်းနဲ့ ရိုက်ပြီးပွတ်ဆွဲတာ ကျွန်တော် ဘာမျှ မဖြစ်သလို ဦးထုပ်မှာလဲ ငါးမူးဝိုင်းသံသရာလောက်ပဲ ဆေးလေးပွန်းသွားပါတယ်။ ဒါကလွဲလို့ ဘာဆိုဘာမျှ မဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။

နောင်အခါ ကျွန်တော်အိမ်ထောင်ကျလို့ ကျွန်တော့်အိမ်သူအတွက်ပါ ဦးထုပ်ဝယ်ရတဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်ကတော့ ဈေးကြီးပေးရတဲ့ အဲလို ခိုင်ခံ့တဲ့ ဦးထုပ်ကို ရွေးဝယ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

အခုလမ်းပေါ်မှာ တွေ့နေရတဲ့ ဆိုင်ကယ်သမားအများစု ဆောင်းထားတဲ့ ဦးထုပ်တွေက တကယ့်မည်ကာမတ္တတွေပါ။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေက ပြီးစလွယ်လုပ်လွတ်လိုက်တဲ့ ဈေးပေါပေါဦးထုပ်တွေကိုပဲ ဆောင်းကြတာများတယ်။ အဲလို ဦးထုပ်မျိုးကတော့ ဘာမျှမဆောင်းတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။

စိတ်မကောင်းစရာ

လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်လလောက်ကပဲ ကျွန်တော်တို့ အသိတစ်ယောက် ဒုက္ခရောက်သွားတဲ့သတင်းလေး ကြားလိုက်ရပါသေးတယ်။ သူက နေ့ဘက်ကျ ရုံးတစ်ရုံးမှာအလုပ်လုပ်ပြီး ညဘက်ကျရင် ကုမ္ပဏီတစ်ခုရဲ့ ဝန်ထမ်းကြိုပို့ ယာဉ်မောင်းပါတယ်။ သည်လူက ဘာသာရေးသမားပါ။ ဆိုလိုတာက အသောက်အစား လောင်းကစား ပကတိ ကင်းရှင်းတဲ့သူပါ။

သူ မောင်းရတဲ့ကားက လူ ၂၄ ယောက်စီးနိုင်တဲ့ ဘတ်စ်ကားငယ်ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ညမှာ သူမောင်းလာတုန်း ရှေ့က ယာဉ်ထိန်းရဲကတားလို့ ရပ်ပေးလိုက်ပါတယ်။ ယာဉ်ထိန်းရဲပြတော့မှ မြင်လိုက်ရတာက သူမောင်းလာတဲ့ ဘတ်စ်ကားရဲ့ နောက်ဘီးအောက်မှာ ဦးထုပ်ရော၊ ခေါင်းပါကြေးပြုဖြစ်တဲ့ မော်တော်ဆိုင်ကယ်သမား တစ်ယောက်တဲ့။

အခုအဲသည်လူ အချုပ်ထဲမှာ အမှုဆိုင်နေရပါတယ်။ လူသေမှုဖြစ်တဲ့ အတွက် ထောင်ဒဏ်ကတော့ ကျခံရဦးမှာလည်း သေချာသလောက်ပါပဲ။ သူ့အဆိုအရ သူ တိုက်မိခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ သူတင်မကဘူး၊ သူ့ဘေးမှာ ထိုင်လိုက်လာတဲ့ခရီးသည်ကပါ သေသူဆိုင်ကယ်သမားကို ဝင်မတိုက်မိခဲ့ကြောင်း ခိုင်ခိုင်လုံလုံ ထွက်ဆိုပါတယ်။

လမ်းရှုပ်တဲ့နေရာမှာ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ဆိုင်ကယ်သမားက ကားဘီးအောက်ကို ကြမ္မာငင်စွာ ရောက်သွားခဲ့တာလို့ ယူဆရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ လက်သုံးစကားအတိုင်း ပြောရရင်တော့ 'သေနေ့စေ့' လို့ သေရတာပါ။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ ဦးထုပ်ပါ ကြေသွားခဲ့တယ်ဆိုတာကို ဘဝင်မကျပါဘူး။ ကျွန်တော်အထက်မှာ ရှေးခဲ့တဲ့ ပြီးစလွယ်ဦးထုပ်ဖြစ်နေဖို့က သေချာသလောက်ပါပဲ။ ကျွန်တော် သုံးခဲ့ဖူးတဲ့ ဦးထုပ်မျိုးသာဆိုရင် သူ့ကံကြမ္မာက တစ်မျိုးတစ်ဖုံဖြစ်သွားနိုင်တယ်လို့ တွေးနေမိရပါတယ်။
ထားပါတော့။

အခု ကျွန်တော်ဆွေးနွေးချင်တာက 'သေနေ့စေ့' တယ် ဆိုတာရယ်၊ မျက်ကန်းတစ္ဆေမကြောက် ဖြစ်နေကြတာရယ်၊ ဆင်ခြင်တဲ့တရား ကင်းမဲ့နေကြတာရယ်၊ တစ်ခုခုဆို ကံကိုပုံချလိုက်ချင်တာရယ်တို့နဲ့ ပတ်သက်နေတာတွေကိုပါ။

အသက်ကိုစောင့်တဲ့ ဉာဏ်

တစ်ခုခုကို စဉ်းစားတဲ့အခါ 'ဖြစ်နိုင်ချေ' ကို ထည့်စဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။

ဆိုကြပါစို့။ ကမ်းမမြင် လမ်းမမြင်တဲ့ ပင်လယ်ပြင်ထဲမှာ ကားတိုက်ခံပြီး သေသွားဖို့ ဖြစ်နိုင်ချေက သူညါပါ။ ဘယ်လိုမျှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါတောင်စီးသွားတဲ့သင်္ဘောမှာ ကားတွေ တင်လာတယ်ဆိုရင် ဖြစ်နိုင်ချေက နည်းနည်းလေး တက်လာပါလိမ့်မယ်။

မြစ်ရိုးကျဉ်းကျဉ်းလေးမှာ ခုတ်နေတဲ့ သင်္ဘောပေါ်က လူတစ်ယောက် အတွက် ကားတိုက်ခံရကိန်းကျတော့ အင်မတန် ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ့ပေမဲ့ လုံးလုံးမဖြစ်နိုင်ဘူးလို့တော့ အပြောရခက်သွားပါပြီ။ အဲသည်ကမှ တစ်ဆင့် တက်လို့ ကမ်းကပ်ထားတဲ့ သင်္ဘောပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့သူအတွက် ကားတိုက်ခံရကိန်းကိုတွက်ရင် စောစောကထက်တော့ အများကြီးပိုဖြစ်နိုင်လာတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော်တို့ ခပ်ငယ်ငယ်က ကြားဖူးပါတယ်။ ကမ်းနားမှာ ဆိုက်ထားတဲ့ မော်တော်တစ်စီးပေါ်မှာ ပက်လက်ကုလားထိုင်နဲ့ အကျအနထိုင်ရင်း သတင်းစာဖတ်နေသူကို ထိန်းသိမ်းမှုကိရိယာတစ်ခုခု ပျက်ယွင်းသွားတဲ့ ကုန်တင်ယာဉ်တစ်စီးက တက်တိုက်လို့ အဲသည်လူ အသက်ထွက်သွားတယ်ဆိုတာ။ ဒါဟာ အင်မတန် ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲပေမဲ့ ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို ပြနေတာပါပဲ။

အဲဒီကမှတစ်ဆင့် လယ်ကွင်းထဲမှာသွားနေသူ၊ မြို့ငယ်တစ်မြို့ရဲ့ လမ်းပေါ်မှာသွားနေသူ၊ မြို့ကြီးတစ်မြို့ရဲ့ လမ်းပေါ်မှာသွားနေသူ၊ ရန်ကုန်ဆင်ခြေဖုံးမှာသွားနေသူ၊ ရန်ကုန်မြို့လယ်မှာ သွားနေသူတွေအားလုံးဟာ လမ်းလျှောက်နေကြတာချင်းတူပေမဲ့ ယာဉ်တိုက် ခံရကိန်းချင်းကျတော့တော်တော်ကို ကွာခြားနေတာကို စဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါတယ်။

သည်ကမှတစ်ဆင့် ယာဉ်တစ်ခုခုပေါ်ကို ရောက်သွားတဲ့အခါ ဖြစ်နိုင်ချေက ပိုလာပါတယ်။ မော်တော်ဆိုင်ကယ်လို အရှိန်နဲ့လည်းသွားနေ၊ အကွယ်အကာလည်းမဲ့နေတဲ့ ယာဉ်ပေါ်မှာ ထိုင်နေသူတစ်ယောက်အတွက် ယာဉ်အန္တရာယ်တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ကြုံရမယ့်ဖြစ်နိုင်ချေက တော်တော်ကို များလာပါပြီ။ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့တွက်ရင် ရာခိုင်နှုန်း အစိတ်၊ သုံးဆယ်လောက်ကို ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။

သည်အခါမှာ 'လူဆိုတာ သေနေစေလိုရှိရင် ဘာမျှတားလို့မရဘူး၊ သူမှာပဲ၊ သေကံမပါရင် ရိုက်သတ်တောင်မသေဘူး' ဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးနဲ့ စားတာဟာ ဆင်ခြင်တဲ့တရားရှိရာ ရောက်ပါ့မလားလို့ ကျွန်တော် စဉ်းစားနေမိတယ်။ အသက်ကို ဉာဏ်စောင့်တယ်ဆိုတဲ့ စကားကလည်း ထင်အရှား အရှိသားပဲလေ။

အဲသည်လို အသက်ကိုစောင့်တဲ့ ဉာဏ်ဆိုတာ ဆင်ခြင်တဲ့တရားကို ပြတာပါပဲ။

ကံနဲ့ ဉာဏ်

ကံကြမ္မာကို မယုံဘူးလို့ ကျွန်တော် မပြောရဲပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို နှစ်နှစ်ကာကာ သက်ဝင်ယုံကြည်သူတစ်ဦးအနေနဲ့ အတိတ်ကံကိုရော၊ ပစ္စုပ္ပန်ကံကိုပါ ယုံကြည်ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ကံကြမ္မာဆို အမျိုးစုံ ရှင်ဆိုင်ဖူးပါတယ်။ ကံကြမ္မာနဲ့ပတ်သက်လို့ အထင်ရှားဆုံး ဥပမာဆောင်ရမယ်ဆိုရင် ၁၉၉၄ ခုနှစ်က သားအမိ သားအဖတစ်တွေ ခရီးသွားကြပါတယ်။ အဲတုန်းက သမီးက ငါးနှစ်၊ သားက သုံးနှစ်သာသာပဲ ရှိပါသေးတယ်။ အဲလို လူမမယ်ကလေးလေးတွေနဲ့ သားအမိ သားအဖလေးယောက် ခရီးရှည်ထွက်ရာမှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ယာဉ်တိုက်မှု အကြီးအကျယ်ဖြစ်ပြီး အိပ်ရာပေါ်မှာ ခြောက်လလောက် နေခဲ့ရဖူးပါတယ်။

ကလေးတွေနဲ့ ကျွန်တော့်အိမ်သူကို 'ကံဖယ်' သွားခဲ့ပြီး ကျွန်တော့်ကျမှ အပ်ကျ မတ်ကျ ဖြစ်ရတဲ့ကိစ္စမှာ ကံကိုရိုးမယ်ဖွဲ့ မယ်ဆို ဖွဲ့ချင်စရာပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော် ဉာဏ်မရှိတာလည်း ပါခဲ့တာ အမှန်ပါပဲ။ ရန်ကုန် မန္တလေး အဝေးပြေးလမ်းမပေါ်မှာ ညကြီးသန်းခေါင် မှောင်နဲ့ မည်းမည်းထဲမှာ တစ်နာရီကို ကီလို ၁၀၀ (မိုင် ၆၀ ကျော်) နှုန်းနဲ့ မောင်းနေတာဟာ ဉာဏ်မရှိတာပါ။ စိတ်တိုရင်၊ ဒေါသဖြစ်ရင် ကားကို အရှိန်စွတ်တင်တတ်တာ ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့လွန်းတာပါ။

ဆရာတော် ဦးဇောတိကက တစ်ခါက မိန့်ကြားဖူးတဲ့ 'ဗဟုသုတ ရှိပေမဲ့ ဉာဏ်မရှိဘူး' ဆိုတဲ့ လူစားထဲမှာ အတိအလင်းပါခဲ့လို့ အဲသည်လောက် အခြေအနေဆိုးတဲ့အထိ ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ခဲ့ရတာလို့ စာရင်းချုပ်လို့ ရပါလိမ့်မယ်။ အကယ်၍ အဲသည်အချိန်မှာ တစ်နာရီကို ကီလို ၇၀ သာသာ ၄၅ မိုင်နှုန်းလောက်နဲ့ ခပ်မှန်မှန်လေးသာ မောင်းနေခဲ့ရင် သည်လောက် အခြေ

အနေ ဆိုးစရာ ဘာအကြောင်းမျှ မရှိပါဘူး။ ထိုနည်းတူ မျက်နှာချင်းဆိုင် ယာဉ်ကြောက လာနေတဲ့ကားနဲ့ မီးကြီးအပြိုင်ဖွင့်လိုက်ချိန်မှာ ယာဘက် ခြေထောက်ကိုလည်း အရှိန်တင်တဲ့မောင်းတံပေါ်က ရုတ်လိုက်ပြီး အရှိန်ချဖို့ ဘရိတ်ကို အသာလေး မှေးလိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း ဘာမျှဖြစ်မှာ မဟုတ် ပါဘူး။

အခုတော့ ကျွန်တော်က စိတ်တိုတိုနဲ့ လော်မာပြီး အရှိန်ကို လုံးလုံး မလျှော့တဲ့အတွက် မျက်နှာချင်းဆိုင် ယာဉ်ကြောကကားလည်း ဖြတ်သွားရော လမ်းလယ်ကောင်မှာ ရုပ်ကျိုးလို့ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ မီးမပါ၊ ဘာမပါ သည်အတိုင်းရပ်ထားတဲ့ ကုန်ကားမည်းမည်းကြီးကို လှမ်းမြင်လိုက်ရ တော့တာပါပဲ။ ဘရိတ်ကိုနင်းလိုက်မိပေမဲ့ အရှိန်ကလည်း သိပ်ပြင်းနေ၊ အရမ်းကလည်း ကင်နေပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ကားဟာ အဲသည့် ကုန်ကားအောက်ကို တိုးဝင်သွားပါတော့တယ်။

ကြံဖန်ပြီး ကံကို ကျေးဇူးတင်ထိုက်နေတာက အဲသည့်အချိန်မှာ ထိုင်ခုံခါးပတ်ကို လုံးဝ ပတ်မထားမိတာပါပဲ။ အဲလို ထိုင်ခုံခါးပတ် မပတ် ထားတာကြောင့် တိုက်ချလိုက်တဲ့အချိန်မှာ လူက ဖင်ထိုင်ခုံပေါ်ကနေ ကားအောက်ခင်း ကြမ်းပြင်ပေါ် ကျသွားတော့တဲ့အတွက် အသက်မသေခဲ့ တာပါ။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကံကို ပုံမယ်ဆိုရင်တောင် ကျွန်တော့်အမှုမှာ ဆင်ခြင်ညာဏ် နုနုနဲ့လွန်းတာက ရာခိုင်နှုန်းပြည့် ပါဝင်နေတော့တာ သေချာ နေပါတယ်။

သတိမဲ့တဲ့စိတ်၊ သိက္ခာမဲ့တဲ့စိတ်

ကားစီးရင် ထိုင်ခုံခါးပတ်ပတ်ရမယ်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်စီးရင် အထိအချိန်ခံ ဦးထုပ်ဆောင်းရမယ်၊ လေယာဉ်အဆင်းအတက်မှာ ထိုင်ခုံ ခါးပတ် ပတ်ရမယ်၊ လမ်းကူးရင် ဘယ်ကြည့် ညာကြည့်၊ ဘယ်ကြည့်

သတိရှိရမယ်။ မျဉ်းကြားက ကူးရမယ်ဆိုတာတွေဟာ အလကားသတ်မှတ်ချက်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖြစ်နိုင်ချေတွေကြောင့် ဆင်ခြင်ခိုင်းထားတဲ့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော် လေယာဉ်စီးခဲ့တာ အကြိမ်ပေါင်း မနည်းတော့ပါဘူး။ လေယာဉ် အဆင်းအတက်မှာ ကသိကအောက်ဖြစ်စရာ တစ်ခါမျှ မကြုံဖူးဘူး။ ဒါပေမဲ့ လေယာဉ်အမှုထမ်းတွေကတော့ ဆင်းခါ တက်ခါနီးတိုင်း ခါးပတ်ပတ်ခိုင်းတတ်သလို ကျွန်တော်တို့လည်း ပတ်ဖြစ်နေကြဆဲပါပဲ။ အကြိမ်ပေါင်းနှစ်ရာလောက်စီးခဲ့တာ တစ်ခါမျှ ဘာမျှ မဖြစ်ခဲ့ပဲကွာဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ခါးပတ်ကို မပတ်ဘဲနေဖို့လည်း တစ်ခါမျှ မတွေးခဲ့မိဘူး။

ဒါပေမဲ့ ဆိုင်ကယ်ကို ဦးထုပ်မပါဘဲလည်း စီးခဲ့ဖူးတယ်။ မျဉ်းကြား မဟုတ်တဲ့နေရာကလည်း မကြာခဏ လမ်းကူးဖူးတယ်။ ကားစီးရင်၊ ကားမောင်းရင်လည်း ထိုင်ခုံခါးပတ် အင်မတန်ပတ်ခဲ့တယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ မဆင်ခြင်တာ။ မျက်ကန်းတစ္ဆေမကြောက် လျှောက်လုပ်နေတာတွေပဲ မဟုတ်ပါလား။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ့်အသက်ကို ဉာဏ်လေးနဲ့ သတိလေးနဲ့ စောင့်ရှောက်ရကောင်းမွန်း မသိသားဆိုးရွားနေခဲ့ကြတာကလား။

မနက်ကပဲ ရုံးအလာမှာ အိပ်ရာထနောက်ကျလို့ ရုံးချိန်ပါ တအားနောက်ကျနေတာနဲ့ မြို့လယ်မှာ တစ်နာရီကို ကီလို ၆၀-၇၀ မိုင် ၄၀-၄၅ လောက်နဲ့ မောင်းချလာခဲ့မိသေးတယ်။ ရှေ့က တုံ့နှေး တုံ့နှေး မောင်းနေတဲ့ကား၊ ခြေတစ်လှမ်း ကုဋေတစ်သန်းနဲ့ လမ်းဖြတ်ကူးသူတွေကို အော်ဟစ်ဆဲဆိုချင်စိတ်တွေကို မနည်း ဘာရိတ်အုပ်ခဲ့ရသေးတယ်။

ဘာမျှမဖြစ်လို့သာ ကျွန်တော် ဒီစာကို ရေးနိုင်နေတာပါ။ တကယ်တော့ ဆင်ခြင်တုံတရားကတော့ ကင်းမဲ့နေဆဲပါပဲ။

ဆရာတော်ဦးဇောတိကရဲ့ 'သတိဆိုတဲ့နေအိမ်' ဆိုတဲ့ စာအုပ်လေးကို ကျွန်တော် သိပ်သဘောကျပါတယ်။ အာဂုံရလုနီးနီးတောင် အခေါက်

ခေါက် ဖတ်ထားတာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်စိတ်ကတော့ ကလေးကလွင့်စိတ်
ဖြစ်နေဆဲပါပဲ။ သတိမရှိတဲ့စိတ်ပီပီ သိက္ခာမရှိတဲ့စိတ်လည်း ဖြစ်နေဆဲပါပဲ။

ကျွန်တော့်လောက် စိတ်အကြောင်း၊ သတိအကြောင်း တစိုက်မတ်
မတ် ရေးဖြစ်နေတာလည်း ကျွန်တော်ပါပဲ။ အဲသည် ကျွန်တော်ကပဲသတိ
မဲ့စွာ၊ ဆင်ခြင်တဲ့တရားကင်းမဲ့စွာ ပြုမှုဖြစ်နေတာပါ။

ပြန်စဉ်းစားကြည့်ရင် ရှက်စရာတောင်ကောင်းပါတယ်။

ဖြေသာတာတစ်ခုက အရင်တုန်းက စိတ်တိုလာရင်၊ ဒေါသဖြစ်မိရင်
ကိုယ်မှန်တယ်၊ ကိုယ်တရားတယ်ချည်းထင်နေခဲ့တဲ့ အထင်ပြောင်းသွား
တာပါ။ အခုတော့ စိတ်ထဲမှာ ဘာခံစားမှုပေါ်ပေါ် ပေါ်သမျှ ကိုယ့်စိတ်က
ဖြစ်နေတာ၊ ကိုယ်ကိုယ်၌က အဟုတ် မဟုတ်တာလို့ တွေးတတ်လာပါပြီ။
စိတ်တိုရင်လည်း ကိုယ့်စိတ်၊ ပူပန်ရင်လည်း ကိုယ့်စိတ်၊ ပူဆွေးရင်လည်း
ကိုယ့်စိတ်၊ ပျော်ရွှင်ရင်လည်း ကိုယ့်စိတ်၊ အားလုံးက ကိုယ့်ကိုယ်ထဲမှာ
ကိန်းနေတဲ့စိတ်ကြောင့် ဖြစ်နေရတာပါပဲ။ သူတစ်ပါးက ကိုယ့်ကို
စိတ်တိုအောင်၊ စိတ်ဆိုးအောင်၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲအောင်၊ ပျော်ရွှင်အောင်
လုပ်နိုင်နေသမျှ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်မပိုင်ပါဘူး။ သူတစ်ပါးက ခြယ်လှယ်သမျှ
ခံနေရတဲ့စိတ်မို့ အဆင့်အတန်းမရှိတဲ့စိတ်၊ သိက္ခာမဲ့တဲ့စိတ်သာ ဖြစ်နေပါ
တော့တယ်။

အခုတော့ ဆရာတော့်ကျေးဇူးကြောင့် ဒါတွေကို ရေးတေးတေးလေး
သဘောပေါက်လာခဲ့ပြီး စိတ်တိုရင်၊ ဒေါသဖြစ်ရင်၊ ထိခိုက်နာကျင်ရင်
ချက်ချင်းကြီးမဟုတ်တောင် ခဏအကြာမှာ ပြေနိုင်သွားပါပြီ။

သည့်ထက် တစ်ဆင့်တက်ရမှာက သတိရှိတဲ့စိတ်နဲ့တကွ ဆင်ခြင်
ဉာဏ်လေးကိုပါ မွေးနိုင်ဖို့ပါပဲ။ ကျွန်တော်တင်မဟုတ်ဘဲ လူအများမှာပါ
သတိလေးတွေ ရှိနေစေချင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် သည်ဆောင်းပါးရဲ့

အဓိကရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်တဲ့ အသက်အန္တရာယ် ထိခိုက်နိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေမှာ သတိလေးတော့ ထားစေချင်နေမိရပါတယ်။

ကံကို တကယ်ယုံရင်

ကံကိုယုံပြီး ဆူးပုံမတိုးသင့်သလို ကံကိုယုံပြီး စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ် လမ်းမကူးသင့်ဘူး။ ကံကိုယုံပြီး မော်တော်ဆိုင်ကယ်စီးတဲ့အခါ ဆံပင်ရှည် ဖားလျားမချသင့်ဘူး။ ဦးထုပ်မပါဘဲ မစီးသင့်ဘူး။ ကံကိုယုံပြီး လမ်း စည်းကမ်းတွေကို စွတ်ကယ် စွတ်ကယ် မချိုးဖောက်သင့်ဘူး။

အရင်ထက်စာရင် အခုကာလ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးလို မြို့ကြီးတွေမှာ လူနေထူထပ်လွန်းနေသလို ယာဉ်တွေလည်း ကျပ်သိပ်နေပါပြီ။ သည်အခါ လမ်းပေါ်မှာ အများသုံး ခရီးသည်တင် ယာဉ်တွေပေါ်မှာ လူတွေ ငါးပိ သိပ် ငါးချဉ်သိပ် များနေသလို ကားတွေကလည်း တင်းကျမ်းပြည့်သိပ် နေပါတယ်။

သည်လိုအခိုက်မှာ ဆင်ခြင်နိုင်မှ တန်ကာကျမှာပါ။ ကျွန်တော် ဆင်ခြင်တဲ့တရား ကင်းမဲ့စွာနဲ့ ကားမောင်းရမ်းရင် ကျွန်တော်တစ်ယောက် တည်း အလွန်အလွန်ဆုံးမှ ကျွန်တော့်မိသားစု၊ ဒါမှမဟုတ် အသိမိတ်ဆွေ သုံးလေး ငါးယောက်မှာ ဘေးတွေ နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လိုင်းကားမောင်း နေတဲ့ ကားဆရာမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမဲ့ရင် သူ့ကားပေါ်မှာ (သူ့ကို မယုံကြည်လှပေမဲ့ တခြားရွေးစရာ မရှိလို့) တက်လိုက်လာရရှာတဲ့ အပြစ်မဲ့ ခရီးသည်ပေါင်း သုံး လေး ငါးဆယ် ဘေးတွေ ရမှာပါ။

သေတစ်နေ့၊ မွေးတစ်နေ့ပဲကွာ၊ သူ သေနေ့စေ့တော့ သေမှာပဲဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးကို မမွေးကောင်းတော့ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ သည်ကနေ မြို့ပေါ်မှာ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ကွယ်လွန်သွားကြသူတွေထဲမှာ အဲလို မဆင်ခြင်လို့ မသေသင့်ဘဲ သေရသူတွေ ဘယ်လောက်များပါမလဲဆိုတာ တွေးကြည့်ဖို့

ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ စစ်တမ်းကောက်တဲ့ အလေ့အထက သိပ်မထွန်းကားသေးတော့ အဲဒါမျိုးကို ဘယ်သူကမျှ တခုတ်တရ စဉ်းစား ဖြစ်မယ် မထင်ဘူး။

သူများထိပေါက်ရင် ကိုယ်လည်း ကံကောင်းရင် ထိပေါက်နိုင်တယ် ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ထိမှန်မှန်ထိုးသူတွေ အင်မတိ အင်မတန် ပေါပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ယောက်ယောက် ကားတိုက်ခံရလို့ မချိမဆန့်ဖြစ်သွားရင် ကိုယ်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါလားလို့တွေးပြီး ထိမှန်မှန်ထိုးသလို မှန်မှန်ကြီးသတိရှိ နေတဲ့သူ ဆိုတာတော့ အင်မတန်ရှားမယ် ထင်ပါတယ်။ အလားတူပဲ၊ ကားတိုက်ခံရလို့ သေဆုံးသူတစ်ယောက်လို ငါလည်း အချိန်မရွေး သေနိုင် ပါလားလို့ တွေးပြီး ထိမှန်မှန်ထိုးသလို မှန်မှန်ကြီး တရားအားထုတ် နေတဲ့သူဆို ပိုလို့တောင် ရှားပါဦးမယ်။

ကံကို တကယ်သာယုံကြည်တယ်ဆိုရင် ထိလည်း မှန်မှန်ထိုးဖြစ် မှာဖြစ်သလို သတိလေး၊ ဆင်ခြင်တုံတရားလေးနဲ့ နေထိုင်ပြီး အကျင့်သီလ ကောင်းမွန်အောင် အမြဲမပြတ် အားထုတ်နေမိကြမှာပါ။ အခုတော့ ကံကို ကောင်းတဲ့ဘက် တစ်ဖက်ပဲ ပုံပြီး ယုံလိုက်ကြပြီး ကံဆိုးမိုးမှောင်အတွက် ကြိုတင်တွက်ချက် ပြင်ဆင်ခြင်းမရှိဘဲ ထင်သလို ရမ်းရမ်းကားကား နေထိုင် နေဖြစ်ကြတာဟာ ကံဆိုတဲ့အရာကို တကယ်မယုံရာ ရောက်ပါတယ်။

လူနဲ့ အသိဉာဏ်

အမှန်တော့ ဆင်ခြင်တုံတရားဆိုတာ အဲဒါပါ။ 'ဉာဏ်' ဆိုတာလည်း ဒါပါပဲ။

မှတ်ဉာဏ် ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း ဖြတ်ထိုးဉာဏ် ဘယ် လောက် သွက်သွက်၊ အသိဉာဏ်မရှိရင် လူဖြစ်ရကျိုးမနပ်ဘူး။ တိရစ္ဆာန် တွေမှာ မှတ်ဉာဏ်နဲ့ ဖြတ်ထိုးဉာဏ် အထိုက်အလျောက်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အသိဉာဏ်နုနုနဲ့လို့ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်နေကြတာပါ။

ကျွန်တော်တို့က လူတွေလေ။ လူမှန်ရင် အသိဉာဏ် ရှိကို ရှိရပါလိမ့်မယ်။ ရှိလည်း ရှိတဲ့သူချည်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲသည် အသိဉာဏ်ကို တိုးတက်လာအောင် လုပ်မယ့်အစား အာရုံအမျိုးမျိုးနောက် ကောက်ကောက် ပါအောင် လိုက်နေရင်း မိမိကိုယ်ကို အသိဉာဏ်မဲ့အောင်၊ သတိမဲ့အောင် လုပ်ဖြစ်နေတာလည်း လူတွေပါပဲ။

အသိဉာဏ်ရှိတဲ့လူမှ လူဖြစ်ရတာ မြတ်မှာပါ။ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့လူမှန်ရင်လည်း ဘာအတွက်မဆို တင်တင်ကြိုကြို တွက်ဆထားပြီး ပြင်သင့်တာပြင်၊ လုပ်သင့်တာလေးတွေ ကြိုလုပ်ထားမိမှာပါပဲ။

ဘာကိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားဘဲ ဖြစ်လာတော့မှ လျှောက်လျားကွာ ဆိုတာမျိုး၊ မီးစဉ်ကြည့်ကမယ်ဆိုတာမျိုး၊ ကံစီမံရာ ဆိုတာမျိုး၊ ဟိုကျွေ့ ဟိုတက်နဲ့လှော်၊ သည်ကျွေ့ သည်တက်နဲ့လှော် စတမ်းဆိုတာမျိုးတွေ ဟာ လူအဖြစ်ကို ရနေသော်လည်း အသိဉာဏ်နုနုနဲ့သူတွေ လုပ်တဲ့အလုပ်မျိုးလို့ ကျွန်တော်ကတော့ တွေးမိသွားရပြန်ပါပြီ။

စာဖတ်သူများလည်း ဝိုင်းတွေးပေးကြပါဦး။

(သရဖူမဂ္ဂစင်း)

စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်မှု၊ အကျင့်ပါခြင်းနဲ့ သတိထားခြင်း

နိဒါန်း

ကျွန်တော်ဟာ အင်မတန်သွေးဆူလွယ်တဲ့ လူစားမျိုးပါ။ စိတ်မြန်တယ်၊ စိတ်တိုတယ်၊ ဒေါသကြီးတယ်။

အဲဒါတွေကြောင့် ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် စက်ဆုပ်မိရတာလည်း အကြိမ်ကြိမ်ပါပဲ။ ပြုပြင်မယ်ဆိုတဲ့စိတ်ကလေး ရှိပေမဲ့ ခွေးမြီးကောက် ကျည်တောက်စွပ်သလိုပါပဲ။ ခဏပန်းလောက်သာ စိတ်ကို ထိန်းနိုင်နေတတ် ပြီး အများအားဖြင့်တော့ ဒုံရင်းမှာ ပြန်ရောက်နေတတ်တယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ ကျွန်တော့်အိမ်သူနဲ့ ခွန်းကြီး ခွန်းငယ် စကားများ နေမိရာ တစ်ချို့မှာ ကျွန်တော် ခုနစ်သံချိုမိသွားခဲ့သလို လက်ကလည်း နံရံကို တစ်ချက်ထိုးလိုက်မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိတ်တိုတာ တိုသူကိုယ်တိုင်ပဲ ဆင်းရဲတယ်ဆိုတဲ့အသိက အဲသည့်အပြုအမူကို ပြုပြီးသွားတဲ့နောက် မိနစ်ပိုင်း အတွင်းမှာပဲ ခေါင်းထဲကို ဝင်လာတာနဲ့ စကားပြောနေတာကို ရုတ်တရက်ကြီး ရုပ်ချလိုက်ပြီး အခန်းအောင်းကာ မိမိစိတ်ကို သတိလေးနဲ့ စောင့်ကြည့်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နေလိုက်တယ်။

မကြာပါဘူး၊ ကျွန်တော့်အိမ်သူက ကျွန်တော့် လာချဲ့ပါတယ်။ ခုနစ်သံချိတဲ့ အမှုရယ်၊ နံရံကို လက်သီးနဲ့ထိုးပြီး ဝုန်းလိုက်တဲ့အမှုရယ်ကို သူ မကြည်လင်တာပါ။

ကျွန်တော် သူ့ကို တောင်းပန်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ဘာသာ မှားမှန်းသိတဲ့ အကြောင်းကိုပါ ပြောပြလိုက်ပါတယ်။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ အဲသည်လို ဘာကြောင့်ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာကိုပါ ရှင်းပြမိတယ်။ အဓိကအချက်က ကျွန်တော့် ငယ်ဘဝရဲ့ ရိုက်ခတ်မှုတွေ ကြောင့်ပဲလို့ ပြောမိတယ်။ သည်အခါ ကျွန်တော့်စကားတွေကို အမြဲတစေ အယူအကောက်လွဲတတ်တဲ့ ကျွန်တော့်ဇနီးက 'အသက်လည်း ၄၀ ကျော်ပြီ၊ အိမ်ထောင်သက်လည်း ၁၀ နှစ်ရှိပြီ၊ ရှင်ငယ်ဘဝဒဏ်ချက်ဆိုတာတွေနဲ့ မိသားစုကို နှိပ်စက်နေတာ ဘယ်တော့ဆုံးမှာလဲ' လို့ မေးလာပါတယ်။

ကျွန်တော်ဖြေလိုက်ပါတယ်။ 'အဲဒါတွေက သေရာညောင်စောင်း အထိ ပါနေတော့မှာ' လို့။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ကျွန်တော် ပြောမိသွားရပါသေးတယ်။ ဖြစ်ရတဲ့ အကြောင်းရင်းမှာ ငယ်ဘဝနဲ့မဆိုင်ဘဲ လတ်တလောဖြစ်တဲ့ ကိစ္စနဲ့သာ ဆိုင်ကြောင်း၊ ဒါပေမဲ့ အဲသည်လိုဖြစ်လာလို့ စိတ်တိုသွားတဲ့အခါ တုံ့ပြန်တဲ့ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာများကသာ ငယ်ဘဝရဲ့ ရိုက်ခတ်မှုဖြစ်ပါ ကြောင်း၊ ဒါကို ပြောရတာဟာလည်း ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် တရားတယ်၊ မှန်တယ်၊ သည်လိုဖြစ်နေတာတွေအတွက် ကျွန်တော့်ကို ဗွေဗယူထိုက်ဘူး ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ မဟုတ်ကြောင်း၊ ကျွန်တော့်ရဲ့ တုံ့ပြန်ပုံကို နားလည် အောင် ရှင်းပြခြင်းသာဖြစ်တဲ့အကြောင်းနဲ့ အဲသည်လို နားလည်မှသာ ကျွန်တော့် အပြုအမူနဲ့ ပတ်သက်လို့ သူ့စိတ်ထဲမှာ ခံစားရတာ သက်သာသွား နိုင်ကြောင်းတွေကို ပြောပြတာပါ။

သည်နေရာမှာ ကျွန်တော် သတိထားလိုက်မိတာတစ်ခုကို ပြောချင် လို့ သည်အကြောင်းနဲ့ အစချီလိုက်တာပါ။

စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်မှု

မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ပြောချင်တာက Reflex လို့ ခေါ်တဲ့ 'စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်မှု' ဆိုတာကိုပါ။

လူတိုင်းမှာ စိတ်မှတ်မဲ့တုံ့ပြန်မှုတွေ ရှိပါတယ်။ မြင်သာ၊ ထင်သာအောင် ပြောရရင် နှာချေတဲ့အခါ၊ ယားတတ်သူရဲ့ခါးကို တို့လိုက်တဲ့အခါမျိုးတွေမှာ နှုတ်က အမှတ်တမဲ့ထွက်လာတတ်တဲ့ စကားလုံးတွေဟာ အထင်ရှားဆုံး စိတ်မှတ်မဲ့တုံ့ပြန်မှုတွေပါပဲ။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ တစ်စုံတစ်ခု လွတ်ကျသွားတဲ့အခါ၊ ရုတ်တရက် ထိတ်လန့်စရာတစ်ခုခု၊ နာကျင်မှုတစ်ခုခု၊ ရယ်စရာတစ်ခုခု ကြုံရတဲ့အခါ၊ အံ့ဩသွားတဲ့အခါမျိုးတွေမှာလည်း စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်မိတတ်ကြစမြဲပါပဲ။ အဲသည်ကမှ တစ်ဆင့်တက်ပြီး စိတ်တိုတဲ့အခါ၊ ဝမ်းသာတဲ့အခါ၊ ဝမ်းနည်းတဲ့အခါမျိုးတွေမှာလည်း လူတို့ဟာ ပြစ်လာတဲ့ခံစားမှုကို စိတ်မှတ်မဲ့နည်းတစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ထွက်ပေါက်ပေးကာ တုံ့ပြန်တတ်ကြပါသေးတယ်။

'ဟတ်ချိုး ဆိတ်ဖွား၊ အသက်တစ်ရာအနာမရှိ'၊ 'ဟတ်ချိုးဘုရား'၊ 'ဟဲ့ သောက်ပလုတ်တုတ်' 'အာယိုယို'၊ 'သေလိုက်ပါလား'၊ 'အမေ့' 'Whoops a daisy!' 'Bless you!' 'Oh, My God' 'Damn!' တို့မှအစ အယုတ္တ အနတ္တ ဆဲသံမျိုးစုံအဆုံး လူအားလုံးဟာ သူတို့ ရုတ်တရက် ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်ရတဲ့ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အပေါ်မှာ တုံ့ပြန်ပြတတ်ကြပါတယ်။

တချို့ကျတော့ အသံနဲ့တင် မကပါဘူး။ အမူအရာနဲ့ပါ တုံ့ပြန်တတ်ပါသေးတယ်။ မိန်းကလေး အတော်များများဆို သူတို့မခံချင်တာ တစ်ခုခုကို ပြောရင် ပြောသူကို လှမ်းပြီးပုတ်တာမျိုး၊ တချို့ယောက်ျားလေးတွေက လက်သီးနဲ့ ရွယ်လိုက်တာမျိုးတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အလွယ်ပြောရင်တော့ ယောင်ပြီး လုပ်မိတဲ့ ကယောင်ကတမ်း တုံ့ပြန်မှုကို စိတ်မှတ်မဲ့တုံ့ပြန်မှုလို့ ဆိုလိုတာပါ။

တုံ့ပြန်ပုံများကို အရင်းခံ

အဲသည်လို စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်ကြရာမှာ ရှေ့တတ်ကြတဲ့ စကားလုံးတွေ၊ လှုပ်ရှားကြတဲ့ ကိုယ်အမူအရာတွေ အတော်များများဟာ အတုမြင် အတတ်သင် ဆိုသလို လူတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်အာရုံမှာ စွဲမြဲထင်ဟပ်ကပ်ငြိ နေတဲ့ နမူနာတစ်ခုခုအပေါ်မှာ အခြေခံပါတယ်။

များသောအားဖြင့် မိခင်ရဲ့ နမူနာကို လူအတော်များများက အတုခိုးဖြစ်သွားတတ်ကြပါတယ်။ မိခင်က 'ပလုတ်တုတ်' လို့ တတ်ရင် သားသမီးတွေလည်း လိုက်ပြီး 'ပလုတ်တုတ်' ချင်သလို ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သည်အချက်ဟာ အပြည့်အဝ မှန်တယ်လို့တော့ အပြောရခက်ပါ လိမ့်မယ်။ တချို့ ကလေးငယ်လေးတွေမှာ မိခင် ဖခင်တို့ ယောင်ယမ်းလေ့ မရှိတဲ့ ဝေါဟာရမျိုးနဲ့ ယောင်တတ်ကြတာကို တွေ့ရလို့ပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ သေချာတာတစ်ခုကတော့ ကလေးတို့ဘဝမှာ နီးစပ်ရာလူ တစ်ဦးဦးရဲ့ ယောင်တတ်ပုံကို သံယောင်လိုက်ရာက စတင်တယ်ဆိုတာပါပဲ။ မိခင် ဖခင်မဟုတ်တောင် အဘိုး၊ အဘွား၊ အဒေါ်၊ ဦးလေး၊ ကလေးထိန်း စသူများရဲ့ ယောင်ပုံလေးတွေကို တမင်တကာမဟုတ်ဘဲ အလိုလိုအတုခိုးမိ ရာက လူတစ်ယောက်ရဲ့ ယောင်တတ်မှု (ဝါ) စိတ်မှတ်မဲ့တုံ့ပြန်မှု အသီးသီးကို ရရှိလာပါတယ်။

အဲသည်ကမှတစ်ဆင့် မိသားစုဘဝထက် ပိုမိုကျယ်ဝန်းတဲ့ လူ့ဘောင် ဘဝထဲကိုရောက်လာတဲ့အခါ ကျောင်းက၊ အရပ်ထဲက လူတစ်ဦးဦးရဲ့ တုံ့ပြန်ပုံကို အမှတ်တမဲ့ ပုံတူကူးဖြစ်သွားတတ်ပြန်ပါတယ်။ လူဆိုတာက ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလိုက်ပြီး တုံ့ပြန်တတ်ကြစမြဲ ဖြစ်လေတော့ကာ မိမိနေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ အလိုက်အထိုက်ဖြစ်နေအောင် လူရဲ့ မွေးရာပါ အငုပ်စိတ်က အလိုလိုလိုက်ပြီး ပြုပြင်နေထိုင်သွားတတ်တာမျိုးပါ။

နှုတ်ကြမ်း အာကြမ်းနဲ့ ပါးစပ်သရမ်းတဲ့ ဝန်းကျင်မှာ ကျင်လည်နေပြစ်ရင်လည်း အနှေးနဲ့အမြန်ပဲကွာပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း နှုတ်ကြမ်းလာတော့မှာ အသေအချာပါပဲ။

ဒါက ယောင်တာ ဆဲတာ အစရှိတဲ့စိတ်မှတ်မဲ့တဲ့ပြန်ပုံ အနုစားလေးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကူးစက်ပုံပါ။

ထင်ရှားတဲ့ သာဓကတစ်ခုကိုပြရရင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာရုပ်ရှင်ဗီဒီယိုလောကမှာ ခါးတို့ရင် တော်တော်ဆိုးရွားတဲ့ဝေါဟာရနဲ့ ယောင်တတ်သူ အတော်များများရှိပါတယ်။ အစကတော့ တစ်ဦးဦးက တကယ့်ကို ယောင်တတ်ခဲ့ပုံရပါတယ်။ အဲသည် တစ်ဦးဦးရဲ့ ယောင်တတ်ပုံကို ကျန်သူများက ကားရိုက်နားခိုက်မှာ အပန်းဖြေစရာတစ်ခုလို သဘောထားပြီး ရယ်ပွဲဖွဲ့ကြရာကနေ သည်အကျင့်က တစ်ဦးက တစ်ဦးကို ပျံ့နှံ့သွားပါတော့တယ်။

တချို့ကျတော့လည်း အဲသည်လိုယောင်တတ်ရင် သည်နယ်ပယ်မှာ လူချစ်လူခင်များတာကို ရိပ်စားမိပြီး တကယ်မယောင်တတ်ဘဲ ယောင်ချင်ယောင် ဆောင်တဲ့ 'အောင်ရင်' (အင်ယောင်) များ ဖြစ်လာကြပါတယ်။

ခံစားမှုများ တုံ့ပြန်ပုံ

အဲသည်ကမှ တစ်ဆင့်တက်ပြီး စိတ်ခံစားမှုများကို တုံ့ပြန်ပုံတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း အလားတူပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်လို စိတ်ခံစားမှု အသီးသီးကို တုံ့ပြန်ရာမှာကျတော့ ယောင်ယမ်းတာလိုကြီးမှ မိမိကျင်လည်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလိုက်ပြီး အတုမြင်အတတ်သင်ယူတာမျိုး နည်းပါးတတ်ပါတယ်။

စိတ်ခံစားမှုကို တုံ့ပြန်ရာမှာကျတော့ ယောင်ယမ်းတာထက် အများကြီးပိုလို့ အချိန်ယူပြီး ကူးယူပွားယူထားတဲ့ 'စရိုက်' ဆိုတာက အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှာ ပါဝင်နေပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ငယ်ဘဝ၊ အထူးသဖြင့် ဖွေးကင်းစမှသည် ငါးနှစ်အရွယ် အတောအတွင်းမှာ နီးစပ်ပတ်သက်ရတဲ့

ပတ်ဝန်းကျင်က အဲသည်လူရဲ့ စိတ်ခံစားမှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ တုံ့ပြန်ပုံ အမျိုးမျိုးကို ပုံသွင်းယူလိုက်ပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် လူတစ်ယောက်ရဲ့ ပထမ ငါးနှစ်တာကာလ အတွင်းမှာ နီးစပ်ရတဲ့ မိခင်၊ ဖခင်တို့ရဲ့ စရိုက်၊ အတူနေသူတွေမျိုးဉာဏာ များရဲ့ စရိုက်၊ ကလေးထိန်းများရဲ့ စရိုက်တွေဟာ အဲသည်လူမှာ စွဲမြဲလာမယ့် တုံ့ပြန်ပုံ အလုံးစုံရဲ့ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ကို လွှမ်းမိုးထားပါတယ်။

ဒါကြောင့် စိတ်တို စိတ်ဆတ်တဲ့ မိသားစုကပေါက်ပွားလာတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ဟာ စိတ်ရှည်သူဖြစ်လာဖို့ အင်မတိ အင်မတန် ခဲယဉ်းလှ သလို သဘောမနောကောင်းတဲ့ မိသားစုက ဆင်းသက်လာတဲ့ ကလေး တစ်ယောက်မှာလည်း ဆိုးရွားတဲ့ သဘောထားတွေပါလာဖို့ ဖြစ်နိုင်ချေ အင်မတန် နည်းပါတယ်။

‘အဖေ အမေလည်း သည်လောက် သဘောမဆိုးပဲနဲ့ သည်ကလေး ကျမှ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး အကျင့်တန်နေသလဲမသိဘူး’ ဆိုတဲ့ စကားမျိုးကို မိသားစုတချို့မှာ ကြားဖူးကြမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့မှာ အဖေ အမေ ကိုယ်တိုင်က အဟုတ်မဟုတ်လို့သာ ကလေးတွေလည်း မူမမှန်တာကိုပဲ တွေ့ရပါတယ်။ လူဆိုတာက မိမိကိုယ်ကိုကျတော့ အမြဲ ဖော့တွေးတတ်နေ တော့ တစ်ခုခုဆို ကလေးကိုပဲအပြစ်တင်ဖို့ အားထုတ်လိုက်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို တော့ လူဆိုးစာရင်းထဲသွင်းဖို့ စဉ်းတောင် မစဉ်းစားမိတတ်ကြပါဘူး။

တုံ့ပြန်ပုံချင်း ခြားနားချက်

ကျွန်တော့်နည်းတူပဲ အင်မတန်စိတ်မြန်ပြီး စိတ်တိုလွယ်တဲ့ မိတ်ဆွေရင်းတစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့စိတ်တိုရင် မျက်နှာထား ပြောင်းသွားပြီး စကားမထွက်တော့တာကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း သတိထားမိနေတယ်။

ဒါနဲ့ တစ်ခါကျတော့ ကျွန်တော်သူ့ကို မေးကြည့်မိတယ်။ ‘ခင်ဗျား အဖေက စိတ်တိုရင် ဘာလုပ်တတ်သလဲ’ လို့။ ‘အဖေ စိတ်တိုရင် စကား

မပြောတော့ဘူးဗျ။ စိတ်တိုသွားပြီဆိုတာနဲ့ အဖေက သူ့ဘာသာ တစ်ယောက် တည်း နေနေတော့တာပဲ။ အဲသည်ထက်ပိုပြီး စိတ်တိုလာရင်တော့ အဖေက ပတ္တလားတီးနေတတ်တယ်။ အဖေ ပတ္တလားအသံကိုကြားရုံနဲ့ တစ်အိမ်လုံး ကလည်း အဖေ စိတ်တိုနေပြီဆိုတာကို သိကြတယ်' လို့ သူ ပြန်ဖြေပါတယ်။

ကောင်းလိုက်တာ။ ကျွန်တော် သူတို့မိသားစုလေးဘဝကို အားကျ လိုက်တာ။

ကျွန်တော့်ကျတော့ စိတ်တိုရင် အော်ကြ၊ ဟစ်ကြ၊ ဆဲကြ၊ ဆိုကြ၊ ရိုက်ကြ၊ နှက်ကြတဲ့ မိသားစုက ပေါက်ဖွားလာခဲ့လေတော့ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်တိုတဲ့အခါ အော်ဟစ်ဖို့၊ ဆဲဆိုဖို့၊ ရိုက်နှက်ဖို့ အခါ ခပ်သိမ်း အားထုတ်နေမိတတ်တယ်။ ကျွန်တော်တစ်လားဆိုတော့ မဟုတ် ဘူး။ ကျွန်တော်ကမွေးထားတဲ့ လက်တောက်လောက်ပဲရှိရာကြသေးတဲ့ သားနဲ့ သမီးကလည်း စိတ်တိုရင် အော်ဟစ်နေတတ်ကြပြီ။ မျိုးရိုးလိုက်တယ် ဆိုတာ အဲသည်လို အတုမြင် အတတ်သင်ရင်းက အကျင့်ဆိုးတွေ ကူးစက် ကုန်တာကို ခေါ်တာပါ။

ကျွန်တော့်မှက မကောင်းတာတွေ အကုန်စုဖြစ်နေလေအောင် ဘဝ ကြမ္မာက ပံ့ပိုးပေးပါသေးတယ်။

ငါးတန်းကနေ ဆယ်တန်းအထိ (အသက် ၁၁ နှစ်သားကနေ ၁၆ နှစ်သား ၁၇ နှစ်သားအထိ) နေခဲ့တာက ယောက်ျားလေးတွေချည်းသာ ထားတဲ့ ကျောင်းမှာနေတာပါ။ ခင်မင်တဲ့ သူငယ်ချင်းချင်း စကားပြောရင် ဘောင် ဆယ်ခွန်းမှာ ကိုးခွန်းလောက်က အဆဲလေးနဲ့ပြောဖြစ်တာ ယောက်ျား လေး ကျောင်း အတော်များများရဲ့ သဘာဝပါ။

နောက်တစ်ချက်က ခြောက်တန်းကတည်းက ကျွန်တော်တို့မိသားစု နေထိုင်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ပါ။ ရန်ကုန်မြို့လယ်ကောင်က တရုတ်ကပြား အတော်များများနေထိုင်တဲ့ ရပ်ကွက်မှာနေကြတာလည်း ကျွန်တော့်ရဲ့ နှုတ်ကို ပိုကြမ်းလာအောင် တစ်နည်းတစ်ဖုံ အထောက်အကူပေးခဲ့ပါသေးတယ်။

သူတို့တွေက မြန်မာစကားကို သူတို့နည်းနဲ့ပြောတဲ့အခါ အဖေ အမေ ကိုတောင် နင်နဲ့ ငါနဲ့ အုပ်ကြတာပါ။ ဆိုတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ အရပ်ထဲက ကစားဖက်တွေနဲ့ ကစားတဲ့အခါ မိုးမွန်အောင်မှ မဆဲတတ်ရင် လူရာမဝင် သလို ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒါတင်လားဆိုတော့ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ၁၈ နှစ်သားကျော်ကျော် မှာပဲ ကျွန်တော့်ဘဝက အလှည့်အပြောင်းကြောင့် ကျောင်းသားဘဝကနေ အငှားယာဉ်မောင်းဘဝကို နေ့ချင်းညချင်း ရောက်သွားခဲ့ပါတယ်။ ကားသမားဆိုတာ ဆိုက်ကားဆရာနဲ့ သိပ်မကွာလှပါဘူး။ စက်တပ်ယာဉ် မောင်းတာနဲ့ စက်မဲ့ယာဉ်နင်းတာလောက်ပဲ ကွာပါတယ်။ ယောက်ျား တွေချည်း တစ်စုတစ်စေးဖြစ်နေကြတာ၊ လမ်းပေါ်မှာပဲတစ်နေကုန် တစ် နေခန်း နေတာ၊ ပင်ပင်ပန်းပန်း ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနိုင်မှ ဝင်ငွေမှန်တာ၊ လူတန်းစားပေါင်းစုံနဲ့ ဆက်ဆံရတာ လူအမျိုးမျိုးကို သိခွင့် ကြံခွင့်ရတာ တွေမှာ အငှားကားသမားနဲ့ ဆိုက်ကားသမား သိပ်မခြားနားလှပါဘူး။

ဆိုတော့ ကားသမားဘဝမှာလည်း နှုတ်ကြမ်းတယ်ဆိုတာ ထမင်းစား ရေသောက်ပါပဲ။

အဲဒါတွေအားလုံးကို စုပေါင်းလိုက်တဲ့အခါ ကျွန်တော့်ရဲ့စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်တဲ့ စကားလုံးတွေဟာ အဆဲတွေသာ ဖြစ်လာပါတော့တယ်။ ဒါက စကားလုံးကိစ္စပါ။

တကယ်တမ်း အရမ်းဒေါသဖြစ်လာတဲ့အခါမှာတော့ ကျွန်တော်ဟာ ရိုက်ချင် ပုတ်ချင်တဲ့ စရိုက်ကြမ်းကြီးနဲ့ ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒေါသက ငယ်ထိပ်ကိုရောက်သွားတဲ့အခါ မျိုးမှာတော့ ဘာကိုမျှ မမြင်မိတော့ အောင် ဖြစ်နေပါတယ်။ ကားမောင်းနေခိုက်မှာများ ဒေါသဖြစ်လို့ကတော့ တွေ့ကရာအကုန် မဲတတ်ပါတော့တယ်။ သာမန်အချိန်မှာ စည်းကမ်း လိုက်နာဖို့ အမြဲတစေ သတိထားတတ်ပေမဲ့ ဒေါသထွက်နေတဲ့အခါမှာ ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်းတွေကိုလည်း ဖောက်ချင် ဖောက်မိ တတ်

တယ်။ ကားအမြန်မောင်းတာကတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ မူပိုင်စရိုက်လို့တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။

၁၈ နှစ်သားကတည်းက ဒရိုင်ဘာလုပ်စားလာခဲ့တဲ့အတွက် ကားမောင်းရာမှာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် သိပ်ကျွမ်းကျင်တယ်။ သိပ်လျင်တယ်လို့ ထင်တစ်လုံး ရှိနေပုံရပါတယ်။ အဲတော့ သာမန်အချိန်မှာတောင် ကျွန်တော်မောင်းပုံက အင်မတန်ကြမ်းပါတယ်။ ဒေါသထွက်ရင်တော့ ကြမ်းတဲ့အဆင့်ကနေ ရမ်းတဲ့အဆင့်အထိ တက်သွားတတ်တယ်။

သေချာစဉ်းစားကြည့်တော့ အဲသည် စရိုက်က ကျွန်တော့်အဖေရဲ့ စရိုက်။ အဖေ နောက်ဆုံးလုပ်သွားတဲ့အလုပ်က ဒရိုင်ဘာ။ ကျွန်တော်က သူ့လက်ငုတ်ကို ဆက်လုပ်တဲ့အနေနဲ့ အဖေကွယ်လွန်ချိန်မှာ အဖေမောင်းခဲ့တဲ့ ကားကို တက်မောင်းရင်း အငှားကားသမား ဖြစ်သွားတာလေ။

အဖေ စိတ်တိုရင်လည်း ကျွန်တော့်လိုပဲ။ ကားမောင်းတာ တအားကြမ်းလာ၊ ရမ်းလာတတ်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို ကားမောင်းသင်ပေးသူက ကျွန်တော့်အဖေ။ ကလပ်ပေါ် ခြေထောက်တင်မထားရ၊ ကားမောင်းရင် ဖိနပ်မချွတ်ရ၊ ဂီယာချိန်းတာ မပျင်းရ၊ ညဘက်မောင်းတဲ့အခါ မလိုအပ်ရင် မီးကြီးဖွင့်မမောင်းရ၊ ကားမောင်းနေတဲ့အခါ နားရော၊ မျက်စိရော၊ နှာခေါင်းရော၊ ခြေရော၊ လက်ရော နိုးကြားနေရမယ် စတဲ့ သြဝါဒစုံကို အဖေဆီက နာယူမှတ်သားခဲ့ရတာပါ။

အလားတူပဲ စိတ်တိုလာရင် ကိုယ်အမူအရာပါ ကြမ်းတမ်းလာတာလည်း အဖေစရိုက်ပါပဲ။ ရိုက်မယ်၊ နှက်မယ်၊ အော်မယ်၊ ဆဲမယ်ဆိုတာလည်း အဖေဆီကရတဲ့အမွေလို့ အတိအကျ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ လေးနှစ်ကျော်လောက်က ကျွန်တော့်အိမ်သူနဲ့ အကြီးအကျယ် ရန်ဖြစ်တဲ့အခိုက်မှာ အဲဒါကို ကျွန်တော် သွားတွေ့တာပါ။ ဆန်းတော့ တော်တော်ဆန်းပါတယ်။ ရန်ဖြစ်နေတုန်းမှာပဲ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ရဲ့ အပြင်ဘက်ကို လွင့်ထွက်သွားသလို ဖြစ်သွားတာပါ။

ပြီးတော့ ဒေါသအပြည့်နဲ့ မာန်ဖိနေတဲ့ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ထင်းထင်းကြီး မြင်လိုက်သလိုဖြစ်သွားပါတယ်။ ကျွန်တော့် မျက်နှာထား ကျွန်တော့် ခြေဟန် လက်ဟန် ကျွန်တော့်နှုတ်ကထွက်နေတဲ့ အသံနဲ့ စကားလုံးတွေ အလုံးစုံဟာ ကျွန်တော်မယုတ်တဲ့ ကျွန်တော့်ကိုယ်နဲ့ အပေ့ ရုပ်ကြီး ဖြစ်နေတာကို အလန့်တကြား တွေ့လိုက်ရတာပါ။

ဘဝမှာ အဲသည်လောက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို စက်ဆုပ်ရွံရှာ မုန်းတီးတာမျိုး တစ်ခါမျှ မဖြစ်ဖူးဘူး။ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် အဲသည်လိုလည်း ပြန်မြင်လိုက်မိရော ကျွန်တော် ဖော်တော်စိတ်ပျက်သွားတယ်။

အဲသည်နေ့ကစပြီး လင်မယားရန်ဖြစ်တဲ့အခါ လက်မပါအောင် ကျွန်တော် အောင်အောင်မြင်မြင် ဆင်ခြင်သွားနိုင်ခဲ့တာတော့ အမြတ် ထွက်ပါတယ်။

စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်မှုတွေကို ဘယ်လိုဖြင်မလဲ

သည်ဥပမာနှစ်ရပ်နဲ့တင် ဒေါသလို ပြင်းထန်တဲ့စိတ်ခံစားမှုအပေါ် တုံ့ပြန်ပုံတွေဟာ မိသားစု ဘဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ သက်ဆိုင်နေတယ်ဆိုတာ သေချာလောက်ပါပြီ။

ဒါဖြင့် အဲဒါကို ကုလို့မရဘူးလားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာတော့ စိတ်ကုပညာရှင် (Psychiatrist) နဲ့ဖြစ်စေ၊ လူမှုဗေဒ အတိုင်ပင်ခံ (Social Counsellor) နဲ့ဖြစ်စေ သွားရောက်ဆွေးနွေးရင်း ဖြည်းဖြည်းချင်း ကုယူလို့ရနေပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာတော့ အဲသည် အလေ့အထမျိုးတွေ မထွန်းကားသေးပါဘူး။

မိမိကိုယ်ကို မရှာရ ကုယူမှ ရပါလိမ့်မယ်။ ဆုတိုးကတော့ ပြောပြ ရုံတာ ထွယ်သလောက် လုပ်ယူဖို့တော့ မည်းနည်းခက်ပါတယ်။

ပထမဆုံးက လောင်တတ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆဲတတ်တာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒေါသကြီးတာပဲဖြစ်ဖြစ် မှားထွယ်ဆိုတဲ့ အဆီကို ရုဖို့လိုပါတယ်။ အထက်မှာဆိုခဲ့သလို လူ့အဖွဲ့ကိုယ် အတွက် ထစ်ကွက်ချွန် စဉ်းစား

တတ်မြဲဆိုတော့ ဘာပဲလုပ်မိ လုပ်မိ တရားတယ်လို့ တွေးနေမိရင် မှားမှန်း သိဖို့ မလွယ်ပါဘူး။

ကျွန်တော်ကိုယ်ကျွန်တော် မှားမှန်းသိဖို့ အနှစ် ၃၀ ကျော် ၄၀ နီးပါး ကြာခဲ့ပါတယ်။ အဲတော့ ပထမဆုံးအချက်က မိမိကျူးလွန်မိတဲ့ ကိုယ် အမူအရာတွေ၊ နှုတ်အမူအရာတွေ မှားမှန်းသိနိုင်ဖို့ ပထမဆုံး လိုအပ် ပါတယ်။

မှားမှန်း အသေအချာသိရင် ပြင်ချင်တဲ့ ဆန္ဒဆိုတာလည်း အလိုလို ပေါ်ပေါက်လာမှာပါ။ ဆန္ဒရှိလာတဲ့အခါ နည်းလမ်းက လွယ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လွယ်သလောက်လည်း ကျင့်ကြံအားထုတ်ဖို့ ခက်နေပါတယ်။ အဲဒါကတော့ တစ်ချိန်လုံး သတိထားနေတာပါ။ စိတ်မှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်မှုကို အောင်နိုင်ဖို့အတွက်က သတိမှတ်ပါး အခြားမရှိပါဘူး။

အဲလို သတိရှိလာဖို့ကတော့ တော်တော်ကို ဇွဲလုံ့လစိုက်ပြီး ကြိုးစား ရမယ့်အလုပ်ပါ။ လွယ်သလောက်ခက်တယ်လို့ ဒါကြောင့် ပြောရတာပါပဲ။ လူတိုင်းလုပ်နိုင်ဖို့ ပိုလိုတောင် ခက်ဦးမှာပါ။

လူရယ်လို့ဖြစ်လာတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့မှာက သတိလက်လွတ် နေတဲ့ အကျင့်က မွေးရာပါလိုကို စွဲမြဲနေပါပြီ။ နေ့စဉ် လူမှုဘဝအတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေရလေတော့ ကျွန်တော်တို့စိတ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့နဲ့က သိပ်ပူးပူးကပ်ကပ် ရှိမနေတတ်ဘူး။ စိတ်ကတခြား၊ လူကတခြား ဖြစ်နေတဲ့အချိန်က ၂၄ နာရီမှာ ၂၄ နာရီလုံးလုံးလိုတောင် ပြောနိုင်ပါတယ်။

အဲဒါကို သတိလေးနဲ့နေဖို့ဆိုတာကျတော့ အတော်ခက်တာပါ။ ကျွန်တော်လည်း ကြိုးစားဆဲဘဝမှာပဲ ရှိပါသေးတယ်။ လုံးလုံးသတိ လက်လွတ် နေဖြစ်ရာက တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီနေရင် တစ်မိနစ်၊ နှစ်မိနစ်လောက် သတိလေးထားမိအောင်တောင် မနည်းကြိုးစားနေဆဲပါပဲ။ တစ်ခါတလေ တော့လည်း တစ်နေ့မှာ တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီလောက် သတိလေးနဲ့ နေဖြစ် နေအောင် ဝါယမစိုက်ရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ တခြားအချိန်မှာ သတိမရှိရင်တောင် ပြင်းထန်တဲ့ ခံစားမှုတွေ ဖြစ်တဲ့ဒေါသတွေ၊ ဝမ်းနည်းခြင်းတွေ၊ အချိန်လုနေရချိန်တွေမှာတော့ သတိလေး မရှိ ရှိအောင် ကြိုးစားကြည့်နေမိပါပြီ။ သတိက မဦးတောင် နောက်က သတိကပ်လိုက်တဲ့အတွက် ဆယ်ခွန်းလောက် ဆဲဖြစ်မယ့်အခါမှာ တစ်ခွန်း နှစ်ခွန်းနဲ့ ရုပ်သွားအောင် ကြိုးစားယူလို့ကတော့ ကိုယ်တွေ့ပါပဲ။

အချိန်ပြည့် သတိနဲ့နေနိုင်ဖို့ကတော့ နှစ်နဲ့ချီပြီး လေ့ကျင့်ရမယ် ဆိုတာကို ကျွန်တော် သဘောပေါက်နေမိပါတယ်။ တစ်သက်လုံး ထင်သလို နေခဲ့၊ ဖြစ်သလိုထားခဲ့တဲ့ စိတ်ကို တစ်ရက်၊ တစ်မနက် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် ယူရုံနဲ့တင် သတိကပ်နေဖို့ဆိုတာ ဘယ်လိုမျှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

ပိုဆိုးတာက ပုထုဇဉ်လူသားဘဝမှာ အတ္ထရယ်၊ မာန်မာနရယ်၊ လောဘရယ်၊ ဘဝတာဝန် ထွေရာလေးပါးတွေရဲ့ ဖိစီးမှုအစုစုကို နိစ္စဂုဏ် တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းနေရလေတော့ကာ အချိန်ပြည့် သတိရှိနေဖို့ဆိုတာ အပြော လွယ်လှသလောက် လုပ်ဖို့ခက်နေမှာပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ အမှားကိုပြင်ချင်တဲ့စိတ်သာ ရှိရိုးမှန်ရင်တော့ လူဆိုတာ သူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ကောင်းချင်တဲ့ဇောကလေးတွေနဲ့မို့ မဖြစ်ဖြစ်တဲ့ နည်းနဲ့ ကြိုးစားပြင်ဆင်သွားကြမယ့်သူချည်းပဲလို့ ကျွန်တော်ကတော့ စိတ်ချလက်ချ ယုံနေမိရပါတယ်။

အကျင့်ဆိုတာ သဘာဝ

အကျင့်ကောင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အကျင့်ဆိုးပဲဖြစ်ဖြစ် အကျင့်ပါနေပြီ ဆိုတာနဲ့ ရုတ်တရက်တော့ ပြင်ရခက်တတ်စမြဲပါ။ ဒါပေမဲ့ အကျင့်ဆိုတာကို လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် ယူလို့လည်း ရပြန်ပါတယ်။ ‘မျက်စိအကျင့် ဝမ်းအချင့်’ ဆိုသလိုပါပဲ။ ဘယ်လိုအကျင့်မျိုးကိုမဆို နေ့စဉ်သတိထားပြီး လေ့ကျင့်ယူ မယ်ဆိုရင် အကျင့်ကောင်းဘက်ကို ပြောင်းယူလို့ရပါတယ်။

စုတ်စုတ်ပဲ့ပဲ့ ယောင်တတ်သူကလည်း ယောင်တဲ့အချိန်မှာ ကောင်းတဲ့ နည်းနဲ့ ယောင်တတ်အောင် ကျင့်လို့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်ဆိုရင် အယုတ္တ အနတ္တ ဆဲမဲ့နေရာမှာ 'Shit!' လောက်နဲ့ပြီးအောင် ကိုယ်တိုင်ကျင့်ယူထား ခဲ့ဖူးလို့ ပြောတာပါ။ အဲသည်လောက်တောင် မဟုတ်တော့ဘဲ ဘာအဆဲ စကားလုံးမှမပါအောင်လည်း ဖြည်းဖြည်းချင်း ကျင့်ယူသွားလို့ရပါတယ်။

စိတ်မှတ်မဲ့တုံ့ပြန်မှု အရင့်စားတွေကိုလည်း သတိလေးနဲ့ထိန်းပြီး ကျင့်ယူသွားမယ်ဆိုရင် ပြုပြင်နိုင်တာ သေချာပါတယ်။ အထက်မှာပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း စိတ်တိုရင် လက်ပါတတ်တဲ့ အကျင့်ကို ကျွန်တော် ဖျောက်နိုင်ခဲ့တာ အဲသည် သတိပါ။

အဲတော့ လူ့ဘဝမှာ လူတွေအဖြစ် ရပ်တည်ရှင်သန်နေကြရာမှာ အကျင့်ဆိုးတွေ၊ အကျင့်ကောင်းတွေနဲ့ နေနေကြပေမယ့် တကယ်တမ်းမှာ အဲသည် အကျင့်တွေ အားလုံးကို ဖျောက်သွားအောင် ဖျောက်ချင်ရင်လည်း အကျင့်ပါအောင် လုပ်ယူပြီး ဖျောက်နိုင်ကြတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ဆွေးနွေး စင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

(ရွှေပုစွန်မဂ္ဂဇင်း)

တစ်စုံတစ်ရာနဲ့ပတ်သက်နေတာပဲ။

စိတ်မွေးမြူရေး

လူသားနဲ့ထွက်ပေါက်

လူရယ်လို့ဖြစ်လာကြတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့တွေမှာ လောကဓံအဖုံဖုံနဲ့ ဆုံကြ၊ ကြုံရတတ်စမြဲပါပဲ။ တစ်ခုခုကို ဆက်တိုက်ခံစားရတဲ့အခါမှာဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ရာနဲ့ ပတ်သက်လို့ မကျေလည်ချိန်မှာဖြစ်စေ၊ လိုချင်တာမရတဲ့ အချိန်၊ မျှော်မှန်းချက်တွေ မပြည့်စုံချိန်များမှာဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့တွေရဲ့ ရင်ဘတ်ထဲမှာ တင်းကျပ်အုံ့ခဲ လာတတ်မြဲပါ။

အဲလို အချိန်မျိုးမှာ ကျွန်တော်တို့တွေဟာ ကိုယ့်စိတ်ကို တစ်နည်းနည်းနဲ့ ဖွင့်ထုတ်လိုက်ဖို့၊ လွှတ်ပေးလိုက်ဖို့ အားထုတ်မိတတ်ကြစမြဲပါပဲ။

လူရယ်လို့ဖြစ်လာတာနဲ့ ဒါကို ကြုံရမှာပါ။ မအိမသာဖြစ်လာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် တစ်နည်းနည်းနဲ့ဖွင့်ထုတ်ဖို့ နည်းလမ်းပေါင်းစုံကို ရှာတာလည်း လူ့သဘာဝပါ။

ကလေးငယ်လေး ဘဝတုန်းကတော့ အတော်နိပ်ပါတယ်။ စိတ်မှာ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်မှာဖြစ်ဖြစ် မအိမသာဖြစ်လာပြီဆိုတာနဲ့ ပွဲပွဲလန်အောင် ငိုချ လိုက်လို့ ရပါတယ်။

လူကြီးဖြစ်လာ၊ ကြီးကောင်ဝင်လာတာနဲ့ အဲလို ငိုချလိုက်ဖို့က တယ်မလွယ်ချင်တော့ပါဘူး။ မိန်းကလေးဖြစ်လို့ ငိုချင်ဦးတောင်မှ ငယ်ငယ် တုန်းကလို အာပြုလျှာပြန် ငိုရခက်သွားတတ်ပါတယ်။

အဲသည်အခါမှာ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ဘာတွေလုပ်မိတတ်သလဲ ဆိုတာ ဝိုင်းပြီး တွေးကြည့်ရအောင်ပါ။

ငယ်ငယ်တုန်းက ထွက်ပေါက်တွေ

ငယ်ငယ်တုန်းက ထွက်ပေါက်တွေကို ပြန်စဉ်းစားရင် အခု အသက် ကြီးမှ ရှာရတဲ့ ထွက်ပေါက်တွေထက် အများကြီး ပိုနိပ်နေတာကို တွေ့ရနိုင် ပါတယ်။

ကျောင်းနေတဲ့အရွယ်မှာ ထွက်ပေါက်က မျိုးစုံရှိနိုင်ပါတယ်။ ကျောင်းကိုရောက်လို့ အဖော်အပေါင်းတွေနဲ့ ပြေးလွှားလှုပ်ရှား ကစား လိုက်ရင်ဖြစ်စေ၊ စာအုပ်ထဲမှာ အရုပ်တွေ လျှောက်ဆွဲလိုက်ပြီးပဲဖြစ်စေ၊ သူငယ်ချင်းနဲ့ ရန်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ တင်းကျပ်မှုတွေကို ဖြေပြေစရာ နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်က အလွယ်တကူရှိနေပါတယ်။ ပြီးတော့လည်း စင်းကျပ်မှုက အဲသည်အရွယ်မှာ သိပ်မကြီးမားလှသေးပါဘူး။ မအေမိဘက ဆုတာ၊ ပူတာ၊ ကြိမ်းတာ၊ မောင်းတာမျိုး စာတွေမလိုက်နိုင်လို့ အခက်ကြုံ နေရတာမျိုး၊ ကြီးကောင်ဝင်ချိန်မှာ ကြုံရမိ ရင်ခုန်လှုပ်ရှားစရာ ဆန့်ကျင်ဘက် လိင်အတွက် ရတက်ပွေ ရတာမျိုးလောက်ကသာ တင်းကျပ်စရာ ဖြစ်နေတတ် ပါတယ်။

အဲလောက် တင်းကျပ်မှုမျိုးအတွက် ထွက်ပေါက်က ယောက်ျား လေးတွေအဖို့ ဘောလုံးကို ကျုံးကန်လိုက်ရင်ပဲ အတော်ဟုတ်နေပြီ။ ဒါမှ မဟုတ် အဆောင်ရှေ့မှာ ဂစ်တာလေးတီး၊ ဆေးလိပ်လေးဖွာ၊ အရက်လေး လက်နှစ်လုံးလောက်ကို ရေတစ်ပုံးလောက်နဲ့ရောပြီးမှူး စသည်ဖြင့် လှုပ်လိုက် ရုံနဲ့ အတန်အသင့်ပြေပျောက်နိုင်တဲ့ တင်းကျပ်မှုပါ။

မိန်းကလေးတွေအတွက်ဆိုရင်လည်း အခန်းအောင်းပြီး ဝတ္ထုစာအုပ်
တွေ ဖိဖတ်၊ မျက်ရည်လေးစမ်းစမ်း စမ်းစမ်းနဲ့ မအေမိဘာမသိရအောင်
ကြိတ်ရွိုက်၊ လက်ဖက်သုပ်တို့၊ ရှောက်သီးသုပ်တို့ကို ငရုတ်သီးစပ်စပ်နဲ့
စားပြီး တရားရှူး တရားရှားလုပ်လိုက်ရုံနဲ့ အတော်ဟုတ်သွားနိုင်တဲ့ မွန်းကျပ်
မှုပါ။

ကြီးလာတဲ့အခါ

ကျောင်းနေဘဝကနေ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရချိန်ကို ရောက်လာတဲ့
အခါမှာတော့ တင်းကျပ်မှုတွေ၊ မွန်းကျပ်မှုတွေက သည့်ထက် အဆများစွာ
ပိုပြင်းလာပါပြီ။

အထူးသဖြင့် ရည်မှန်းချက်ကြီးမားလွန်းသူတွေ၊ လိုချင်မက်မောမှု
များပြားလွန်းသူတွေ၊ တစ်နည်းပြောရရင် လောဘကြီးလွန်းသူတွေမှာ
တင်းကျပ်မှုက မနိုင်ရင်ကာ ဖြစ်တတ်စမြဲပါပဲ။ ရောင့်ရဲလွယ်တဲ့သူ၊ ရေစုန်
မှာ လှေကြိုနဲ့အသာလိုက်ဖို့လောက်ပဲအားသန်သူတွေမှာ အဲလောက်
မတင်းကျပ်၊ မမွန်းကျပ်ပါဘူး။

တစ်နည်းပြောရရင် မိမိရောက်နေတဲ့ဘဝ၊ ရှိနေတဲ့ အခြေအနေကို
ကျေနပ်နိုင်သူများမှာ သိပ်တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ကြီး ဖြစ်နေစရာအကြောင်း
မရှိလှဘူး။ အဲ သူတို့နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အင်မတန်ဇောကြီးတဲ့သူတွေမှာကျ
တော့ အဲသည် တင်းကျပ်မှုဟာ ဘာနဲ့မျှ မယှဉ်သာလောက်အောင် ပြင်းထန်
နေတတ်ပါတယ်။

လိုချင်တာများရင် အားထုတ်မှုကလည်း ပိုလာရပါတယ်။
အားထုတ်မှုပြင်းလာရင် ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းကလည်း အချိုးညီညီလိုက်ပြီး
ကြီးမားလာရတယ်။ အဲလို ပင်ပန်းဆင်းရဲမှု၊ ဖိစီးမှုအစုစုကို လူတစ်ယောက်က
ဘယ်လောက်ခံနိုင်သလဲဆိုတဲ့ အတိုင်းအဆပေါ်မှာမူတည်ပြီး ထွက်ပေါက်
တွေကလည်း အချိုးစုံရှိလာတတ်ပါတယ်။

ထွက်ပေါက်နဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်

အဲသည်လို ထွက်ပေါက်မျိုးစုံရှာကြတဲ့အခါမှာ ပထမဆုံးအချက်က မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေ ဘယ်နည်းနဲ့ ထွက်ပေါက်ရှာကြသလဲဆိုတာက အရေးကြီးပါတယ်။

လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ့မိဘတွေရှာတတ်မြဲ ထွက်ပေါက်ကို မြင်ဆရာအဖြစ် မသိစိတ်နဲ့ဖြစ်စေ၊ သိစိတ်နဲ့ဖြစ်စေ မှတ်သားပြီး ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ သားလုပ်တဲ့သူက ဖခင်ရှာတတ်တဲ့ထွက်ပေါက်ကို ပုံဟူကူးချတတ်မှာ ဖြစ်သလို၊ သမီးလုပ်တဲ့သူကလည်း မိခင်ရှာတတ်မြဲ ထွက်ပေါက်ကို သူ့ထွက်ပေါက်အဖြစ် အသွင်ပြောင်းဖို့ ယေဘုယျအားဖြင့် ခိုင်းပြင်းအားနှင့်ပြီးသား ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။

ဆိုကြပါစို့။ ဖအေလုပ်တဲ့သူက ဒေါသတွေသိပ်ဖြစ်လာတဲ့အခါ နှစ်သံချိုပြီး အော်တတ်ရင် သားလုပ်တဲ့သူလည်း အော်တတ်လာမှာ အမှန်ပါပဲ။ ဖအေက သူ့ရင်ထဲက အစိုင်အခဲကို အော်ဟစ်တဲ့နည်းနဲ့ ဖြေရှင်းတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ထွက်ပေါက်ပေးတယ်ဆိုရင် သားလုပ်တဲ့သူကလည်း သည်နည်းကို တမင်မရည်ရွယ်ဘဲ လိုက်သုံးမိတတ်ပါတယ်။

အဲသည်ကမှ တစ်ဆင့်တက်ပြီး ရိုက်တတ် နှက်တတ်တဲ့ ဖအေဆိုရင် သားလုပ်သူလည်း တစ်ချိန်မဟုတ် တစ်ချိန်မှာ ရိုက်နှက်ကန်ကြောက်နည်းကို သူ့ရဲ့ အဓိက ထွက်ပေါက်အဖြစ် သုံးတတ်သွားမှာပါ။

မိခင်လုပ်တဲ့သူလည်း အတူတူပါပဲ။ မိခင်အတွက်မျက်ရည်ဟာ ထွက်ပေါက်ဖြစ်မယ်ဆိုရင် သမီးရဲ့ထွက်ပေါက်လည်း မျက်ရည်ပဲဖြစ်တော့မှာပါ။ မိခင်က ပန်းကန်ခွက်ယောက်တွေကို ပေါက်ခွဲတဲ့နည်းကို ထွက်ပေါက်အဖြစ် ကျင့်သုံးမယ်ဆိုရင် သမီးလုပ်တဲ့သူကလည်း အဲသည်နည်းကို လိုက်သုံးဖြစ်သွားဖို့ ရာခိုင်နှုန်းအတော်များများ သေချာနေပါတယ်။

အဲလိုမှမဟုတ်ဘဲ မိဘတွေက တခြားတစ်နည်းနည်းကို သုံးပြီး ထွက်ပေါက်ရှာမယ်ဆိုရင်တော့ သားသမီးတွေမှာလည်း နည်းပြောင်းသွားမှာပါ။

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ရဲ့ အဖေဆိုရင် သူ့စိတ်ထဲ သိပ် တင်းကျပ်လာတဲ့အခါမှာ 'စောင်းတူရိယာ' ကို တီးတဲ့နည်းနဲ့ သူ့ ထွက်ပေါက် ကို ရှာတတ်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့သားဖြစ်လာတဲ့ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေအလှည့် ကျတော့လည်း သူ့စိတ်ထဲ သိပ်မွန်းကျပ်လာတဲ့အခါ သီချင်းတွေကို အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ဖွင့်နားထောင်တဲ့နည်းနဲ့ ဖြေနိုင်၊ ဖြေနိုင်အောင် ကြိုးစား ယူတတ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါက သူများတွေလုပ်တဲ့နည်းထဲက တစ်နည်းကို နမူနာပြောတာပါ။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကျတော့ တစ်မျိုးပါ။ ကျွန်တော်က ဦးစိတ်တိုနဲ့ ဒေါ်စိတ်မရှည်တို့ရဲ့ သား ဖြစ်ခဲ့လေတော့ ထစ်ခနဲရို စိတ်က အလွန်တိုတတ် ပါတယ်။ အဖေတုန်းက စိတ်တိုပြီဆိုရင် ကုန်းအော်တဲ့နည်း၊ သားသမီးနဲ့ ဇနီးမိယားကို ရိုက်နှက်တဲ့နည်းများကို တွင်တွင်ကြီးသုံးခဲ့တာမို့ ကျွန်တော့် ကျင့်တော့လည်း အလားတူနည်းများကို အိမ်ထောင်ဦးမှာ သုံးဖြစ်ခဲ့ပါ သေးတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော့်ဘဝနဲ့ရင်းပြီး မုန်းတီးလှတဲ့နည်းများကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က သုံးဖြစ်နေမှန်း သတိထားမိလာတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော့် ကိုယ် ကျွန်တော် ရွံရှာလာပါတယ်။ လောကမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စက်ဆုပ် ရွံရှာတဲ့ အဆင့်အထိဖြစ်ရမှ ပြင်လို့လွယ်တာပါ။

အဲဒါနဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ တစ်ဖက်သားကို ရိုက်နှက်နှိပ်စက်တဲ့ နည်းများ ကို ရှောင်နိုင်အောင် ပင်ပန်းဆင်းရဲကြီးစွာ ကြိုးစားယူရပါတော့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အော်တဲ့ဟစ်တဲ့အကျင့်ကတော့ မပျောက်သွားခဲ့ပါဘူး။

ကျွန်တော့်အမွေခံ ထွက်ပေါက်များ

ပိုဆိုးတာက ကျွန်တော့်မိခင်ရော ဖခင်ပါ အင်မတန် နှုတ်ကြမ်း ကြလေတော့ ကျွန်တော်ကလည်း အင်မတန် အဆဲသန်ပါတယ်။ ကျွန်တော် စိတ်တိုရင် အယုတ္တ အနတ္တ အစုံအလင်ထွက်သွားမြဲပါ။ ယုတ်စွအဆုံး

ကားမောင်းရင်းမှာ ဘေးကားကိုလှမ်းဆဲတာတွေ၊ ဘာတွေဟာ ကျွန်တော်
ကားမောင်းတိုင်းဖြစ်တတ်မြဲ အနိဋ္ဌာရုံတွေပါပဲ။

ဆဲသံကြားလိုက်လို့ ယာဉ်မောင်းကိုလှမ်းကြည့်ကြမယ်ဆိုရင် မြင်ရ
မှာက လည်ကတုံးအင်္ကျီကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဝတ်ထားပြီး သနရပုမျက်ခွက်နဲ့
လူတစ်ယောက်ကိုတွေ့ ရမှာပါ။ အဲသည်အဝတ်အစား၊ အဲသည်မျက်ခွက်နဲ့
ဘယ်လိုမျှ မအပ်စပ်တဲ့ ရင့်ရင့်သီးသီး စကားလုံးများကို ကြားလိုက်ရမှာ
လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါ ကျွန်တော်ပါ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ထွက်ပေါက်က အဲလို လွဲနေပါ
တယ်။

သည့်ထက် ပိုလွဲတာက ကျွန်တော့်ရဲ့ နောက်ထပ် ထွက်ပေါက်
တစ်မျိုးပါ။ ကျွန်တော့် ရင်ထဲမှာ မခံရပ်နိုင်အောင် မွန်းကျပ်ပြည့်တင်းလာရင်
ကျွန်တော်လုပ်တတ်မြဲ အလုပ်နောက်တစ်ခုက ကားကို မိုင်ကုန်တင်ပြီး
မောင်းတတ်တာပါ။ အဲသည် ညံ့ဖျင်းတဲ့အကျင့်ဆိုကို ကားမောင်းခါစ
၁၉ နှစ်သားလောက်ကတည်းက အစဉ်တစိုက် ကျင့်သုံးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။
အဲဒါလည်း အဖေဆီက အမွေခံလိုက်တဲ့ ထွက်ပေါက်ရှာနည်း နောက်တစ်မျိုး
ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ်ပိုင်ထွက်ပေါက်

အဲသည်အထိက မိဘဆီကအမွေရတဲ့ ထွက်ပေါက်ရှာနည်းတွေပါ။

မိဘဆီကမဟုတ်တဲ့ ကျွန်တော့်မူပိုင် ထွက်ပေါက်ရှာနည်းသစ်တစ်ခု
ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒါက အရက်သောက်တဲ့နည်းပါ။ ကျွန်တော့် အဖေက
အရက်ကို လုံးဝကို မသောက်တတ်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်ကျတော့
အရက်ကို အင်မတန် စိတ်ပါခဲ့ပါတယ်။

အဖေရှိစဉ်အချိန်က လစ်ရင် လစ်သလို အရက်ခိုးသောက်ခဲ့ပါတယ်။
အဖေ ကွယ်လွန်တော့ ကျွန်တော့်မှာ အရွယ်ကောင်းဆိုတဲ့ ၁၉ နှစ်ပါ။

အဲသည့် အချိန်မှာ ကျွန်တော်လုပ်တဲ့ အလုပ်ကလည်း ပရိုက်ဗိတ်တက္ကစီဆိုတဲ့ ကိုယ်ပိုင်အငှားယာဉ်မောင်းသမားဆိုတော့ အရက်နဲ့က အင်မတန် နီးစပ်ပါတယ်။

ကားသမားဘဝမှာ တစ်ခါတလေများဆို မနက် ၁၀ နာရီကနေည ၁၀ နာရီအထိ အရက်သောက်ဖြစ်နေတာများ တစ်လကိုးသိတင်းပါ။ ကျွန်တော်ရဲ့ ကြီးကျယ်ချင်တဲ့ အငုပ်စိတ်ကလေးက မသိမသာ ထိန်းထားခဲ့လို့သာ ယစ်ထုတ်မဖြစ်ခဲ့တာလို့ ယူဆရပါတယ်။ အမှန်က ကျွန်တော်နဲ့ အရက်နဲ့က အင်မတန်ကို နီးစပ်ခဲ့ပါတယ်။

အရက်မူးပြီး မကြာခဏဖြစ်တတ်တာကတော့ ငိုတာပါ။ မူးရင် ငိုတဲ့အကျင့်က ကျွန်တော့်မှာ ရှိပါတယ်။

အဲလိုနဲ့ သောက်လာလိုက်တာ အသက်အစိတ်ကျော်လောက်မှာ ကျတော့ မူးပြီးလုံးလုံး သတိလစ်သွားတတ်တဲ့ အဆင့်ကို ရောက်လာပါတယ်။ သိပ်မူးတဲ့ အဆင့်ကို ရောက်ပြီးတဲ့နောက် မိမိကိုယ်ကို ဘာလုပ်လို့၊ ဘာကိုင်မိမှန်း မနက်ရောက်ရင် လုံးဝ သတိမရတော့၊ မမှတ်မိတော့အောင် ဖြစ်သွားတတ်တာပါ။

ပထမဆုံးအကြိမ် သတိလစ်စဉ်ကဆိုရင် ကြောက်စရာကောင်းလှပါတယ်။ အဲတုန်းက ဘယ်လောက်သောက်ခဲ့မိမှန်း မသိပါဘူး။ မနက်ကျ သတိရတဲ့အခါ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတစ်ဦးရဲ့ အိမ်ကို ဒဏ်ရာတွေနဲ့ ရောက်နေခဲ့ပါပြီ။

အားလုံးရဲ့ အဆိုအရ အဲသည်ညက မူးမူးနဲ့ ကျွန်တော်မောင်းလာတဲ့ ကားဟာ သစ်ပင်တစ်ပင်ရယ်၊ လေးဘီးကားတစ်စီးရယ်၊ မိန်းမကြီးတစ်ယောက်ရယ်၊ ကြံရည်လှည်းတစ်စီးရယ်ကို ဆက်တိုက် တိုက်ချလာခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်က အမူးပါးဆိုတော့ ကျွန်တော့်ကားနောက်က လူ ၄-၅၀ လောက် ညာသံပေးပြီး လိုက်တာကို လုံးဝ ရပ်မပေးတော့ဘဲ မောင်းပြေးခဲ့တာလို့ သိရပါတယ်။

အဲသည်အတွက် ကျွန်တော်မျက်ခုံးနဲ့ လက်ဖမိုးမှာ သေရာပါ ဒဏ်ရာ တွေ ရခဲ့ပါတယ်။ ကားကိုလည်း အဲသည်ခေတ်က (လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၆ နှစ် လောက်က) ၅၀၀၀ ကျော် အကုန်ခံပြီး ပြင်လိုက်ရပါတယ်။

အဲသည်နောက်ပိုင်း တစ်နှစ်လောက်တော့ ကျွန်တော် အရက် မသောက်ဘဲနေခဲ့ပါသေးတယ်။ နောက်တော့လည်း ခွေးမြီးကောက်ပါပဲ။

အဲသည်နောက်ပိုင်းမှာတော့ အရက်သောက်ပြီး ငိုရုံတင်မက၊ ဂျီကျုတဲ့အဆင့်၊ ပြဿနာရှာတဲ့အဆင့်ကို တက်လာပါပြီ။ သောက်ဖော် အချင်းချင်းတော့ ကျွန်တော်က ငိုတဲ့အဆင့်မှာတင် ရပ်နေပါသေးတယ်။ ဂျီကျုတာတို့၊ ပြဿနာရှာတာတို့ကိုတော့ အမေ့ကို သွားလုပ်တာပါ။ မနက်ကျရင်တော့ ကျွန်တော်က ဘာတစ်ခုမျှ မမှတ်မိတော့ပါဘူး။

အဲလိုနဲ့ အိမ်ထောင်ကျသွားတဲ့အခါ ကျွန်တော့်အတွက် ပြဿနာ ရှာစရာလူက တိုးလာပါတယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်သူကို ရှာတာပါ။ ကျွန်တော့် အိမ်သူကလည်း ဒေါသအရာမှာ ကျွန်တော်နဲ့ သိပ်မကွာတော့ ပိုလို့ပြဿနာ ရှာလို့ ကောင်းနေခဲ့ပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ မနက်လင်းရင် ကျွန်တော့်အဖြစ်က ဘာကိုမျှ မမှတ်မိတော့ တာဟာ ကျွန်တော့်အိမ်သူအတွက် ဘယ်လိုမျှကို ခံစားနားလည်လို့ မရနိုင် အောင် ခါးသီးနေပါတော့တယ်။ ညက အော်ကြီးဟစ်ကျယ်နဲ့ ဆဲဆိုခဲ့၊ ရိုခဲ့၊ ရွဲ့ခဲ့တဲ့သူဟာ ကျွန်တော် မဟုတ်ဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။

ကြာတော့ ကျွန်တော့်အိမ်သူက ဘယ်လိုမျှ သည်းမခံနိုင်တော့ပါ ဘူး။ သည်မှာတင် သူက လူလည်လုပ်ပါတယ်။ တစ်ည ကျွန်တော် မူးမူးနဲ့ သောင်းကျန်းနေခိုက်မှာ သူက ကျွန်တော့်စကားတွေ အားလုံးကို အသံဖမ်းစက်နဲ့ ကျွန်တော်မသိအောင် ဖမ်းယူထားလိုက်နိုင်ပါတယ်။

မနက်လင်းလို့ ကျွန်တော့်ကို ပြန်မေးတဲ့အခါ ကျွန်တော်က ဘာကိုမျှ ဆုံးဆုံးရွားရွား မပြောခဲ့ဘူးလို့ ထုံးစံအတိုင်း ငြင်းပါတယ်။ တကယ်လည်း

ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာ ဘာမျှ မသိတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်သိတာက မူးပြီး အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်ဆိုတာလောက်ပါပဲ။

သည်မှာတင် ကျွန်တော့်အိမ်သူက သူဖမ်းထားတဲ့အသံတွေကို ပြန်ဖွင့်ပြပါတော့တယ်။ ကျွန်တော့်အသံ ကျွန်တော်ပြန်ကြားလိုက်ရခိုက်မှာ အရမ်းရှက်သွားပါတယ်။ တော်တော်ကို ရှက်သွားတာပါ။

အဲသည်မှာတင် ကျွန်တော် ဆင်ခြင်လိုက်ပါတော့တယ်။ နောက်ပိုင်း မှာ မူးပြီး ပြဿနာရှာတဲ့အလုပ်ကို သတိထားဆင်ခြင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မူးရင်ငိုတတ်တဲ့ အကျင့်ဆိုးကတော့ လစ်ရင်လစ်သလို စွတ်ကယ်၊ စွတ်ကယ် ပေါ်တတ်နေပါသေးတယ်။

ဒါကတော့ မအေမိဘဆီက အမွေရခဲ့တာမဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော့် ဘာသာ ရှာဖွေထားတဲ့ ထွက်ပေါက်လေး တစ်ခုပါ။

နောက်တစ်နည်းလည်း ကျွန်ပါသေးတယ်။ အဲဒါက မမူးတဲ့အခါမှာ လုပ်ဖြစ်တဲ့ ထွက်ပေါက်ပါ။ စိတ်ထဲမှာ မခံမရပ်နိုင်လောက်အောင် တင်းကျပ်လာရင် လုပ်မိတဲ့အလုပ်က ကျွန်တော့် ခံစားချက်တွေကို ချရေးတဲ့ နည်းပါ။ အဲသည်နည်းကိုတော့ ကျွန်တော် ခပ်ငယ်ငယ် စာတတ်ခါစ အရွယ်ကတည်းက လုပ်တတ်ခဲ့တာပါ။

အဲသည်နည်းက အရက်သောက်ပြီး ရမ်းကားတာထက်စာရင် အပုံကြီး နိပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် စာရေးသူဖြစ်လာဖို့ အဲသည်နည်းက တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပုံစံပေးနိုင်ခဲ့တယ်လို့တောင် ဆိုချင်ဆိုနိုင်ပါသေးတယ်။

လူအများရဲ့ ထွက်ပေါက်မျိုးစုံ

ကျွန်တော့်လိုမဟုတ်ဘဲ တခြားထွက်ပေါက်ရှာနည်းတွေက အမြောက်အမြား ရှိပါသေးတယ်။

အခုခေတ်မှာဆို ပိုလို့တောင် များပြားပါသေးတယ်။

လိင်မှုကိစ္စနဲ့ စီးပွားရှာတဲ့လူတွေဆီသွားတဲ့ ယောကျ်ားသားတွေ
လည်း တစ်နည်းတစ်လမ်းနဲ့ ထွက်ပေါက်ရှာနေကြတာပါပဲ။ ထို့အတူ
ပိုက်ဆံတတ်နိုင်သူများထဲက စားသောက်ဆိုင်ရဲ့ အဆိုရှင် ကလေးမလေး
တွေကို ပန်းကုံးတွေ စွပ်ပေးနေတာမျိုးလည်း ထွက်ပေါက်တစ်မျိုးပါပဲ။
ဒါမှမဟုတ်လည်း ကာရာအိုကေခန်းထဲသွားပြီး မိုက်ကရိုဖုန်းတစ်လုံးနဲ့
သီချင်းတွေ အော်ဆိုကြတာလည်း ထွက်ပေါက်ရှာတာပါပဲ။ ဘောလုံးပွဲ
သွားကြည့်ပြီး ဘောသမားကို ကော်ဆဲလိုက်၊ ဒိုင်လူကြီးကို ကော်တုတ်လိုက်
လုပ်တာမျိုးလည်း သေချာစဉ်းစားရင် ထွက်ပေါက်ပေးနေတာပါ။

မိန်းမသားတွေအတွက်ကျတော့ အိမ်မှာ ဗီဒီယိုခွေတွေလိုမိကြည့်
တာ၊ ဗီဒီယိုဂိမ်းကို ထမင်းမစား ဟင်းမစားဘဲ ထိုင်ကစားနေတာမျိုးတွေဟာ
ထွက်ပေါက်ရှာနည်းတွေထဲက တစ်ခုပါပဲ။ ဒါတွေက ခေတ်မီတဲ့ ထွက်ပေါက်
ရှာနည်းတွေပါ။

တချို့ကတော့လည်း ဖဲရိုက်တဲ့နည်းကို ထွက်ပေါက်အဖြစ် သုံးကြ
ပါတယ်။ အဲလို ဖဲနဲ့ ထွက်ပေါက်ရှာတဲ့သူတွေက ပိုက်ဆံအတွက် ဖဲရိုက်
တာ မဟုတ်ဘဲ အချိန်ဖြုန်းဖို့ ဖဲရိုက်ကြတာပါ။ ပိုကာဆွဲကြတယ်ဆိုတာဟာ
အဲသည်လို ထွက်ပေါက်ရှာနည်းတွေထဲက တစ်ခုပါပဲ။

အဲသည်လိုပဲ သစ်ပင်စိုက်တာ၊ အင်္ကျီချုပ်တာ၊ ပန်းချီရေးတာ၊
တူရိယာ တစ်ခုခု တီးမှုတ်တာ၊ ငါးဖျားတာ၊ ဂေါက်သီးရိုက်တာ အစရှိတဲ့
အင်္ကျီစိုက်ရတဲ့ အလုပ် တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးဟာလည်း ထွက်ပေါက်ဖြစ်နိုင်
ပါတယ်။

ယုတ်စွအဆုံး ဆေးလိပ်သောက်တာလည်း ထွက်ပေါက်ရှာတာပါပဲ။
တလောက ဂျာနယ်တစ်စောင်မှာ ကျွန်တော့်ကို နောက်ထားတဲ့ စာတစ်ပုဒ်ကို
အခု ဆောင်းပါးရေးရင်းနဲ့ အမှတ်ရလိုက်မိပါသေးတယ်။

အခမ်းအနားမှူးလုပ်နေတဲ့ ကလောင်တစ်လျှောက်လုံးမှာတောင်
မီးကရက်ကို လက်ကြားက မချမိတဲ့ ကျွန်တော့်အဖြစ်ကို ရယ်ပွဲဖွဲ့ထားတဲ့

စာတစ်ပုဒ်ပါ။ ကျွန်တော့်မှာလည်း အဲသည်လို ရေးတဲ့သူပေါ်လာတော့မှပဲ ကိုယ့်အဖြစ်ကိုယ် သတိထားမိသွားပါတယ်။

အမှန်က အဲဒါလည်း ကျွန်တော့်ရဲ့ စင်မြင့်ပေါ်မှာ မနေတတ်၊ မထိုင်တတ်ဖြစ်နေမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရတဲ့ ကျဉ်းကျပ်မှုကို ဆေးလိပ်ကလေး လက်ကြားညှပ်ရင်း မသိစိတ်နဲ့ ထွက်ပေါက်ရှာလိုက်တာပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆေးလိပ်ဟာ ကျွန်တော့်ကို စင်မြင့်ပေါ်မှာ မတ်တတ်ရပ်နေနိုင်ရေးအတွက် ထောက်မပေးထားတဲ့ တောင်ငွေလိုဖြစ်နေခဲ့တာပါ။

ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော်တော့ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ပါပဲ။ ဂျာနယ်ဆရာတွေ ချရေးတော့မှ သည်အချက်ကို သတိထားမိသွားပြီး နောင်ဆိုရင် ဆင်ခြင်ရမဲ့ ကိုယ်အမူအရာအဖြစ် စာရင်းတို့ထားလိုက်ရပါတယ်။ သည်အတွက် ဂျာနယ်ဆရာတွေကို လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ရိတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ရဲ့ဟာကွက်ကို ထောက်ပြပေးတဲ့ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတွေအဖြစ် တကယ် ကျေးဇူးတင်တာပါ။

ပြောလိုရင်းက ကျွန်တော်တို့တွေဟာ သိစိတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ မသိစိတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် စိတ်ရဲ့ထွက်ပေါက်ကို လစ်ရင် လစ်သလို ရှာမိတတ်တဲ့အထဲမှာ ဆေးလိပ်သောက်တာလည်း ပါဝင်နေတဲ့အကြောင်းပါ။

ကျွန်တော့်အိမ်သူဆိုရင် ကျွန်တော်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး ကျွန်တော့်ဆိုးမျိုးအထွေထွေကို မခံနိုင်တော့တဲ့အဆုံးမှာ ဆေးလိပ်စွဲသွားခဲ့တာလည်း မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ပါပဲ။

ဘယ်လိုထွက်ပေါက်မျိုးကို ရွေးချယ်သင့်လဲ

ထွက်ပေါက်တွေ အမျိုးစုံရှိတဲ့အထဲမှာ လူ့ဆိုတာကတော့ မကောင်းမှုမှာ မွေ့လျော်တတ်မြဲအတိုင်း မကောင်းတဲ့နည်းနဲ့ ထွက်ပေါက်ရှာဖို့ကို လူအတော်များများက ရွေးချယ်တတ်ကြပါတယ်။

တစ်ခါတစ်ရံမှာ မိမိကိုယ်ကို ထွက်ပေါက်ရှာလို့ ရှာနေမှန်းမသိဘဲ လုပ်မိလုပ်ရာ လုပ်ဖြစ်နေတတ်တာလည်း အမှန်ပါ။ အဲသည်လို မသိဘဲနဲ့ လုပ်ဖြစ်နေတဲ့သူတွေက ပိုများတယ်လို့တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။

တစ်ခုခုဖြစ်လာရင် အော်တတ်တဲ့သူ၊ ဆဲတတ်တဲ့သူ၊ ငိုတတ်တဲ့ သူတွေဟာ မိမိကိုယ်ကို ထွက်ပေါက်ပေးလို့ ပေးနေမိမှန်း သတိမထားမိဘဲ စိတ်ခံစားမှုကို လျော့ချနေမိကြသူတွေပါ။

ထို့အတူပဲ အရက်သောက်တဲ့သူ၊ ဖဲရိုက်တဲ့သူ၊ အပျော်အပါးလိုက်စား သူတွေ အားလုံးဟာလည်း မိမိကိုယ်မိမိ သတိမထားမိဘဲ ထွက်ပေါက်ရှာ နေမိတာပါပဲ။

သိပ်ကို မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်လာတဲ့အခါမှ စိတ်ရဲ့ထွက်ပေါက်ကို သတ် သတ် ရှာယူနိုင်ဖို့ အားထုတ်ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အဲသည်အခါ မိမိမူလက လုပ်ဖြစ်မြဲ အလုပ်တွေကိုမေ့လျော့ပြီး တခြားထွက်ပေါက်များ လူ့အများရှာ တတ်မြဲ ထွက်ပေါက်တို့ကို အဟုတ်မှတ်ပြီး တုပ လုပ်ကိုင်မိတတ်ကြပါတယ်။

အဲတော့ ဘယ်လိုထွက်ပေါက်မျိုးကို ရွေးချယ်သင့်လဲလို့ မေးကြ စတမ်းဆိုရင် ကောင်းမွန်တဲ့ထွက်ပေါက်ကိုသာ ရွေးသင့်တယ်လို့ တန်းဖြေရ မှာပါ။

ကောင်းမွန်တဲ့ ထွက်ပေါက်ဆိုတာကတော့ မိမိရဲ့လိပ်ပြာက မိမိကို ပြန်ပြီး သရော်ကမော်မပြုလောက်တဲ့ ထွက်ပေါက်မျိုးကို ဆိုလိုပါတယ်။ အရက်သောက်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဖဲရိုက်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အော်ဟစ်ဆဲဆိုတာပဲ ဖြစ်ဖြစ် လုပ်မိတယ်ဆိုရင် တစ်ချိန်မဟုတ် တစ်ချိန်မှာတော့ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီး လေးစားမှု လျော့နည်းနေပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါမျိုးမဟုတ်ဘဲ စာနဲ့ရေးပြီး ဖြေပြေရာရှာတာမျိုး၊ သီချင်းလေးညည်းရင်း စိတ်ကိုလျှော့တာမျိုး ကျတော့ မိမိရဲ့ လိပ်ပြာက မိမိကို အထင်မကြီးဘူးဆိုဦးတောင်မှ အထင် တော့ သေးနေမိမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။

အကောင်းဆုံးထွက်ပေါက်

ထွက်ပေါက်ရှာတဲ့အထဲမှာ အကောင်းဆုံးနည်းကတော့ ရှိပြီးသား ပါ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါကို တော်တော်တန်တန် ပါရမိနဲ့၊ အသိဉာဏ်နဲ့ လုပ်နိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းတာလည်း အမှန်ပါပဲ။

အဲသည် အကောင်းဆုံးထွက်ပေါက်ရှာနည်းကတော့ 'မိမိရဲ့စိတ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် သိလာအောင် အားထုတ်တဲ့နည်း'ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်း အားဖြင့် သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ပွားများကျင့်ကြံတာပါ။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း သည်ဘက်မှာ အင်မတန် အားနည်းနေပါ သေးတယ်။ ကျွန်တော် အော်ဟစ်ဆဲဆိုနေခဲ့သမျှ၊ ကျွန်တော်ပေါက်ကွဲ ခဲ့သမျှ၊ ကျွန်တော် ထွက်ပေါက်ရှာခဲ့သမျှ နည်းလမ်းအားလုံး လွဲချော်နေခဲ့မှန်း ရေးတေးတေး သဘောပေါက်ရုံလောက်သာ ရှိပါသေးတယ်။

မိမိစိတ်ကို သိလာတဲ့အခါမှာတော့ နေရ ထိုင်ရတာ အများကြီး သက်သာလာတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ ဒါတောင် သိပ်အသိကြီး မဟုတ်သေး ပါဘူး။ သိတယ်ဆိုရုံ ရိုးတိုးရိပ်တိတ်ကလေး သိရုံနဲ့တောင် တော်တော် သက်သာတာပါ။

ဆိုကြပါစို့။ ကျွန်တော်ကားမောင်းတဲ့အခါမှာ သည်းခံနိုင်စွမ်းက သုညရဲ့အောက် အနုတ်လက္ခဏာမှာ တော်တော်များများ ကျဆင်းနေပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ အလွန်အင်မတန် အောက်တန်းကျစွာ ဆဲဆိုအော်ဟစ်တတ်နေခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဖြစ်ချင်တော့ သိပ်မကြာလှသေးခင် အတောအတွင်းက ပျဉ်းမနား မဟာမြိုင်တောရဆရာတော် ဦးဇောတိကကို နေ့စဉ်ရက်ဆက် ပူးခွင့် ကြိုလိုက်ရပါတယ်။ အဲသည်မှာ ကျွန်တော့်စိတ်တွေ သိသိသာသာ ပြောင်းလာတာပါ။ 'သတိ'ရဲ့ တန်ဖိုးကို ဆရာတော့်ဆီက မှတ်သားခွင့် ကြံပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက စိတ်တိုတယ်ဆိုတာ မိမိကိုယ်မိမိ ပင်ပန်းဆင်းရဲ အောင် လုပ်ရာကျနေတယ်ဆိုတာကိုလည်း ဆရာတော့်ဆီကနေ နက်နက်နဲနဲ သဘောပေါက်လာခဲ့ရပါတယ်။ အဲသည်မှာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ပြန်ဆုံးမမိရင်း သတိလေးနဲ့နေဖြစ်နေအောင် စိတ်ကိုထားနေခဲ့တဲ့အတွက် ကားမောင်းရင်း စိတ်တိုတာမျိုးတွေ သိသိသာသာလျော့သွားခဲ့ပါတယ်။

တိုနေကျ အကျင့်ပါနေတဲ့စိတ်ကတော့ ထစ်ခနဲဆို တိုချင်နေဆဲပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ စိတ်တိုတာ တိုသူပဲ ပင်ပန်းတယ်ဆိုတဲ့ အသိကလေး ဖျတ်ခနဲဝင်လာတာနဲ့ အဲသည် တိုတဲ့စိတ်က ဖြုတ်ဆို ပျောက်သွားပါတယ်။ သေချာတာကတော့ စိတ်တိုတာ နည်းပါးသွားလေ နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းလေ ဖြစ်နေတာပါပဲ။

သည်လောက်ကလေး 'စာသိ' သိရုံနဲ့တောင် အတော်နေလို့ကောင်းနေတယ်ဆိုရင် ဘာဝနာမယဉာဏ်လို့ဆိုတဲ့ အားထုတ်ကျင့်ကြံပြီး သိရတဲ့ အသိမျိုးဆိုရင် ဘယ်လောက်တောင်ကောင်းမယ်ဆိုတာကို မှန်းဆနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ငယ်ရွယ်သူလူများစုအဖို့ အဲသည်လို ကျင့်ကြံပွားများအားထုတ်ဖို့ကို အနည်းနဲ့အများတော့ ရွံ့နေကြမှာ၊ ခက်နေကြမှာကိုလည်း မှန်းဆမိပါတယ်။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း အဲသည်နည်းက အကောင်းဆုံးလို့သာ စာသိနဲ့၊ သညာသိနဲ့ ပြောနိုင်ရုံရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ပွားများအားထုတ်နိုင်ဖို့ကို မနည်းအားတင်း ကြိုးစားနေရဆဲသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာဉာဏ်အလင်းမှ မရပင် မရသေးသော်လည်း ငါးမိနစ်ရ ငါးမိနစ်၊ နာရီဝက်ရ နာရီဝက်၊ တစ်နာရီရ တစ်နာရီ အားထုတ်ရုံနဲ့တင် စိတ်ထဲမှာ ကြည်လင်အေးချမ်းနေတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ အကုသိုလ်စိတ်တွေလည်း နည်းနည်း ပါးသွားပါတယ်။

အထူးသဖြင့် စိတ်တိုရင် တိုတာကို သတိထားမိလိုက်ချိန်၊ လောဘတက်သွားရင် တက်သွားတာကို သတိထားမိလိုက်ချိန်၊ ငြိုငြင်ရင် ငြိုငြင်မိသွားတာကို သိလိုက်ချိန်လေးတွေမှာ အလိုလိုဆင်ခြင်မိပြီး ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲသည်လို ဆင်ခြင်မိတဲ့အခါ အဲသည်စိတ်တွေက အလိုလိုလျော့ကျနေပြီး နေရ ထိုင်ရတာ ပိုမိုပေါ့ပါးနေပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ထွက်ပေါက်ရှာစရာ မလိုတော့တဲ့ စိတ်အနေ အထားကို ရသွားတာပါ။ ထွက်ပေါက်ရှာချင်လောက်အောင် စိတ်ထဲမှာ တင်းလာရင်၊ မွန်းကျပ်လာပြီဆိုရင်လည်း ၅ မိနစ်၊ ၁၀ မိနစ်လောက် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်လေးထိုင်၊ အသက်လေးမှန်မှန်ရှူ၊ စိတ်ကို နဖူးကိုဖို့၊ နဖူးမှာတင်းလာတာလေးကို စိတ်နဲ့ကြည့်၊ သိတာနဲ့ တင်းနေတာလေး လျော့ကျသွား၊ အဲသည်နောက်မှာ မျက်လုံးတွေ၊ ပါးတွေ၊ မေးရိုးတွေ၊ နှုတ်ခမ်းတွေ၊ လည်ချောင်း၊ ဇက်ပိုး၊ နောက်စေ့၊ ဦးခေါင်း၊ ဦးနှောက် စသည်ဖြင့် တစ်ခုစီ တစ်ဖက်စီ ဖြည်းဖြည်းချင်းလိုက်မှတ်ရင်း စိတ်နဲ့ လိုက်ကြည့်ရင်း လျော့ချသွားတာ ငယ်ထိပ်ကနေ ခြေဖျားအထိ ပြီးသွားပြီ ဆိုရင် မိမိရဲ့ စိတ်ကလေးပါ ငြိမ်းချမ်းသွားတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ (ဒါလည်း ဆရာတော် ဦးဇောတိကရဲ့ 'ငြိမ်းချမ်းခြင်း' ဆိုတဲ့ တရားခွေက ရရှိလိုက်တဲ့ တရားထိုင်နည်း ရိုးရိုးလေးတစ်မျိုးပါ။)

အဲလိုနည်းနဲ့ စိတ်ကို ထွက်ပေါက်ပေးလိုက်နိုင်ရင်တော့ အင်မတန် ကျေနပ်အားရစရာကောင်းတဲ့ စိတ်ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ရနိုင်တယ်ဆိုတာ ကိုယ်တွေ့မို့ သည်နည်းကို အကောင်းဆုံးနည်းလို့ ညွှန်းလိုက်ရတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာတရားထူး တရားမွန်မျှ မရသေးဘဲ လောလောဆယ်မှာ စိတ်ရဲ့ ငြိမ်းအေးမှု၊ ချမ်းသာမှုကို မိနစ်ပိုင်းအတွင်း ရနိုင်တဲ့နည်းဖြစ်လို့ ဝါသနာပါရင် တကယ်လည်း စိတ်မှာ ငြိမ်းချမ်းချင်တယ်ဆိုရင် ကြိုးစားကြည့်သင့် ပါတယ်။

လက်တွေ့ထွက်ပေါက်

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာ 'တရားထိုင်တယ်' လို့ ပြောလိုက်ရင်ပဲ လိုင်းကြောင်နေပြီ၊ သည်လူတော့ သွားပြီ၊ ငယ်ပါသေးတယ် စသည်ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်က နှာခေါင်းရှုံ့ချင်သလိုလို၊ မေးငေါ့ချင်သလိုလို လှုပ်တတ်တာ

မျိုးကလည်း မောင့်ပါသေးတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်က ဘာမျှ မလုပ်တောင် မိမိကိုယ်တိုင်က တရားထိုင်ဖို့ဆိုရင် ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ အဲသည်လောက် အားပါဘူးဆိုတဲ့ စိတ်အခံလေးတွေကလည်း ရှိချင်တတ်ပြန်တော့ ကောင်း နန်း ကြားဖူးနားဝရှိကြသည့်တိုင် လက်တွေ့မှာ အကောင်အထည်ဖော်ကြည့်ဖို့ ခက်နေတတ်ပြန်ပါတယ်။

အခု ကျွန်တော်က စိတ်ရဲ့ထွက်ပေါက်ကို ရှာတဲ့နေရာမှာ သတိပဋ္ဌာန် နည်းသာ အကောင်းဆုံးလို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါမှာပင်လျှင် လူတိုင်း လိုက်လုပ်နိုင်ဖို့ ခက်တယ်လို့ စောဒကတက်ချင်သူတွေ ရှိကောင်းရှိမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ သေချာတာတစ်ခုကိုပြောရရင် ရုပ်ဝတ္ထုတွေ တအားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် နေတဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုလို နိုင်ငံမျိုးမှာတောင် တရားထိုင်တဲ့သူတွေ အမြောက်အမြားရှိတယ်ဆိုတာပါ။ သူတို့တွေက ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင် ရကြည်လို့ ထိုင်ကြတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ meditation ကို 'တရားထိုင်တာရယ်' လို့လည်း မသတ်မှတ်ကြပါဘူး။ မိမိရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို အကြောလျှော့ဖို့၊ စိတ်ကို အနားပေးဖို့အတွက် အကောင်းဆုံးနဲ့ အထိရောက် ဆုံး နည်းတစ်နည်းအဖြစ် လက်တွေ့အသုံးချနေကြတာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

မှန်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ဆရာတော်ဦးဇောတိကရဲ့ 'ငြိမ်းချမ်း ခြင်း' တရားခွေထဲက နည်းအတိုင်း တရားထိုင်မယ်ဆိုရင် အထက်က ဆိုခဲ့သလိုပဲ ဘာတရားထူးမျှ ချက်ချင်းလက်ငင်း မရနိုင်သည့်တိုင် ကိုယ်နဲ့ စိတ်ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှု၊ ပြေလျော့မှုကိုတော့ ရနိုင်မှာ အသေအချာပါပဲ။

စားထိုးထွက်ပေါက်

အဲသည်အထဲကမှ သည်နည်းကလွဲပြီး 'တခြားနည်းနဲ့ ထွက်ပေါက် ရချင်ကြပါသေးတယ်၊ တရားကြီးတော့ ခဏထားပါဦး' ဆိုရင်တော့ တခြားနည်းကို ပြောကြည့်ပါ့မယ်။

ရှေ့ပိုင်းမှာရေးခဲ့သလို မိမိလိပ်ပြာက မိမိကို မခြောက်လှန့်စေမယ့် ထွက်ပေါက်များကိုတော့ ရွေးချယ်သင့်ပါတယ်။

အကောင်းဆုံးကတော့ ဝါသနာပါရာ တစ်ခုခုကို လုပ်ကိုင်တာဟာ စိတ်ကို အကောင်းဆုံး ထွက်ပေါက်ပေးတာပါပဲ။

ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန်ဖြစ်ဖူးတဲ့ ချာချီဟာ အလုပ်တွေသိပ်ရှုပ်လာလို့ စိတ်တွေ နောက်ကျိလာတဲ့အခါမှာ တယောထိုးတတ်တယ်လို့ တစ်နေရာမှာ ဖတ်ဖူးပါတယ်။ သူ့လိုပဲ လူ့အတော်များများဟာ စိတ်ကိုအနားပေးချင်တဲ့ အခါမှာ ဝါသနာပါရာ တစ်ခုခုကို လုပ်မိတတ်ကြစမြဲပါပဲ။

တစ်ခုရှိပါတယ်။ ဝါသနာပါရာ လုပ်ကိုင်ရာမှာ အဲသည်ဝါသနာနဲ့ မိမိရဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်နဲ့ သိပ်ပြီး ဆင်တူနေရင်တော့ မကောင်းပါဘူး။ ဆိုကြပါစို့။ တစ်နေကုန် တစ်နေခန်း အညောင်းထိုင်ရတဲ့ ရုံးအလုပ်သမားတစ်ယောက်ဟာ စာရေးတာ၊ ပန်းချီဆွဲတာလို့ ထိုင်ပြီး လုပ်ရတာတစ်ခုခုကို ဝါသနာအဖြစ် မွေးယူမယ်ဆိုရင်တော့ သိပ်အစပ်တည့် မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ထို့အတူပဲ ကာယအလုပ်သမားတစ်ယောက်က ဘောလုံး ကန်တာကို ဝါသနာအဖြစ် လုပ်မယ်ဆိုရင်လည်း သိပ်အဆင်ပြေမှာ မဟုတ် ပါဘူး။ အာရုံစိုက်ရတဲ့ ခွဲစိတ်ကု ဆရာဝန်တစ်ယောက်အတွက်လည်း အာရုံအပြည့်စိုက်ပြီးမှ လုပ်လို့ရတဲ့ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းတွေ ပြင်ဆင်တဲ့အလုပ် မျိုးကို ဝါသနာသွားလုပ်မိရင် စိတ်ညစ်စရာ ကောင်းနေမှာပါ။

အဲတော့ မိမိရဲ့ ဝါသနာဟာ မိမိလုပ်နေရတဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်နဲ့ သဘာဝချင်းမတူတာမျိုးဖြစ်နေအောင် ရွေးချယ်ခန့်ခွဲတတ်ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ နောက်တစ်ခုက ဝါသနာအရလုပ်ကိုင်ရင်းကနေ ပိုက်ဆံရလာမှာမျိုးဆိုရင်လည်း သတိထားရပါတော့မယ်။ ဝါသနာအရ ပန်းပင်စိုက်ရင်းကနေ အပိုဝင်ငွေရလာတယ်ဆိုတာဟာ ကြည့်နူးစရာ၊ စိတ်ချမ်းသာစရာ ဖြစ်လာမှာတော့ အမှန်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ငွေကြေးရဲ့ အခန်း ကဏ္ဍ ဝင်လာပြီဆိုတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် လောဘဆိုတာလည်း ရှိလာတော့မှာ ပါ။ အဲသည်အခါ ဝါသနာဟာ အလုပ်အဖြစ်ကို မသိမသာကနေ သိသိ

သာသာ ကူးသွားပြီး စိတ်အပန်းဖြေမှုဘဝကနေ စိတ်ညောင်းစရာတစ်မျိုး ထပ်တိုးအောင် မရည်ရွယ်ဘဲ ဖန်တီးယူလိုက်သလို ဖြစ်လာနိုင်ပြန်ပါ သေးတယ်။

အလွယ်တကူပြောရရင်တော့ စိတ်ညောင်းပြေစေတဲ့ဝါသနာမျိုးကို ရွေးချယ်နိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။ သစ်ပင်စိုက်တာ၊ တစ်ချောင်းထိုးထိုး တာ၊ စက်ကိရိယာတစ်ခုခုကိုပြင်တာ၊ တူရိယာတစ်ခုခုတီးမှုတ်တာ၊ သိပ်အားအင်မစိုက်ရတဲ့နည်းနဲ့ အိမ်ရှင်းတာ၊ ပန်းချီဆွဲ၊ ပန်းပုထုတာ၊ အားကစားတစ်ခုခုလုပ်တာ၊ လမ်းတစ်ပတ်ထွက်လျှောက်တာ၊ ဆိုင်တကာ ဝင်မော့တာ၊ လက်မှုပညာတစ်ခုခုလုပ်တာ၊ ဉာဏ်ကစားရတဲ့ကစားနည်း တစ်ခုခု (ဥပမာ crossword puzzle လို့ ခေါ်တဲ့ ပဟောဠိဖြေတာမျိုး၊ jigsaw puzzle လို့ခေါ်တဲ့ တစ်စစီဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်ပုံကားချပ်ကို အဆီအငေါ် တည့်အောင် ဆက်ယူတာမျိုး) အစရှိသည်ဖြင့် ကိုယ်နဲ့အဆင်ပြေနိုင်ပြီး ကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်ပါလက်ပါလုပ်ဖြစ်နိုင်မယ့် ဝါသနာတစ်ခုခုကို ရွေးချယ် ထားကာ စိတ်ရဲ့ထွက်ပေါက်ကို ရှာနိုင်မယ်ဆိုရင် မဟုတ်မဟတ်တဲ့နည်း တွေနဲ့ ရှာတာထက်တော့ အပိုကြီး စိတ်ချမ်းသာစရာ ကောင်းနေမှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အရေးကြီးတာက ကိုယ်ရှာလိုက်တဲ့ ထွက်ပေါက်တစ်ခုဟာ ကိုယ့် ကိုယ်ကို လေးစားမှုလျော့ကျစေမယ့်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အရိုအသေတန်စေမယ့် ထွက်ပေါက်မျိုး ဖြစ်မနေအောင်တော့ အတတ်နိုင်ဆုံး ရွေးချယ်ကြရမှာပါ။ အလွယ်ပြောရရင်တော့ ကိုယ်ရှာလိုက် မိတဲ့ ထွက်ပေါက်ကြောင့် တစ်ချိန်ချိန်မှာ ကိုယ်တိုင်နှောင်တရစရာအကြောင်း ရှိတဲ့ နည်းလမ်းမျိုးကို ရှောင်ထားနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။

နိဂုံး

လူ့စိတ်ဆိုတာကတော့ အင်မတန်ဆန်းကြယ်ပါတယ်။ စိတ်ကို သတိထားပြီး ကြည့်လေလေ ဆန်းကြယ်မှုတွေကို တွေ့နိုင်လေလေပါပဲ။

လက်တစ်ဖျစ်တီးအချိန်အတွင်းမှာ စွတ်ကယ် စွတ်ကယ်ပြောင်းနေတဲ့ စိတ်ဟာ ဆန်းကြယ်သလို အဲသည့်စိတ်ကပဲ ပျော်ရွှင်တာ၊ သာယာတာ၊ ညစ်ညူးတာ၊ ဆင်းရဲတာ၊ တိုတောင်းတာ၊ ငြီးငွေ့တာ၊ ညောင်းညာတာတွေ ဖြစ်နေပြန်ပါတယ်။

ပျဉ်းနား မဟာမြိုင်တောရ ဆရာတော် ဦးဇောတိကဆိကပဲ ရလာခဲ့တဲ့ စာတန်းလေးတစ်ခု ရှိပါတယ်။

‘You cannot stop the birds flying overhead but you can stop them from making nests in your hair’ တဲ့။

ခေါင်းပေါ်မှာ ငှက်တွေပျံနေတာကို ကိုယ်လိုက်တားနေလို့မရဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ဆံပင်ထဲဝင်ပြီး အသိုက်ဆောက်မသွားအောင်တော့ ကိုယ်ပဲ တားလို့ရပါတယ်တဲ့။

မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်တွေကို ညောင်းညာစေ၊ လေးလံစေ၊ ညစ်ကျစေ၊ တိုတောင်းစေတဲ့အဖြစ်တွေကတော့ အသက်နဲ့ခန္ဓာ မြဲနေသမျှ မရပ်မနား ရှိနေမှာပါပဲ။ အဲသည်လို အဖြစ်တွေကို ဘယ်သူမျှ တားလို့ဆီးလို့ မရမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်လို ဆက်တိုက်ဖြစ်ပေါ်နေတတ်တဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကြောင့် ကိုယ့်စိတ်မှာ ညောင်းညာ၊ လေးလံ၊ ကိုက်ခဲ၊ ညစ်ကျ၊ တိုတောင်းလာတတ်မြဲ သဘာဝကို သတိထားတတ်မယ်ဆိုရင်တော့ နာမိရတိုင်း၊ ထိမိသွားတိုင်း၊ ကြုံရလေတိုင်း စိတ်လှိုင်းတုံ့ပြန်မှုတွေ နည်းပါးသွားမှာလည်း အမှန်ပါပဲ။ အဲသည်လို စိတ်က အတုံ့အပြန် နည်းပါးနေမယ်ဆိုရင် ထွက်ပေါက်တွေလည်း ထူးထူးထွေထွေ ရှာနေစရာ လိုတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်တော်တော့ အခုတလောမှာ ဘာတွေပဲ ဖြစ်နေ ဖြစ်နေ ငှက်တွေ ကျွန်တော့် ဆံပင်ထဲဝင်ပြီး အသိုက်ဆောက်မသွားနိုင်လေအောင် ခေါင်းကို အားတိုင်း သပ်သပ်နေမိရပါတယ်။

စာဖတ်သူများလည်း တွေးဆ ဆင်ခြင်ကြည့်ကြစေချင်ပါတယ် ခင်ဗျား။

(ရွှေပုစွန်မဂ္ဂဇင်း)

နာမပညတ် နာယူတတ်သော်

ကျွန်တော့်ကို မေမေက စိတ်လိုလက်ရရှိရင် 'သား' လို့ ခေါ်တယ်။ 'သား' လို့ ခေါ်တာများတယ်လို့ပဲဆိုကြပါစို့ရဲ့။

အဖေကတော့ 'သား' လို့ အတော်လေးခေါ်ခဲ့တယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ခေါ်ခဲ့ဖူးတယ်ထင်ပါရဲ့။ ကျွန်တော်က ငယ်ဘဝကို အလိုလိုမေ့လိုက်တဲ့ အငုပ်စိတ်နဲ့မို့ သိပ်ကောင်းကောင်း မမှတ်မိဘူး။ ကျွန်တော်သိသလောက် အဖေက ကျွန်တော့်ကို နာမည်ရင်းနဲ့ပဲခေါ်တာများတယ်။

ကျောင်းနေတဲ့ဘဝရောက်လာတော့ သူငယ်ချင်းတွေကလည်း နာမည်ရင်းအတိုင်းပဲ ခေါ်ကြတယ်။ လူကြီးတချို့က ကျွန်တော့်ကို 'အာလူးကြော်' လို့ နာမည်ပြောင်ခေါ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ခပ်ငယ်ငယ်တုန်းကပါ။

တချို့ကကျတော့လည်း ဘာလို့မှန်းမသိဘူး။ ငယ်ငယ်ကတည်းက ကျွန်တော့်ကို 'ဇာတ်လိုက်' လို့ ခေါ်ကြသေးတယ်။ အခုချိန်ထိလည်း အဲလိုရုပ်ရံခါ အခေါ်ခဲနေရဆဲပဲ။ အဲသည်လို အခေါ်ခဲရတဲ့အခါမှာတော့ နည်းနည်းအူကြောင်ကြောင် နိုင်ချင်တယ်။ ဝမ်းပဲသာရမလိုလို၊ စိတ်ပဲဆိုးရမလိုလို ဘာမှန်းမသိဘူး။

ရှင်ပြုတဲ့အခါ ကိုရင်ဘွဲ့က 'ရှင်အာစရ' တဲ့။ ကျွန်တော့်ဦးကြီးကတော့ 'ရှင်အာပြီ' လို့ ချစ်စနိုးခေါ်တယ်။ ချစ်စနိုးခေါ်မှန်းသိနေတော့ ဘာမျှမဖြစ်ခဲ့ဘူး။ တချို့ကျတော့ အဲသည်အချိန်မှာ 'ကိုရင်' လို့ ခေါ်ကြတယ်။

ကြီးမှ သာသနာ့ဘောင်တစ်ခေါက်ပြန်ဝင်ပြီး ဒုလ္လဘရဟန်းခံတဲ့အခါ မှာလည်း ငယ်တုန်းက ဘွဲ့ကိုပဲပြန်ယူလိုက်တယ်။ သာသနာ့ဘောင်မှာသိရတဲ့ ဦးပဉ္စင်းတွေ၊ ကိုယ်တော်ကြီးတွေက 'ကိုယ်တော်' တို့၊ 'ဦးပဉ္စင်း' တို့နဲ့ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်း ပြောဆိုတာတွေလည်း ခံခဲ့ရဖူးတယ်။

သည်လိုနဲ့ နည်းနည်းကြီးလာတော့ သူငယ်ချင်းတွေက 'ဟေ့ကောင်' လို့ ခေါ်တာမျိုးလည်း ခံဖူးတယ်။ နောက်ပိုင်းကျတော့ 'မအေ' တွေ၊ 'နှမ' တွေနဲ့ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းတာမျိုး 'ငါနဲ့' တိုင်းထွာပြီး ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းတာမျိုးတွေလည်း ကြုံလာရတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း အခါခပ်သိမ်းတော့ စိတ်မဆိုးဖြစ်ပါဘူး။ သူက ခင်လို့မင်လို့ ခေါ်တာမှန်းသိရင် စိတ်မဆိုးဖြစ်ဘူး။ ကိုယ်နဲ့ သိပ်အစပ်မတည့်သူက ခေါ်ရင်တော့ စိတ်ဆိုးလားဆိုးရဲ့။ အဲသည်အခေါ်အဝေါ်လေးကြောင့်ပဲ ရန်ဖြစ်လားဖြစ်ရရဲ့။

ကျွန်တော့် ပထမဆုံး ရည်းစားကတော့ ကျွန်တော့်ကို 'ကို' တဲ့။ အမယ် တယ် နားဝင်ချိုတာခင်ဗျ။ တချို့ကောင်မလေးတွေက 'သူ' လို့ သုံးပြန်တယ်။ ဒါလည်း နားထောင်လို့ ကောင်းနေဆဲပါပဲ။ တချို့ကျတော့လည်း 'ယူ' တဲ့။

နောက် ရည်းစားတစ်ယောက်ကျတော့ 'မောင်' တဲ့။ ဒါလည်း အနိပ်သား။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း 'ကို' တုန်းက တစ်ကိုတည်း 'ကို' ခဲ့ဖူးသလို အခုလည်း 'မောင်' နေရတာ အမော။

သူငယ်ချင်းတွေထဲမှာလည်း 'မင်း' လို့ ကျွန်တော့်ကို ရည်ညွှန်းသုံးစွဲသူတွေရှိသလို 'ခင်ဗျား' လို့ စိုက်လိုက်မတ်တတ်ပြောသူတွေ ရှိတယ်။ မိန်းကလေး သူငယ်ချင်းတွေကတော့ 'နှင်' ပေါ့။ ဟုတ်နေတာပဲ။

အဲလိုပဲအသက်ကလေး ၂၀ နားနီးလာတော့ ကျွန်တော့်နာမည်ကို နာမည်ရင်းအတိုင်းခေါ်သူတွေ ရှိသလို 'ကို' တပ်ပြီးမှ ခေါ်သူတွေလည်း ရှိလာတယ်။ တစ်ချိန်ကျရင် 'ဦး' တပ်ပြီး အခေါ်ခံရဦးမယ်ဆိုတာ အဲတုန်းကတည်းက ရိပ်စားမိခဲ့ပါတယ်။

မကြာပါဘူး။ ကျောင်းပြီးစမှာ ကျူရှင်ဆရာ တက်လုပ်လိုက်တော့ ကျွန်တော့်ကို 'ဆရာ' လို့ ခေါ်သူတွေ အလိုလိုပေါ်လာတယ်။ အဲသည်လို အခေါ်ခံရတာလည်း အတော်တော့ အရသာရှိသား။ နာမည်မှာလည်း 'ဦး' ထည့်ပြီး အခေါ်ခံရတယ်။

မြန်မာစကားမတတ်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားအစုံနဲ့ ပတ်သက်ရတဲ့ အပျော် တမ်း အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ရောက်သွားတော့ ကျွန်တော့်နာမည်က ပြဿနာ။ သူတို့ခေါ်ရင် အမြီးအမောက်မတည့်ဘူး။ ခက်တာက ကျွန်တော်ကလည်း မြန်မာတန်မဲ့ အင်္ဂလိပ်နာမည်နဲ့အခေါ်ခံရမှာကို မကြိုက်တတ်ဘူး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော့်နာမည်က အဖျားစာလုံးတွေကို ပေါင်းပေးလိုက်တယ်။ အော်ပီ ကျယ်ကို အေပီကေလို့ ခေါ်သလို ကျွန်တော့်ကိုလည်း 'အေတီကေ' လို့ ခေါ်ကြဖို့ ပြောရတယ်။

သည်လိုနဲ့ ဂျပန်တွေ၊ အိန္ဒိယတွေ၊ အစ္စရေးတွေ၊ ဂျာမန်တွေ၊ ပြင်သစ်တွေ၊ အင်္ဂလိပ်တွေက ကျွန်တော့်ကို 'အေတီကေ' လို့ပဲ ခေါ်ကြ ပြန်တယ်။ မေမေကလည်း ကျွန်တော့်ကို တစ်ခါတစ်ရံ 'အေတီကေ' ပဲ ခေါ်တယ်။ အဲသည်လို 'အေတီကေ' လို့ ခေါ်ကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေထဲမှာ ကျွန်တော့်ထက်ငယ်တဲ့ ကလေးတွေတောင် ပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ ထုမျိုး သူတို့ စရိုက်နဲ့မို့ ဘယ်လိုမျှ မနေခဲ့ဘူး။

နောင်အခါ နိုင်ငံခြားအဖွဲ့အစည်းတွေမှာ အလုပ် လုပ်ဖြစ်သွားတဲ့ အခါကျပြန်တော့ 'အေတီကေ' က ဆက်တွင်နေတယ်။ သည်အခါမှာလည်း ကျွန်တော့်ထက်ငယ်တဲ့ မြန်မာတချို့က 'အေတီကေ' ပဲခေါ်သလို တချို့ကျ တော့ 'ကိုအေတီကေ' တဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်လိုမှ မနေခဲ့မိပြန်ဘူး။

တချို့ရည်းစားတွေက 'အောင်' လို့ ခေါ်တယ်။ တချို့ကကျတော့ 'ကိုကို' ဖြစ်လာတယ်။ တချို့က 'မောင်' ။ အဲ ရည်းစားနှစ်ယောက် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ထားမိတဲ့အခါကျတော့ ပြဿနာက တက်ရော။ သူတို့ကို ခေါ်တဲ့အခေါ်အဝေါ်တွေ လွဲကုန်တတ်သလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း 'မောင်' လို့က၊ 'အောင်' လို့က၊ 'ကိုယ်' လိုက်လုပ်နေရတာနဲ့ အယောင်ယောင် အမှားမှားတွေ ဖြစ်ကုန်ပါရောလား။ အဲသည်မှာတင် ပြဿနာတွေ အထွေးလိုက်တက်၊ ငိုတာ၊ ယိုတာ၊ ဆောင့်တာ၊ အောင့်တာ၊ ဖြတ်တာ၊ ကွဲတာတွေခံရတော့ တော်တော်မှတ်သွားတယ်။

သူတို့က ဘယ်လိုခေါ်ခေါ် ကိုယ့်ကိုယ်ကို 'ကိုယ်' လို့ပဲတစ်သမတ် တည်း သုံးသလို သူတို့ကိုလည်း လူဘယ်လောက်ပြောင်းပြောင်း 'ချစ်' လို့ တစ်သမတ်တည်းခေါ်တော့ နောက်ပိုင်းမှာ အလွဲလွဲအချော်ချော်တွေ မဖြစ်တော့ဘူး။

စာရေးတဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော့်ကို 'ကိုဆုဒုံနိုင်' လို့များ ခေါ်လိုက် ရင် ဘယ်လိုကြီးမှန်း မသိဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာ စိတ်ပေါက်ပေါက်နဲ့ ပေးချင်ရာ ပေးလိုက်တဲ့ နာမည်မို့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က အဲသည်နာမည်ကို သိပ်သဘော မတွေ့လှတာ အမှန်ပဲ။ ခက်တာက အဲသည်နာမည်ကမှ သွားအကျိုးပေးနေ တယ်။ အဲတော့လည်း ကျွန်တော် ကြိုက်ကြိုက်၊ မကြိုက်ကြိုက် အဲသည်လို အခေါ်ခံရတာ ခေါ်သူမှာ အပြစ်မရှိပြန်ဘူး။

ရုံးမှာလည်း ရာထူးနိမ့်သူ မြန်မာဝန်ထမ်းတချို့က ကျွန်တော့်ကို 'ဆရာ' လို့ ခေါ်တတ်ကြတယ်။ လုံခြုံရေးတာဝန်ကျတွေ၊ သန့်ရှင်းရေး လုပ်သားတွေ၊ ယာဉ်မောင်းတွေက အဲသည်လိုခေါ်တာများပါတယ်။

စာရေးသူဖြစ်လာတော့ 'ဆရာ' အခေါ်ခံရတဲ့နှုန်းထား ပိုစိပ်လာ ပေမယ့် ကျူရှင်ဆရာဘဝမှာ အသားကျပြီးသားဆိုတော့ 'ဆရာ' အခေါ်ခံ ရတဲ့အတွက် ထူးပြီး မကြည်နူးတော့တာလည်း အမှန်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကလောင် နာမည်ကို အဖျားဆွတ်ပြီး 'ဆရာဆု' လို့ ခေါ်ရင်တော့ တော်တော်

ဆီလည်လည်နိုင်ရပြန်တယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း စောစောကလိုပါပဲ။ 'ခေါ်သူမှာ အပြစ်မရှိဘူးဟဲ့' လို့ မိမိကိုယ်ကို ပြန်ဆုံးမရင်း နေလိုက်ရပြန်တယ်။

ကျွန်တော့်အိမ်သူကတော့ ကျွန်တော့်ကို 'ကိုကြီး' လို့ ခေါ်တာများတယ်။ တစ်ခါတလေတော့လည်း 'ကိုကို' တဲ့။ စကားပြောရင်တော့ ကျွန်တော့်လေကိုလိုက်ပြီး 'ညည်း' နဲ့ 'ကျူပီ' နဲ့ ပြောလားပြောရဲ့။ 'ရှင်' နဲ့ 'ကျွန်မ' သုံးလားသုံးရဲ့။

ခွန်ကြီးခွန်းငယ်ဖြစ်ကြရင်တော့ 'နင်' တွေ၊ 'ငါ' တွေပါ ပါလာတတ်တယ်။ သူက ကျွန်တော့်ထက် ခုနစ်နှစ်ငယ်တော့ အဲလိုများသူကသုံးလိုက်ရင် အသည်းဆတ်ဆတ်ခါ နာမိသေးတယ်။ 'တိရစ္ဆာန်မ တော်တော်ရိုင်းတာပဲ' လို့ အောက်မေ့လား အောက်မေ့ရဲ့။

(ကျွန်တော်က သူ့ကို ဖေတွေ မောင်တွေ ကိုင်တုတ်ထားတာကျ တရားတယ်လို့ ထင်နေမိသမျှ။)

သမီးလေးမွေးပြီး သမီးနှုတ်က ပထမဆုံးထွက်လာတဲ့ စကားလုံးက 'ပါပါး' တဲ့။ ကျွန်တော့်ကိုခေါ်တာ။ သမီးက 'မေမေ' ဆိုတဲ့ စကားလုံးထက် အများကြီးစောပြီး 'ပါပါး' ကို တတ်သွားတယ်။

ကျွန်တော့်ဘဝမှာ တစ်ခါမျှ မမျှော်လင့်၊ မသုံးဖူးတဲ့ အဖေကိုခေါ်တဲ့ အခေါ်အဝေါ်ပဲ။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် 'ဖေဖေ' လို့ သုံးခဲ့ပေမဲ့ သမီးက ကျွန်တော့်ကို 'ပါပါး' လို့ ဘယ်သူမျှမသင်ဘဲ ခေါ်နေခဲ့တယ်။

အဲလိုနဲ့ ကျွန်တော့်ကို သမီးရော၊ သူ့နောက်မှမွေးတဲ့ သားတော်မောင်များကလောင်းလေးကရော 'ပါပါးကြီး' လို့ ခေါ်ကြတယ်။ သူတို့အောက်ကျတော့ 'မေမေ' တဲ့။ ဘာလဲမသိဘူး။

အခု ခုနစ်နှစ်နဲ့ ကိုးနှစ်စီ ရောက်လာကြတဲ့အခါ 'ဖေဖေ' လို့ ခေါ်ခေါ်ဖို့ သူတို့ကို စကားစကြည့်မိခဲ့ဖူးသေးတယ်။ နှစ်ကောင်စလုံးက ခါးခါးသီးသီးပဲ။ ရယ်လို့ပဲနေကြတယ်။ 'မခေါ်နိုင်ပါဘူး၊ ပါပါးကြီးက ပါပါးကြီးပဲပေါ့' တဲ့။

အသက်ကလေးရလာတော့ တချို့ လူငယ်လေးတွေက 'ဦး' လို့ ခေါ်ကြပြန်တယ်။ 'အန်ကယ်' လို့ ခေါ်တဲ့သူကလည်း ခေါ်တယ်။ အခေါ်ခံရ ခါစတုန်းကတော့ နည်းနည်းကျွဲမြီးတိုချင်သလို ဖြစ်မိခဲ့ရပေမယ့် နောက်ပိုင်း ကျတော့လည်း ရိုးသွားတာပါပဲ။

တချို့ကျတော့လည်း ယဉ်ကျေးသမှုအရ 'အစ်ကို' လို့ ခေါ်တာမျိုး လည်း ခံဖူးတယ်။

ကြည့်စမ်း၊ အခုလို ချရေးလိုက်တော့ ကျွန်တော့်တစ်ယောက်တည်း ကို နာမည်မျိုးစုံ၊ နာမ်စားမျိုးစုံနဲ့ အခေါ်ခံခဲ့ရတာတွေ၊ အခေါ်ခံနေရတာတွေ အများကြီးပဲ။

အမေတို့ အဖေတို့က 'သား' လို့ မခေါ်ဘဲ နာမည်ရင်းအတိုင်း ခေါ်တဲ့အခါကျတော့ ရင်ထဲမှာ အောင့်တယ်။ 'ခွေးကောင်' လို့ အမေတို့က ခေါ်လိုက်ပေမဲ့ ချစ်စနိုးအခေါ်ခံရမှန်း သိနေပြန်ရင် ကျေနပ်တယ်။

သူငယ်ချင်းတွေက မင်းနဲ့ငါ ပြောလာရင်လည်း ဘာမျှမဖြစ်ဘူး။ သိပ်ကြီးလည်း မရင်းနှီး၊ ကိုယ်နဲ့လည်း မတိမ်းမယိမ်းက မင်းနဲ့ ငါနဲ့ ပြောလာရင်တော့ စိတ်က ကွက်ချင်တယ်။

သူငယ်ချင်းတွေက 'မအေး နှမ' ကိုင်ပြီး ပြောနေပြန်ရင်လည်း ဘာမျှ မဖြစ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ စိတ်အခန့်မသင့်တဲ့အခါမှာတော့ အဲဒါနဲ့တင် ထ ပြဿနာတက်ရတာလည်း ကြုံဖူးတယ်။

တပည့်လေးတွေက ဆရာ ခေါ်တာရယ်၊ စာဖတ်ပရိသတ်က ဆရာ ခေါ်တာရယ်၊ ရေးဖော်ရေးဖက်ချင်းက ဆရာခေါ်တာရယ်၊ စားသောက်ဆိုင် စားပွဲထိုးက ဆရာ ခေါ်တာရယ်မှာ အလေးအပေါ့ချင်း ကွာခြားမှန်းကိုလည်း သတိထားမိနေတတ်ပြန်တယ်။

'ဆူဒိုနင်' ဆိုတဲ့ ကလောင်နာမည်ကို ကိုယ့်ဘာသာ ပေးမိထားပေမဲ့ အဲသည်နာမည်နဲ့ အခေါ်ခံရရင်ဖြစ်စေ၊ 'ဆရာဆူ' လို့ ခေါ်ရင်ဖြစ်စေ နည်းနည်း မနေတတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်ချင်နေတုန်းပဲ။

‘အေတီကေ’ ဆိုတာကိုကျတော့ ဘယ်ကခေါ်ခေါ်၊ ဘယ်အရွယ်က
ခေါ်ခေါ် ဘာမျှ မဖြစ်မိပြန်ဘူး။

ကျွန်တော့်အိမ်သူက ‘ကိုကို’ ပဲ ခေါ်ခေါ်၊ ‘ညည်း’ လို့ပဲသုံးသုံး၊
‘ရှင်’ နဲ့ပဲပြောပြော၊ ဘာမျှ မဖြစ်မိပေမယ့် ‘နင်’ လို့ ပြောတဲ့အခါကျတော့
နည်းနည်း နင်သွားတယ်။

ကျွန်တော် စဉ်းစားကြည့်တယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေဟာ ဘာဖြစ်လို့
အခေါ်အဝေါ်တွေကို စွဲလမ်းနေရတာလဲလို့။

ဟုတ်တယ်။

တစ်ရက်မှာ ကျွန်တော်နဲ့ မကြာသေးခင်ကမှ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်လာတဲ့
မိတ်ဆွေသစ်တစ်ယောက်က ဟို ၁၀ နှစ်ကျော်လောက်က အလုပ်တစ်ခုမှာ
သူ အဆင်မပြေခဲ့တဲ့အကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ အဲသည်အလုပ်မှာ သူ့ထက်
၁၀ နှစ်ကျော်ငယ်တဲ့ မြန်မာမိန်းကလေး တစ်ယောက်က သူ့ကို ‘ကို’
မတပ်၊ ‘ဦး’ မပါဘဲ သူ့နာမည်ရင်းအတိုင်း ခေါ်ခဲ့တာကို တော်တော်
ရိုင်းတယ်လို့လည်း သူက မှတ်ချက်ပေးတယ်။

ကျွန်တော်နဲ့ အဲသည်မိန်းကလေးနဲ့လည်း တစ်မိုးအောက်မှာ အတူတူ
အလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်။ အသက်အရွယ်အရ သူက ကျွန်တော့်ထက် ၁၀
နှစ်လောက် ငယ်တယ်။ ရာထူးအရလည်း သူက ကျွန်တော့်အောက် သုံး
လေးဆင့် နိမ့်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲသည်ကလေးမက ကျွန်တော့်ကို နိုင်ငံခြားသားများ
ခေါ်သလို ‘အေတီကေ’ လို့ပဲတွင်တွင်ခေါ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ
ဘာဆိုဘာမျှ မဖြစ်ခဲ့မိဖူးဘူး။ သူရိုင်းတယ်၊ မြန်မာတန်မဲ့နဲ့ သက်သက်မဲ့
လူပါးဝတယ်လို့လည်း တစ်ခါမျှ မတွေးမိခဲ့ဖူးဘူး။ သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့
ဆက်ဆံရေးမှာလည်း အဖုအထစ်တွေ မဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ခိုင်းစရာရှိခိုင်းလိုက်၊
နောက်စရာရှိ နောက်လိုက်၊ ပြောင်လိုက်၊ စိတ်ဆိုးစရာရှိ ဆိုးလိုက်နဲ့
လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် မိသားစုဝင်ချင်း ဆက်ဆံသလို ဆက်ဆံနိုင်ခဲ့တယ်။

သည်ကနေ့ အဲသည်ရုံးမှာ ကျွန်တော် အလုပ်မလုပ်တော့ပေမယ့် မကြာခဏတော့ ဆုံဖြစ်နေသေးတယ်။ သူ အကူအညီလိုရင်တောင်း၊ ကျွန်တော်လိုရင်လည်းတောင်း၊ အပြန်အလှန်ဆက်ဆံဖြစ်ရင်လည်း ခါတိုင်း အတိုင်းပဲ သူက ကျွန်တော့်ကို 'အေတီကေ'ပဲ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဘယ်လိုမျှကို မနေခဲ့ဘူး။

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကတော့ အဲဒါကိုပဲ ယိုးမယ်ဖွဲ့ပြီး သည်ကလေးမ အပေါ် မကြည့်မလင်ဖြစ်နေတာကို ကြားလိုက်ရတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ သည်မေးခွန်းက ပေါ်လာတယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေဟာ အခေါ်အဝေါ်တွေကို ဘာလို့ သည်လောက်တောင် စွဲလမ်းနေတာလည်းလို့။

ကျွန်တော့်အတွက်တော့ တစ်ခု ရှင်းသွားပါတယ်။
 အခေါ်အဝေါ်ထက် သဘောထားက ပိုအရေးကြီးတယ်လို့ ခံယူ လိုက်ရင် ကိစ္စပြတ်တာပါပဲ။

ဟုတ်တယ်လေ။
 'မအေ'၊ 'နှမ'နဲ့ သော်လည်းကောင်း၊ 'ခွေးတိရစ္ဆာန်' လို့သော် လည်းကောင်း အခေါ်ခံရပေမဲ့ ခေါ်သူက ကိုယ်နဲ့ တရင်းတနှီးလည်းရှိတယ်၊ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ အစပ်တည့်သူလည်း ဖြစ်နေတယ်။ ရယ်ရယ်မောမောပြောဆို နေရင်း ခေါ်တာမျိုးဆိုရင် အခေါ်ခံရသူက ဘာမျှမဖြစ်ဘူး။

ဒါပေမဲ့ 'ဟေ့ကောင်' လို့ ခေါ်တာလေးလောက်ပေမဲ့ ခေါ်သူက ဒေါသနဲ့ခေါ်တာဖြစ်စေ၊ အကြာကြီးနဲ့ ခေါ်တာလို့ဖြစ်စေ အခေါ်ခံရသူမှာ ခံစားရပြီဆိုတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် နားခါးသွားတတ်စမြဲပဲ။

အဓိကကတော့ ကိုယ်က ဘယ်နှလုံးသားမျိုးနဲ့ နာယူသလဲ ဆိုတာပါပဲ။ အခေါ်ခံရသူရဲ့စိတ်က အေးချမ်းတည်ငြိမ်မှုနဲ့ နာယူလိုက်ရင် ဘယ်လိုခေါ်ခေါ် ဘာပြဿနာမျှ မရှိတော့ဘူး။ အခေါ်ခံရတဲ့သူရဲ့ နှလုံးက မငြိမ်းချမ်းရင်တော့ 'ဆရာသမား' လို့ ခေါ်တာကိုပဲကိုယ့်ကို 'ရီ' တယ်လို့ တွေးမိနိုင်ပါတယ်။

တကယ်လည်း 'ရီ' ပြီး ခေါ်တာမျိုးရှိတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုခေါ်တဲ့ အထဲမှာ 'ဇာတ်လိုက်' ဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ်မျိုးဟာ တစ်ခါတစ်ရံ ခပ်ရီရီ ခေါ်တာမျိုးပါ။

ကျွန်တော်တို့ရုံးက ကျွန်တော့်ရဲ့ မိတ်ဆွေရင်းကြီး ကိုထူးခြားကတော့ လူတကာကို 'အန်ကယ်' ခေါ်တဲ့ဝါသနာနဲ့။ သူ့အသက်က ကျွန်တော့်ထက် လေးငါး ခြောက်နှစ် ကြီးပေမဲ့ ကျွန်တော့်ကိုလည်း 'အန်ကယ်' လို့ပဲ ခေါ်ဝေါ် သုံးနှုန်းတယ်။

သူနဲ့ အနေကြာလာတော့ ကျွန်တော်လည်း သူ့လိုပဲလူတကာကို 'အန်ကယ်' တစ်လှည့်၊ 'ဦးလေး' တစ်လှည့်ခေါ်လိုက် လုပ်နေတယ်။

စာပေလောက ဦးမျိုးညွန့်ကို 'အန်ကယ်' လို့ ခေါ်မိတော့ ပထမပိုင်း သူ့ခမျာ အခံရခက်နေပုံ ရတယ်။ လူရည်လည်တဲ့သူမို့လို့သာ စိတ်မဆိုးတာ။ သူက ကျွန်တော့်ထက် ၁၀ နှစ်သာသာကြီးပေမဲ့ အဲလို အခေါ်ခံရတာတော့ ဘယ်ကြိုက်ပါ့မလဲ။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်ထက် ၁၀ နှစ်ကျော်ငယ်တဲ့ သူ့သား ကိုနေမျိုးညွန့် (အလင်္ကာဂျာနယ်) ကိုလည်း ကျွန်တော်က 'ဦးလေး' လို့ ခေါ်တာမို့ နောက်ပိုင်းမှာ သူ သဘောပေါက်သွားပုံရတယ်။ ကိုနေမျိုးညွန့်ကလည်း လူပါးပဲ။ လူချင်းဆုံတာနဲ့ သူက ကျွန်တော့်ကို 'ဦးလေး၊ ဦးလေး' ဆိုပြီး သူက ဦးအောင် ခပ်စိပ်စိပ် ခေါ်ထားတတ်ပြန်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ချင်း ခင်နေတော့ ဘာမျှမဖြစ်ဘူး။ ဘယ်လိုခေါ်ခေါ် ဘာပြဿနာမျှ မရှိဘူး။ 'မောင်နေမျိုးညွန့်နယ်၊ သက်သက်မဲ့ နာမ်နှိမ်နေ ရန်ကော' တွေ ဘာတွေ တစ်ခါမျှ မစဉ်းစားဖြစ်ဘူး။

နောက်တစ်ခုကိုလည်း ကိုယ်တွေ့ကြုံဖူးထားတာ ရှိသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ရုံးမှာ စီမံခန့်ခွဲရေး အရာရှိတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သည်လူက စီမံခန့်ခွဲရေးနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးကို တာဝန်ယူရတော့ အင်မတန်

အမုန်းခံရရှာတယ်။ ဝန်ထမ်းဆိုတာတွေကလည်း မတစ်ရာသားများပီပီ စီမံအုပ်ချုပ်သူကို စိန်ခေါ်သလိုလုပ်တဲ့ ပျက်ကွက်မှုအစုံ၊ ကျူးလွန်မှုအစုံကို လုပ်တတ်ကြတယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ရုံးမှာ အောက်ခြေဝန်ထမ်းအားလုံးက သူ့ကို ရိုရိုသေသေဆက်ဆံကြတယ်။ ‘ဆရာ’ ‘ဆရာ’ နဲ့ တစ်ဆရာတည်း ဆရာ နေလိုက်ကြတာ သူတို့အစား အမောသား။ အဲ တစ်နေ့ကျတော့ လုံခြုံရေး တာဝန်ကျ ဝန်ထမ်းနှစ်ယောက် သူတို့ချင်းပြောနေတာကို ကျွန်တော် အမှတ်မထင် ကြားလိုက်တယ်။ အဲသည့် စီမံခန့်ခွဲရေးအရာရှိကို သူတို့က ကွယ်ရာမှာ ‘နားကြီး’ လို့ ခေါ်ဝေါ်ရည်ညွှန်း သုံးစွဲနေကြတာကလား။

ကျွန်တော် အတော်သဘောကျသွားတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း ကွယ်ရာမှာ သူတို့ ခေါ်ချင်သလို ခေါ်ကြမှာပဲ။ ရှေ့တင်တော့ ‘ဆရာ’ က တစ်ပြားဖိုးမျှ မလျော့စေရဘူး။

အဲဒါထက်စာရင် ကျွန်တော့်ရှေ့မှာလည်း ကျွန်တော့်ကို ဆရာမခေါ်ဘဲ ‘အေတီကေ’ လို့ နာမည်တပ်ခေါ်၊ ကျွန်တော့် ကွယ်ရာမှာ ကျွန်တော့်ကို ရည်ညွှန်းတဲ့အခါမျိုးမှာလည်း ‘အေတီကေ’ လို့ပဲ ရည်ညွှန်းတဲ့သူမျိုးက ရှေ့တင် ဆရာခေါ်ပြီး ကွယ်ရာမှာ ခေါ်ချင်သလိုခေါ်နေတဲ့ သူတွေထက်စာရင် အပုံကြီးသာပါသေးလားလို့ တွေးမိရပါတယ်။

ဆိုလိုတာက အခေါ်အဝေါ်ထက် သဘောထားက ပိုအရေးကြီးတယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းပါ။ ကျွန်တော်တို့တွေက အခေါ်အဝေါ် (ပညတ်) တွေကို အစွဲလမ်းလွန်နေတယ်လို့ တစ်ခါတစ်ခါ တွေးမိတယ်။

အဲသည်ကနေ ဆက်တွေးမိတာက သိုးဆောင်းဆိုရိုးစကားလေး တစ်ခုပါ။ ‘နှင်းဆီပန်းကို ဘယ်လိုနာမည်နဲ့ခေါ်ခေါ် မွှေးမြဲမွှေးနေမှာပါပဲ’ လို့ ဘာသာပြန်လို့ ရမယ်ထင်ပါတယ်။

ဟုတ်ပါရဲ့ ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဘယ်လိုခေါ်ခေါ်၊ ခေါ်ချင်သလိုခေါ်၊ ကျွန်တော်က ကျွန်တော်အဖြစ်ကနေ ရွှေ့လျော့သွားမှာမှ မဟုတ်တာ။

ခေါ်သူက 'နွားကြီး' လို့ ခေါ်လိုက်တာနဲ့ ကျွန်တော် နွားဖြစ်သွားမှာ မဟုတ်သလို ခေါ်သူက 'မအေ' နဲ့ ကိုင်တုတ်ပေမဲ့ သူ ပြောတဲ့ဘဝကို ရောက်သွားတာမှ မဟုတ်တာ။ အဲဒါကိုမှ ကျွန်တော်က လိုက်လုပ်ခတ်နေ မိရင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က သဘောထားမမှန်ရာကို ရောက်သွားနိုင်တယ် ဆိုတာကို တွေးမိလာရတယ်။

အခုနောက်ပိုင်းမှာတော့ ဘယ်သူက ဘယ်လိုခေါ်ခေါ်၊ ဘယ်လို သုံးသုံး ဘာမျှမဖြစ်မိတော့တာ များတယ်။ ဒေါသနဲ့ခေါ်ရင်လည်း ခေါ်သူရဲ့ ဒေါသကို နားလည်ပေးလိုက်ရင် သိပ်မလုပ်ခတ်တော့ဘူး။ မစ္စရိယနဲ့ ခေါ်ရင်လည်း ခေါ်သူရဲ့ မစ္စရိယကိုသတိထားလိုက်မိရင် ဘာမျှမဖြစ်ချင် တော့ဘူး။

ပါရမီခံ ရင့်သန်လွန်းလှလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ တရားတွေ ဘာတွေ ပေါက်တဲ့အဆင့်ကိုလည်း မရောက်နိုင်သေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ သဘောထားလေး နည်းနည်းမှန်သွားတာနဲ့ နေရထိုင်ရတာ ပိုမိုပေါ့ပါးလာတာတော့ အမှန်ပဲ။

အစတုန်းက ထိတိုင်းသိနေ၊ သိတိုင်းထိနေသမျှ အခုကျတော့ အဲဒါတွေဟာ ဘာမျှ သိပ်အရေးမကြီးမှန်း သတိထားမိသွားတာနဲ့အတူ ဘာမဟုတ်တာလေးတွေနဲ့ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ် အညှိုးမခံဖြစ်တော့ဘူး။

သေချာစဉ်းစားကြည့်လေ သည်အချက်က ထင်ရှားလေလေပဲ။ တစ်နေ့မှာ ၂၄ နာရီရှိတယ်။ အိပ်ချိန်ပျမ်းမျှက ၈ နာရီထား။ သိစိတ်နဲ့ နေနေတဲ့အချိန်က တစ်နေ့မှာ ၁၆ နာရီရှိတယ်။ အလုပ်လုပ်တဲ့အချိန်က တစ်နေ့ကို ရှစ်နာရီ။ အလုပ်သွားအလုပ်ပြန်အတွက် အချိန်ယူရတာက နှစ်နာရီ သုံးနာရီလောက်ရှိတယ် ဆိုတော့ တစ်နေ့တာမှာ အလုပ်အတွက် အချိန်က ၁၀ နာရီ၊ ၁၁ နာရီလောက် ရှိနေတယ်။ တစ်နေ့တာမှာ ကိုယ်တွက် သက်သက်ကျန်တဲ့အချိန်က တကယ် တကယ် လေး ငါးနာရီလောက် ရှိတော့တာ။ အဲသည်အချိန်လေးမှာ သူများက ပြောလိုက်တာ၊ ဆိုလိုက်တာ၊ ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲတိုင်းထွာလိုက်တာလေးတွေကို တနဲ့နဲ့တွေးရင်း ဘာမဟုတ်တာ

တွေနဲ့ ဦးနှောက်အရှုပ်ခံနေဖြစ်တဲ့ အချိန်တွေက တစ်နာရီလောက်လေးပဲ ရှိနေတယ်ဆိုဦးတောင် နှမြောစရာကြီးရယ်။

လက်တွေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေဟာ အဲသည်လို ဘာမဟုတ်တာတွေနဲ့ပဲ စိတ်ကိုအရှုပ်ခံဖြစ်နေတဲ့ အချိန်တွေကိုက သေချာတွက်ကြည့်မယ်ဆို မနည်းလှဘူး။

ကျွန်တော်တော့ အသက်ကြီးလာလို့လား မသိဘူး၊ အချိန်ကို နှမြောတတ်လာတယ်။ ကိုယ်နဲ့ မတိမ်းမယိမ်းတွေ၊ ကိုယ့်ထက်ငယ်တဲ့သူတွေ တဖြုတ်ဖြုတ်ကြွေးနေတဲ့အချိန်မှာ ကိုယ်က အသက်ရှင်ခွင့်ရတာလေးကိုပဲ ကျေးဇူးတင်လှပြီ။ ဘယ်လောက်အထိ ဆက်ရှင်နေဦးမယ်ဆိုတာလည်း သေချာတဲ့ကိစ္စမဟုတ်တော့ အချိန်ကို အလွန်နှမြောနေမိရတယ်။

အဲလို နှမြောတာနဲ့အတူ ဘာမဟုတ်တာတွေနဲ့ စိတ်အရှုပ်ခံ၊ ဦးနှောက်အခြောက်ခံပြီး အချိန်ဖြုန်းမနေချင်တော့ဘူး။ ဒါနဲ့ သဘောထားမှန်မှန်နဲ့နေမိအောင် မိမိကိုယ်ကို ကျင့်ယူနေမိတယ်။

သဘောထားမှန်လေလေ၊ နေရထိုင်ရတာ ပေါ့ပါးလေလေဆိုတာ ကိုလည်း စာတွေ့မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်တိုင်သိလာရတယ်။

ကျွန်တော် တွေးမိသလောက်ကို ပြန်ဖောက်သည်ချလိုက်တာပါ။ စာဖတ်သူများလည်း စဉ်းစားကြည့်ပါဦး။

(Fashion Image မဂ္ဂဇင်း)

အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်လိုခြင်း အထုံဝါသနာ

မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှာ 'ပြဿနာမင်တဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော်မင်တဲ့ ပြဿနာများ' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ရေးဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲသည်ခေါင်းစဉ်အတိုင်းပါပဲ။ ကျွန်တော့်ကို တုံ့ပြန်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေလည်း ပလူပျံလာခဲ့ဖူးတယ်။

အဲသည်အထဲမှာ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီး ကိုမျိုးမြတ်သူလည်း ပါခဲ့သေးတယ်။ သူ ကျွန်တော့်ကိုပြောတဲ့အထဲမှာ အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်နေတာ တစ်ခုက ကျွန်တော့်မှာ ပြစ်ဒဏ်ပေးချင်တဲ့ညဉ့် ရှိတယ်လို့ အကဲဖြတ်သွားခဲ့တာကိုပါပဲ။

သူ အဲသည်ဆောင်းပါးရေးခဲ့တာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ သူ ရေးစဉ်အခါတုန်းကတော့ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ပဲ။

အဲသည်နောက် အကြာကြီးကြာခါမှ ပေါ်ပြူလာဂျာနယ်မှာ 'ဂန္ထဝင် ဆယ့်နှစ်ကြီးဆရာဆီက ရလိုက်တဲ့အမြတ်၊ ဗလတ်၊ ဗလတ်၊ ဗလတ်' ဆိုပြီး ကျွန်တော့်အပေါ်မှာ လူလည်ကျသွားတဲ့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်အကြောင်း

ကို ရေးမိခဲ့ပြန်တယ်။ သည်အခါကျပြန်တော့လည်း လက်ဖက်ရည်ပန်းကန် သာသာရှိတဲ့ စာပေနယ်ကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှာ မှန်တိုင်းမွှေ့သွားပြန်တယ်။

မဂ္ဂဇင်း၊ စာစောင်၊ စာမျက်နှာတွေပေါ်မှာ တိုက်ရိုက်မမြင်ရပေမဲ့ လူကိုယ်တိုင် နားနဲ့ဆတ်ဆတ်ကြားရတဲ့ တုံ့ပြန်သံအမျိုးမျိုးကို နာခံရင်း ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ဘာကြောင့် အဲသည်လို စာမျိုးတွေရေးဖြစ်နေတာ လဲလို့ စဉ်းစားကြည့်မိသွားရတယ်။

သည်အခါ ကိုမျိုးမြတ်သူရဲ့ အကဲဖြတ်ချက်ကို ဖျတ်ခနဲ သတိရ လိုက်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော့်မှာ မကောင်းမှု ကျူးလွန်သူများအပေါ် အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်ချင်တဲ့ဉာဉ်က တော်တော်ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ကြီးကို ရှိနေတယ်။ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးကို ပြန်စဉ်းစားကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သည်အချက်က ပိုလို့သေချာသွားတယ်။ ကျွန်တော်က ပြင်သစ်စာရေး ဆရာကြီး အလက်ခဲဇော်နိဒ်ရ်ဒူးမားရဲ့ ‘မွန်တီခရစ္စတိုမြို့စား’ ဝတ္ထုကို အခေါက်ခေါက်ဖတ်ပြီး သိပ်သဘောကျခဲ့ဖူးတဲ့သူမျိုး ဖြစ်နေတာကိုး။

ညာညာတာတာပြောရင်တော့ ဒဏ်ခတ်ချင်တဲ့ဉာဉ်ပေါ့။ အမှန်ကို မရှက်တမ်းဝန်ခံရရင်တော့ လက်စားချေချင်တဲ့ ဉာဉ်ဆိုပါ။ အဲဒါ ကျွန်တော့် မှာ ခိုင်ခိုင်မာမာကြီးကို ရှိနေတာ သတိထားမိသွားရပါတယ်။

အဲသည်လို သတိထားမိခြင်းနဲ့အတူ ဆရာမဝင်းဝင်းလတ်၏ နာမည် ကျော် ‘အချစ်၏ နောက်ဆက်တွဲစာမျက်နှာ’ ဝတ္ထုရှည်ကြီးကိုလည်း သတိရမိ သွားရပြန်တယ်။ အဲသည်ဝတ္ထုကို ကျွန်တော် ဝေဖန်ချက်ရေးခဲ့ဖူးသေးတယ်။ အဲတုန်းက ဆရာမရဲ့ စိတ်နှလုံးကောင်းကို ဝတ္ထုထဲမှာ အတိအလင်းတွေ့လိုက် ရကြောင်း ရေးခြစ်ခဲ့တာပါ။

အဲသည်ဝတ္ထုထဲမှာ ကုန်းရုပ် (villain) ဇာတ်ဆောင်တွေ ပါဝင်ခဲ့ပေမဲ့ အဲသည် ကုန်းရုပ်တွေကို စာရေးသူက ဝတ္ထုဆုံးတဲ့အထိ တစ်စက်မျှ နှိပ်စက် မသွား၊ ဒဏ်ခတ်မသွားဘူး။ သာမန်အားဖြင့် ဝတ္ထုတွေမှာပါတဲ့ ကုန်းရုပ် တွေဟာ တစ်နည်းနည်းနဲ့တော့ ဒဏ်ခတ်ခံကြရစမြဲပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာမ

ဝင်းဝင်းလတ်က အဲသည် အလုပ်ကို လုံးဝ လုပ်မသွားတဲ့အတွက် သူ့
စိတ်နှလုံးကောင်းကို ကျွန်တော် ထောမနာ ပြုခဲ့ဖူးတယ်။

သို့သော် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကျတော့ ဒဏ်ခတ်ချင်တဲ့ အကျင့်ဆိုး
ကြီးနဲ့ တော်တော်ကို ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်နေမှန်း သတိထားမိလိုက်တဲ့အခါ
ကိုယ့်ကိုယ်ကို အတော်စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်သွားရပါတယ်။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ 'အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်လိုခြင်း အထုံဝါသနာ' ကို
လည်း နက်နက်နဲနဲ စဉ်းစားမိသွားခဲ့ရပါတော့တယ်။

အပြစ်ပေး ဒဏ်ခတ်ခြင်း အထုံဝါသနာရဲ့ မူလဘူတ

မကြာခဏလည်း ရေးခဲ့၊ ဆွေးနွေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာရှိတဲ့
ဉာဉ်တွေ၊ စရိုက်တွေတော်တော်များများကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ငယ်ဘဝ
ပတ်ဝန်းကျင်က ပျိုးထောင်ပေးလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပါ။ သည်အချက်
ကို စိတ်ပညာရှင်တွေ၊ လူမှုဗေဒပညာရှင်တွေ အားလုံးက တညီတညွတ်
တည်း လက်ခံထားပြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

မကြာသေးခင်က သရဖူမဂ္ဂဇင်းမှာလည်း 'ငှက်ပျောပင်စိုက် မိလိုက်
ဘာပါ၊ ဝေါဟာခေါ်ရိုး၊ မော်ကွန်းထိုးခဲ့' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ မျိုးရိုးလိုက်တဲ့
ကိစ္စကို နှစ်လတာ အခန်းဆက်ဆောင်းပါးရေးပြီး အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေး
တင်ပြခဲ့ပါသေးတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ အခု ဆွေးနွေးမယ့် 'အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်ခြင်း အထုံ
ဝါသနာ' ဟာလည်း ကျွန်တော်တို့ငယ်ဘဝက ပျိုးထောင်ပေးလိုက်တဲ့
အမှု အကျင့်တွေထဲမှာ သံမှိုနှက်ထားသလို စူးစူးစွဲစွဲကြီးကို ပါလာတဲ့
အကျင့်စရိုက်တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နမူနာတွေ၊ ကိုယ်တွေ့တွေကို သည်နေရာမှာ အကျယ်ချဲ့ပြီး ချပြမနေ
တာပါဘူး။ မိမိကိုယ်ကို သေသေချာချာ ပြန်စဉ်းစားကြည့်ရုံနဲ့ သည်အချက်
ဖန် မမှန် ဆန်းစစ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ပူညံ ပူညံနဲ့ ပြောလွယ်ဆိုလွယ်ရှိတဲ့

မိဘပတ်ဝန်းကျင်က ဆင်းသက်လာခဲ့ရင် မိမိတို့ရဲ့ ညီငယ်၊ ညီမငယ်များ၊ တူ၊ တူမများ၊ သားသမီးများကို ဆုံးမရာမှာလည်း အဲသည့်နည်းအတိုင်း ပြောဆိုဆုံးမပါမှ ထိရောက်မယ်လို့ ထင်နေတတ်ပါတယ်။ ထို့အတူ အမိယုတ် နှုတ်ကြမ်း၊ အဖယုတ် ကိုယ်ကြမ်းဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း မိဘက ဆဲဆိုတဲ့နည်း၊ ရိုက်နှက်တဲ့နည်းကို ကျင့်သုံး ဆုံးမ တတ်ခဲ့ရင် မိမိအလှည့် ကျတော့လည်း အဲသည့်နည်းနဲ့ပဲ မိမိရဲ့ လက်အောက်ငယ်သားတွေအပေါ် ဆုံးမနေမိတတ်ပြန်ပါတယ်။

အလားတူပဲ ခွင့်လွှတ်တတ်၊ စာနာ နားလည်တတ်တဲ့ မိဘမျိုးက ဆင်းသက်လာမယ်ဆိုရင်လည်း အရာရာကို သည်းခံခွင့်လွှတ်တတ်၊ စာနာ နားလည်တတ်၊ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတတ်နေမှာ အသေအချာပါပဲ။

ဆိုတော့ တစ်ကြောင်းတည်းချုပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ် လိုခြင်း အထုံဝါသနာရဲ့ မူလဘူတဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မိဘများပါဝင်တဲ့ ငယ်ဘဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်တယ် ဆိုတာပါပဲ။

တစ်နေ့ကပဲ အသက် ၃၀ အရွယ်ရှိတဲ့ ကျွန်တော့် တပည့်လေး တစ်ယောက်က သူ့ရဲ့ အသက် ၇၀ နီးပါးရှိနေတဲ့ မိဘနှစ်ပါးအပေါ် မကျေမနပ်ခံစားနေရတာကို ရင်ဖွင့်သွားတယ်။ ငယ်ငယ်ကတည်းက သူ့ မိဘတွေဟာ သူ့ကိုဆို အင်မတန် ပြောလွယ်ဆိုလွယ်ရှိကြကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ကျောင်းစာနဲ့ ပတ်သက်လာပြီဆိုတာနဲ့ ‘မင်းက ဘယ်လိုအပျင်း ကြီးတာ၊ ဘယ်သူ့ မစင်ကိုဖြင့် ကျွေးဖို့ကောင်းတယ်’ ဆိုတဲ့ နှိုင်းယှဉ်ချက် များနဲ့ တစ်ချိန်လုံး နှိပ်ကွပ်ခဲ့ဖူးကြောင်းတွေ ပြောပါတယ်။ သူ့ကို အလားတူ စကားလုံးများနဲ့ မကြိုးစား ကြိုးစားလာအောင် လှုံ့ဆော်နိုင်ဖို့ အားထုတ်ခဲ့ ပူးသူတွေထဲမှာ သူ့အစ်ကိုကြီး၊ အစ်မကြီးတွေပါ ပါဝင်နေခဲ့တယ်ဆိုတာကို သူက ပြောပြတော့လည်း ကျွန်တော် မအံ့ဩမိတော့ပါဘူး။

တကယ်တော့ စေတနာက ဝေဒနာဖြစ်တယ်ဆိုတာ အဲဒါမျိုးတွေ ကြောင့်ပါပဲလားဆိုတဲ့ အသိတစ်ခုတော့ ရသွားပါတယ်။

အပြစ်ပေး ဒဏ်ခတ်နည်းအမျိုးမျိုး

တစ်ခုခုဆိုရင် ရိုက်နှက်ပြီး ဆုံးမလိုက်တာဟာ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ အလွန်ကျယ်ပြန့်တဲ့ အလေ့အထတစ်ခုလိုတောင် ဖြစ်နေပါပြီ။ တလောဆီက မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ရဲ့ ဇနီး မူလတန်းပြဆရာမလေးတစ်ယောက်နဲ့ ဆုံလို့ မေးကြည့်မိတော့ ကျောင်းသားငယ်လေးတွေအများကြီးကို တုတ်မကိုင်ဘဲ ထိန်းနိုင်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ဘူးရှင်ရဲ့လို့ စောဒကတက်တာ ခံဖူးပါတယ်။

ဒဏ်ပေးတာကိုလည်း ရိုက်တာအစား ကျင့်သုံးတတ်ကြပါသေး တယ်။ ခုံပေါ်တက် မတ်တတ်ရပ်ခိုင်းတာမျိုး၊ နားရွက်ဆွဲပြီး ထိုင်ထလုပ်ခိုင်း တာမျိုး၊ ထမင်းမကျွေးဘဲထားတာမျိုး၊ တချို့ဆို တခြားအရှက်ခွဲနည်း တစ်မျိုးမျိုးကိုသုံးပြီး အပြစ်ပေးတတ်ကြပါတယ်။

နောက်အပြစ်ပေးနည်းတစ်မျိုးကတော့ ဆဲတော့ပါ။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်ကလည်း အင်မတန်အဆဲသန်ပါတယ်။ သည်ဆောင်းပါးကိုရေးဖို့ စဉ်းစားနေတုန်းမှာပဲ လမ်းတစ်နေရာမှာ ဘယ်သူဘာဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ဦးဖို့ အရေးကြီးတယ်ဆိုတဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ တခြားကားတွေ တန်းစီနေတဲ့ကြားက ကြားဖြတ်ဝင်တဲ့ ကားနှစ်စီးကို ကော်တုတ်ပြီး ဆဲခဲ့မိသေးတယ်။ ဆဲပြီးပြီး နှင်းစားမိသွားရတာက 'သည်လူတွေကိုဖြင့် ဆဲတဲ့နည်းနဲ့ အပြစ် ပေးလိုက်မိပြန်ပြီကော' လို့ ပါပဲ။ ကျွန်တော်အပေါ် တခြားလူတွေအပေါ် အတော်မတရား လုပ်တဲ့သူတွေကို သူတို့ နာကျင်လောက်တဲ့ အဆဲဝေါဟာရကို အုတ်ပဲဆုံးရွေးသုံးပြီး အပြစ်ဒဏ်ပေးလိုက်မိတာပါကလားလို့ စဉ်းစားမိတဲ့ အခါ ကျွန်တော်နည်းနည်းတွန့်သွားပါတယ်။

ဆဲရေးတာနဲ့ သိပ်မကွာတဲ့နည်းက ကျိန်စာတိုက်တဲ့နည်းပါ။ ဘာဖြစ် ပါစေ၊ ညာဖြစ်ပါစေ၊ ဘာမဖြစ်ပါစေ၊ ညာမဖြစ်ပါစေနဲ့လို့ ကျိန်စာတိုက်ခြင်း တွေကလည်း အပြစ်ပေး ဒဏ်ခတ်ခြင်း တစ်မျိုးပါပဲ။

ရိုက်တာ၊ ဆဲတာထက် နည်းနည်းညင်သာသော်လည်း စိတ်ကို နာကျင်စေတဲ့ တခြားအပြစ်ပေးနည်းတွေ ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒါကတော့

လူကို အမည်တပ်၊ တံဆိပ်ကပ်ပြီး ဝေဖန်တာပါ။ ကလေးတစ်ယောက်က ဖန်ခွက်လေးတစ်လုံးကို မတော်တဆ တိုက်မိပြီး ချွဲလိုက်မိတယ်။ 'အဲလောက် ခြေမမြဲလက်မမြဲနဲ့၊ ခွေးဖြစ်မယ့်ကောင်' လို့ ပြောလိုက်တာမျိုး ဟာ ဆဲတာထက်ကို ဆိုးရွားသွားနိုင်တဲ့ တံဆိပ်ကပ်မှုပါပဲ။ အလားတူ စာမရ နိုင်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကိုလည်း 'တော်တော်ကို ထိုင်းတာပဲ၊ သည် လောက် သင်နေတာကို မတတ်နိုင်ဘူး' လို့ ရေရွတ်လိုက်ခြင်းဟာ အဲသည် ကလေးရဲ့ စိတ်ကို သိပ်နာကျင်သွားစေနိုင်ပါတယ်။ သည်ကမှ တစ်ဆင့်တက် ပြီး အထက်မှာပြောခဲ့သလို 'ဘယ်သူ့ မစင်ကိုဖြင့် ကျွေးဖို့ကောင်းတယ်' ဆိုတာ မျိုးသာ ပြောမိလို့ကတော့ နာကျင်စရာအကောင်းဆုံး ဖြစ်သွားပါပြီ။

ကလေးတွေကိုတင် မဟုတ်ပါဘူး။ လူမှုဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်မှာ ဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းခွင်မှာဖြစ်စေ မိမိရဲ့ လိုအင်ဆန္ဒများအတိုင်း ဖြစ်လာအောင် မဆောင်ရွက်နိုင်သူကို ကျွန်တော်တို့တွေက နှုတ်နဲ့ အပြစ်ပေး ဒဏ်ခတ်တတ် ကြပါသေးတယ်။ 'ခင်ဗျားက တော်တော်ပေါ့လျော့တာပဲ၊ ခင်ဗျားလိုလူမျိုး သည်တစ်သက်မပြောနဲ့၊ နောက်ဆယ်သက်လုပ်တောင် လူမွေးလူတောင် ပြောင်မှာမဟုတ်ဘူး၊ မှတ်ထား' ဆိုတာမျိုးဟာ လူတစ်ယောက်ကို မဆဲရုံ တမည် အပြစ်ပေးတဲ့နည်းမျိုးပါပဲ။ တစ်နည်းအားဖြင့် လူတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ကို ထိခိုက်ရှုနာစေတဲ့နည်းမျိုးနဲ့ အပြစ်ပေးတာပါ။

ကျွန်တော်ရေးတဲ့စာတွေနဲ့ လူတွေကို အပြစ်ပေးမိတာလည်း အလားတူပါပဲ။ လူတွေရဲ့ အသရေကို ညှိုးနွမ်းသေးသိမ်သွားအောင် ရေးမိ သွားတာတွေ ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါလည်း အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်ခြင်း တစ်မျိုးပါပဲ။

ဆက်ပြီးတွေးရင် အပြစ်ပေးနည်းတွေက မဆုံးနိုင်အောင်ပါပဲ။ တရားဥပဒေ မှာပါတဲ့ ပြစ်ဒဏ်တွေကလည်း အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်တာပါပဲ။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းစဉ်က ရည်ရွယ်ရင်းကတော့ သက်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုတွေကို လူတွေ မကျူးလွန်ဖြစ်ရလေအောင် တားမြစ်ကန့်သတ်ပေးလိုတဲ့အတွက် ပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ပေးတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်ကျူးလွန်ကြတဲ့အခါ

မှာလည်း ပြစ်မှုထင်ရှားရင် အပြစ်ဒဏ်ပေးရပါတယ်။ အဲသည် ပြစ်ဒဏ် သီးသီးမှာ သေဒဏ်ကနေ ထောင်ဒဏ်အမျိုးမျိုး ငွေဒဏ်အမျိုးမျိုး၊ ကန့်သတ်မှုအမျိုးမျိုးအပြင် တချို့နိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် ကြိမ်ဒဏ်အထိ ထားရှိတယ်။ တချို့ နိုင်ငံတွေမှာကျတော့ သေဒဏ်ကို ပယ်ဖျက်ထားသလို နိုင်ငံအတော်များများရဲ့ အခြေခံဥပဒေမှာလူ့သိက္ခာ ညှိုးနွမ်းသေးသိမ်စေ သော အပြစ်ဒဏ်မျိုးကို မပေးရဘူးလို့ အတိအလင်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထား တာမျိုးတွေ ရှိပါတယ်။

ဆိုတော့ လူ့ဘောင်မှာ အပြစ်ဒဏ်ပေးနည်းတွေဟာ မရေမတွက် နိုင်အောင် ပေါများလှပါပေတယ်လို့ အသေအချာ ပြောနိုင်ပါတယ်။

အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်ခြင်းရဲ့ အကျိုး အပြစ်

သည်နေရာမှာ အပြစ်ကျူးလွန်သူတစ်ဦးဦးကို အပြစ်ပေးဒဏ် ခတ်လိုက်တဲ့အတွက် ဘာအကျိုးရှိသလဲဆိုတာကို စဉ်းစားဖို့ ကောင်းလာ ပါတယ်။

ပထမဆုံးအကျိုးရှိသွားတာက အပြစ်ပေးသူ၊ ဒါမှမဟုတ် နစ်နာသူရဲ့ စိတ်ထဲမှာ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအထိ ကျေနပ်မှုရသွားတာ ပါပဲ။ မကောင်းတာလုပ်တဲ့လူ မကောင်းတာကိုခံရမယ်ဆိုတဲ့ ဘယ်သူ က သင်ပေးထားမှန်းမသိတဲ့ အတွေးအခေါ်အရ မိမိမကျေနပ်သူ၊ မိမိစိတ်နဲ့ အစပ်မတည့်သူ တစ်ယောက်ယောက်ကို မိမိကိုယ်တိုင်အပြစ်ပေးခွင့် မရ လိုက်သော်လည်း လောကဓံက အပြစ်ပေးလိုက်တယ်ဆိုရင်တောင် စိတ်ထဲက ကျိတ်ပြီး ဝမ်းသာတတ်တာလည်း လူ့သဘာဝပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ဆရာမ ဝင်းဝင်းလတ်ရဲ့ ဝတ္ထုထဲက ကုန်းရုပ်တွေလိုပဲ၊ မကောင်းတာကို ပြုနေလင့်ကစား လူပုံအလယ်မှာ ထည်ထည်ဝါဝါ ရုပ်တည်နေနိုင်ဆဲ လူတွေလည်း ရှိနေတတ်တာကို မေ့လို့မရပါဘူး။

အဲတော့ အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစား ရတဲ့သူက အပြစ်ပေးသူသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဖြင့် အပြစ်ပေးခံရသူဘက်က ဘာအကျိုးရှိသလဲလို့ ဆက်တွေးဖို့ လိုလာပါလိမ့်မယ်။ သေသေချာချာ ပြန်စဉ်းစားကြည့်၊ မိမိကိုယ်တိုင်ကိုပဲ ဖြစ်စေ၊ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကိုပဲဖြစ်စေ တစ္ဆေတစ္ဆေကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ပြုပြင်သွားတာ၊ ဒါမှမဟုတ် တိုးတက် ကောင်းမွန်လာတာရဲ့ ရာခိုင်နှုန်းဟာ အလွန်အလွန်ကို နည်းပါးတာ တွေ့ရ ပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော်ပဲ ဥပမာပေးပါမယ်။ ကျောင်းစာနဲ့ ပတ်သက်လာရင် မိဘတွေက နည်းမျိုးစုံနဲ့ ကျွန်တော့်ကို အပြစ်ပေး ဒဏ်ခတ်ဖူးတယ်။ အရိုက်ခံရခြင်း၊ အဆူအဆဲခံရခြင်း၊ အရှက်ခွဲခံရခြင်း၊ ဘယ်သူ့မစင်ကို ကျွေးဖို့ကောင်းတယ်လို့ အပြောခံရခြင်း အို အမျိုးကို စုံနေတာပါပဲ။

ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် အင်မတန် ဉာဏ်ကောင်းတဲ့သူလို့ ဂုဏ်ဖော်မပြောရဲသည့်တိုင် သင်လွယ် တတ်လွယ်တဲ့ ဉာဏ်မျိုးလောက် ရှိတယ်လို့တော့ အကြမ်းဖျင်း ပြောနိုင်ပါတယ်။ လျှောက်လွှာစာရွက် နှစ်မျက်နှာလောက်ရှိတဲ့ စာတစ်ပုဒ်ကို ၁၅ မိနစ်လောက် ဖတ်လိုက်ရုံနဲ့ လုံးစေ့ပတ်စေ့ မှတ်မိနိုင်တဲ့ မှတ်ဉာဏ်မျိုးလည်း ရှိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ဟာ စာတော်အောင် ဘယ်တုန်းကမျှ အားမထုတ် ခဲ့ဖူးပါဘူး။ အဲဒါက ကျွန်တော့်ကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ ဒဏ်ခတ်၊ နှိပ်ကွပ်နေတဲ့ ကျွန်တော့်မိဘတွေကို စိတ်အချဉ်ပေါက်နေခဲ့မိလို့ပါပဲ။ တုတ်ကိုကြောက် လို့သာ တစ်နှစ်တစ်တန်း မှန်မှန်အောင်နေအောင် ကြိုးစားခဲ့တာပါ။ အဖေက စာကျက်ဆိုရင် စာအုပ်ကိုရှေ့ချပြီး တွေးချင်ရာတွေးနေလိုက်တဲ့ နည်းတွေကို မကြာခဏ ကျင့်သုံးခဲ့ဖူးပါတယ်။

အဲတော့ အပြစ်ပေးဒဏ်ခတ်သူ ကျွန်တော့်မိဘတွေ ဖြစ်စေချင်လှတဲ့ စာတော်သူ၊ အတန်းထဲမှာ အဆင့် ၁ မှ ၅ အတွင်း ရှိနေသူမျိုး ဘယ်တော့မျှ ဖြစ်မလာခဲ့ပါဘူး။ အလားတူ သူတို့တွေ သိပ်ဖြစ်စေချင်တဲ့ ဆရာဝန်၊

အင်ဂျင်နီယာလည်း ဖြစ်မလာခဲ့ဘူး။ ဖြစ်မလာတဲ့အတွက် ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်ကလည်း တစ်စက်မျှ ဝမ်းမနည်းခဲ့ဖူးဘူး။

အလားတူပဲ ဆေးလိပ်သောက်တာကို သိသွားတော့ အဖေက ကျွန်တော့်ကို သေလုအောင် အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နှက်ဆုံးမခဲ့ပါတယ်။ အဖေ တုတ်ချက်ပြင်းပြင်းကို မခံနိုင်လို့ 'ကြောက်ပါပြီဗျ၊ နောက် မသောက်တော့ ပါဘူး' လို့ အော်ခဲ့ပေမဲ့ လစ်ရင်လစ်သလို သောက်မြဲသောက်ခဲ့မိတာများ အခုဆို ဆေးလိပ်ကို ဖြတ်မရအောင် စွဲနေပါတော့တယ်။ အပြစ်ဒဏ်ပေး တာကြောင့် အဖေတို့ဖြစ်စေချင်သလို လိမ်မာသွားပုံများပြောပါတယ်။

ဒါဟာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါဘူး။ လူအတော် များများလည်း အသေအချာ ပြန်စဉ်းစားရင် အတူတူနဲ့ အနုနုချည်း ဖြစ်နေ တာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

သည်ကမတစ်ဆင့်တက်ပြီး အခြားနယ်ပယ်အသီးသီးမှာလည်း အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကြောင့် ဘာတွေ၊ ဘယ်လောက်ထိရောက်လဲဆိုတာကို စဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါတယ်။ အလုပ်ခွင်မှာ၊ အရပ်ထဲမှာ၊ နေရာတကာမှာ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကြောင့် အောင်မြင်တယ်ဆိုတာ အင်မတန်မှ ရှားပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပဲ အလုပ်ခွင်မှာ ဆုပေး ဒဏ်ပေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးပြီး အလုပ်သမားတွေကို ကိုင်တွယ်နိုင်ဖို့ အားထုတ်ခဲ့ဖူးပါသေးတယ်။

ဟုတ်ကဲ့၊ မှန်ရာကိုဝန်ခံရရင် လုံးလုံးမအောင်မြင်ပါဘူး ခင်ဗျာ၊ လူတွေဟာ ဆုကိုပဲလိုချင်လိမ့်မယ်။ ဒဏ်ကိုလိုချင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ချမှတ်ပေးထားတဲ့ စည်းကမ်းကို တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာကြ လိမ့်မယ့်လို့ ယုံမှတ်မိလေသမျှ တက်တက်စင်လွဲနေကြောင်း အလုပ်သမား တွေက သက်သေပြခဲ့ပါတယ်။

အလုပ်ချိန်နောက်ကျရင် ဒဏ်ပေးတဲ့အနေနဲ့ လခထဲက ဖြတ်တောက် တယ်။ အလုပ်ပျက်ရက်ရှိရင်လည်း ဖြတ်တယ်။ အချိန်မှန်ပြီး ပျက်ရက် မရှိသူကို ဆုကြေး အပိုဆောင်းပေးတယ်။ အလုပ်ခွင်မှာ ပေါ့လျော့မှုကြောင့်

နှစ်နာဆုံးရှုံးမှု၊ ပျက်စီးမှုတစ်ခုခုဖြစ်ခဲ့ရင် တန်ဖိုးအတိုင်း ပေးလျှော်ခိုင်းတဲ့ နည်းနဲ့ဒဏ်ပေးဖို့ အားထုတ်တယ်။ ဒါ့အပြင် ဆူတယ်၊ ပူတယ်။

ကျွန်တော့်အလုပ်သမားတွေဟာ ဆူရင် ပူရင် ခေါင်းလေးတွေ ငုံ့လို့ နာခံနေတတ်တယ်။ ဒဏ်ကြေးဖြတ်ရင် အသာတကြည်ခံလိုက် ကြတယ်။ ဆူကြေးပေးရင်လည်း အသာလေးယူလိုက်ကြတယ်။ အဲ သူတို့ အချိုးကိုတော့ တစ်စက်ဆို တစ်စက်မျှ မပြင်ကြဘူး ခင်ဗျ။ ကျွန်တော့်မှာ အူတွေ ယားလို့။

အဲဒါလည်း သင်ခန်းစာပါပဲ။ အပြစ်ပေးလို့ အကျိုးမထူးဘူးဆိုတဲ့ သင်ခန်းစာအစစ်ပါ။

တချို့ဆို အပြစ်ကို အပြစ်မှန်းသိတယ်။ ကျူးလွန်ရင် အပြစ်ပေးခံရ မယ်မှန်းလည်းသိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လစ်မလားဆိုတဲ့အတွေး နဲ့ ကျူးလွန်နေတာ တွေလည်း လောကမှာ အနမတဂူ။

ဆိုကြပါစို့။ ခိုးမှု၊ လုယက်မှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု၊ မူးယစ်ဆေး ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု အစရှိတဲ့ ရာဇဝတ်မှုအမျိုးမျိုးကို ကျူးလွန်လို့ ထောင်ထဲ၊ အချုပ်ထဲရောက်နေသူတွေကို သွားမေးကြည့်ရင် တစ်ရာမှာ ၉၉ ယောက်က သည်အမှုတွေ ကျူးလွန်ရင် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်မယ်မှန်း သိတဲ့သူချည်း ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ လစ်သွားရင်လည်း အမြတ်ပဲဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ စွန့်လိုက်ကြတဲ့ သူတွေချည်းပါပဲ။

နောက်တစ်ခုက တောင်ထဲမှာ သက်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ကို ခံယူပြီးတဲ့ နောက် သည်လူတွေ အလားတူအမှုတွေကို ထပ်မကျူးလွန်တော့ဘူးလို့ ရောဘယ်သူက အတိအကျ အာမခံနိုင်မှာတဲ့လဲ။ ဒါ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည် တစ်ခုတည်းအနေနဲ့ ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးမှာဖြစ်နေတဲ့ အဖြစ်ပါ။ ပြစ်ဒဏ်ကြောင့် နောင်ကြည့်သွားပါတယ်ဆိုတဲ့ ရာဇဝတ်သား တွေရဲ့ ရာခိုင်နှုန်းဟာ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးမှာတောင် အတော်နည်းလှပါတယ်။

ရဲတပ်ဖွဲ့မှာ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် အမှုထမ်းဖူးတဲ့ အငြိမ်းစား ရဲမှူးတစ်ယောက်ကို သည်ဆောင်းပါးရေးဖို့အတွက် မေးကြည့်ခဲ့မိရပါ

သေးတယ်။ လူသတ်မှုလို၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု (ရိုက်မှု) ဒေါသကို အခြေခံပြီး ဖြစ်ရတဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေမှာသာ ထိုက်သင့်တဲ့အပြစ်ဒဏ်ကို ခံရပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများဟာ အလားတူပြစ်မှုမျိုးကို မကျူးလွန်ဖြစ်တာပါလို့ သူက ဆိုပါတယ်။ အခြားအကျင့်စာရိတ္တနဲ့ဆိုင်တဲ့ ရာဇဝတ်မှုများဖြစ်တဲ့ ခိုးမှု၊ ခါးပိုက်နှိုက်မှု၊ လိမ်လည်မှု၊ လှယက်မှု၊ ပြည့်တန်ဆာမှု၊ လောင်းကစားမှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါးမှုတွေမှာတော့ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူများဟာ အပြစ်ဒဏ်ကို ခံပြီးတဲ့နောက်မှာလည်း အများစု (သူ့ အဆိုအရ ၉၉ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ဟာ) အလားတူပြစ်မှုများကို ပြန်လည် ကျူးလွန်နေကြတာ ချည်းပါပဲတဲ့။

ဆိုတော့ ပြစ်ဒဏ်ရဲ့ အကျိုး အပြစ်ကို အသေအချာ တွက်စစ်ကြည့် မယ်ဆိုရင် ပြစ်ဒဏ်ကြောင့် အပြစ်ပေးသူနဲ့ နစ်နာသူမှာ စိတ်သက်သာရာ ရသွားတတ်တဲ့ အမြတ်ကလွဲရင် ဘာအမြတ်မှ ရေရေရာရာ မရှိပါဘူး။ ပြစ်ဒဏ်ရဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်တဲ့ ပြုပြင်မှုနဲ့ ဆင်ခြင်မှုကို ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်တဲ့ ရာခိုင်နှုန်းကတော့ ဘယ်လိုပြစ်ဒဏ်မျိုးနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် အင်မတန် နည်းပါးလှတာကို လက်မခံချင်လည်း လက်ခံကြရပါလိမ့်မယ်။

အပြစ်ပေးခြင်းကို ဘာနဲ့ အစားထိုးမလဲ

ဒါဖြင့် အပြစ်ပေးတာဟာ မထိရောက်ဘူးဆိုရင် ဘယ်နည်းက ထိရောက်သလဲလို့ မေးစရာ ရှိလာပါတယ်။ တော်တော်အစဉ်းစားရကျပ်တဲ့ ပြဿနာပါ။

လက်တွေ့မှာ အပြစ်ပေးခြင်းထက် နားလည်စာနာပေးခြင်းက အဆ များစွာ ပိုမိုထိရောက်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ မိသားစုထဲမှာ၊ အလုပ်ခွင်မှာ ဆိုရင် သည်အချက်က ပိုသိသာပါတယ်။ မိသားစုဝင်ကစ်ယောက်က မသင့်လျော်တာတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်လိုက်တဲ့အခါ မျိုးမှာ ဆူတာ၊ ရိုက်တာ၊ ဒဏ်ပေးတာလိုမျိုးနဲ့ အပြစ်ပေးတာထက် ဖြစ်ရပ်ကိုသုံးသပ်ပြီး မဖြစ်သင့်တဲ့

အကြောင်း အသာတကြည်ပြောပြ ဆွေးနွေးတက အများကြီးထိရောက် တယ် ဆိုတာလည်း ကိုယ်တွေ့ပါပဲ။

ကျွန်တော့် ကလေးတွေကိုဆို အင်မတန် ရိုက်ခဲလှပါတယ်။ ဆူတာ တော့ ဆူဖူးတယ်။ (အကျင့်ပါနေတာကိုး) ဒါပေမဲ့ သူတို့လေးတွေ ပြုပြင် မသွားတာကို သတိထားမိတဲ့အခါ ဗျူဟာပြောင်းကြည့်တယ်။ ဆူချင် ပူချင်စိတ်ကိုထိန်းပြီး အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ပြောပြဆွေးနွေးတဲ့ အလေ့ ကလေးကိုမွေးယူတယ်။ သည်လို သည်လို လုပ်လိုက်တာကိုဖြင့် မကြိုက်ဘူး။ အခု လုပ်ဖြစ်သွားတာက မသိလို့ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာကို နားလည်တယ်။ နောက်ကို မဖြစ်စေနဲ့ ဆိုတာလောက်နဲ့တင် ရပ်ထားလိုက်တယ်။ တစ်ဆက် တည်းမှာပဲ သူတို့ဘက်က ဆင်ခြင်လာတဲ့အခါမှာ သူတို့ ဂရုတစိုက်ဆင်ခြင် တာကို ကောင်းကောင်း သတိထားမိတဲ့အကြောင်း၊ သည်အတွက် သူတို့ကို ချီးကျူးကြောင်း စကားမျိုးတွေလည်း ပြောပေးလိုက်ပါတယ်။ သည်အခါမှာ ကလေးတွေဘက်က ပိုလို့ အားတက်သရောရှိလာတာကို သတိထားမိတယ်။

အလားတူပဲ အလုပ်သမားတွေနဲ့ ဆက်ဆံရာမှာလည်း သူတို့ကို အပြစ်ပေးရာရောက်တဲ့ ဝေဖန်ခြင်း၊ တံဆိပ်ကပ်ခြင်း၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းတွေကို ရှောင်လိုက်တယ်။ ဆုပေးတဲ့စနစ်ကို ဆက်လက်ထားရှိပေမဲ့ ဒဏ်ပေးတဲ့ စနစ်ကို တတ်နိုင်သမျှ အလျှော့ပေးထားလိုက်တယ်။ သူတို့ဘက်က ကောင်းအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး အားထုတ်ပေးနေတယ်ဆိုတာကို နားလည် ပါကြောင်း။ သည်ကြားထဲကမှ ဖြစ်သွားတဲ့ ကိစ္စတွေကို နောင်မဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်နိုင်တဲ့ အစွမ်းအစတွေ၊ အရည်အချင်းတွေ သူတို့မှာရှိတယ်လို့ ယုံကြည်မိရတဲ့အကြောင်းတွေကို သိပ်လေမရှည်ဘဲနဲ့ ပြောပေးတယ်။ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ အဲသည်လိုပြောတဲ့အခါမှာ တမင် ပြောယူတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော်ကိုယ်ထိုင် တကယ်ယုံကြည်လို့ ပြောလိုက်တာပါ။

သည်အခါမှာ အလုပ်သမားတွေလည်း အရင်ကထက်သိသိသာသာ ပြောင်းလဲတိုးတက်လာတာကို တွေ့ရတယ်။

သိပ်စာရိတ္တပျက်ယွင်းနေတဲ့ အလုပ်သမားတွေကိုတော့ နှစ်ကြိမ်အထိ သတိပေးပြီးခဲရင် သုံးကြိမ်မြောက်မှာ အလုပ်ကထုတ်ပစ်တဲ့အထိ အရေးယူ လိုက်တာမျိုးတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ဒါကျတော့ ပြစ်ဒဏ်မဟုတ်တော့ပါ ဘူး။ လုပ်ငန်းဂုဏ်သိက္ခာ၊ လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးကိုတင်မက အခြား အလုပ် သမားများကိုပါ ထိခိုက်လာနိုင်ဖွယ်ရှိတဲ့ အခြေအနေမျိုးတွေကြောင့် လုပ်ငန်း ကို ကာကွယ်ဖို့ အရေးယူလိုက်ရတာမျိုးပဲဖြစ်ပါတယ်။

အလားတူပါပဲ။ မိသားစုထဲမှာလည်း စာရိတ္တပိုင်းမှာ တအားယိုယွင်း ပျက်စီးလာပြီဆိုရင်တော့ သားသမီးအရင်းပင်ဖြစ်နေလင့်ကစား ပယ် တန်ပယ်၊ စွန့်တန်စွန့်လိုက်ရတော့မှာပါ။ သည်နေရာမှာ စာရိတ္တပိုင်းမှာ ပြင်မရအောင် ယိုယွင်းတယ်ဆိုတဲ့အချက်ဟာ တစ်ခါတလေ အရက်ကလေး တမြဲမြ လုပ်တာလောက်၊ မိဘသဘောမတူသူနဲ့ တွဲခဲ့တဲ့နေတာလောက်ကို မဆိုလိုပါဘူး။ နောက်တစ်ချက်က အရွယ်မရောက်သေးသူ ၂၀ အောက်တွေ အတွက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အသက်လည်း ၂၀ ကျော်နေပြီ။ သည်ကြား ထဲကမှ အိမ်မလုံအောင် ခိုးတတ် ဝှက်တတ်တဲ့ သားသမီးမျိုး၊ လောင်းကစားရဲ့ ကျေးကျွန်၊ မူးယစ်ဆေးရဲ့ ကျေးကျွန်ဖြစ်နေသူ သားသမီးမျိုးကိုတော့ တောင်းဆိုး ပလုံးဆိုးလို့ သဘောထားရုံပဲရှိပါတယ်။ မိသားစုရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ လုံခြုံရေးကို ထိခိုက်လာတော့မယ်ဆိုရင်၊ တခြားမိသားစုဝင်တွေနဲ့ ဆွေမျိုး အသိုင်းအဝိုင်းကိုပါ ထိခိုက်လာနိုင်ဖွယ်ရှိနေရင် ကျွန်တော်ကတော့ ရှင်းပါ တယ်။ သားသမီးအရင်းပင် ဖြစ်နေပါစေ၊ စာရိတ္တမကောင်းတဲ့ အလုပ်သမား ကို အလုပ်ကထုတ်သလို မိသားစုဘဝထဲက အပြီးတိုင် မောင်းထုတ်ရမှာပါပဲ။

သည်လိုဆိုလိုက်တော့ ဓာတ်သိတချို့က စောဒကတက်ကောင်း တက်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့်ကလေးတွေက ငယ်သေးတော့ ပြောအား ရှိမှာပေါ့။ စောင့်ကြည့်ရဦးမယ်၊ ဘာညာဆိုတာတွေကိုလည်း ကြားဖူးပါ တယ်။ သည်ကိစ္စမျိုးတွေအတွက် လက်ဦးဆရာဖြစ်တဲ့ မိဘက အခရာဆိုတာ ကျွန်တော် လက်ခံပြီးသားပါ။ မိဘတွေဘက်က ငယ်ငယ်လေးကတည်းက

သားသမီးကို အလိုလိုက်လွန်းတာမျိုး၊ ပစားပေးလွန်းတာမျိုး မဖြစ်အောင် ထိန်းနိုင်ဖို့လိုသလို၊ စည်းကမ်းတင်းကျပ်လွန်း အားကြီးမနေဖို့လည်း လိုပါတယ်။ အဲသည် အစွန်းနှစ်ဖက်ကို ရှောင်ရကောင်းမှန်းမသိတဲ့ မိဘတွေမှာသာ စာရိတ္တပိုင်းမှာ သုံးမရအောင် ပျက်ယွင်းသွားတတ်တဲ့ သားသမီးတွေ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဘက်က အစွန်းနှစ်ဖက်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ပါတယ်။ သည်ကြားထဲကမှ မဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်လာရသေးတယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော့်စိတ်က ရှင်းပါတယ်။ သဗ္ဗေသတ္တာကမ္မသကာထဲမှာ သားသမီးအရင်းခေါက်ခေါက်မို့လို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးလို့မရဘူးဆိုတာ ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်နေပါတယ်။

မတစ်ရာသားတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားလေတဲ့ လူ့ဘောင်တစ်ခုလုံး အတွက်တော့ အပြောရခက်လှတယ်။ မိသားစုအသိုင်းအဝိုင်းက ဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းခွင်ကဖြစ်စေ၊ ထုတ်လို့ ပယ်လို့စွန့်လို့ရပေမဲ့ မကောင်းတဲ့လူတစ်ယောက် စာရိတ္တပျက်ယွင်းနေသူတစ်ယောက်ကို လူ့ဘောင်က ထုတ်ပယ်စွန့်ပစ်ဖို့ဆိုတာ ဘယ်လိုမျှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

အဲသည်အတွက် ကျွန်တော်တို့ထက် အဆများစွာတိုးတက်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာလည်း ခေါင်းခဲအောင်စဉ်းစားနေကြဆဲပါ။ တချို့နိုင်ငံတွေမှာ ဆိုရင် အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူ ရာဇဝတ်သားကို အဝေးသင် တံကွာသိုလ်တက်ခွင့်၊ စာမေးပွဲဖြေခွင့်၊ အခြားပညာသင်ယူခွင့်တွေ ပေးထားသလို ကျွန်တော်တို့ဆီမှာလည်း ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူတွေကို လက်မှုပညာ သင်ယူခွင့်တွေ ပေးထားပါတယ်။ ကျူးလွန်လိုက်တဲ့ ပြစ်မှုအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ကို ကျခံနေရတာမှန်ပေမဲ့ အဲသည်ပြစ်ဒဏ်ကို ခံစားပြီးလို့ လူ့ဘောင်ထဲပြန်ရောက်တဲ့အခါ လူ့ဘောင်ကို အကျိုးမပြုနိုင်ဘူးဆိုဦးတောင် အကျိုးယုတ်တဲ့အမှုမျိုးတွေ ပြန်မကျူးလွန်ဖြစ်တော့အောင် သူတို့ကို ထိုက် သင့်တဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတွေ သင်ပေးရင်း အားသစ်လောင်းပေးတဲ့ သဘောပါ။

လူ့ဘောင်ကိစ္စကြီးက သိပ်ကို ကျယ်ပြန့်တာမို့ ဆောင်းပါးလေး တစ်ပုဒ်လောက်နဲ့တင်၊ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းနဲ့တင် ဆွေးနွေးရုံနဲ့ ပြီးပြည့်စုံ နိုင်မှာ မဟုတ်တာမို့ သည်ကိစ္စကိုတော့ အသာလေး လက်ရှောင် လိုက်ချင်ပါတယ်။

မိသားစုဘဝ၊ ကျောင်းနေဘဝ၊ လူမှုဘဝနဲ့ လုပ်ငန်းခွင်ဘဝလောက် အတွက်ပဲ အဓိကထားပြီး ဆွေးနွေးချင်တာပါ။ အဲတော့ အဆွေအချာပြန်ချုပ် လိုက်မယ်ဆိုရင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းဟာ ဘယ်လိုမျှ ထိရောက်မှုမရှိနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အဖြေတစ်ခုကို ကျွန်တော်ကတော့ ဘွားခနဲတွေ့ သွားခဲ့ရပါပြီ။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ အပြစ်ပေးတာထက် ထိရောက်တဲ့နည်းတစ်ခု ကိုလည်း သတိထားနေမိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ရင် ဒါမှမဟုတ် ကျူးလွန်မှုတစ်ခုခု ရှိလာခဲ့ရင် အဲသည်ဖြစ်ရပ် သို့မဟုတ် ကျူးလွန်မှုကို ထောက်ပြပြီး ဘာက ဘယ်လိုမှားနေတယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဘယ်ကဲ့သို့ ဘယ်ချမ်းသာဖြစ်နေတဲ့အတွက် လက်မခံနိုင်ဘူးဆိုတာမျိုးကို အတိအလင်းဖွင့်ပြောဖို့က ပထမလိုအပ်ချက်ပါ။ သည်လိုပြောရာမှာ ဖြစ်ရပ် (ဝါ) ကျူးလွန်မှုကိုပဲ ပြောပြီး ကျူးလွန်သူကို ဝေဖန်အပြစ်တင် ရှုတ်ချ မိတာမျိုး မဖြစ်စေရအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ဖို့လိုပါတယ်။

ပြီးရင် ကျူးလွန်သူမှာ နောင်ကို အလားတူဖြစ်မှုမျိုး ဆက်လက် မကျူးလွန်ဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်တဲ့ အရည်အသွေးတွေရှိတယ်။ ကိုယ်ကျင့် တရားကောင်းတွေ ရှိတယ်။ စိတ်စေတနာကောင်းတွေ ရှိတယ်လို့ ယုံကြည် ပြုလိုက်ဖို့ပါပဲ။ အဲဒါသာဆိုရင်တော့ အပြစ်ပေးတာထက် မလွဲမသွေ ထိရောက်တဲ့ ပြုပြင်မှုတွေကို ရယူနိုင်ခဲ့မှန်း ကိုယ်တွေ့ သိခဲ့ရပြီဖြစ်သလို သင်ခန်းစာလည်း ရခဲ့ပါပြီ။

ဒါပေမဲ့လည်း အနုညာတပုထုဇဉ်မျှသာ ဖြစ်နေသေးတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဟာ အပြစ်ပေး ဒဏ်ခတ်ချင်တဲ့ အထုံဗီဇကို အဖျောက်ရခက်ချင်နေတတ်

ပါသေးတယ်။ သတိကလေးထားပြီး ဆင်ခြင်သွားနိုင်မှသာ အဲသည် အထုံ
ဗီဇကို ဖျောက်လိုရသွားမှာပါ။

သတိမထားဘဲ နေနေလို့ကတော့ ‘ဧသချင်းဆိုး၊ ကာလနာ၊
မြေပွေးကိုက်တွေ၊ လက်သီးနဲ့ရွယ်မိတာတွေ၊ တုတ်နဲ့ရိုက်မိတာတွေ၊
ကောင်းတယ်၊ သည်လိုလူမျိုး ခံရတာကောင်းတယ်’ ဆိုတဲ့ ကျိတ်ဝမ်းသာမှု
တွေနဲ့ လူတွေကို လစ်ရင်လစ်သလို အပြစ်ပေးနေမိဦးမှာလည်း အသေအချာ
ပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ဘယ်လိုပဲအပြစ်ပေးဖို့ ကြိုးစား ကြိုးစား သတိထားသင့်တဲ့
အချက်ကတော့ အပြစ်ပေးလို့ အကြောင်းထူးမလာဘူး ဆိုတာကိုပါပဲ။
အဲဒါကို သတိထားမိနိုင်မယ်ဆိုရင်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့လေထုဟာ အခုထက်
အများကြီး ပိုပြီး လတ်ဆတ်နူးညံ့နေတော့မှာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲပါပဲ။
ဟုတ်ဘူးလားဗျာ။

(သရဖူမဂ္ဂဇင်း)

မြေ
ခေါ
ထင်
အမြ
ပုံစံ
လို
ကျွ
မိတ်
အဝ
ဧည
ပေမဲ့

မြန်မာအမျိုးသမီးများအပေါ်
မြန်မာ့လူ့ဘောင်ရဲ့ တောင်းဆိုမှု

မြန်မာအမျိုးသမီးများအပေါ် မြန်မာ့လူ့ဘောင်ရဲ့ တောင်းဆိုမှု' ရယ်လို့
ခေါင်းတပ်လိုက်တဲ့အခါ တော်တော်ကို ကြီးကျယ်သွားလေသယောင်
ဆင်ရပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ
အမြဲတစေ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ ကိစ္စသေးသေးလေးများသာ ဖြစ်ပါတယ်။

၇၈ (၁)

ကျွန်တော်က အလွန်ခရီးသွားတဲ့သူပါ။ ခြေထောက်မှာ ငွေပါတယ်
လို့တောင် ထင်ရလောက်အောင် ခရီးယာယီ အလွန်များပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
ကျွန်တော် အကျင့်တစ်ခုလုပ်ထားတယ်။ ဘယ်မြို့ကိုရောက်ရောက် ဆွေမျိုး
တံဆိပ်ဟများအိမ်မှာ ဘယ်သောအခါမျှ မတည်းပါဘူး။

အကြောင်းရှိပါတယ်။ သူများအိမ်တည်းတယ်ဆိုတာ သူများ
အတွက် ဒုက္ခဖြစ်သလို ကိုယ့်အတွက်လည်း ဒုက္ခဖြစ်နိုင်တယ်။ 'အိမ်တည်း
ပည့်' မရှိနိုင်မှာ အိမ်သားတွေ ဖြစ်သလိုစား၊ ဖြစ်သလို နေချင်နေကြမှာမျိုး
ပမဲ့ ဧည့်သည်ရှိလာတာနဲ့ ဟင်းကောင်းကျွေးကောင်း ချက်ရပါတော့မယ်။

ပြီးတော့ ဧည့်သည်ကို အိမ်ဦးခန်းမှာ အိပ်ရာအိပ်ခင်းကောင်းကောင်းနဲ့ ထားရပါမယ်။ ဧည့်သည် လိုအပ်မယ်ထင်တာကို အကုန်ဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်။ ဒါ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ မြန်မာ့စရိုက်ပါ။

ဧည့်သည်အနေနဲ့ကျပြန်တော့လည်း အဲသည်အိမ်ရဲ့ စည်းကမ်းများကို အတတ်နိုင်ဆုံးလိုက်နာဖို့ ကြိုးပမ်းရပါတယ်။ အိမ်ရှင်အိပ်မယ်လို့ ယူဆချိန်မှာ ဝင်အိပ်၊ ထမယ်လို့ ယူဆချိန်မှာ ကြိုထ၊ ကျွေးတဲ့အချိန်မှာစား၊ အိမ်အတွက် လိုအပ်မယ်ထင်တာတွေဝယ်ခြမ်းပေး၊ ဝင်လုပ်ပေး စသည်ဖြင့်ပါ။

အတိုပြောရရင်တော့ အိမ်ရှင်ရော ဧည့်သည်ပါ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် တော်တော်ကို အနေကျ တဲ့ကိစ္စပါ။ ကျွန်တော် ဘယ်လိုမျှ သည်းမခံနိုင်ပါဘူး၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် 'အားနာ' နေရတာကြီးကိုက ဟန်မကျသလိုပါပဲ။

သည်တော့ ဘယ်နေရာကိုသွားသွား၊ တည်းခိုခန်းတစ်ခုခုမှာပဲ ကျွန်တော် တည်းလေ့ရှိပါတယ်။ မန္တလေးလို ကျွန်တော့် ဆွေမျိုးရင်းချာတွေ ရှိတဲ့ အရပ်မှာတောင် အမျိုးအိမ်မှာမတည်းတာ ကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေနဲ့ ရပ်တည်နိုင်တဲ့ အချိန်ကတည်းကပါ။

တစ်ချို့မှာတော့ ကျွန်တော့်အိမ်သူတစ်ယောက်တည်း ခရီးသွားဖို့ အကြောင်းပေါ်လာပါတယ်။ မန္တလေး၊ မုံရွာခရီးပါပဲ။ သမီးက ကျောင်းတစ်ဖက်နဲ့မို့ သမီးကို ကျွန်တော်နဲ့ထားခဲ့ပြီး သားငယ်ကို ခေါ်သွားမှာပါ။

ပြဿနာက မန္တလေးမှာ တည်းခိုဖို့ကိစ္စ ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော့် အိမ်သူက တခြားနေရာတွေမှာ ဇီဝာမကြောင်လှပေမဲ့ ရေအိမ်ကိစ္စမှာတော့ အလွန်ဇီဝာကြောင်ပါတယ်။ (ကျွန်တော်လည်း အတူတူပါပဲလေ။) မန္တလေးမှာ သူဝင်တည်းနိုင်တဲ့ သူ့အမျိုးအိမ်၊ ကျွန်တော့်အမျိုး အိမ်တွေမှာက ရေလောင်းအိမ်သာများနဲ့ပေမယ့်လို့ သိပ်သပ်သပ်ရပ်ရပ် မရှိလှဘူး။ ကျယ်ကျယ် လွင့်လွင့်လည်း တယ်မရှိချင်ဘူး။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ လင်မယားရဲ့စံနဲ့ မကိုက်၊ မမီတဲ့ ရေအိမ်များလို့ဆိုရမယ်။

ကျွန်တော်အမျိုးအိမ်က မြို့စွန်မှာမို့ သွားရေးလာရေး ခက်တယ်၊ သူ့အမျိုးအိမ်က မြို့လယ်မှာပေမဲ့ အိမ်နဲ့လုပ်ငန်း တွဲထားတာကတစ်ကြောင်း၊ အိမ်မှာ လူများတာက တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် အဲသည်မှာလည်း သူ မတည်းချင် ဖြစ်နေတယ်။

ဒါနဲ့ 'ကျွန်တော်က မန္တလေးဟိုတယ်မှာ တည်းပေါ့' လို့ ပြောလိုက်မိ သွားတယ်။ အပြင်ဟိုတယ်ထက်စာရင် နိုင်ငံပိုင်ဟိုတယ်က ပိုကူနေရမယ် လို့ ယူဆလို့ပါ။ (အဲသည်အချိန် ၁၉၉၂ ခုနှစ်တုန်းက မန္တလေးဟိုတယ်ဟာ နိုင်ငံခြားဟိုတယ်နဲ့ ဖက်စပ်မဟုတ်သေးဘူး။)

ကျွန်တော်မိန်းမက မတည်းရဲဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

'ဟ ဘာဖြစ်လို့တုံး'

'ရှင်နှယ် မိန်းမတစ်ယောက်တည်း ဟိုတယ်မှာတည်းလို့ ဘယ်ဖြစ်ပါ့ မလဲတော်'

'သားသား ပါသားပဲကွာ'

'သားသားပါပေမဲ့ မတည်းရဲဘူး ရှင်ရဲ့'

ကျွန်တော် အခြေအနေကို နားလည်ယူလိုက်ပါတယ်။ ဒါ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးနေတဲ့ မြန်မာအမျိုးသမီးများအပေါ် မြန်မာ့လူ့ဘောင်ရဲ့ တောင်းဆိုမှု ဆိုတာနဲ့ တိုက်ရိုက်ပတ်သက်နေတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုပါ။

ကျွန်တော်တို့ အသေးစိတ် ပြန်ကြည့်ရအောင်။

မြန်မာအမျိုးသမီးများ၊ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးငယ်များ၊ လူလတ် ပိုင်း အမျိုးသမီးများအနေနဲ့ တစ်ယောက်တည်း ခရီးထွက်ဖို့ မြန်မာ့လူ့ဘောင် က စာနဲ့ အတိအကျရေးမထားပေမဲ့ ခွင့်မပြုပါဘူး။ မြန်မာအမျိုးသမီးများ ခရီးထွက်ရင် အဖော်ပါဖို့ လိုကိုလိုပါတယ်။ အသက်ကြီးသူ ကြီးတော်များ၊ ဒေါ်လေးများပါရင် ပိုသင့်တော်ပါတယ်။ ရေးမထားပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လူ့ဘောင်က အဲသည်လို သတ်မှတ်ထားပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သည်နေရာမှာ ခြွင်းချက်ကရှိနေတယ်။ သွားတော့ရော ဘာဖြစ်သလဲလို့မေးစရာရှိပါတယ်။ အဲ အဖော်မပါသူမိန်းမရွယ်၊ မိန်းမငယ် တစ်ယောက်ကို ခရီးဖော်မဟာပုရီသများက ထိကပါး၊ ရိကပါးလုပ်ဖို့ အခွင့်အလမ်းတွေများနေပါတယ်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံနဲ့ မထိပါးရင်တောင် အဲသည်လို တစ်ကိုယ်တော်ခရီးသွားသူ မိန်းမရွယ်၊ မိန်းမငယ်များကို မျက်လုံး တွေနဲ့၊ အကြည့်တွေနဲ့ အထင်သေးပြတတ်ကြပါတယ်။ ဒါဟာ မြေကြီး လက်ခတ်မလွဲပါ။

မိန်းမရွယ် မိန်းမငယ်များအနေနဲ့ အဖော်ပါသည့်တိုင် ပါတဲ့အဖော်က ငယ်ရွယ်သူ မိန်းမသားတစ်ဦးသာ ဖြစ်နေခဲ့ရင် တစ်ယောက်ချင်းသော် လည်းကောင်း၊ နှစ်ယောက်ချင်းသော်လည်းကောင်း ဟိုတယ်တို့၊ တည်းခိုခန်း တို့ကို ဝင်တည်းဖို့ မြန်မာ့လူ့ဘောင်က (အတိအကျရေးမထားပေမဲ့) ခွင့်မပြု ပြန်ပါဘူး။ တည်းခိုခန်းမှာ ယောက်ျားဖော်၊ လူကြီးဖော်မပါဘဲ မိန်းမကောင်း တွေ တည်းခိုလေ့မရှိဘူးလို့ ရေးမထားပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့လူ့ဘောင်က အတိအလင်းကို သတ်မှတ်ထားလို့ပါပဲ။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၂၀ ကျော် အထက်ကာရီက မိန်းမသားတွေ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ဖို့ ဝန်လေးခဲ့ကြသလိုပါပဲ။ အခုခေတ်မှာတော့ မိန်းမ တစ်ယောက် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဝင်ထိုင်လို့ ဘာမျှ မဖြစ်တော့ပါဘူး။ ဒါတောင် တစ်ယောက်တည်းဝင်ထိုင်ရဲသူတွေ နည်းလှပါသေးတယ်။ အုပ်စု လိုက်ဖြစ်စေ၊ အဖော်နဲ့ဖြစ်စေသာ ဝင်ထိုင်ရဲတဲ့ အနေအထားပါ။

စောစောက တည်းခိုခန်းတည်းတဲ့ ကိစ္စကိုပဲပြန်ဆက်ပါ့မယ်။ သည်လိုနဲ့ ၁၉၉၂ ခုမှာ ကျွန်တော့်အိမ်သူဟာ တစ်ယောက်တည်း ခရီး သွားတော့ တည်းခိုခန်းမှာ မတည်းရဲခဲ့လို့ မတည်းချင်လှတဲ့အမျိုးအိမ်မှာ ခိုခဲ့ရပါတယ်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ သားအမိ သားအဖလေးယောက် မန္တလေး၊ မုံရွာခရီး သွားဖြစ်ပြန်ပါတယ်။ မန္တလေးကိုရောက်တော့

ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ စတည်းပါတယ်။ နောက် အဲသည်ဟိုတယ်ရဲ့မြောက်နားက ဟိုတယ်တစ်ခုကို ပြောင်းပါတယ်။ ပြောင်းရတဲ့အကြောင်းရင်းက မူလ ဟိုတယ်ရဲ့ အခန်းအနေအထားကို မကြိုက်လှတာရယ်။ ဈေးကြီးပေးရသော် လည်းပဲ မီးပျက်နေတဲ့အချိန်မှာ မီးစက်ကို ချွေတာလွန်းနေတာကြောင့် အလုံပိတ်အခန်းထဲမှာ အိုက်လောင်မွန်းကျပ်နေတာရယ်တို့ကြောင့်ပါ။

ပြောင်းပြီး နောက်တစ်ရက်မှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပြီး အပြင်းအထန် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခဲ့ပါတယ်။ ပထမမှာ မန္တလေးဆေးရုံကြီး၊ နောက်တော့ 'အေးသီရိ' အပြင်ဆေးရုံ စတာတို့မှာ တစ်ပတ်လောက်နေရပါတယ်။ သည်အတောအတွင်းမှာ ကျွန်တော်အိမ်သူက ငါးနှစ်ရွယ်သမီး၊ သုံးနှစ်ရွယ်သားတို့နဲ့အတူ မြို့လယ်က ဟိုတယ်တစ်ခုကို ရွှေ့နေပါတယ်။

သည်တစ်ချိန်မှာတော့ အဖော်မပါဘဲလူမမယ်ကလေးငယ်များနဲ့ သူတစ်ယောက်တည်း ဟိုတယ်များမှာ တည်းရဲသွားပါပြီ။ (မတည်းရဲဘူး၊ တည်းရဲတယ်လို့ တွေးဖို့အချိန်မရလောက်အောင် ကျွန်တော့် ဒဏ်ရာ အခြေအနေက သူ့ကို ဖိစီးလိုက်လို့လည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။) ဒါပေမဲ့ မန္တလေးသူကျွန်တော့်ကြီးဒေါ်တစ်ယောက်ကတော့ ဟိုတယ်ကို လိုက်အိပ်ပေးရှာတယ်။ (သဘောပေါက်တယ်နော်)

နောင်အခါ ကျွန်တော့် မရိုးတော်တစ်ယောက် ရန်ကုန်က လိုက်လာမှ အဲသည် မရိုးတော်ကလည်း တည်းခိုခန်းမှာ ကျွန်တော့်အိမ်သူနဲ့ အတူအိပ်ပါမှ ကျွန်တော့်ကြီးတော်လည်း သူ့အိမ်သူ ပြန်အိပ်တော့တယ်။

ကြည့်စမ်း၊ ဘယ့်ကလောက်များလဲလို့။ ကာယကံရှင်လုပ်တဲ့ ကျွန်တော့် အိမ်သူကိုယ်တိုင်က တည်းခိုခန်းမှာ သူ့သားသမီးများနဲ့ အိပ်ရဲနေပြီ ဖြစ်တဲ့တိုင် ကျွန်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင် (လူ့ဘောင်)က သူ့ကို ခွင့်မပေးဘူး။ (ပြောမရလို့သာ သူတို့အိမ်တွေကို ကျွန်တော့် ဇနီးမယား၊ သမီးသားတို့

ပြောင်းမနေခဲ့ရတာပါ။ နှစ်ဖက်အမျိုးတွေက သူတို့အိမ်တွေမှာ လာနေဖို့ အကြိမ်ကြိမ် ပြောကြပါသေးတယ်။)

တကယ်တော့ ဘာဖြစ်သလဲဗျာ။ တည်းခိုခန်းတို့ ဟိုတယ်တို့မှာ တည်းတာဟာ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားကို ဘယ်လိုများ ထိခိုက် နေလို့လဲ။ အဲလို တည်းလိုက်တာနဲ့ပဲ အဲသည့်မိန်းမဟာ လျှပ်ပေါ် လော်လီရာ ရောက်သွားမတဲ့လား။ ကျွန်တော်တော့ ဘဝင်မကျလှဘူး။

ဒါက ရေးမထားတဲ့ အူကြောင်ကြောင် စည်းမျဉ်းများထဲက တစ်ခုကို ကောက်ယူဆွေးနွေးကြည့်တာပါ။ သည်လို စည်းမျဉ်းများကြောင့် ကျွန်တော် တို့ရဲ့ နှမတွေ၊ အစ်မတွေ၊ အဒေါ်တွေ၊ အမေတွေ၊ ဇနီးမယားတွေခမျာမှာ ဘယ်ကလောက် အနေကျေနာရှာမလဲဆိုတာ တွေးသာကြည့်ကြစေချင် ပါတယ်။

ပုံစံ (၂)

နောက်ထပ် ဥပမာတစ်ခု ကောက်ယူပြပါမယ်။ ဒါလည်း ကျွန်တော့် အိမ်သူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကြိုဖူးတာမျိုးပါ။

ကျွန်တော့် အိမ်ထောင်ရေးခံယူချက်က ရှင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် အိမ်ထောင်ပြုထားတယ်ဆိုတာ ဘဝတစ်သက်တာအတွက် အဖော် (Life-time companion) ရှာတာပါ။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော့်အိမ်သူကို ဘယ်တုန်းကမှ 'တစ်ဆင့်နိမ့်လူသား' (secondary human-being) အနေနဲ့ မသတ်မှတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်က ယောက်ျား၊ ကျွန်တော်က အိမ်ထောင်ဦးစီး၊ ကျွန်တော်က ထမင်းရှင်ဆိုတဲ့ အပေါက်မျိုးနဲ့ အိမ်တွင်းမှာ ခြယ်လှယ်စိုးမိုးမှု များကိုလည်း မလုပ်ချင်ပါဘူး။ မိသားစုအတွက် အရေးကြီးတဲ့ ဆုံးဖြတ်မှု များကိုလည်း ကျွန်တော်တစ်ဦးတည်း ချမှတ်လေ့ မရှိဘူး။

ကျွန်တော့်အိမ်သူက ကျွန်တော့်ထက် ခုနစ်နှစ်ငယ်တယ်။ သည် တော့ ကျွန်တော့်ကို အလုံးစုံအားကိုးတယ်။ တာဝန်မယူရဲဘူး။ သည်အကျင့်

ကြီးကိုလည်း မကြိုက်လှဘူး။ သူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို တက်သည်ထက် တက်လာအောင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က အားပေးတယ်၊ သွေးထိုးတယ်။ သူ့မှာလည်း 'ပိုင်ခွင့်' တွေရှိနေကြောင်း သူသိအောင် လုပ် လုပ်ပေးတယ်။ ထားပါ။

ပြောချင်တာက ကျွန်တော့်အိမ်သူကို ကျွန်တော်နဲ့တစ်ပြေးညီ အလျားလိုက်ဆက်ဆံတဲ့အကြောင်း၊ (အထက် အောက်၊ ကြောက်နေရတဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ထောင်လိုက်ဆက်ဆံရေး၊ သူယေချင်းပေါင်းသလို ရင်းနှီး ပွင့်လင်းတဲ့ ဆက်ဆံရေးကို အလျားလိုက်ဆက်ဆံရေးလို့ဆိုလိုတာပါ။)

သည်တော့ ကျွန်တော် ဘာလုပ်လုပ် ဘယ်သွားသွား ကျွန်တော့် အိမ်သူကို အသိပေးတယ်။ အတတ်နိုင်ဆုံး ခေါ်သွားတယ်။

တစ်ခါ ကျွန်တော့်မိန်းမက စီးကရက် သောက်တတ်တယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ မညားခင်ကတော့ သောက်တတ်ဟန်မတူပါဘူး။ ကျွန်တော်နဲ့ ညားတော့ ကျွန်တော်က ဆေးလိပ်ဂျိုး (ချိုး)။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က သောက်နေမှတော့ ကျွန်တော့်မိန်းမ ကျွန်တော့်ဆေးလိပ် ယူဖွာတာကိုလည်း မပြောဘူး။ (ဒါလည်း ကျွန်တော့် အယူအဆတစ်ခုပဲ။ ကိုယ် ကိုယ်တိုင်က မလိုက်နာနိုင်၊ မဆင်ခြင်နိုင်ရင် သူများကို လုံးဝမပြောကြေး၊ အဲသလို။ ကျွန်တော့်သားသမီးများ အရွယ်ရောက်လာမယ့်အခါလောက်မှာ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်က ဆေးလိပ်၊ အရက်များရှင်းနေအောင် လုပ်ထားဖို့ စိတ်ကူးရှိတာ ကြာပါပြီ။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က မရှင်းဘဲနဲ့ သူတို့လေးတွေကို သွားပညတ် လို့ကတော့ ဒါဟာ မတရားမှုပဲလို့ သူတို့တွေးမှာကို ကျွန်တော် စာနာကြည့်နိုင် နေလို့ပါ။ ကျွန်တော့်တုန်းကလည်း ဆေးလိပ်ကို စွဲစွဲမြဲမြဲ သောက်တဲ့ ကျွန်တော့်ဖခင်က ကျွန်တော့်ကို ဆေးလိပ်မသောက်ဖို့ အတင်းအကျပ် တားမြစ်တော့ သူ့ ကြောက်လို့သာ ခေါင်းညိတ်ခဲ့ရတာ၊ စိတ်ထဲမတော့ တစ်စက်ကလေးမျှ ဘဝင်မကျခဲ့ဘူးလေ။)

သည်တော့ အိမ်ထောင်သက် တစ်နှစ်သာသာလောက်မှာ ကျွန်တော့် မိန်းမလည်း စီးကရက်စွဲတော့တာပါပဲ။ (မကောင်းမှုများ အဲသည်လို။ သိပ်ကို သင်စရာမလိုဘူး။)

နောက်ကျတော့ ကျွန်တော်က တစ်ဆင့်တိုးတယ်။ မိန်းမကို အမျိုး သမီးသောက်တဲ့ အရက်ချိုများပါ တိုက်တယ်။

သည်နေရာမှာလည်း အရက်ဆိုရင် ထန်းရည်ရယ်၊ ချက်အရက်ရယ်၊ အရက်ဖြူရယ်၊ ရမ်ရယ်၊ ဝစ္စကီရယ်၊ ဘရန်ဒီရယ်လောက်ကိုသာ သိကြသူ များအတွက် ရှင်းပြပေးဖို့လိုပါ လိမ့်မယ်။ ဆင်ဇာနီ (Cinzano)၊ ကယ်မ်ပရီ (Campari)၊ ပင်းမစ် (Pimm's) အစရှိတဲ့ ကြက်မြီးစပ် (Cocktail) ယမကာများမှာ အယ်လ်ကိုဟောပါဝင်မှု အချိုးအဆနည်းပါတယ်။ အမျိုး သမီးတွေသောက်ဖို့အတွက် သက်သက် စီမံထုတ်လုပ်ထားတာမျိုးတွေပါ။ တစ်ခါ ဂျင်နဲ့ တောနစ်ရည်၊ 'ဘကာဒီ' ရမ်အရက်ဖြူနဲ့ ကိုကာကိုလာ၊ ဗောဒ်ကာနဲ့ တော်နစ်ရည် ကိုကာကိုလာ၊ ဘာဘန်ဝီစကီ (Bourbon Whisky)နဲ့ လင်မနစ်ရည် စတာတို့ဟာ အမျိုးသမီးတွေ သောက်လို့ရအောင် အရက်ကိုချိုမွှေးစေတဲ့ အစပ်အဟပ်တွေဖြစ်ပြီး တိုးတက် နေတဲ့နိုင်ငံများက အမျိုးသမီးများ (အနောက်တိုင်းတင်မက အရှေ့တိုင်း သူများဖြစ်တဲ့ စင်္ကာပူ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယား စသူများပါ) လွယ်လင့်တကူ သောက်သုံးလေ့ ရှိကြပါတယ်။

ဝိုင်ဖြူ၊ ဝိုင်နီဆိုတာကတော့ အစာစားရာမှာ အစာကြေအောင် သောက်တာမျိုး၊ ရေထဲကအကောင်တွေစားမယ်ဆိုရင် ဝိုင်ဖြူအေးအေးစိမ့်စိမ့်၊ ကုန်းပေါ်က အကောင်ပလောင်တွေ စားမယ်ဆိုရင် ဝိုင်နီ အခန်းအပူချိန် လောက် ရှိနေတာနဲ့။ ဒါက ကျား မ မရွေး သောက်သုံးတာ။

အစာစားပြီးရင် ကော်ဖီနဲ့တွဲသောက်တဲ့ အစာကြေစေတဲ့အရက်တွေ၊ အချိုသောက်၊ အညက်သောက်နှစ်မျိုးမှာ အမည်ပေါင်း အမြောက်အမြား ရှိပါတယ်။ ဘရန်ဒီဆိုတဲ့အရက်က အဲသည်လို အစာကြေ၊ အညက်သောက် အမျိုးပါ။ မူးအောင်သောက်ကြတဲ့အခါ ဘရန်ဒီကို မသောက်ကြပါဘူး။

(ယေဘုယျအားဖြင့် ဘယ်အရက်ပဲဖြစ်ဖြစ် တန်လျှင်ဆေး၊ လွန်လျှင်
ဘေးချည်းပါပဲ။ တရုတ်အမျိုးသမီးများဆိုလျှင် တရုတ်တိုင်းရင်းဆေးနည်း
များအရ ကြက်ကိုအရက်နဲ့ပေါင်းပြီး စားတာတို့၊ အရက်ကို ဟင်းထဲထည့်
ချက်တာတို့ ရှိပါတယ်။ ခေတ်ပေါ် ဆေးပညာအရလည်း အရက်ကို
အနည်းငယ်မျှ သောက်သုံးခြင်းဟာ ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းကြောင်း
အတည်ပြုပြီးဖြစ်ပါတယ်။)

ကျွန်တော်ကလည်း အရက်ဆိုရင် အမျိုးအမည်စုံအောင်ကို ဝါသနာ
ပါတဲ့သူ၊ နည်းစုံနဲ့သောက်သုံးတဲ့သူ၊ အခြေအနေကလည်း ပေးလေတော့
အရက်ပေါင်းစုံနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့သူ။ သည့်တော့ ကျွန်တော့်အိမ်သူကို မိန်းမတွေ
သောက်ဖို့ ထုတ်လုပ်တဲ့ အပျော့စားဘီယာ၊ ဘီယာကို သံပရာရည်လေးနဲ့
ရောတဲ့ 'ရှန်ဒီ' စသည်ဖြင့် တိုက် တိုက်ပေးရင်း စည်းရုံးရပါတယ်။

အရက်သောက်တဲ့နေရာမှာ အဖော်လိုတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူငယ်ချင်း
အပေါင်းအသင်းနဲ့ သောက်ရင် ကျွန်တော်လို စိတ်နုသူ၊ အားနာတတ်သူ
အနေနဲ့ များ များ သွားတာကဆိုးတယ်။ ကိုယ့်မိန်းမကိုယ် အဖော်လုပ်တော့
ကိစ္စပြတ်ရော။ မိန်းမကလည်း သူ့မျက်စိအောက်တင်ဆိုတော့ စိတ်မပူရဘူး။
ကျွန်တော် သိပ်များသွားလို့ ကားမမောင်းနိုင်လည်း သူ တက်မောင်းရုံပဲ။
ကျွန်တော်ကလည်း သူပါနေတော့ အရက်သောက်ပြီး အပေါင်းအသင်း
စုံရင် ဟေးလားဝါးလားနဲ့ ဆင့်လုပ်ဖြစ်လေ့ရှိတဲ့ နောက်ထပ်မကောင်းမှုတွေ
လည်း မလုပ်ဖြစ်တော့ဘူး။

သည်တော့ ကျွန်တော်က မိန်းမကို အရက်သောက်သင်ပေးထား
တယ်။ တမင်ကို သင်ထားတာ။ မိန်းမဆိုတာကတော့ သူတို့အရှက်နဲ့
သိက္ခာကို လွှတ်တန်ဖိုးထားတာဆိုတော့ သောက်တတ်နေဦးတောင်မှ
ကျွန်တော်တို့ ယောက်ျားတွေလို မူးပြီးရမ်းတာတို့၊ အော်ဟစ်သောင်းကျန်း
တာတို့ ဘယ်ရှိမလဲ။ တစ်ခါလောက် မူးအောင်တိုက်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ
နောက်ပိုင်း သူ့ဘာသာသူ ဆင်ခြင်တတ်သွားတာပေါ့။

သည်လိုနဲ့ ကျွန်တော်သွားလေရာမှာ (အလုပ်သွားတာကလွဲရင်) ကျွန်တော့်အိမ်သူ အမြဲပါတယ်။ အထူးသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ သောက်စားရာ များမှာ ကျွန်တော့်အိမ်သူ မပါတာ မရှိသလောက်ပဲ။

ပြဿနာမရှိဘူးလို့ ကျွန်တော်ထင်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ သွားတဲ့ နေရာတွေကလည်း ဗရတ်သုတ်ခများ အသွားအလာနည်းတဲ့ အဆို ဝါသနာ ရှင်များ၊ အစားဝါသနာရှင်များ၊ အသောက်ဝါသနာရှင်များသာ အေးအေး ချမ်းချမ်းစုဝေးတဲ့ အရပ်မျိုးတွေ။

ကျွန်တော်ကပဲ အမှတ်တမဲ့နေခဲ့လို့လားတော့ မသိဘူး။ အဲသည်လို နေရာတွေမှာ စီးကရက်တကားကားနဲ့ ဗျစ်ရည်ခွက်ရှေ့ချထားတဲ့ ကျွန်တော့် အိမ်သူအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်က ပြဿနာမရှိဘူး။ ဘယ်သူကမျှလည်း ကွက်ကြည့် ကွက်ကြည့် မလုပ်ကြဘူး။

ဟော တစ်ရက်မှာ မြို့ထဲက သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ဆုံကြတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ သိပ်ဝေးဝေးလံလံ မသွားချင်တော့တာက တစ်ကြောင်း နန်းသီတာကို မရောက်တာကြာပြီမို့ တစ်ကြောင်းကြောင့် နန်းသီတာမှာ ဖွင့်ထားတဲ့ စားသောက်ဆိုင်ကို တက်ခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော့်အိမ်သူ၊ ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းဆိုတာကလည်း ကျွန်တော်တို့ မညားခင်ကတည်း ကျွန်တော့် အိမ်သူနဲ့ ရင်းနှီးပြီးဖြစ်သလို အိမ်မှာပဲစားသောက် အိပ်နေတဲ့ သူငယ်ချင်း။

သည်တော့ သုံးယောက်သား ဗျစ်ရည်တွေမှာ၊ ဘဲကင်မှာ၊ အအေး သား (cold meat) မှာလို့ စားသောက်ကြတယ်။ ရေငတ်နေခိုက်မှာ ဗျစ်ရည်အေးအေးကို အားပါးတရ မော့ချလိုက်ရတာ အရသာကောင်းတစ်ခုမို့ ပထမတစ်ခွက်ကို ကမူးရှူးထိုးမော့ချအပြီးမှာပဲ ဘေးဘီဝဲယာကို ကြည့်မိပါတယ်။

လာ: လား။

ကျွန်တော့်အိမ်သူကို တစ်ဖက်ဝိုင်းက ယောက်ျားသားများ လှမ်းကြည့်နေတဲ့ မျက်လုံးတွေက တစ်မျိုးကြီးတွေပါလား။ ကျွန်တော့်မိန်းမဝတ်စားထားပုံကလည်း လျှပ်ပေါ်လော်လီမှု မပါပါဘူး။ သူ့ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်နဲ့ အဆင်အပြင်ကလည်း လော်လီမနေပါဘူး။ သို့သော် သူ့လက်ထဲက စီးကရက်၊ သူ့ရှေ့က ဗျစ်ရည်ခွက် စတာတွေကြောင့် လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားနှစ်ယောက်ကြားမှာ မိန်းမဖော်မပါဘဲ ထီးတည်းပါလာတာမို့လည်းကောင်း တစ်ဖက်ဝိုင်းက ယောက်ျားသားများရဲ့ မျက်လုံးရိုင်းတွေကို မြင်လိုက်ရတာပါ။

ကြည့်စမ်း။

ကျွန်တော်ပြောနေတဲ့ ရေးမထားတဲ့ အူကြောင်ကြောင်စည်းမျဉ်းတွေ။ ဗျစ်ရည်မသောက်ဘူးပဲထား၊ အရက်သောက်နေတဲ့ ယောက်ျားသားနှစ်ယောက်ကြားမှာ ထိုင်နေမိတာတစ်ခု၊ စီးကရက်သောက်မိတာတစ်ခုနဲ့တင်ကို လူတွေရဲ့ မျက်လုံးတွေမှာ အရောင်တွေ တွဲကပ်ပါနေတာ။ အထူးသဖြင့် နန်းသိတာလိုနေရာမျိုး၊ မြို့လယ်ကောင်၊ အနည်းငယ်ဈေးသက်သာပြီး လူပေါင်းစုံလာနိုင်တဲ့ နေရာမျိုးမှာ ပြဿနာမျက်လုံးတွေကို ကျွန်တော် မြင်လိုက်ရတယ်။

ပုံစံ (၃)

အိမ်ထောင်ရေးမှာ စဉ်းစားကြည့်ရအောင်။

ယောက်ျားလေး တော်တော်များများဟာ သူတို့ရဲ့ လူပျိုဘဝကို မိန်းမပျက်တွေရဲ့ ရင်ခွင်မှာ အဆုံးရှုံးခံတတ်ကြပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း သူတို့က သူတို့ချစ်သူရည်းစား၊ မိန်းမပျိုလေးများကို ကျူးလွန်ချင်လည်း ကျူးလွန်လိုက်တတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်တမ်း လက်ထပ်တဲ့အခါမှာတော့ သူတို့ယူတဲ့ မိန်းကလေးကို (သူတို့ ကျူးလွန်ခဲ့သူသာမဟုတ်ခဲ့ရင်) အပျိုစစ်စစ်ဖြစ်နေစေလိုတဲ့ ဆန္ဒမျိုးနဲ့ ယောက်ျားသားမျိုးက ၁၀၀ မှ ၉၀ လောက်ပါ။

ယောက်ျားလေးတစ်ယောက် ရည်းစား သုံးလေးယောက်ထားခဲ့ဖူး ရင် ‘စွဲတယ်’ လို့ သူ့ ပတ်ဝန်းကျင်က ထောမနာပြုတတ်ပါတယ်။ မိန်းကလေး တစ်ယောက် ရည်းစားသုံးလေးယောက်ထားခဲ့ရင် ‘မျက်နှာများတယ်’ လို့ ပတ်ဝန်းကျင်က နှာခေါင်းရှုံ့ပါတယ်။

ဒါက သမီးရည်းစား ကိစ္စမှာပါ။

အိမ်ထောင်ရေးမှာကျတော့ ပိုဆိုးလာပါတယ်။ ယောက်ျား တစ် ယောက် ဖောက်ပြန်တာ ဘာမျှမဖြစ်ပေမဲ့ မိန်းမတစ်ယောက် ဖောက်ပြန်ရင် ပတ်ဝန်းကျင်က မေးငေါ့ဖို့ အဆင်သင့်ပါပဲ။ အိမ်ထောင်ရေးဖြစ်မှုဖြစ်တဲ့ မယားငယ်နေတာတို့၊ အမြှောင်ထားတာတို့၊ မိမိအိမ်သူ မဟုတ်တဲ့ တခြားတစ်ပါးသော မိန်းမ (မိန်းမပျက်ပင်ဖြစ်စေ)နဲ့ ဖောက်ပြားတာတို့ကို အချို့သော ယောက်ျားများက ထမင်းစားရေသောက်သဖွယ် ကျူးလွန် ဖောက်ပြန်တတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည် ယောက်ျားတွေကပဲ သူတို့ မယားတွေ တခြားတစ်ပါးသော ယောက်ျားနဲ့ လက်ပွန်းတတီးနေရင်ကို ဆွေ့ဆွေ့ ခုန်နေပါပြီ။

မိန်းမတွေ ဖောက်ပြန်မိလို့ကတော့ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း အရပ် ပျက်မလောက်နီးနီး ပြောဆို မေးငေါ့တော့မှာပါ။ သည်ကြားထဲမှာ မယား ခိုးမှုဆိုတာတွေနဲ့ ကျူးကျော်သူယောက်ျားကိုလည်း ဒဏ်ခတ်နိုင်နေပြန်ပါ သေးတယ်။ အဲသည်လို ယောက်ျားက နောက်မယားယူရင်တော့ မယားကြီး ခများ ‘လင်ခိုးမှု’ လည်း စွဲလို့မရ။ မိမိလင်ကိုလားပြီး ‘ဒုသနသော’ လေတဲ့ မိန်းမကိုလည်း ဘာမျှ မလုပ်နိုင်ဘဲ သည်အတိုင်း လက်ပိုက်ကြည့်နေရ။ အစစမှာ ယောက်ျားတွေဘက်က အသာချည်းပါပဲ။

အမှန်က တရားအရ ကြည့်ရင် သူတစ်ပါးရဲ့ မယားကို ကြာခိုတာ လည်း ဒုသနသော၊ သူများလင်ကို ကြောင်တောင်နှိုက်တာလည်း ဒုသနသော ပါ။ ဘယ်ဟာမျှ မကင်းလွတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့ လူ့ဘောင် ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားဖြစ်တာနဲ့ ‘ထင်ရာစိုင်းခွင့်’ လိုင်စင်ကို ရယူနိုင်ပြီး မိန်းမဖြစ်တာနဲ့ အနှောင်အဖွဲ့၊ အဆီးအတားတွေနဲ့ ခံစားရတော့ တာပါပဲ။

တစ်ခါ တစ်ခုလပ်နဲ့ မုဆိုးမကိစ္စ။

အဲဒါကလည်း ရယ်စရာကောင်းလှတယ်။ ယောက်ျားတစ်ယောက် တစ်ခုလပ်သော်လည်းကောင်း၊ မုဆိုးဖိုသော်လည်းကောင်း ဖြစ်သွားလို့ မိန်းမပျို၊ မိန်းမအို (လင်ရှိမယား)တွေက အချောင်နှိုက်ဖို့ မကြိုကြပါဘူး။ ငွေကြေးချမ်းသာသူ မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ်များဆိုရင်တော့လည်း သမီးရှင်တွေ၊ အချို့သော မိန်းမငယ်တွေ၊ တစ်ခုလပ်၊ တစ်လင်ကွာ အမျိုးသမီးတွေက ငွေတစ်မျက်နှာနဲ့ အပိုင်ကြကောင်း ကြိုကြပါလိမ့်မယ်။ သေချာတာတစ်ခုကတော့ အဲသည်လို မုဆိုးဖိုတို့၊ တစ်ခုလပ်တို့ကို ဘယ်မိန်းမကမျှ အလကား ရမလားဆိုပြီး အပျော်မကြိုပါဘူး။

အဲ အရွယ်ကောင်းမိန်းမတစ်ယောက် တစ်ခုပဲလပ်လပ်၊ တစ်လင်ပဲ ကွာကွာ၊ မုဆိုးမပဲဖြစ်သွားသွား အနီးအနားက လူပျို၊ လူအို၊ လူငယ်၊ လူရွယ်၊ လူကြီးပေါင်းစုံက 'သည်မိန်းမတော့ ရနိုင်တယ်' ဆိုတဲ့ သေးသိမ် ယုတ်ညံ့စိတ်နဲ့ ကြံတော့တာပါပဲ။ အဲသည်လို ကြံကြတဲ့အထဲမှာလည်း အများစုက အပျော်ကြပြပါလိမ့်မယ်။ တကယ်ကို အတည်ယူရဲတဲ့ ယောက်ျား လူပျိုဆိုတာက အတော်ရှားပါးမယ်။ ယူတယ်ပဲထား၊ အတည်ပဲထား၊ အဲသည်လို ယောက်ျားကို သူ့ပတ်ဝန်းကျင်က ကောင်းကောင်း ရှုတ်ချပြပါ တော့မယ်။ သူ့မိဘအသိုင်းအဝိုင်းကဆို သဘောမတူဘူး၊ ဘာဘူးနဲ့ အပြင်း အထန် ကန့်ကွက်ပါတော့မယ်။

မုဆိုးဖိုတစ်ခုလပ် အမျိုးသားတစ်ယောက်ကို မိန်းမပျိုလေး တစ်ယောက်က လက်ထပ်ယူမယ်ဆိုရင်လည်း မိဘအသိုင်းအဝိုင်းက အနည်းနဲ့ အများတော့ ဆန့်ကျင်ကြမှာမှန်ပေမဲ့ မုဆိုးမ တစ်လင်ကွာမကို ယောက်ျား တစ်ယောက်က လက်ဆက်တဲ့အခါ သူ့အသိုင်းအဝိုင်းက ဆန့်ကျင်ရာမတော့ 'ပထမတန်းစားလူသား' များအဖြစ် ရှေ့တန်းက ခပ်ကြွားကြွားလေး နေရာ ယူနေကြတာကြီးလေ။

ရေးမထားတဲ့ အူကြောင်ကြောင် စည်းမျဉ်းတွေနဲ့ မိန်းမသားတွေကို ချည်နှောင်ထားခဲ့တာ၊ အဲသည် စည်းမျဉ်းတွေထဲက တစ်ခုခုမှာ ကျိုးပေါက်

သွားတဲ့ မိန်းမတွေကို တန်ဖိုးတွေ လျှော့ချခဲ့ကြတာ၊ ကျွန်တော်တို့တွေ မှန်းဆမျှော်လင့်ထားတဲ့ ကိုယ်ကျင့်များအတိုင်း တစ်သမတ်တည်းသာ နေစေလိုတာတို့ဟာ မိန်းမတွေထက် ပိုသဘောထားကြီးတယ်၊ ပိုလို သဘောထားပြည့်ဝတယ်လို့ မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ ထင်တစ်လုံးနဲ့ရှိနေလေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ မဟာပုရိသများရဲ့ အရိုးစွဲသဘောထားသေးသိမ်မှုများသာ ဖြစ်ပါတယ်ဆိုရင် အဲသည် သဘောထားကြီးလှပါတယ်ဆိုတဲ့ ယောက်ျား တွေ ဆွေ့ဆွေ့များ ခုန်ကြကုန်လေမလစား မသိ မသိ။

(သရဖူမဂ္ဂဇင်း)

ကျွန်တော်နားလည်တဲ့ အချစ် (အစစ်)

'အချစ်ဆိုတာ ဘာလဲ' ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို လူအတော်များများ မေးဖူးကြမယ်။ ကြားဖူးကြမယ်ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့ဘဝမှာလည်း သည်မေးခွန်းကို မကြာခဏ အမေးခံရဖူးသလို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း သည်မေးခွန်းကို မေးမိခဲ့ဖူးတယ်။

အသက်တော်တော်ရတဲ့အထိ အချစ်ကို ကျွန်တော်နားမလည်ခဲ့ရိုး အမှန်ပါ။ ဘဝမှာ မိန်းကလေးအတော်များများနဲ့ ရည်ငံဖူးတယ်။ အတော်များများကိုလည်း စွဲလမ်းဖူးတယ်။ မစားနိုင်၊ မအိပ်နိုင်၊ တမှိုင့်မှိုင့် တတွေတွေနဲ့ ကြွေခဲ့ဖူး၊ ဝေခဲ့ဖူး၊ လေခဲ့ဖူးပါတယ်။

အဲဒါတွေကိုပဲ 'အချစ်' လို့ ယုံမှတ်မှားနေခဲ့တာ အသက် ၃၀ ကျော် တဲ့အထိပါပဲ။ ဒါတောင်ကျွန်တော်က စာတွေ အတော်ဖတ်ထားခဲ့တဲ့အတွက် ချစ်ခြင်းမေတ္တာဆိုတာနဲ့ နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုတို့ ကွာခြားတဲ့အကြောင်းကို 'စာသိ' သိထားခဲ့တာပါ။ အဲသည်လို သိပင် သိငြားသော်လည်း တကယ်တမ်း ကိုယ်တွေ့ ကြုံရချိန်တိုင်းမှာ နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုကို အချစ်လို့ ထင်မြင်ယုံမှားတာ ကတော့ လျော့မသွားခဲ့ဘူး။

အသက် ၃၅ နှစ်လောက် ရောက်လာတဲ့အခါမှ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ အချစ်ဆိုတာကို ဘွားခနဲတွေ့သွားတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

တလောဆိုက မိတ်ဆွေလေးတစ်ယောက်က 'အချစ်ဆိုတာဘာလဲ' ဆိုတဲ့ အပ်ကြောင်းထပ် မေးခွန်းကိုမေးနေတာ နားစွန်နားဖျားကြားလိုက် ရတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုတည်ပြီး မေးတာမဟုတ်ပေမဲ့ ဖြေကြည့်ချင်စိတ်တွေ ပေါက်လာခဲ့မိရပါတယ်။ စိတ်နာနာနဲ့ကို ဖြေလိုက်စမ်းချင်တာပါ။

'စိတ်နာနာနဲ့' လို့ ပြောရတာလည်း အကြောင်းရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့် ဘဝမှာ နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုကို အချစ်လို့ ယုံမှားပြီး လွဲခဲ့တဲ့အဖြစ်တွေအပေါ် စိတ်နာတာက တစ်ကြောင်းပါ။ နောက်တစ်ကြောင်းက ကျွန်တော့်နောက်က မျိုးဆက်သစ်တွေမှာလည်း အဲသည် နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုကိုပဲ အချစ်လို့ ထင်မြင်ယုံမှားပြီး ရွှေမြင်းမိုရ်တစ်တောင်လုံးကို တုံးမှတ်လို့ခုန်မိကြရာက မထွေးနိုင်၊ မအံ့နိုင်တွေ ဖြစ်ကုန်ကြတာကို မြင်နေ၊ ကြားနေ၊ တွေ့နေရတာ လည်း ပါပြန်ပါသေးတယ်။

ဒါနဲ့ပဲ ကျွန်တော်နားလည်ထားတဲ့ အချစ်အကြောင်းကို စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့ ဝိတ္ထာရချဲ့ဖို့ စိတ်ကူးပေါ်လာရပါတော့တယ်။

နှစ်သက်စွဲလမ်းမှု သို့မဟုတ် မွန်စိတ်

သိုးဆောင်း ဘာသာစကားမှာတော့ နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုကို infatuation လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အချစ်ဆိုတဲ့ Love နဲ့ လုံးလုံး မသက်ဆိုင်တဲ့ ကိစ္စပါ။ အရပ်သုံးစကားနဲ့ အလွယ်ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ 'မွန်စိတ်' လို့ ခေါ်ရမယ် ထင်ပါတယ်။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ဘဝမှာ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုအပေါ် မှာ နှစ်သက်စွဲလမ်းစိတ်က အချိန်မရွေးပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။ 'ဘကြီးအောင် ညာတယ်' ဆိုတဲ့ နာမည်ကျော်ဝတ္ထုထဲက ကလေးလေးရဲ့ ဘကြီးအောင် ထုဆစ်နေတဲ့ ယမင်းရုပ်ကလေးအပေါ် နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုမျိုးဟာ လူတို့ရဲ့

ဘဝမှာ အချိန်အခါမရွေး၊ အသက်အရွယ်မရွေး၊ ဉာဏ်ပညာမရွေးဘဲကို
ပေါ်လာနိုင်တဲ့ စိတ်မျိုးပါ။

နှုတ်ခမ်းနီလေးတစ်တောင့်၊ ပိတ်စလေးတစ်စမှသည် ကားတစ်စီး၊
အိမ်တစ်လုံးအထိလည်း နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါတယ်။
ဒါက သက်မဲ့အရာဝတ္ထုတွေအပေါ် စွဲလမ်းနှစ်သက်တာမျိုးပါ။ အဲသည်ကမှ
တစ်ဆင့် ပန်းချီကားတစ်ချပ်၊ စာတစ်ပိုဒ်၊ ကဗျာတစ်ပုဒ်၊ တေးသွားတစ်စကို
နှစ်သက်စွဲလမ်းတာမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်သေးတယ်။ ဒါမျိုးကျတော့ အနုပညာရဲ့
ဖမ်းစားမှု 'မှော်' က ပါလာပြီ။ အဲသည်ကတစ်ဆင့် အဆိုတော်တစ်ဦး
ပုံရင်သရုပ်ဆောင်တစ်လက်ကို နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုမျိုးလည်း ရှိနေပြန် တယ်။
သည်အခါကျပြန်တော့ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်အပေါ် စွဲလမ်းမှုက အနည်းနဲ့
အများ ကဲလာပါပြီ။

တရားသဘောနဲ့ ကြည့်ရင်တော့ တပ်မက်ခြင်းဆိုတဲ့ တဏှာက
သက်ရှိကိုပဲ စွဲလမ်း စွဲလမ်း၊ သက်မဲ့ကိုပဲ တွယ်ငြိ တွယ်ငြိ အတူတူပါပဲ။
လောကီသုံးစကားဖြစ်တဲ့ တဏှာပေမ ကတော့ သက်မဲ့တွေနဲ့ မသက်ဆိုင်
လှဘဲ သက်ရှိများအပေါ် စွဲလမ်းတပ်မက်စိတ်ကိုသာ တံဆိပ်ကပ်ပေးကြရိုးပါ။

မစားနိုင်၊ မအိပ်နိုင်၊ တမိုင်မိုင် တတွေတွေ၊ တခွေခွေ၊ တတမ်းတမ်း၊
တနွမ်းနွမ်း၊ တအိအိ ဖြစ်မိကြရတာဟာ အဲသည် စွဲလမ်းတပ်မက်စိတ်ကြောင့်
ပါ။ အရူးအမူး ဖြစ်ကြရတာဟာလည်း အဲသည် စွဲလမ်းတပ်မက်မှုကြောင့်ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

လူပျိုပေါက်အရွယ်က 'ဂစ်တာ' တစ်လုံးကို အရူးအမူး ရယူပိုင်ဆိုင်
နိုင်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ စားလည်း သည်စိတ်၊ သွားလည်း သည်စိတ်နဲ့ နေဖြစ်ခဲ့
ဖူးတယ်။ ရှစ်နှစ်ရွယ် ကျွန်တော့်သမီးလေးက လက်ပတ်နာရီကိုပဲ တပူ
ဘာသာ လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ခြောက်နှစ်ရွယ် သားတော်မောင်ကျပြန်တော့
သနတ်၊ သေနတ်နဲ့ ဘာလိုချင်လဲလို့ မေးမိတိုင်း သေနတ်နေခဲ့တာမျိုးလည်း
ဖြစ်ဖူးတယ်။

ဒါတွေက အချိန်တန်ရင်၊ ဒါမှမဟုတ် စိတ်ဝင်စားမှုပြောင်းသွားရင်
ဒါမှမဟုတ်လည်း လိုချင်တာရပြီး ရိုးအိသွားရင် အလိုလိုပျောက်သွားတတ်တဲ့
စွဲလမ်းတပ်မက်မှုမျိုးပါ။

သက်ရှိဖြစ်တဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်အပေါ် စွဲလမ်းတပ်မက်မှုကတော့
တော်တော်နဲ့ မပျောက်တတ်ဘူး။ ဆိုကြပါစို့။ လူပျိုဖော် မဝင့်တဝင်ကတည်း
က ကျွန်တော်ဟာ 'ခင်သန်းနု'ကို အရမ်းစွဲလမ်းတာ။ ခင်သန်းနုမှ
ခင်သန်းနုပဲ။ ဘယ်မင်းသမီးကိုမျှ ကြည့်လို့မရဘူး။ အိပ်မက်ထဲတောင်
ခင်သန်းနုကို ထည့်မက်တဲ့အထိ စွဲတာပါ။

ချိုပြုံးပေါ်လာတော့ ချိုပြုံးကိုလည်း ကျွန်တော် တော်တော်ကြိုက်
ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရင်ထဲက ခင်သန်းနုကို စွဲသလောက်တော့ မစွဲဘူး။
အိပ်မက်ထဲလည်း ချိုပြုံးကို မမက်မိဘူး။ ကြိုက်တာတော့ တော်တော်ကို
ကြိုက်တယ်။ တပ်မက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မစွဲလမ်းတာလို့ ပြောရမယ်ထင်ပါ
တယ်။

ဒါက ကိုယ်နဲ့ဘယ်လိုမျှ နီးစပ်စရာ၊ ပတ်သက်စရာ လမ်းမရှိတဲ့
ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်အပေါ် နှစ်သက်စွဲလမ်းတာ၊ တပ်မက်တာကို ဥပမာ
ပေးလိုက်တာပါ။

အဲသည်ကမှတစ်ဆင့် ကိုယ်နဲ့နီးစပ်တဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ကို
နှစ်သက်စွဲလမ်းရတာမျိုးကလည်း ရှိလာပါတယ်။ အဓိကကတော့ ကိုယ့်
မျက်စိထဲမှာ လှတယ်လို့ထင်တဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ကို နှစ်သက်စွဲလမ်း
တာပါ။

အဲဒါကျတော့ 'ဂစ်တာ'ကို စွဲလမ်းတာမျိုး ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်ကို
စွဲလမ်းတာမျိုးထက် ပိုသွားပါပြီ။ အဲသည်စိတ်ရဲ့ တပ်မက်မှုအတိုင်းအဆ
က ပိုလို့ကြီးပါတယ်။ ရယူပိုင်ဆိုင်ချင်စိတ်တွေကလည်း နီးစပ်ရင် နီးစပ်
သလောက်ကို ဆီးမနိုင်၊ တားမရ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

မျက်နှာလေးကို မြင်နေရတာနဲ့ ထမင်းမေ့ ဟင်းမေ့ ဖြစ်တာဟာ လည်း အဲသည်စွဲလမ်း တပ်မက်မှုပါပဲ။ ပင်လယ်ကဲ့သို့ကူးရ ကူးရ၊ တောင်တွေ ကဲ့သို့ကျော်ရ ကျော်ရ၊ ဆူးပုံကဲ့သို့ နင်းရ နင်းရ၊ ဘာကိုမဆို ကျော်လွှားရင်ဆိုင်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေတာဟာ အဲသည် 'တပ်မက်စိတ်' ကြောင့်ပါပဲ။ တစ်နည်း ပြောရရင် စွဲလမ်းတပ်မက်မှုဟာ လူကို ဆင်ခြင်တဲ့တရား ကင်းမဲ့သွားစေ တတ်ပါတယ်။ 'မွန်စိတ်' ဆိုတာ အဲသည့်မှာ ပေါ်လာတော့တာပါပဲ။

အဲဒါကဲ့သို့ အချစ်လို့ ထင်မိ၊ ယုံမိတတ်ကြတာလည်း လူတိုင်းလောက် နီးနီးပါပဲ။ သည်နေရာမှာ လူပျို အပျိုဖော်ဝင်ခါစမို့လို့၊ ငယ်သေးလို့၊ နုသေး လို့ အဲသည်လို ဖြစ်ရတာလို့ ထင်စရာရှိပါတယ်။ အမှန်တော့ အဲသည် 'မွန်စိတ်' ဟာ အရွယ်မရွေးပါဘူး။ ကျောင်းသင်ပညာတွေနဲ့လည်း သိပ် မဆိုင်ပါဘူး။ စွဲလမ်းမှုအတိုင်းအဆ ကြီးရင် ကြီးသလို အချိန်အရွယ်မရွေးဘဲ ပေါ်လာတတ်တဲ့ စိတ်မျိုးပါ။ အဲဒါကို သတိတွေ၊ ဉာဏ်တွေနဲ့ ထိန်းချုပ် ကွပ်ကဲမှု မပြုနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ ဘဝလှေပါ စုံးစုံးနစ်သွားရတတ် ပါ တယ်။

ပိုဆိုးတာက အဲသည် 'မွန်စိတ်' ကဲ့သို့ 'အချစ်' လို့ ခမ်းနားတဲ့ တံဆိပ် တစ်ခု ကပ်လိုက်တာနဲ့တင် ထင်ရာစိုင်းလိုက်ချင်စရာ ပိုကောင်းသွားပါ တယ်။ ဝတ္ထုတွေ၊ သီချင်းတွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေကလည်း ချစ်ပြီးရင်း ချစ်ပြ နေတော့ကာ နဂိုကမှ လူတွေမှာ ကယောင်ပြနေတဲ့ကြားထဲ မီးလောင်ရာ လေပင့်သလိုတွေ ဖြစ်ကုန်ပါရောလား။

တကယ်တော့ အချစ်တွေကို ဖွဲ့ဆိုသီကုံးတင်ဆက်နေကြတဲ့ အနု ပညာသည် အများစုကိုယ်တိုင်က မွန်စိတ်နဲ့ အချစ်နဲ့ မခွဲတတ်ရှာကြတာကို ဘယ်သူမျှ သတိမထားမိဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။

'အချစ်အတွက်ဖြင့် အသက်ပင်သေသေ' တို့ ခေတ်မှသည် 'ကိုယ် ကြေကွဲနေပြီ' လို့ အက်ကွဲတုန်ယင်စွာ အော်ကြတဲ့ခေတ်အထိ အချစ်ဖွဲ့ အများစုကို မွန်နေချိန်မှာ ရှေးခဲ့၊ သိခဲ့တာမျိုးတွေသာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်ကတော့ တွေးနေမိရတယ်။

အဲသည်လို မွန်လိုကောင်းနေချိန်က ယူတတ်ရင် တယ် အရသာ ရှိတာမျိုးကလား။ လမင်းကြီးကိုကြည့်ပြီးလည်း လွမ်းလို့ရတယ်။ သီချင်း လေးတွေ နားထောင်ရင်းနဲ့လည်း တမ်းတလိုရတယ်။ သစ်ရွက်ကလေးတွေ လှုပ်တာကိုကြည့်ပြီးလည်း မျက်ရည်စို့လို့ရတယ်။ ယုတ်စွအဆုံး ဟိုဘက်အိမ် က ကလေးငိုရင်တောင် အလိုလို ဆိုချင်ဆိုနေနိုင်သေးတဲ့ အဖြစ်။

ဒါပေမဲ့ အဲသည် မွန်စိတ်က အချိန်တစ်ချိန်မှာ အတောသတ်သွား တတ်စမြဲပါပဲ။ အထက်မှာပြောခဲ့သလို ရိုးသွား၊ အိသွားချိန်မှာ အချစ်လို့ ထင်တာတွေ အားလုံးကို ပြည်ဖုံးကားချလိုက်ချင်လာကြတာ လူတိုင်းမှာ ဖြစ်လေ့ရှိတဲ့ ကိစ္စပါ။

လက်ထဲမှာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မဆုပ်ကိုင်မိသေးခင် အငွေ့လောက်နဲ့ ကျေနပ်တင်းတိမ်နေရချိန်မျိုးမှာတော့ အဲသည် မွန်စိတ်ကိုပဲ အချစ်လို့ 'အမှတ်မှား' နေခဲ့ရာက တကယ်လည်း လက်ဝယ်ပိုင်ပိုင် ဆုပ်ကိုင်ခွင့် တွေ့ရ၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်တွေ့ရ၊ စားသုံးခွင့်တွေ့ ရပြီဆိုတာနဲ့ ရိုးအိမူက တဖြည်း ဖြည်း ဖွံ့ဖြိုးလာပါတော့တယ်။

သည်အခါမှာ တခြားတစ်ပါးသူဘက် ခြေဦးလှည့်ချင်စိတ်တွေ ပေါက်လာတတ်ပါတယ်။ သည်ကိစ္စဟာ ယောက်ျားတွေမှာတော့ အလွန် သိသာထင်ရှားတဲ့ ကိစ္စပါ။ မိန်းမသားတွေမှာကျတော့ အရှက်တရားရယ်၊ အစဉ်အဆက် စောင့်ထိန်းခဲ့ကြရတဲ့ ကျင့်ဝတ်များကြောင့်ရယ်ကြောင့် သည်ကိစ္စမှာ ယောက်ျားသားများလောက် မစွန့်စားရဲရှာကြဘူး။ စွန့်စားဖို့ နေနေသာသာ စိတ်ကူးထဲတောင် မထည့်ရဲရှာကြဘူး။

(ကျွန်တော်ပြောချင်တာက လူဆိုတဲ့ သတ္တဝါတွေမှာ ဖြစ်တတ်မြဲ မွန်စိတ်ဆိုတာကိုပါ။ ဒါပေမဲ့ လူ့ဘောင်မှာ ကျား မ ကွဲပြားမှုကြောင့် အနေအထားတွေလည်း မတူခြားနားပါတယ်။ ဒါကြောင့် မွန်စိတ်ကို ချဆွေးနွေးရာမှာ မိန်းမသားတွေဘက်က စောဒကတက်စရာ အချက်အလက် များ ပါရှိနေခဲ့မယ်ဆိုရင် ယေဘုယျသဘောလို့ မှတ်ယူပြီး ဆင်ခြင်ပေး ကြပါလို့ စကားချပ်အနေနဲ့ မေတ္တာရပ်ခံထားချင်ပါတယ်။)

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် လူ့အကြိုက်ဆိုတာ ပြောင်းနေတတ်စမြဲမို့ အကြိုက်ကို အခြေခံထားတဲ့ 'မွန်စိတ်' ဟာ တည်ရှိ၊ မြဲရိုး ထုံးစံမရှိပါဘူး။

ဒါကိုနားမလည်တတ်တဲ့ မိန်းမသားများဟာ အဲသည် 'ချစ်လှချေရဲ့၊ မရရင် သေရပါတော့မယ်' ဆိုတဲ့ ယောက်ျားသားများ အချိန်တန်လို့ ဖောက်ပြားကုန်တဲ့ အခါ ဘယ်လိုမျှကို နားလည်မပေးနိုင်တော့ဘဲ ဆွေ့ဆွေ့ ခုန်ကုန်ရတတ်ပါတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်း ညားခါစကာလအထိ ချစ်မဆုံး၊ ကြိုက်မဆုံးဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ (ကိုယ့်ချစ်သူ) လို့ ထင်မှတ်ထားသူဟာ အိမ်ထောင်သက်တွေ ကြာလာလေလေ စိတ်ပျက်စရာကောင်းလေလေလို့ ခံစားလာရတာမျိုးဟာလည်း အဲသည် မွန်စိတ်ကို အခြေခံတဲ့ ဆက်ဆံရေးကို အဟုတ်မှတ်မှုရဲ့ ရလဒ်ပါပဲ။

အချစ်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရ

အချစ်ဆိုတာ တမင်ဖန်တီးယူလို့လည်း မရ၊ ဇွတ်အတင်း ပျောက်ပျက်ပစ်လို့လည်း မရစကောင်းတဲ့ အရာလို့ ပထမဆုံး ဖွင့်ဆိုလိုက်ချင်ပါတယ်။

ဒါဖြင့် စောစောကပြောနေတဲ့ 'မွန်စိတ်' ဆိုတာကရော တမင်ဖန်တီးယူလို့ ရနိုင်သလားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ ကြိုက်တယ်ဆိုတဲ့အထိက တမင်ဖန်တီးလို့ မရပါဘူး။ ကြိုက်တဲ့အဆင့်ကနေ စွဲလမ်းနှစ်သက်တာ၊ စုံမက်လာတာကိုလည်း တမင်ဖန်တီးလို့မရဘဲသူ့အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာတာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါကိုပဲ 'အချစ်' ဆိုတဲ့ တံဆိပ်ကပ်ပေးလိုက်မိ ချိန်မှာတော့ 'မွန်စိတ်' ကို 'သတိမဲ့' ပျိုးယူလိုက်ရာ ရောက်သွားပါတယ်။ အဲသည်မှာတင် အယူအကောက်တွေ အကုန်လွှဲပြီး ထိန်းမနိုင်၊ တားမရတဲ့ စာတ်လမ်းစုံ ပေါ်လာရတော့တာပါပဲ။

'အချစ်' ဆိုတာကျတော့ မွန်စိတ်လို ရုတ်ခြည်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိပါဘူး။ တစ်နည်းအားဖြင့် 'ချစ်လှချေရဲ့၊ ကြိုက်လှချေရဲ့' လို့ ကုန်းအော်မိရလောက်အောင် 'အချစ်(အစစ်)' က မနုံချာလှပါဘူး။

‘မြင်မြင်ချင်းချစ်တယ်’ တို့၊ ‘ရေစက်ဟောင်း’ တို့ဆိုတာက သိချင်းထဲ၊ ဝတ္ထုထဲက စကားလုံးသက်သက်တွေပါ။ တကယ်က အချစ်က မျက်စိမရှိတဲ့အတွက် မမြင်နိုင်ပါဘူး။

‘မြင်တယ်’ ဆိုတာ အာရုံပါ။ အဲသည် အာရုံက ဦးနှောက်ကို စေ့ဆော်လိုက်တဲ့အခါ ကြိုက်ခြင်း မကြိုက်ခြင်းတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်စမြဲပါပဲ။ အဲဒါကိုပဲ မြင်မြင်ချင်း ချစ်သွားတယ်လို့ပြောရင် အမှားကြီး မှားပါလိမ့်မယ်။ အမှန်က ကြိုက်မိတာကို သက်သက်မဲ့ ‘လုံးချ’ ချင်ဇောနဲ့ ‘မြင်မြင်ချင်းပင် ဘာကြောင့်များချစ်ချင်တယ်’ တွေ ဘာတွေ ဆိုပြီး စွတ်တင်ကြတော့တာပါပဲ။

အချစ်က မျက်စိမရှိပါဘူး။ ‘မြင်ပြီးမှ ချစ်တယ်’ ဆိုတဲ့ စကားထဲက ‘ချစ်’ ဟာ တကယ်တော့ ‘ချစ်ခြင်း’ (အစစ်) ရဲ့ အနက်နဲ့ မသက်ဆိုင်ပါဘူး။ အဲသည် ‘ချစ်’ က ‘ချစ်စရာကောင်းတယ်’ ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းထဲက ‘ချစ်’ မျိုး ခပ်ပေါ့ပေါ့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ လမ်းမှာ ဖျတ်ခနဲတွေ့လိုက်ရတဲ့ ကလေးငယ် တစ်ယောက်ကို ‘ဒီကလေးလေးက သိပ်ချစ်စရာကောင်းတာပဲ’ ဆိုတဲ့ စကားမျိုးမှာဖြစ်စေ၊ ‘ဒီ ထဘီအဆင်လေးက ချစ်စရာလေးနော်’ ဆိုတဲ့ စကားမျိုးမှာ ဖြစ်စေပါဝင်တဲ့ ‘ချစ်’ ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရရဲ့ လေးပင်မှုလောက်နဲ့ သုံးမိတဲ့ ‘ချစ်’ စကားဟာ မွန်စိတ်နဲ့ ယှဉ်နေတတ်ပါတယ်။

‘အချစ်ယောင်’ ကတော့ တစ်မျိုးပါ။ အဲသည် အချစ်မျိုးကိုတော့ ‘ကုန်းအော်ချစ်’ လို့တောင် ခေါ်နိုင်ပြန်သေးတယ်။

ဘာလို့လဲဆိုတော့ ‘ချစ်တယ်၊ ချစ်တယ်’ လို့ တစ်ချိန်လုံး အော်ဟစ် မြည်တမ်းနေပြီး ကိုယ့်ကို ပြန်မချစ်တော့ဘူးဆိုတာနဲ့ စိတ်ချဉ်ပေါက် သွားတတ်တဲ့ အချစ်မျိုးပါ။

တစ်နည်းအားဖြင့် ‘အတ္တဗဟိုပြုအချစ်’ လို့လည်း ခေါ်မယ်ဆို ခေါ်နိုင်ပါသေးတယ်။ ငါ့ကို ပြန်ချစ်ရင်ချစ်၊ မချစ်ရင် နင့်ကို ငါ ဆက်မချစ် နိုင်တော့ဘူးဆိုတာမျိုးဟာ တကယ်တော့ ‘အချစ်ယောင်’ ပါ။

တစ်ခါတစ်ရံမှာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်ကောင်ကိုဖြစ်စေ ချစ်လှပါချေရဲ့တွေဖြစ်နေပြီး ဂရုတွေ လွတ်စိုက်နေမိတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အချစ်ခံလူ၊ ဒါမှမဟုတ် သတ္တဝါဆီက တုံ့ပြန်ဂရုစိုက်မှုကို ပြန်မရတဲ့အချိန်မှာ စိတ်ချဉ်တွေ ပေါက်လာပြီး ‘သင်း တော့လား နေနှင့်ဦးပေါ့၊ ငါမရှိမှ ငါ့တန်ဖိုးကို သိမယ်၊ ငါက စေတနာထားရ သလောက် ချစ်ရသလောက် သင်းကဖြင့် ငါ့တစ်ဝက်လောက်တောင် ငါ့အပေါ် သိတတ်မှုမရှိဘူး’ စသည်ဖြင့် ဘာဘာညာညာတွေ တွေးမိ၊ ရွတ်မိကုန်တဲ့ အချစ်မျိုးက ‘ချစ်တယ်’လို့ ကြွေးကြော်ရင်းနဲ့ ‘အချစ် ခံချင်တယ်’ ဆိုတဲ့ အတိတ်စိမ်းကို ပေးနေတဲ့ ‘အချစ်ယောင်’ ပါ။

တပ်မက်မှုကို အခြေခံနေတဲ့ ‘ရမ္မက်’ ကြောင့် အချစ်ယောင်ဖြစ်လာ ရတာပါ။ ဒါကိုတော့ အင်္ဂလိပ်လို passion လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။

အချစ် (အစစ်)

တကယ့် အချစ် (အစစ်)၊ ဒါမှမဟုတ် ချစ်ခြင်းမေတ္တာက အဲဒါတွေ လောက် မပေါ့ပါဘူး။ အဲသည် ‘အချစ်(အစစ်)’က သိပ် ပါးရည်နပ်ရည် ရှိတယ်လို့တောင် ဆိုနိုင်ပါသေးတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူက အချိန်ယူ တာကိုး။

အချစ်တစ်ခု ဖြစ်လာဖို့အတွက်က ပယောဂတွေအများကြီးလိုတယ်။ အဲသည် ပယောဂတွေထဲမှာ ‘လှပတင့်တယ်မှု’ဟာ သိပ်နေရာမရတတ်ဘူး။ အချစ်က မျက်စိမပါတဲ့အတွက် ‘ရုပ်’ ကိစ္စဟာ အချစ်မှာ အဓိက ဇာတ်လိုက် မဟုတ်ဘူး။ ဇာတ်ပို့ဆိုရင်တောင် ‘ဖြတ်လျှောက်လောက် ရိပ်ခနဲသာ ပါဝင်ခွင့်ရတဲ့’ အနုညာတ ဇာတ်ပို့မျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။

‘အချစ်(အစစ်)’ရဲ့အဓိက ဇာတ်လိုက်ကျော်က ‘နီးစပ်မှု’ (fa- miliarity) ပါ။ ဒါဖြင့် နီးစပ်တိုင်းချစ်ကြသလားကွာလို့ မေးစရာ ရှိလာရပြန်တယ်။ အဲသည်လိုဆိုရင်တော့ အဖြေရ ကျပ်ချင်ချင်ပါ။ ဒါပေမဲ့

သေချာတာက နီးစပ်ခြင်းဟာ ချစ်ခြင်းရဲ့ အမြဲတေဖြစ်နေတာပါပဲ။ သည်နေရာမှာ အမြဲတေ (catalyst) လို့ ဆိုလိုက်တာကို ဂရုစိုက်စေချင်ပါတယ်။ အဲသည် အမြဲတေပေါ်မှာမှ အခြား အခြားသော ပယောဂပေါင်းစုံ ပူးလာဖို့ လိုပါသေးတယ်။

နီးစပ်မှုကြောင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု (friendliness) ပေါ်လာရပါတယ်။ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုနောက်မှာ နှစ်လိုခြင်း (admiration) ဆိုတာ ပေါ်လာပါမယ်။ ‘နှစ်လိုခြင်း’ဟာ ‘နှစ်သက်ခြင်း (like) ဆိုတာနဲ့ မတူတာကိုလည်း သတိထားရပါဦးမယ်။ နှစ်သက်တယ်ဆိုတာက ကြိုက်တဲ့အဆင့်မှာတင် ရပ်နေပါတယ်။ နှစ်လိုတဲ့အခါမှာတော့ နှစ်သက်ရုံမက လိုလားတာတွေပါ ပါလာတယ်။ လိုလားရာမှာလည်း မိမိအတွက်တင်မက တစ်ဖက်သားအတွက်ပါ ကိုယ်က လိုလိုလားလားရှိလာတာကိုမှ နှစ်လိုတာလို့ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။

အဲသည်လိုနဲ့ တစ်ဖက်သားအပေါ် တန်ဖိုးထားနိုင်လာတယ် (appreciation)၊ သံယောဇဉ်ကြီးစွာ တွယ်တာလာနိုင်တယ် (attachment)၊ မြတ်နိုးလိုလာနိုင်ပါတယ် (affection)။ အဲဒီကမှ နောက်ဆုံးအဆင့်အနေနဲ့ ကရုဏာစိတ် (compassion) ကလည်း ဆီးမနိုင်၊ တားမရအောင် ပွားလာပါတော့တယ်။

အဲသည်လိုနဲ့ နီးစပ်မှုကို အခြေခံပြီး တငွေငွေဖွဲ့တည်လာတဲ့ အချစ် (အစစ်)ဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝထဲကို ရောက်လာတတ်ပါတယ်။ အချစ်ဆိုတဲ့စိတ် ဖြစ်လာတဲ့ အခိုက်အတန့်ကို အဲသည်လူကိုယ်တိုင်က သတိမထားမိလိုက်နိုင်ပါဘူး။ တစ်နည်းပြောရရင် တစ်ဖက်သားအပေါ် ဘယ်အချိန် ဘယ်ကာလကစပြီး ချစ်မိသွားတယ်ဆိုတာကို တိတိပပ အပြောရခက်နေတတ်ပါတယ်။

အဲဒါဟာ အချစ်ပါလို့ နှုတ်နဲ့ ကြွေးကြော်မြည်တမ်းလိုက်ဖို့လည်း အလွန် ဝန်လေးနေရတတ်ပါတယ်။ ရင်ထဲမှာ ထုနဲ့ ထည့်နဲ့ အုံနဲ့ ကျင်းနဲ့ ခမ်းခမ်းနားနားကြီးတည်နေတဲ့ ခံစားချက်တစ်ရပ်ကို ‘အချစ်’ ရယ်လို့ ခပ်နပ်နပ် အမည်ပေးလိုက်ရမှာကိုတောင် မဝံ့မရဲဖြစ်နေရတတ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့် ပုဂ္ဂလိက အတွေ့အကြုံနဲ့ အတွေးအမြင်အရ အဲဒါဟာ 'အချစ် (အစစ်)' ဖြစ်နေပါတယ်။

အချစ်(အစစ်)ရဲ့ ဝိသေသ လက္ခဏာများ

အချစ်(အစစ်)မှာ ကိုယ့်ကို ပြန်ချစ်ခြင်း၊ မချစ်ခြင်းဟာ အရေးမကြီးတော့ပါဘူး။ ထိုနည်းတူရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဖိုးစားနား (physical consideration) တွေလည်း သိပ်ကိစ္စမရှိတော့ဘူး။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဖိုးစားနား ဆိုတာက အလှအပတွေ၊ ပိန်တာ၊ ဝတာတွေအပြင် ကိုယ်လက်နီးနှောခြင်းဆိုတဲ့ ဒွါရခံစားမှုများပါ ပါဝင်လာပါတယ်။ ဒါတွေအားလုံးဟာ အချစ် (အစစ်)မှာ သိပ်အဓိကမကျတော့ပါဘူး။

တစ်နည်းအားဖြင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ငြိတွယ်မှု (mental attachment) သဘော ပိုဆောင်လာပါတယ်။

ထိုအတူ စွန့်လွှတ်ဖို့၊ အနစ်နာခံပေးဖို့လည်း ဝန်မလေးတော့ဘူး။ အချစ်(အစစ်) ရင်မှာဖြစ်လာပြီဆိုတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ကိုယ်ချစ်တဲ့သူရဲ့ စိတ်လက်ချမ်းသာမှုနဲ့ လိုအင်ဆန္ဒများကိုသာ ဦးစားပေးမိလာတတ်ပါတော့တယ်။ စေတနာ နှိုးနေတယ်လို့ ပြောလို့ရပါလိမ့်မယ်။

အချစ်(အစစ်)မှာ 'ကိုယ့်အတွက်' ဆိုတာ ပါးရှားသွားပြီး 'သူ့အတွက်' ကသာ များများလာတယ်။ 'ကိုယ့်လိုဘ' ထက် 'သူ့လိုဘ' ကို ပိုတွက်လာတယ်။ 'ကိုယ့်ဆန္ဒ' ထက် 'သူ့အကြိုက်' ကို ပိုလိုက်နေမိတတ်ပါတယ်။

အဲသည့် အချစ်(အစစ်) ဆိုတာ ဖိုနဲ့မ၊ တစ်မိသားနဲ့တစ်မိသား၊ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ချင် ချစ်ဖြစ်ကြတဲ့ 'ကိလေသာချစ်' မှာလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ၅၂၈ ချစ်လို့ ခေါ်ကြတဲ့ မိဘနဲ့သားသမီးအချစ်မှာလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ မောင်ချစ် နှမချစ် သူငယ်ချင်းချင်း ချစ်ကြတဲ့ အချစ်တွေမှာလည်း တကယ့်အချစ်(အစစ်) ဆိုတာ ရှိနိုင်ပါတယ်။ (အဲ သို့သော်လည်း နည်းနည်းတော့ ရှားတတ်ပါတယ်။)

တကယ် အချစ်(အစစ်)နဲ့ ချစ်လာရင် သားသမီးကိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မိဘ
 ကိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လင်သားကိုဖြစ်ဖြစ်၊ ဇနီးသည်ကိုဖြစ်ဖြစ်၊ မောင်နှမကိုဖြစ်ဖြစ်၊
 သူငယ်ချင်းကိုဖြစ်ဖြစ် 'ချစ်လှချေရဲ့' လို့ ပြောဖြစ်ချင်မှ ပြောဖြစ်မှာဖြစ်ပေမဲ့
 အဲသည် ကိုယ့်ချစ်သူရဲ့ တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်း၊ ကောင်းရာ ကောင်း
 ကြောင်း၊ စိတ်ချမ်းသာရာ ချမ်းသာကြောင်းအတွက် အတတ်နိုင်ဆုံး
 ပံ့ပိုးပေးချင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်ပေါက်နေတတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်လို
 ကိုယ့်ချစ်သူ တိုးတက်စေဖို့၊ ကောင်းစေဖို့၊ စိတ်ချမ်းသာစေဖို့ အရေးတွေမှာ
 ကိုယ်ဖြစ်စေချင်တာ တစ်ခုတည်းကို ပဓာနထားပြီး ဇွတ်အတင်းလုပ်ယူတဲ့
 နည်းမျိုးတွေကိုတော့ အလိုလိုရှောင်တတ်သွားတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ်ချစ်ရသူရဲ့ ပကတိအနေအထားကို လက်ခံ
 လာနိုင်တယ်။ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ပုံစံကိုရောက်အောင် သိမ်းသွင်းယူဖို့၊ ပြုပြင်ယူဖို့
 အားမထုတ်တော့ဘူး။ အဲဒါဟာ အချစ်(အစစ်)ရဲ့ အထူးခြားဆုံး ဝိသေသ
 လက္ခဏာပဲဖြစ်ပါတယ်။

စဉ်းစားစရာ

ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ကျွန်တော့်ကို ချစ်တယ်လို့ အဖေတို့၊ အမေတို့က
 လည်း ပြောကြဖူးတယ်။ သားတွေ၊ သမီးတွေကလည်း ပြောကြတယ်။
 မိန်းကလေးတချို့ကလည်း ပြောဖူးတယ်။ ကျွန်တော့် အိမ်သူသက်ထား
 ကလည်း ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူတို့တွေကို ချစ်လှ
 ချေရဲ့၊ ကြိုက်လှချေရဲ့လို့ ပြောခဲ့၊ ပြောဆဲပါ။

ထို့အတူ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးကိုလည်း တော်တော်ချစ်တယ်လို့
 ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထင်တစ်လုံးနဲ့ ရှိပါသေးတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘာကိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူ့ကိုပဲဖြစ်ဖြစ် ချစ်ကြရာမှာ
 ကိုယ့်ချစ်တဲ့ အရာဝတ္ထု၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ ရှိရင်းစွဲပကတိ အခြေအနေကို
 လက်ခံဖို့ထက် ကိုယ်ဖြစ်စေချင်တာတွေ၊ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ပုံစံတွေ မဝင်

ဝင်အောင် ဇွတ်အတင်း သွတ်သွင်းယူတဲ့ အလုပ်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ခံစားခဲ့ဖူးတာ သူတစ်ပါးအပေါ်မှာလည်း လုပ်မိသွားတတ်ခဲ့တာ အကြိမ်ကြိမ် ပါပဲ။

သည်အခါများမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုဆိုရင် တစ်ကွက်ချန် တစ်ပတ် လျှော့တွေးတတ်ကြတဲ့ ပုထုဇဉ်တို့ ဓမ္မတာအတိုင်း 'အချစ်' ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို အကာအကွယ် ယူတတ်ခဲ့မိတာတွေကို ပြန်ဆင်ခြင်မိလာတယ်။ အဲသည်လို ဆင်ခြင်မိလာခြင်းနဲ့အတူ အဲသည် 'အချစ်' ဆိုတဲ့ 'အလွယ်သုံးဝေါဟာရ' ကို ဖြည်းဖြည်းချင်း သံသယဖြစ်လာပါတော့တယ်။

ဖြစ်ချင်တော့ အသက် ၃၅ နှစ်ကျော်လောက်မှာမှ အချစ်(အစစ်) ဆိုတာနဲ့ ခလုတ်တိုက်မိပြီး ဘွားခနဲသွားတွေ့လိုက်ပါတယ်။ အဲသည်မှာတင် 'အချစ်' လို့ ထင်ယောင်မှားမှု (အချစ်ယောင်) တွေကိုပါ သတိထားမိလာခဲ့ ရတယ်။

အဲသည်မှာတင် ကျွန်တော့်အတွက် အချစ် (အစစ်) ရဲ့ သေချာတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကိုပါ တွေ့လာရပါတယ်။

အမှန်က အချစ်(အစစ်)ဆိုတာ 'တစ်ဖက်သားဆီက တုံ့ပြန်ချစ်ကို လုံးဝ ထည့်တွက်မနေတော့ဘဲ ကိုယ့်ဖို့၊ ကိုယ့်အကြိုက်၊ ကိုယ့်ဆန္ဒ၊ ကိုယ့် လိုချင်ဆိုတာတွေ ကင်းစင်ပြီး သူ့ရဲ့ ပကတိအနေအထားကို လိုလိုချင်ချင် လက်ခံနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ သူ့အတွက်သက်သက်ကိုသာ ခပ်ရဲရဲစဉ်းစားပေးစွမ်းတဲ့ စိတ်ခံစားမှုသာ ဖြစ်တယ်' လို့ ကျွန်တော်ကတော့ ကောက်ချက်ဆွဲလိုက်မိသွား ပါပြီ။

စာဖတ်သူများလည်း စဉ်းစားကြည့်ပါဦးလား။

(သရဖူမဂ္ဂဇင်း)

ဦးနှောက်သုံးပြီး ချစ်တဲ့နည်း

ကျွန်တော့်အချစ်

ငယ်ငယ်တုန်းက ရေးဖူးတဲ့ ကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ကို ပြန်ကိုးကားချင်ပါတယ်။

ချစ်တတ်သောစိတ်

ရှိသည်ဆိုပါလျှင်

ချစ်သူဟူ၍လည်း ရှိလိမ့်မည်ပင်။

ချစ်တတ်သောစိတ်

ကင်းမဲ့နေသည်ဆိုပါလျှင်

ချစ်သူဟူ၍လည်း ရှိလိမ့်မည်မထင်။

ကိုယ့်တွင်

ချစ်တတ်သောစိတ်

များစွာရှိသည်ပင်။

သို့လျှင်

ချစ်သူလည်း များမည်ပင်။

ခွင့်လွှတ်ပါခင်။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော်၊ ကျွန်တော့်အသက် ၂၀ မပြည့် တပြည့်လောက်မှာ ရေးဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကဗျာလေးပါ။ ကဗျာခေါင်းစဉ်က 'အယူခံ' တဲ့။

အဲတုန်းကတည်းက ကျွန်တော့်မှာ အသည်းတွေကွဲခဲ့၊ ကြေခဲ့၊ မွဲခဲ့ တာတွေ ပြောမကောင်းအောင် များလှပါတယ်။

အခု နှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်အကြာမှာ ကိုယ်လျှောက်ခဲ့ဖူးတဲ့ အချစ် လမ်းကြောင်းကို ပြန်စောင်းကြည့်တော့ ငယ်ဘဝကို လွမ်းမိသေးတော့တယ်။ ခုချိန်ထိလည်း ကျွန်တော်ကတော့ ချစ်တတ်နေတုန်းပါပဲ။ လူကသာ အလိုက်အထိုက် အိုသွားတယ်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲက အချစ်ကတော့ ၁၆ နှစ်သားလို နုပျိုနေဆဲဆိုတာကို မရှက်မကြောက် ဝန်ခံလိုက်ချင်ပါသေးတယ်။

လူနဲ့အချစ်

လူတစ်ယောက်တည်းကို တစ်သက်လုံး ချစ်နေတယ်ဆိုတာ ဖယောင်းတိုင် တစ်တိုင်တည်းက တစ်သက်တာထာဝရ တောက်လောင်နေ မယ်လို့ ပြောတာနဲ့ အတူတူပါပဲလို့ ရှိတ်စပီးယားက ပြောဖူးပါတယ်။ ဆိုလိုတာက လူသားတစ်ယောက်ဟာ သူ့ဘဝမှာတစ်ယောက်တည်းကိုပဲ ချစ်နိုင်ဖို့ဆိုတာ အင်မတန် ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ ကိစ္စပါဆိုတဲ့သဘောပါ။

ကျွန်တော့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အဲသည်လို အချစ်သမားနုနုလေးတွေနဲ့ မကြာခဏ ကြုံရတယ်။ သည်တစ်ယောက်တည်းကိုပဲချစ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ လူသားတွေပေါ့။ သူတို့တွေရဲ့ အချစ်ဋီကာ အဖြာဖြာကို နားခံထောင်ရင်း ကျွန်တော် ပြုံးနေမိတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ လူတစ်ယောက်ဟာ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင် တစ် ယောက် မကကို ချစ်ချင်လည်း ချစ်နေနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အသိတရားမျိုးရခဲ့တာ ကြာပါပြီ။

နုစဉ်အခါ မလိမ်မိုး မလိမ္မာတုန်းကတော့ သစ္စာရှင်ကြီး လုပ်နေ
 ရတာကိုပဲ ဂုဏ်ယူရမလိုလိုပါ။ ဒါပေမဲ့လည်း အသည်းတွေ တဖြန်းဖြန်းကွဲ၊
 အလွဲတွေတစ်သိကြီးဖြစ်၊ အသစ်တွေ အထပ်ထပ်ပေါ်၊ အဖော်တွေ ခဏ
 ခဏ ပြောင်းသွားတဲ့နောက်မှာတော့ အဟောင်းတွေ အသစ်ဖြစ်တတ်တဲ့
 သံသရာမှာ တစ်မိသားနဲ့ တစ်မိသားကြားက သစ္စာဆိုတာ ပညတ်တစ်ခု
 ရယ်လို့ပဲ သတိထားမိလာရပါတယ်။

ပိုဆိုးတာက လူတွေဟာ မိမိကိုယ်မိမိ ကြိမ်နုလှည့်ဖြားတတ်တဲ့
 သဘောသဘာဝကို ရိပ်စားမိလာတာပါပဲ။ သည်အခါ တစ်ဖက်သားရဲ့
 အချစ်ကို သဘောပေါက်လာသလို ကိုယ့်အချစ်ကိုလည်း ကိုယ်ပြန် သဘော
 ပေါက် သွားပါတယ်။

လူတွေဟာ သည်တစ်ယောက်ကိုပဲ ချစ်လှပါချေရဲ့၊ ကြင်နာလှပါ
 ချေရဲ့၊ မြတ်နိုးလှပါချေရဲ့လို့ အစကနဦးတုန်းက ယုံကြည်စွဲမြဲနေတတ်
 ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အနေနဲ့အမြန်ဆိုသလို အဲသည် တစ်ယောက်တည်းကိုပဲ
 ချစ်တဲ့စိတ်က အနိစ္စသဘောထဲပါသွားတဲ့အခါ အဲဒါကို ဝန်ခံရမှာ လိပ်ပြာက
 မလုံချင်ဘူး။ မျက်နှာများတဲ့သူ၊ သစ္စာမဲ့တဲ့သူရယ်လို့လည်း ဘယ်သူကမျှ
 အသတ်မှတ်မခံချင်ဘူး၊ ကိုဖိုးစွဲ၊ မဝိုင်းဝိုင်းလည်တွေလည်း အတူတူပဲ။
 ကိုယ့်ကို လူကြိုက်များလို့ ဂုဏ်ယူချင်တာက တစ်ဖက်၊ မျက်နှာများ၊
 သစ္စာမဲ့သူလို့ အပြောမခံချင်တာက တစ်ပိုင်း သတ်သတ်စီ ဖြစ်နေတတ်
 တယ်။

ဒါနဲ့ပဲ ထွေးပြီးသားတံတွေး ပြန်မျိုးဖို့ ခက်တာမို့ မွန်မွန်ထွန်ထွန်
 နဲ့ အလွန်အကျွံ ပြောမိခဲ့သမျှ အဖတ်ကလေးဆည် ဣန္ဒြေလေးလုပ်ရင်း
 သည်တစ်ယောက်တည်းကိုပဲ ချစ်နေဆဲ၊ ချစ်နေမြဲ၊ ဘာညာ လျှောက်
 ပြောရော။ လူဆိုတဲ့သဘောကလည်း အဲလိုသာ စိတ်ပါလက်ပါ အထပ်ထပ်
 ပြော၊ ကိုယ့်အပြောကို ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် အဟုတ်မှတ်လာ။ သည်မှာတင်

အများကိုလည်း လှည့်စားဖြစ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း လီဆယ်ဖြစ်နေ
တော့တယ်။

အခုလိုပြောလိုက်တော့ ဆယ်ကျော်သက်တွေ၊ ၃၀ မပြည့်သေးခင်
တပျစ်ဖျစ်နဲ့ ချစ်လို့ကောင်းနေသူတွေ ကျေလည်ကြမယ် မထင်ဘူး။

ကျွန်တော်ပြောတာ အမှန်ချည်းပဲ။ ဒါကြောင့် အားလုံးလက်ခံကြ
စတမ်း ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ တင်ပြနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်အတွေ့အကြုံ
ကျွန်တော်ပတ်ဝန်းကျင်က လူအသီးသီးရဲ့ ခံစားပုံတွေအပေါ် ကျွန်တော်
ရှုမြင်သုံးသပ်မိလေသမျှ စာဖတ်သူအများ စဉ်းစားကြိဆနိုင်အောင် တစ်
ထောင့် တစ်နေရာက ဆွေးနွေးသွားချင်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရင်ခုန်ချစ်

တစ်ခါလည်း ရေးပြခဲ့ဖူးတယ်။ အဲတုန်းကတော့ 'မွန်စိတ်' လို့
သညာပေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ အခုတော့ လူငယ်တွေရဲ့ ရင်ထဲမှာ ကိန်းတတ်မြီ
စိတ်အခြေအနေမို့ လှလှပပလေးဖြစ်သွားအောင် 'ရင်ခုန်ချစ်' လို့ ခေါ်လိုက်
ရပြန်ပါတယ်။ အမှန်တော့ အတူတူပါပဲ။ သိုးဆောင်းဘာသာစကားနဲ့တော့
infatuation တဲ့။

ပုထုဇဉ်မှန်သမျှ တစ်ဘဝမှာ အနည်းဆုံးတစ်ခါတော့ ဖြစ်လေ့ရှိတဲ့
စိတ်ပါပဲ။ ကံကောင်းတဲ့သူတွေကျတော့လည်း တစ်ခါမက ဖြစ်ရတတ်ပါ
တယ်။ သည်ကိစ္စဟာ အသက်အရွယ်နဲ့ သော်လည်းကောင်း၊ အသိပညာနဲ့
သော်လည်းကောင်း လုံးလုံးမသက်ဆိုင်ပါဘူး။ ယုတ်စွအဆုံး ဆင်ခြင်ဉာဏ်
နဲ့တောင် မဆိုင်လှပါဘူး။

ဘုရင်ကြီးရူးသွားတာ၊ ရသေ့ကြီးဈာန်လျှောတာဆိုတာမျိုးတွေ
ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ခဲ့၊ နားခဲ့ဖူးတယ်။ ထိုနည်းတူပဲ သူဌေးသမီး ပညာတတ်မနဲ့
အိမ်က ယာဉ်မောင်းနဲ့ ဇာတ်လမ်း၊ လူရတတ်သူကြွယ်သားနဲ့ ဆင်းရဲသူမ
ဇာတ်လမ်း၊ မမကြီးနဲ့ မောင်လေး ဇာတ်လမ်း၊ ဦးနဲ့သမီး ဇာတ်လမ်းတွေကို

လည်း ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ဖူး ကြားဖူးနေသလို ကျွန်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်
 မှာလည်း ကြုံရပြန်တယ်။ ဒါတင်မကသေးဘူး၊ မယားကြီးငုတ်တုတ်နဲ့
 မယားငယ်နောက် ကောက်ကောက်ပါအောင်လိုက်သွားသူတွေ၊ လင်ကြီး
 ရှိလျက်နဲ့ မျောက်မ ထားသူ မိန်းမသားတွေကိုလည်း ကြားဖူး၊ မြင်ဖူး
 ကြဦးမှာပဲ။

အဲသည်လူတွေအားလုံး တညီတညွတ်တည်း ပြောကြတဲ့စကားမှာ
 လည်း 'အချစ်'ဆိုတာကြီးနဲ့ပါ။ အချစ် အချစ်ဆိုပြီး အဲသည်လို အသည်း
 အသန် ဖြစ်ပြီဆိုတာနဲ့ အဲဒါ အချစ်မဟုတ်ဘူးလို့ သတိထားမိသူလည်း
 ခပ်ရှားရှား။

သည်နေရာမှာ ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံအရ ကောက်ချက်တစ်ခု
 တောင် ထုတ်ပြလိုက်ချင်ပါသေးတယ်။ အချစ် အချစ်လို့ ကိုယ်က ထင်နေပြီး
 ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်အပေါ် စွဲစွဲလမ်းလမ်းနဲ့ စားလည်း သူ့စိတ်၊ အိပ်လည်း
 သူ့တွေ့။ ဝေးရင် သေမတတ်ခံစားနေရပြီ။ ရင်ဘတ်ထဲမှာ ဆိုတို့တို့၊
 နာတာတာ၊ အောင့်တောင့်တောင့်၊ ဖြစ်လာပြီဆိုတာနဲ့ အဲဒါ အချစ်စစ်
 မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ယုံလိုက်ကြစေချင်ပါတယ်။ အချစ်စစ်က အဲသည်လို
 ကျွန်ုပ်တို့မဲ့ဘူး၊ အသည်းအသန် မဖြစ်ဘူး၊ ရင်ခုန်ချစ်က နေမင်းနဲ့တူရင်
 အချစ်စစ်က လမင်းနဲ့တူတယ်။ ရင်ခုန်ချစ်က မီးလျှံဆိုရင် အချစ်စစ်က
 စမ်းရေပါ။ ရင်ခုန်ချစ်မှာ အတ္တရှိတယ်၊ အချစ်စစ်က အနတ္တ။ ဆိုလိုတာက
 ရင်ခုန်ချစ်က ကိုယ့်တွက်ကို တွက်နေမိတတ်သလောက် အချစ်စစ်က
 ကိုယ့်တွက် လုံးလုံးမပါဘူး။ ချစ်နေရတဲ့ ခံစားမှုသက်သက်ကြောင့် တသိမ့်
 သိမ့်နဲ့ ငြိမ့်ငြိမ့်အေးအေးလေးရယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲသည်လို အချစ်စစ်မျိုးကိုကျတော့ ပုထုဇဉ်တိုင်း ခံစားခွင့်
 ရဖို့ သိပ်ခဲယဉ်းတယ်။ လူတစ်ရာမှာ နှစ်ဆယ်၊ အစိတ်တောင် ခံစားဖူးချင်မှ
 ခံစားဖူးမှာပါ။ များရာစုကတော့ ရင်ခုန်ချစ်ကိုပဲ အချစ်စစ်လို့ ထင်မိယောင်မှား
 သွားတတ်ကြတယ်။ တချို့ကျတော့လည်း 'အချစ်ဆိုတာ ငယ်တုန်းရူးရတာ

သက်သက်ပါကွာ' ဆိုတဲ့ အထင်နဲ့ သေသာသွားတယ် အချစ်စစ်ကို မတွေ့လိုက်ရဘူး။ တချို့ကျတော့လည်း လွတ်တဲ့ငါးက စွတ်ကြီးနေတာကိုပဲ အချစ်စစ်လို့ ထင်ပြီး သည်တစ်ယောက်ကို မရတာနဲ့ တစ်သက်လုံး ငှက်ပျောတုံး ဖက်သွားတာမျိုးလည်း ရှိတယ်။

ထားပါတော့။ အချစ်စစ်အကြောင်းကို စိကာပတ်ကုံး ရေးပြခဲ့ပြီးပြီမို့ ဒါကို ထပ်ပြောမနေတော့ပါဘူး။ 'ရင်ခုန်ချစ်' ကိုပဲ ဆက်ပြောပါရစေ။

ရင်ခုန်ချစ်ကတော့ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်အပေါ် စွဲလမ်းတဲ့စိတ်မှာ အခြေတည်ပါတယ်။ အာရုံငါးပါးနဲ့ ခံစားလို့ရတဲ့ အရာတစ်ခုခုကို စွဲလမ်း တာမျိုးပါ။ ဆိုကြပါစို့။ ရုပ်ရည်တင့်တယ်လှပမှုကိုဖြစ်ဖြစ်၊ အသံသာတာကို ဖြစ်ဖြစ်၊ အမူအရာကိုဖြစ်ဖြစ် စွဲလမ်းတတ်တာက များပါတယ်။ 'ချစ်ခြင်းအစ မျက်စိက' ဆိုတာကလည်း ရှိထားတဲ့အတွက် အဓိကအားဖြင့် မျက်စိနဲ့ မြင်ရတဲ့ ရုပ်ရည်ရူပကာယ၊ ဣန္ဒြေ မှင်မောင်း၊ ခြေဟန်လက်ဟန် အစရှိတာ တို့ကို အကြောင်းပြုပြီး ကျားနဲ့ မတို့ ငြိတွယ်သွားတတ်ကြတယ်။

အဲဒါကို စွဲလမ်းရာကနေ သူ့ကိုချစ်တယ်လို့ထင်လာတယ်။ အဲသည် အထင်ကို ကိုယ့်ဘာသာ အဆိုသွင်း၊ ကိုယ့်ဘာသာအတည်ပြုလိုက်တဲ့အခါ မှာတော့ ခိုင်ခိုင်မာမာကြီးကို ချစ်သလို ခံစားလာရတယ်။

စိတ်ရဲ့ သဘာဝကိုက မိမိကိုယ်ကို အမိန့်ပေးသလို အထပ်ထပ် ပြောတာနဲ့ အဟုတ်ထင်တတ်တဲ့ သဘောရှိတတ် စမြဲပါ။ အဲတော့လည်း ချစ်တယ်လို့ ထင်ရာကနေ ချစ်တဲ့စိတ်ရှိသလိုလို ဖြစ်လာတာက ပထမ။

အဲသည်နောက်မှာ နီးစပ်ခွင့်၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရသေးဘူးဆိုရင် ထင် တစ်လုံးနဲ့ ရှိနေတတ်ပြန်ရော။ ဒါကလည်း လူ့သဘာဝပဲ။ မရသေးတာ တစ်ခုခုကိုများ လိုချင်မိပြီဆိုရင် အငမ်းမရ။ ကလေးတွေပဲကြည့်။ ကစား စရာလေး တစ်ခုကိုလိုချင်တဲ့အခါ အဲဒါလေးပဲ မျက်စိထဲမြင်နေတော့တယ်။ မအေမိဘက ဝယ်လည်းပေးရော ပျော်သွားတယ်။ ပထမတော့ အဲဒါလေးနဲ့ပဲ

ကစားနေသေးတာပဲ။ အဲ ကာလရွေ့လျော့သွားတော့လည်း တစ်ချိန်က တမက်တမောလိုချင်ဖူးတဲ့ ကစားစရာဟာ ချောင်ထဲရောက်သွားရော။

ကျွန်တော့်တုန်းကဆို ပိုဆိုးသေးတယ်။ ကျွန်တော့်ကို မိဘတွေ ဝယ်ပေးတဲ့ ကစားစရာတွေထဲမှာ ဖော့သေနတ်လေးတစ်လက် ရှိဖူးတယ်။ သူ့ ခေတ်နဲ့သူ အတော်ဈေးကြီးပေးရတဲ့ ဖော့သေနတ် သပ်သပ်ရပ်ရပ် ကလေး။ ရိုးကုမ္ပဏီကဆိုလား။ ဝယ်လာပေးတာ။ ကျွန်တော် လေးငါးနှစ် သားမှာ ထင်ရဲ့။

အဲဒါလေးရတော့ ကျွန်တော် ပျော်သလား၊ မပျော်သလား မမှတ်မိ တော့ပါဘူး။ မှတ်မိနေတာတစ်ခုက အဲသည်သေနတ်ကလေးနဲ့ ဆော့လို့မှ မဝသေးခင် သေနတ်ကလေးလက်ထဲရောက်လို့ သုံးရက်မပြည့်ခင်မှာ အဖေနဲ့ အမေတို့ သတ်ကြရာမှာ သေနတ်က ဓားစာခံဖြစ်ပြီး ထက်ပိုင်းကျိုးသွား ခဲ့တာကိုပါပဲ။

အဖေတို့ ကျွန်တော့်ကိုဝယ်ပေးခဲ့တဲ့ ကစားစရာတွေ အများကြီးရှိတဲ့ အထဲကမှ အဲသည် သေနတ်ကလေးကို အခု နှစ်ပေါင်းများစွာကြာတဲ့အထိ မျက်စိထဲမှာ မြင်ယောင်နေမိတုန်း။ စွဲလမ်းတတ်ပုံများ ပြောပါတယ်။

ဆိုလိုတာက ရည်းစားဦးတော့ မြေးရတာတောင် မမေ့ဘူးဆိုတာ လည်း ကျွန်တော်နဲ့ ဖော့သေနတ်လို လူ့သဘာဝစစ်စစ်ပါပဲ။ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ ကြာကြာမျောမျော ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မရလိုက်ဘူးဆိုရင် အဲဒါမျိုးကို လူ့သဘာဝ က ခိုင်ခိုင်မာမာ စွဲနေတတ်တယ်။ နှစ်များစွာကြာသည့်တိုင် မမေ့နိုင်အောင် ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။

ရင်ခုန်ချစ်ဟာ အဲသည်လိုပါပဲ။ စွဲလမ်းတာကို အချစ်ဆိုတဲ့ တံဆိပ် လေး ခပ်တည်တည်ကပ်ပေးရင်းက မပြီးနိုင် မစီးနိုင်ဖြစ်တတ်တဲ့ သဘာဝရှိပါ တယ်။

အဲဒါကို အယုံလွယ်တဲ့ မိန်းမသား၊ ယောက်ျားသားတွေကတော့ မွန်မွန်ထွန်ထွန်နဲ့ အိမ်ရာထူထောင်လိုက်ကြပါရော။ ပြီးတော့မှ ကိုယ့်ကိုယ်ကို

လည်း မှားမှန်းသိ၊ သည်အခြေကျတော့လည်း ပြင်မရတော့လို့ ဇွတ်မှိတ် ပေါင်းသင်းရင်းကနေ သေတစ်ပန်သက်တစ်ဆုံး လက်တွဲသွားရသူတွေ ရှိသလို တချို့ ကျပြန်တော့လည်း ကွဲကြ ကွာကြရတာတွေ ရှိတယ်။ တချို့ ကျတော့ တစ်အိမ်တည်းနေပြီး စိတ်ချင်းကွဲနေတဲ့ လင်မယားတွေလည်း ရှိတတ်သေးတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း အငယ်အနောင်၊ ဘားတဲ့သူကထား၊ အိမ်ထောင်ရေးပြင်ပမှာ ဇာတ်လမ်းစုံ ရှာသူကရှာ၊ ပျော်စရာလိုက်စားသူက လိုက်စားသွားတာမျိုးတွေလည်း ရှိတတ်တယ်။

အဲသည်လိုအချိန်မှာ သွားမေးကြည့်ပါ။ ဟိုတုန်းကတော့ ချစ်ခဲ့တာ ပါလို့ ပြောခဲ့သူရှိသလို ချစ်တယ်လို့ ထင်မိခဲ့တာပါလို့ ဝန်ခံခဲ့ သူတွေလည်း ရှိပါလိမ့်မယ်။ တချို့ကျတော့လည်း အကြီးကိုလည်း ချစ်ပါတယ်။ အငယ်ကို လည်း ချစ်တာပါပဲလို့ ဝန်ခံရဲတဲ့ သတ္တိမျိုးတွေ ရှိနေပါလိမ့်မယ်။

အဲဒါ ရင်ခုန်ချစ်ရဲ့ သဘာဝပါပဲ။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ရင်ခုန်ချစ်ဖြစ်ဖြစ်၊ အချစ်စစ်ပဲဖြစ်ဖြစ် တစ် ယောက် မကကို ချစ်လို့ရတဲ့သဘောကလည်း အတိအလင်းရှိနေပါ သေးတယ်။

သာဓက

တစ်ယောက်မကကို ချစ်လို့ရတဲ့သာဓကကလေး အရင်ပြုလိုက် ပါဦးမယ်။

ကျွန်တော်တို့ လူသားတိုင်းမှာ အဖေနဲ့အမေဆိုတာ ရှိတယ်။ အဖေကို ပိုချစ်တဲ့သူ၊ အမေကို ပိုချစ်တဲ့သူဆိုတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဖေကို ပိုချစ်လို့ အမေကို လုံးလုံးမချစ်ဘူးလို့ ပြောလို့ရနိုင်ပါ့မလား။ အလားတူပဲ၊ အမေကို သိပ်ချစ်တာမို့ အဖေကို မချစ်ဘူးလို့ ယတိပြတ်ပြောရင် မှန်ပါ့မလား။ စဉ်းစားကြည့်ကြစမ်းပါ။

အဲဒါဆိုရင် လူတစ်ယောက်မကကို ချစ်လို့ရတယ်ဆိုတဲ့ သာဓကက ခိုင်လုံစ ပြုလာပါပြီ။

သားသမီးရှိတဲ့သူတွေဆိုရင်လည်း ကိုယ်တွေ့သိမှာပါ။ သားကို အချစ်ပိုမိလို့ သမီးကို မချစ်တဲ့မိဘ၊ အကြီးဆုံး ဒါမှမဟုတ် အထွေးဆုံးကို အချစ်ပိုမိလို့ တခြားသားသမီးတွေကို မချစ်ဘူးဆိုတဲ့ မိဘများ လောကမှာ ရှိမယ်ထင်သလား။ ၁၀ ယောက်ရှိရင် ၁၀ ယောက်စလုံးကို ချစ်တဲ့မိဘချည်း ပါပဲ။

နောက်တစ်ဆင့်ထပ်တိုးရင် မောင်နှမသားချင်းကိစ္စ။ မောင်နှမ သားချင်းထဲမှာလည်း ပိုချစ်တဲ့သူတွေ၊ ကိုယ့်နဲ့ ပိုနီးစပ်သူတွေ ရှိနေသေး တာပါပဲ။ အဲလို ပိုချစ်သူတွေကြောင့် တခြားမောင်နှမတွေကို မချစ်တော့ ဘူးလို့ ဘယ်သူမျှ မပြောနိုင်ပါဘူး။ တစ်ယောက်ကို ပိုချင်ပိုမှာပေမဲ့ တခြား မောင်နှမတွေကို ချစ်တာလည်း ချစ်တာပါပဲ။

သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းတွေထဲမှာရော အချစ်ဆုံး၊ အခင်ဆုံး သူငယ်ချင်းဆိုတာ မရှိဘဲနေပါ့မလား။ ဒါပေမဲ့ အဲလို အချစ်ဆုံး၊ အခင်ဆုံး ကြောင့် တခြားသူငယ်ချင်းတွေကို မချစ်ဘဲ မခင်ဘဲနေတော့တာမှ မဟုတ်ဘဲ။

သည်မှာတင် ရှင်းပါတယ်။ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ကိုလည်း ဘယ် လူသားမဆို တစ်ယောက်မက ချစ်နေနိုင်ပါတယ်။ ပိုတာနဲ့ လျော့တာ သာ ကွာပါမယ်၊ ချစ်ချင်ရင် ၁၀ ယောက်လောက်တောင် ချစ်လိုက်လို့ ရသေးတယ်။

အဲ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ လူ့ဘောင်မှာ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်တွေ ရှိတယ်။ ကျင့်ဝတ်တွေရှိတယ်။ အဲဒါတွေကြောင့် အဘွားကို၊ အဘိုးက လိုမိခဲ့တယ်၊ အမေ့ကို အဖေက လှည့်ခဲ့တယ်။ သည်အစဉ်အလာကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အိမ်ထောင်ဖက်တွေကို လှည့်ဖို့ပတ်ဖို့ အလွယ်တကူ ဖြစ်နေတတ်ကြတယ်။ မင်းကလွဲရင် ဖွဲ့နဲ့ဆန်ကွဲပါလို့ ပြော တာလည်း အစဉ်အလာအရ နှုတ်ကျိုးနေလို့ ပြောဖြစ်နေတဲ့ စကားပါ။

အဲဒါကို ယုံရင် ယုံတဲ့သူက မိုက်ရာကျပါတယ်။ သူ့ရင်၊ ကိုယ့်ရင်ထဲ ဘယ်သူ့ ဘယ်သူမျှ ဝင်ကြည့်လို့မရလေတော့ လျာမှာ အရိုးမပါတိုင်း

နှုတ်ဖျားနဲ့ ပြောလေသမျှ အဟောဝတ ကောင်းပေစွလို့ အောက်မေ့ရင် အောက်မေ့မိသူရဲ့ အမှားပါ။

အမှန်က ရင်ခုန်ချစ်နဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တကယ့် အချစ်စစ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် ချစ်မိလေသမျှမှာ တစ်ယောက်မကကို ချစ်နေမိတတ်တာ သဘာဝပါ။ မတွေ့သေးလို့ မမြင်ဘူး မှူးကိုမြစ်ထင်နေတာမျိုးဖြစ်စေ၊ တွေ့ပြီးသော်လည်း ဝန်မခံချင်၊ ဝန်မခံရဲတာပဲဖြစ်စေ ဖြစ်နေနိုင်ပါတယ်။ မဟုတ်လို့ကတော့ လူမှန်ရင် အချစ်ရှိသလို အချစ်ရှိတိုင်းလည်း တစ်ယောက်မကကို ချစ်လို့ ရနိုင်သူ ချည်းပါပဲ။

ဆင်ခြေ

သည်နေရာမှာ ဆင်ခြေတက်လိုသူများအတွက် ဆင်ခြေကန်ပေးပါရစေဦး။

ကျွန်တော် အခုပြောနေတာ ယေဘုယျသဘောပါ။ ဆိုလိုတာက လူတစ်ရာမှာ ၉၉ ယောက်လောက်မှာ ရှိတတ်မြဲ စိတ်အနေ၊ ပေါ်တတ်မြဲ အချစ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးနေတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ခြွင်းချက်ထဲက လူတွေမပါပါဘူး။

တစ်ယောက်တည်းကို တစ်သက်စာချစ်ပြီး တစ်သက်လုံး ပေါင်းသွားတာ ဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်သက်လုံး တရရနဲ့ တမ်းတနေတာမျိုးဖြစ်ဖြစ်လည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါက တစ်ရာ တစ်ယောက်၊ တစ်ထောင် တစ်ယောက်၊ တစ်သောင်းတစ်ယောက်လောက်မှာသာ ရှိတတ်တဲ့စိတ်တွေပါ။ အများစု (အထူးသဖြင့် လူ့ဘောင်မှာ ဘာလုပ်လုပ် တင့်တယ်တယ် ဆိုတဲ့ လိုင်စင်ကြီးတွေကိုင်ထားတဲ့ ယောက်ျားအများစု)ကတော့ အထက်မှာ ရေးခဲ့သလို ဝန်ခံရဲသူနဲ့ ဝန်မခံရဲသူသာ ကွာပါလိမ့်မယ်။ ရင်ထဲမှာ တစ်ချစ်မက ရှိနေနိုင်သူချည်းပါပဲ။

ကျွန်တော့်အဆိုကို ဆင်ခြေကန်ချင်သူတွေအထဲမှာ အသက် ၄၀ အောက်တွေ များနေပါတယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်က ခံမငြင်းပါဘူး။ ကျွန်တော့်ကို ဆင်ခြေတက်ဖို့အတွက် အနည်းဆုံး အသက် ၄၀ ပြည့်အောင် စောင့်ပါဦးလို့ပဲ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။ အဲသည်အခါကျမှ အချစ်ဆိုတာကို တုတ်ထမ်းပြီး ငြင်းကြရအောင်ပါ။

သည်ဆောင်းပါးရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်

အခုတလောမှာ ဘာဖြစ်နေတယ် မသိဘူး။ ကျွန်တော့်ပတ်ဝန်းကျင် မှာ ကိုချစ်ကြွေတွေ၊ မချစ်ကြွေတွေနဲ့ချည်း ကြုံနေရတယ်။ ရွှေမြင်းမိုရ် တစ်တောင်လုံး တုံးမှတ်လို့ ခုန်ဖို့ပြင်နေကြသူတွေ၊ ခုန်ဖြစ်သွားကြ သူတွေကို ကြည့်ပြီး ကြားထဲက ရင်မောနေမိတယ်။

လောကမှာ ချစ်ရတာ၊ အိမ်ထောင်ပြုရတာ လွယ်ကူလှသလောက် တစ်သက်တာထာဝရ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လက်တွဲသွားဖို့ဆိုတာ အင်မတန် ခက်ခဲပါတယ်။ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ဆိုတဲ့ ကြိယာဝိသေသနကို စာလုံးမည်းနဲ့ စောင်းပြီး ရေးထားတာ သတိထားကြစေလိုပါတယ်။

လူငယ်တွေက အချစ်ကို သိပ်ကိုးကွယ်တတ်ကြတယ်။ သိပ်လည်း အထင်ကြီးတတ်ကြတယ်။ အဲသည် ရွှေအချစ်ကို ရွှေအထင်တွေ စွတ်ကြီးပြီး ရွှေအမှားတွေ ကျူးလွန်ဖို့လည်း ဝန်မလေးတတ်တာ လုလင်ပျို၊ လုံမပျို၊ တိုင်းရဲ့ သဘာဝပါ။

နောက်တစ်ချက်က တစ်သက်လုံး လက်တွဲဖို့ဆိုတဲ့ ကိစ္စအတွက် မနေ့တစ်နေ့ကမှ တွေ့တဲ့သူကိုဖြစ်ဖြစ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးလေးနှစ်လောက် အတွင်းမှာ စုစုပေါင်းမှ လွန်ရော ကျုံ့ရော နာရီပေါင်း သုံးလေးရာလောက် သာ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံဖူး၊ စကားပြောဖူးသူကိုဖြစ်ဖြစ် သဝဏ်မှတ်ဆုံးဖြတ် လိုက်တာမျိုးဟာ အင်မတန် ထိတ်ပျာစရာကောင်းလှပါတယ်။ မသေမချင်း ပေါင်းရမယ့် သူကို ဘာမျှ အကောင်အထည်ပြုလို့မရတဲ့ ‘ရွှေအချစ်’ဆိုတာ

ကြီးနဲ့ တိုင်းတာပြီး ဆုံးဖြတ်ရင် အမှားကြီးမှားပြီး အလွဲကြီး လွဲတော့မှာပါ။
အဲလိုလုပ်ခဲ့ပြီး ကံစွပ်လို့ အဆင်ပြေသွားတဲ့ သူဆိုတာကလည်း အိမ်ထောင်
ပေါင်း တစ်ထောင်မှာ တစ်အိမ်ထောင်လောက်ပဲရှိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့လည်း လူအတော်များများဟာ အထူးသဖြင့် ငယ်နုသူ
အတော်များများဟာ အဲသည်ရွှေအချစ်ဆိုတာကြီးကို ယုံစားပြီး ဘဝကြီး
တစ်ခုလုံးကို စွန့်လွှတ်လိုက်ဖို့ ဝန်မလေးပါဘူး။ ပြီးတော့မှ 'ကျွန်တော်
ကျွန်မတို့ဖြင့် အိမ်ထောင်ရေး ကံမကောင်းဘူး'လို့ အကောင်အထည်ပြုလို့
မရတဲ့ 'ရွှေကံ'ကို ရမယ်ချဖြစ်သွားပါရောလား။

ကျွန်တော်ကတော့ ပွဲထဲက လူရွှင်တော်တွေပြောသလို ရှင်ကြီ
ဝမ်းရော၊ ရှင်ငယ်ဝမ်းရော ဝင်ပြီးပြီမို့ အနံ့စုံလည်း ခံပြီးပြီ။ ကိုယ်တိုင်
ကလည်း အိမ်ထောင်သည်၊ စာအစမှာဆိုခဲ့သလို အင်မတန်ချစ်တတ်တဲ့
စိတ်ကလေး နဲ့လည်း ဖြစ်နေ၊ တခြားသူတွေရဲ့ ချစ်ပြဿနာအထွေထွေ
ကိုလည်း မျှဝေခံစားပေးလိုက်၊ အတိုင်ပင်ခံလိုက်၊ ဖြေရှင်းပေးလိုက်လုပ်နေ
တာမို့ အချစ် အချစ်လို့အော်ရင်း ကျဆုံးသွားတဲ့ အချစ်သူရဲကောင်း အမြောက်
အမြားကို မြင်ပြီးတဲ့သူ၊ အဲတော့ လူငယ်လေးတွေ အချစ်ကြောင့် ခံစားနေ
ရတာတွေ၊ မိုက်မှားနေကြတာတွေကို ကြည့်ပြီး အတော့်ကို မချီတင်ကဲ
ဖြစ်ရပါတယ်။

ဒါကြောင့် သည်ဆောင်းပါးကို ရေးတာပါ။

လူဆိုတာ မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့သတ္တဝါ

အများသိတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ လူဟာ လေးဖက်တွား သတ္တဝါ မဟုတ်
ပါဘူး။ မတ်တတ်ရပ်တဲ့သတ္တဝါပါ။

ဒါကြောင့် အစီအစဉ်အတိုင်းပြောမယ်ဆိုရင် ဦးနှောက်က ကိုယ်အင်္ဂါ
အစိတ်အပိုင်းအားလုံးရဲ့ အထက်မှာရှိပါတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေကတော့
လေးဖက်သွားတာမို့ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းနဲ့ ဦးနှောက်နဲ့က ယေဘုယျ
အားဖြင့် တစ်တန်းတည်းပါ။

ဒါကြောင့် လူမှန်ရင် အရာရာမှာ ဦးနှောက်ကသာ ရှေ့ဆောင်နေ သင့်ပါတယ်။ 'အူမတောင့်မှ သီလစောင့်မယ်' ဆိုတဲ့ အတွေးအမြင်မျိုးဟာ လူနဲ့ မထိုက်တန်ပါဘူး။ အူမဆိုတာ ဦးနှောက်ရဲ့အောက်၊ ဟိုးအဝေးကြီးမှာ ရှိတဲ့ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းပါ။ သီလစောင့်တဲ့အလုပ်က အသိဉာဏ်နဲ့လုပ်ရတဲ့ အလုပ်ပါ။ ဦးနှောက်နဲ့လုပ်တဲ့အလုပ်။ အဲတော့ အူမရဲ့အလိုကိုပဲ ဦးဆောင် ခိုင်းပြီး ဦးနှောက်ထဲကအသိကို ဘေးဖယ်လိုက်မယ်ဆိုရင် မတ်တတ်ရပ် နေတဲ့သတ္တဝါ မပီသနိုင်တော့ပါဘူး။ မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့သတ္တဝါ ပီသဖို့ အတွက် ဦးနှောက်က အားလုံးရဲ့အထက်က နေရပါလိမ့်မယ်။

အလားတူပဲ အတွေ့အထိ သာယာမှုကို ဦးစားပေးမိမယ်ဆိုရင် လည်း အဲဒါ မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့သတ္တဝါ မပီသတဲ့အမှုကို ပြုလိုက်တာပဲ။ အခု ဆွေးနွေးနေတဲ့ ချစ်ကိစ္စမှာလည်း နှလုံးသားကိစ္စပါ။ ရင်ထဲမှာ နှင့်တင့် တင့်၊ ဆို့တို့တို့ဖြစ်အောင် ခံစားရတဲ့အချက်ကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကို ပေယျာလက် ထားလိုက်မယ်ဆိုရင် လေးဖက်သွားနေတဲ့ သတ္တဝါနဲ့ ဘာမျှ သိပ်ခြားနားတော့မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သတိထားမိဖို့လိုပါတယ်။

ချစ်တာတော့ ချစ်တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အနိစ္စတရားထဲမှာ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း ဆိုတာလည်း ပါဝင်နေတာမို့ အချစ်လည်းမမြဲ၊ အမုန်းလည်းမမြဲ ပါဘူး။ ဒါ့အပြင် အထက်မှာဆွေးနွေးခဲ့သလို ချစ်တယ်ဆိုတာမှာလည်း တစ်ယောက်မကကို ချစ်လို့ရပါတယ်။ ချစ်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ချစ်တိုင်း လိုက်ညားကြစတမ်း ဆိုပြန်ရင် မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့သတ္တဝါ မဖြစ်နိုင်တော့ တာမို့ လူအသီးသီးဟာ တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ကို ကျကျနပ်နပ် လက်ခံ ကျင့်သုံးနေကြတာပါ။

အဲဒါကို သတိထားမိပြီဆိုရင် ငယ်တုန်း၊ နုတုန်းအခိုက်မှာ ဖြစ်ဖြစ်၊ မွန်ထူနေချိန်မှာဖြစ်ဖြစ် ကမူရှူးထိုးနဲ့ ဆင်ကန်းတောတိုး လျှောက်လုပ် ကြမယ့်အစား ဆင်ခြင်တုံတရားလေးတွေကို ရှေ့တန်းတင်မယ်ဆိုရင်တော့ မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့သတ္တဝါ ပီသလာပါလိမ့်မယ်။

တစ်ခုတော့ သတိထားပါ။ ခံစားချက်ဆိုတာက လူကို အင်မတန် ဒုက္ခပေးပါတယ်။ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ခံစားနေရတဲ့အချိန်မှာ ဦးနှောက်က မျှမျှတတ၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ စဉ်းစားနိုင်စွမ်းတွေ လျှော့ကျသွားတတ် တာကို သတိထားမိဖို့လိုပါတယ်။ 'အချစ်နဲ့စစ်မှာ အားလုံးတရားတယ်' ဆိုတဲ့ စကားဟာ မွန်နေတဲ့လူတွေရဲ့ လက်သုံးစကားပါ။ ချစ်နေတုန်းတော့ တရား သလိုလိုဖြစ်နေပြီး အဲသည် အချစ်ရောဂါလည်း ငြိမ်ကျသွားရော 'မှားပါ ပေါ့လား' လို့ တန့်န့်ဖြစ်ရပ်ကိုကျ အဲသည်အဆိုကို ရွတ်ခဲ့တဲ့သူတွေက ရှက်ရှက်နဲ့ မျိုသိပ်ထားခဲ့ကြတာချည်းပါပဲ။

လူငယ်တွေအနေနဲ့အချစ်နဲ့ပတ်သက်လာရင် မူလက ဆင်ခြင်ဉာဏ် လေး ရှိနေဦးတောင် အမှားမှားအယွင်းယွင်းတွေ ဖြစ်ကုန်တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မတ်တတ်ရပ်တဲ့သတ္တဝါ ပီသချင်ကြတယ်ဆိုရင်ဖြင့် မစားနိုင်၊ မအိပ်နိုင် တမိုင်မိုင် တတွေတွေ ဖြစ်နေပြီဆိုတာနဲ့ အဲသည် ချစ်စိတ်ကို ကျကျနနလေး ပြန်သုံးသပ်ကြစေချင်ပါတယ်။ မိမိကိုယ်မိမိ သေချာအောင် အရင်ဆုံးလုပ်ပါ။ တစ်မိသားနဲ့တစ်မိသား စုလျားရစ်ပတ်လက်ထပ်တယ် ဆိုတာ အင်မတန် လွယ်ကူပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည် တစ်မိသားနဲ့ တစ် မိသား တစ်သက်လုံး အေးအေးချမ်းချမ်း၊ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်၊ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လက်တွဲသွားနိုင်ဖို့ဆိုတာ ကျတော့ အဲသည်လောက် မလွယ်တော့ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ချစ်တာကို ကြိုက်သလောက်ချစ်ပါ။ သေလုမျောပါး ချစ်ချင်သပဆိုလည်း ချစ်လိုက်ပါဦး။ ဒါပေမဲ့နှစ်ပါးစုံ ပေါင်းဖက်ဖို့အရေးကျ တော့ ဘဝကြီးတစ်ခုလုံးနဲ့ဆိုင်နေတာမို့ အလောသုံးဆယ် မဆုံးဖြတ်သင့် ဘူးလို့ အကြံပေးချင်ပါတယ်။

မိန်းကလေးတွေအနေနဲ့လည်း ကိုယ့်ကိုမှ မရရင် သေမတတ်ခံစား နေရပါပြီ။ ကိုယ့်မျက်နှာကိုမှ တစ်နေ့မှမြင်ရရင် ရေသောက်တာတောင် နင်နေပါတယ်ဆိုတဲ့ သူမျိုးများတွေ လာရင် အလွယ်တကူမယုံစားစေချင် ပါဘူး။ အဲဒါ မွန်နေလို့ပဲဆိုတာ ဘယ်တော့မျှ မမေ့ပါနဲ့။ အဲလို စကားမျိုး

တွေကို ကိုယ့်အဘွား၊ ကိုယ့်အမေ၊ ကိုယ့်အစ်မတွေလည်း တွင်တွင်ကြားခဲ့ပြီး
 နောက်ကျမှ အိမ်ပြင်ကိုထွက်ဖို့ တိတ်တိတ်ဖြစ်စေ၊ မြောင်ကျကျဖြစ်စေ၊
 တစ်ချိန်လုံး ခြေလှမ်းပြင်နေတဲ့ ယောက်ျားနဲ့ လက်တွဲနေကြရတာမျိုးကို
 သတိရလိုက်စေချင်ပါတယ်။

အချုပ်အနေနဲ့ကတော့ စာအစမှာဆိုခဲ့တဲ့အတိုင်း အချစ်ဆိုတာ
 တစ်ယောက်မကကို ချစ်ချင်လည်း ချစ်လို့ရတတ်တဲ့သဘော၊ ထာဝရ
 တည်တံ့ခိုင်မာနေတာမျိုးမဟုတ်ဘဲ ကုန်ခန်းချင်လည်း ကုန်ခန်းသွားတတ်တဲ့
 သဘောတွေကို နှလုံးသွင်းပြီး သတိလေးနဲ့ချစ်တတ်ကြစေချင်တာပါပဲ။

(သရဖူမဂ္ဂစင်း)

အိုးနဲ့ကြိုးတို့ ဆိုးဆိုးရွားရွား
မထိကြ၊ မငြိရလေအောင်

ခပ်စင်းစင်း စာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်

မာမာသွယ် တစ်ယောက် လူမှုရေးပြဿနာ တက်နေလေပြီဟု ကျွန်တော့်ကို သူ့ သူငယ်ချင်း ခင်အေးလွင်က ပြောလာသောအခါ မအံ့ဩမိခဲ့ပါ။ ခင်အေးလွင်ကတော့ နှမြောတသခြင်းနှင့်အတူ မချီတင်ကဲ ဖြစ်နေပုံရလေသည်။

‘သိနေတယ်၊ အဲသည်လို ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်လို့ ဆရာ ကြိုသိနေခဲ့တယ် သမီး’ ဟု ကျွန်တော်က ခင်အေးလွင်ကို ပြောလိုက်မိသောအခါ သူ့အရမ်းအံ့ဩသွားပြန်သည်။

‘ဆရာသိနေတယ် ဟုတ်လား၊ ဘယ်လိုလုပ်သိတာလဲဆရာ’ ဟု သူက မေးလာသောအခါတွင်မူ ကျွန်တော် သူ့ကို ရှည်ရှည်ဝေးဝေးပင်ရှင်းပြရပါလေသည်။

စင်စစ် မာမာသွယ်ရော၊ ခင်အေးလွင်ပါ ကျွန်တော့်တပည့်များ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ထံတွင် သူတို့ အင်္ဂလိပ်စာ လာသင်နေကြသည်မှာ

နှစ်နှစ်ပင်ကျော်ခဲ့ပြီ။ တော်နေကြာ ပျောက်သွားလိုက်၊ တော်နေကြာ 'သမီးတို့ အင်္ဂလိပ်စာ ပြန်လုပ်ချင်လို့ပါ ဆရာ' ဟုဆိုကာ ပေါ်လာလိုက်နှင့် သည်နှစ်နှစ် ကျော် ကာလအတွင်း သုံးကြိမ်တိတိလုပ်ခဲ့ကြပြီးပြီ။

လေးကြိမ်မြောက်တွင်တော့ မာမာသွယ် ပါမလာတော့။ ကျွန်တော့် ကို မာမာသွယ် ယုံကြည်ကိုးစားသည့်တိုင် ခင်အေးလွင်တစ်ဆင့်ခံနေသော အနေအထားကို သူ ကြိုက်ပုံမရ။ တကယ်တော့လည်း ခင်အေးလွင်ခေါ်လာ ရှိသာ မာမာသွယ် ကျွန်တော့်အတန်းတစ်တန်းထဲ ရောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ် သည်။ နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ထံ လာတက်ရုံဖြင့် တတ်စေသတည်းဟု လုပ်ပေးနိုင်သော တန်ခိုးရှင်မဟုတ်သည်ကို မာမာသွယ် ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ဟန်မတူ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်ခိုင်းသည့်အလုပ် များကိုလုပ်ရန် ပျက်ကွက်တတ်သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က သူ့ကို ဆူရ သည်။ ဒါကိုလည်း မာမာသွယ် ခံနိုင်ပုံမရချေ။

သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးသည် အသက်အစိတ်ကို ကောင်းစွာ ကျော် ပြီးသူ အပျိုကြီးများလည်း ဖြစ်သည်။ နှစ်ဦးစလုံး ဘွဲ့ရပြီးကြရုံမက အလုပ်ပင် ဝင်နေကြပြီ။ မာမာသွယ်က တစ်လကို လခ သုံးသောင်းခွဲခန့် ရနေပြီဖြစ်သလို ခင်အေးလွင်ကလည်း တစ်လကို နှစ်သောင်းခွဲမျှရသော အလုပ်တစ်ခုမှာ တင့်တောင့်တင့်တယ် နေနိုင်နေပြီ။

သူတို့ အခြေအနေလေးတွေနှင့် သူတို့မို့ မုဒိတာပွားချင်စရာ ဖြစ်သော်လည်း မာမာသွယ်ကို အစောကြီးကတည်းက ကျွန်တော် သိပ်အားမရလှ။ အဓိကက မာမာသွယ်အိမ် ဖြစ်သည်။ မာမာသွယ်အတွက် အိမ်သည် ပျော်စရာမကောင်း။

သူ့မှာ မိဘနှစ်ပါးစလုံး မရှိတော့။ မောင်နှမတွေထဲမှာ သူက အငယ်ဆုံး။ ထို့ကြောင့် အိမ်ထောင်သည် အစ်မကြီး၊ အစ်ကိုကြီးတွေနှင့် မိဘထားရစ်ခဲ့သော အိမ်ကြီးမှာ နေရသည်။ ယောက်မတွေနှင့်က သိပ် အဆင်မပြေချင်သလို ခဲအိုတစ်ယောက်က ရိသဲ့သဲ့၊ ခဲအိုတစ်ယောက်က

ယစ်ထုတ်။ ထိုအခါ အိမ်ပြန်ရမှာကို စိတ်ညစ်သည့်အကြောင်း ကျွန်တော့်ကို မာမာသွယ် ပြောပြဖူးသည်။

ကျွန်တော်ကား ထုံးစံအတိုင်း စာသင်သောအလုပ်ကိုလုပ်ရင်းနှင့် မရည်ရွယ်ပါဘဲ လူမှုရေးအတိုင်ပင်ခံ ဘဝကိုလည်း ရောက်မှန်းမသိ ရောက်နေလေရာ ကျွန်တော့်ကျောင်းသားတွေက သူတို့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာပြဿနာများကို ရင်ဖွင့်နေကျ။ မာမာသွယ်လည်း ထိုအထဲတွင်ပါသည်။ ခင်အေးလွင်လည်း မကင်း။ ကျွန်တော့်တပည့် အတော်များများမှာကလည်း သူတို့ ပြဿနာတွေနှင့် သူတို့ဆိုတော့ ကျွန်တော့်ကို ရင်မဖွင့်ဘဲနေဖြစ်သူက ရှားသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း သူတို့ကို လမ်းဖွင့်ပေးထားသည်။ ပထမဆုံး အချက်က စာရေးသူတစ်ယောက်၊ အထူးသဖြင့် လူမှုရေးကိစ္စနှင့် လူမှုစိတ်မညာကို စိတ်ဝင်တစားလေ့လာနေမိသော စာရေးသူတစ်ယောက်အနေနှင့် သူတို့ ဇာတ်လမ်းစုံသည် ကျွန်တော့်အတွက် သုတေသနကွင်းတစ်ကွင်း ဖြစ်နေခြင်းပင်။ ဒုတိယအချက်က ကျွန်တော့် စာနာစိတ် ဖြစ်သည်။

လူတိုင်းမှာ ပြဿနာတစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု ရှိတတ်စမြဲ။ သို့သော် လက်တွေ့ဘဝတွင် မိမိရင်ဆိုင်နေရသောပြဿနာကို ယုံယုံကြည်ကြည် ရင်ဖွင့်တိုင်ပင်စရာလူက အရှားသား။ တချို့ကိစ္စတွေကျတော့ ကိုယ့်မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းချင်းပင် ဖွင့်မပြောချင်။ နောက်တစ်ချက်က ကြားမှနေပြီး သုံးသပ်ပေးမည့်သူက ပိုရှားသည်။ မြောက်ထိုးပင်ကော်လုပ်မည့်သူ၊ သို့မဟုတ် နားငြီးပြီး ရှောင်ပြေးမည့်သူတွေသာ များနေပြီး ကိုယ့်အတွက် တကယ် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ကူညီကြံဆပေးမည့်သူက နည်းသည်။

ပိုဆိုးသည်က ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ လူမှုရေးပြဿနာကို တခုတစ်ခု တိုင်ပင်သည့်အလေ့အထ မထွန်းကားလှသေးသလို တိုင်ပင်ချင်သည်ဆိုဦးတော့ အတိုင်ပင်ခံကို တွေ့ရဖို့က ခက်နေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် လစ်လပ်နေသော နေရာမှာ စာနာစိတ်နှင့် ကျွန်တော်က အခမဲ့ ကူလီထမ်းပေးနေမိရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မာမာသွယ်လည်း စောစောပိုင်းက 'တစ်ခါ တစ်ခါကျတော့ ထင်ရာ စိုင်းပစ်လိုက်ချင်လှတယ် ဆရာရယ်' ဟု ညည်းဖူးသည်။ ထိုကတည်းက မာမာသွယ်အခြေအနေကို မှန်းဆမိသည်။ အတော်ကြွပ်ဆတ်နေသော အနေအထားတစ်ခုကို ရောက်နေမှန်း ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းကြီး ရိပ်မိနေခဲ့သည်။

ထင်ရာမစိုင်းဖို့၊ ဘာကိုမဆို ကျွန်တော့်ကို တိုင်ပင်ဖို့၊ ဖြစ်နိုင်လျှင် မိမိဘာသာ အိမ်ခွဲနေဖို့ ကျွန်တော် အကြံပေးခဲ့သည်။ မကြာပါ။ မာမာသွယ် တစ်ယောက် သူ့ရုံးနှင့်နီးရာ မြို့ထဲ ၃၈' လမ်းမှ အခန်းလေးတစ်ခန်းကို ငှားလိုက်ကြောင်း ကြားရတော့ ကျွန်တော် ဝမ်းသာသည်။

လူမှန်လျှင် ပြန်စရာအိမ် ရှိရမည်။ ထိုအိမ်သည် ပြန်ချင်စရာကောင်း သော အိမ်မျိုးလည်း ဖြစ်နေဖို့လိုသည်။ နွေးထွေးသာယာသော အိမ် ကလေးသာ ရှိနေလျှင် ဘယ်သူမျှ အပြင်ကို ခြေလှမ်းပြင်ဖြစ်မည် မဟုတ် တော့။ မာမာသွယ် ယခင်ကနေသောအိမ်သည် သူ့ကို နွေးနွေးထွေးထွေး လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ မရှိလှသော အိမ်မျိုးဖြစ်နေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အိမ်ခွဲရန် အကြံပေးခဲ့မိခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုသော် သူ့လက်သူ့ခြေ နေချင် သလို နေနိုင်သော အိမ်လေးတစ်ခန်းတော့ ရှိပြီမို့ ကျွန်တော်ဝမ်းသာခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် ယင်းအိမ်သို့ရောက်ပြီး ခြောက်လကျော်အကြာတွင် မာမာ သွယ် လူမှုရေးပြဿနာကို ကြားရခြင်း ဖြစ်သည်။

မာမာသွယ်တစ်ယောက် သူ့အထက်က အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ငြိစွန်း နေလေသတဲ့။ ထိုသူက အိမ်ထောင်သည်တဲ့။

လောကဇာတ်ခုံတွင် ကြုံနေကျ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်လည်း ဖြစ်တော့ သည်။

သို့ပင်သို့ငြား ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် မကောင်းလှ။ သူ့အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ကို မြင်ပင် မမြင်ဖူးသည့်တိုင် ထိုသူ့အတွက်လည်း စိတ်မကောင်း။ တပည့်မလေး မာမာသွယ်အတွက်လည်း ရင်ထဲမှာ လုံးလုံးမကောင်း။

ရှောင်လို့မရ လူ့ဘဝ

တစ်ခါက အိမ်ထောင်သုံးဆက်ကျမှူးသူ အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်က ကျွန်တော်ကို ပြောဖူးသည်။

‘လောကမှာ ဘယ်မိန်းမသားမျှ အငယ်အနှောင်းဘဝကို မရောက်ချင်ပါဘူး သားရယ်၊ အန်တီဆို အိမ်ထောင်သုံးဆက်တိတိ ကျွဲခဲဖူးတယ်။ သုံးကြိမ်လုံးမှာ အငယ်အနှောင်းဘဝကို ရောက်ခဲ့ရတာချည်းပဲ။ အန်တီက ဖြစ်ချင်လွန်း အကဲမရလွန်းလို့ ဖြစ်သွားတယ်လို့များ သား ထင်လား’ တဲ့။

မှန်ပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီးကြီးပြောသလို အဘယ်မိန်းမသားမျှ အငယ်အနှောင်းအဖြစ် ခံချင်ကြမည် မဟုတ်သည်ကတော့ သေချာသော အချက် ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ကွေ့ကောက်ပွလီလှသော လူ့ဘောင်မှာ အငယ်အနှောင်းတွေ များလှစွာသည်။ လင်ငယ် မယားငယ်ဆိုသော စကားလုံး၊ သားကြီးမယားကြီးဟူသော စကားလုံးတွေ ရှိနေသည်နှင့်အတူ လူတို့ဘဝတွင်လည်း ထိုအမှုများကို မမြင်ချင်ဘဲမြင်နေရ၊ မကြားချင်ဘဲကြားနေရသည်နှင့်အတူ အချို့ ကျား မ တို့၏ ဘဝများတွင်ကား မကြုံချင်ဘဲကြုံနေရသော ပြဿနာ ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်သည်ကား ကြိမ်ဖန်များစွာ ရေးခဲ့ဖူးသည့်အတိုင်း အနေအထိုင် ဇော်လီလှသော ယောက်ျားတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့်အားလျော်စွာ အိမ်ထောင်ရေးပြင်ပ အရေးအခင်းများကိုလည်း တိတိပပ ကျူးလွန်ခဲ့ဖူးသည်။ အများသုံးစကားဖြင့်ပြောရသော် ရှင်ကြီးဝမ်းထဲရော၊ ရှင်ငယ်ဝမ်းထဲသို့ပါ ကောင်းစွာမြိန်မြိန် ဝင်ခိမ်ယူခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကျားတို့သဘာဝ၊ မ တို့ အားနည်းချက်များကိုလည်း တော်ရုံလူထက်တော့ ပိုသိနေပြီဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။

အနိ ကျွန်တော့်အသိလေး တစ်မိုက်တစ်ထွာမျှဖြင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားမိရာက ပေါ်ပေါက်လာသော အတွေးများဖြင့် သည်ကိစ္စကို ဆွေးနွေးကြည့်ချင်လှပါသည်။

ကိုယ်တွေ့စာတ်လမ်း

လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်ကျော် အထက်ကာရီ ကျွန်တော်အိမ်ထောင်ကျ ပြီးစ တစ်နှစ်သာသာကာလတွင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်အမေနှင့် ကျွန်တော်ဇနီးမှာ ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရေးဟူသော ဘန်ဒေါင်းမူကြီးကို သာမန်ကာလျှံကာမျှသာ ဖတ်ဖူး သူများ ဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ခက်ခဲလှသောကြောင့် 'ပူလောင်စွာ အတူရန်စောင်နေထိုင်' လျက် ရှိကြသဖြင့် ကျွန်တော်အတွက် အိမ်သည် ပြန်ချင်စရာမကောင်းလှသော ဌာနတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ အိမ်ရောက် လျှင် အမေက ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ပြဿနာရှာသလို ချစ်ဇနီးက တိုးတိုးကျိတ်ကျိတ် တိုင်တန်းတတ်သည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော် နားနှစ်ဖက်မှာ ဆေးပေါ့လိပ် မီးညှိလိုသူများရှိက အသာလေးတို့ပြီး ညှိလိုက် နိုင်သည်အထိ ပြင်းပြင်းပြပြကြီး လောင်မြိုက်နေခဲ့ဖူးပါသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်တော်တို့ဇနီးမောင်နှံ အောင်မြင်စွာ ဆုတ်ခွာ လိုက်ကြသည်။ မရိုးတော်တစ်ယောက်၏အိမ်တွင် အိမ်ပြေးဒုက္ခသည်များ အဖြစ် အိမ်ထောင်ရေးခိုလှုံခွင့် တောင်းခံနေထိုင်ခဲ့ကြပါတော့သည်။

ဖြစ်ချင်တော့ မကြာခင်မှာ ဇနီးသည်က ကိုယ်ဝန်အရင်အမာနှင့်မို့ သူ့မိခင်ကြီးရှိရာ အင်းစိန် ကြို့ကုန်းမှာ သွားနေသည်။ ကျွန်တော်က ရုံးတစ်ဖက် အတန်းတစ်ဖက်နှင့်မို့ သွားရေးလာရေး လွယ်ကူသော မြို့လယ်က အမေအိမ်ခန်းမှာ ရုံးဖွင့်ရက်များတွင်နေပြီး စနေ တနင်္ဂနွေမှ ဇနီးသည်ထံ သွားသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း အိမ်ထောင်မကျခင်ကတည်းက အင်မတန် ခြေစလက်စ ရှိခဲ့ဖူးသူလည်း ဖြစ်သည်။ ပါးစပ်ထဲလက်ထည့်ရင်တောင် မကိုက်တတ်ပါဘူးဆိုသော ယောက်ျားမျိုးထဲတွင် ကျွန်တော် လုံးဝမပါ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်ထံသို့ ညွတ်ကျလာသူ မိန်းကလေးတစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ရေးပြင်ပ-အရေးအခင်းတစ်ခုကို ဖန်တီးဖြစ်သွားရလေသည်။

ဒါကလည်း သာမန်အားဖြင့် ကျွန်တော်လို ခြေဆော့လက်ဆော့ ပါးစပ်ဆော့ တတ်သော ယောက်ျားတစ်ယောက်အတွက် သိပ်တော့ မထူးဆန်းလှပါ။

ဆန်းသည်က ကျွန်တော့်ရင်ခွင်ထဲသို့ ဇွတ်တိုးဝင်ရောက်လာသူ မိန်းကလေးဖြစ်သည်။ ထိုမိန်းကလေးသည် ထိုအချိန်က ယခု မာမာသွယ် အရွယ်။ အသက် ၂၇ နှစ်ခန့် ရှိပြီ။ အိမ်ထောင်မကျသေးသူ လူလွတ်။ သို့သော် သူ့မှာ လက်ထပ်ရမည့်ချစ်သူက အဆင်သင့်ရှိနေသည်။ ထိုသူနှင့်က ကြောင်းပင်ကြောင်းလမ်းခဲ့ပြီးပြီ။ သည်တစ်ဝါထွက်လျှင် လက်ထပ်မည် ဟုလည်း လူသိရှင်ကြား ကြေညာပြီးသား။

ထိုအချိန်မှာမှ ကျွန်တော်နှင့် ထွေလီကာသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်က အနေနီးလွန်းသည်။ သူ့ အပြစ်က ကျွန်တော့်ကို အိမ်ထောင်သည်မို့ ရဲရဲတင်းတင်း ရင်းရင်းနှီးနှီးဆက်ဆံခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော့်ကို မိန်းမကျမ်းကြေသည်ဟု စွဲချက် တင်လျှင်သာ မခံနိုင်ဖြစ်တတ်သော်လည်း တကယ်တမ်းတွင် မိန်းကလေး တွေ ကျွန်တော့်ကို ခင်မင်တွယ်တာလာအောင် မသိမသာလုပ်ယူတတ်သော အတတ်ပညာကို တစ်ဖက်ကမ်းခတ် မဟုတ်သည့်တိုင် အထိုက်အလျောက် တော့ တတ်ပွန်သူမျိုးလည်း ဖြစ်သည်။

အမှန်က သူလည်း သူ့ဘဝ၊ သူ့အလုပ်၊ သူ့ ရာထူးနှင့် ဣန္ဒြေရ နေသော အနေအထားမှာရှိသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော့်ဘဝနှင့် ကျွန်တော် အနည်ထိုင်ရမည့်အချိန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုတစ်လောက ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် နီးစပ်ဖြစ်ရန် အခြေအနေက ကြိဖန်ပြီးပေးနေသည်။

သူ့ကို ဌာနဆိုင်ရာသင်တန်းတစ်ခုမှာ နေ့စဉ်တွေ့နေရသည်။ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းချိန်ကလည်း တစ်နေ့ကုန်။ ရုံးချင်းမတူသူနှစ်ဦးမှာ အလုပ်သဘာဝချင်းဆင်နေသည့်အတွက် သင်တန်းတစ်ခုတည်းမှာ နှစ် ယောက် သွားဆုံကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုင်ခုံကလည်း ဘေးချင်းကပ်။

အလွယ်ပြောရလျှင် တစ်နေ့ တစ်နေ့ သူနှင့်သူ ချစ်သူ တွေ ရချိန်၊ ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော်ဇနီးတို့ ဆုံရချိန် စကားပြောရချိန်ထက်စာလျှင် သူနှင့် ကျွန်တော်တို့ ဆုံရာ ပြောရာ ရယ်မောရသောအချိန်က မတရားပိုများ နေသည်။ သည်တော့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ရင်းနှီးသွားကြသည်မှာ သိပ်တော့လည်း မဆန်းလှ။

ဖြစ်ချင်တော့ သူ့ချစ်သူက ကျွန်တော်လို ရာထူးဌာနနှစ်ရနှင့် မဟုတ်။ ကျွန်တော်နှင့်ယှဉ်လျှင် များစွာမှိန်သော ဘဝမျိုးမှာရှိနေသူ။ ထို မိန်းကလေးက ထည်ဝါသော အသိုင်းအဝိုင်းက ပေါက်ဖွားသူ။ လက်ရှိ အလုပ်အကိုင်နှင့် ရာထူးကလည်း ထည်ဝါသောအနေအထား။

လူဆိုတာက ယှဉ်စရာမရှိသမျှကာလပတ်လုံး ဘာမျှသိပ်မဖြစ်။ ယှဉ်စရာလည်းတွေ့ရော ထွေကုန်တတ်သည့်သဘာဝမျိုးက ရှိပြီးသား။ တခြားမကြည့်နှင့်၊ အရောင်စုံအောင် မတွေ့ဖူးခင်က မိုးပြာရောင်လောက်၊ အစိမ်းနုရောင်လောက်ကို အခန်းဆေးသုတ်ရန် ရွေးဖူးသည့် ကျွန်တော့်မှာ ယခုသော် ခရမ်းပျော့ရောင်သုတ်ထားသောအခန်း ဘယ်လောက်လှမှန်း၊ အေးမှန်း မျက်မြင်တွေ့ကာ ထိုအရောင်ကို စွဲလမ်းနေခဲ့မိသည်ကိုပဲ ပမာ ဆောင်လိုသည်။

ထိုမိန်းကလေးမှာလည်း ထိုနည်းနှင့် ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ ကျွန်တော် နှင့် မတွေ့ခင်ကတော့ သူ့ဘဝအတွက် သူ့ချစ်သူသည် သိပ်ပြဿနာရှိခဲ့မည် မထင်။ ကျွန်တော့်ကို တွေ့ရာ ခင်ရာ ရင်းနှီးရသောအခါ သူ့ချစ်သူသည် နောက်တန်းသို့ အလိုလိုရောက်သွားပြီး ကျွန်တော်က ရှေ့သို့ ခေါင်းတစ်လုံး ပိုထွက်လာပုံရသည်။

သည်နေရာမှာ အရေးကြီးဆုံး တစ်ချက်ကိုလည်း မလွဲမသွေ ထည့် ပြောဖို့ လိုသည်။ ထိုမိန်းကလေး၏ ရုပ်ရည်ဖြစ်သည်။

သူ့ရုပ်ရည်မှာ ရွက်ကြမ်းရေကျိုဆိုသော အဆင့်ထက် အနည်းအပါး လျော့ချင်သော ရုပ်ရည်မျိုးဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်အတွက် စိတ်ဝင်စား စရာ ကောင်းသည်က သူ့ကိုယ်လုံးဖြစ်နေသည်။

(ယောက်ျားတွေ မကောင်းပုံများ ရေရှည်စခန်းသွားဖို့မဟုတ်တော့ ရုပ်ကို သိပ်မတွက်ဘူးခင်ဗျ။ နောက်ပြီးတော့လည်း မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ တင်တွေ၊ ရင်တွေကိုလည်း ယောက်ျားတွေက မက်တတ်သေးသဗျ။)

လိုရင်းကိုပြောရလျှင် ထိုမိန်းကလေးနှင့် ကျွန်တော်နှင့် တိတ်တိတ် ပုန်း အကြောင်းဆက်မိကြပါတော့သည်။

ကောင်းသလား မကောင်းသလားတော့ မပြောတတ်ပါ။ ထို မိန်းကလေးနှင့် အိမ်ထောင်ရေးပြင်ပ ဇာတ်ထုပ်ကို အဟုတ်က ဖြစ်တော့မည် မှန်း သေချာသွားသောအခါ ကျွန်တော်က ဇနီးသည်ကို ကြိုတင်အသိပေး ခွင့်ပန်လိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တော့ မနေနိုင် မထိုင်နိုင်နှင့် ဇာတ်ရှုပ်တော့မည့်အကြောင်း သူသူငါငါ လာပြောမှ စိတ်ပူရမှာထက်စာလျှင် ကာယကံရှင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က ပြောချက်ပေးနေပြီမို့ စိတ်သက်သာ ရာ ရသင့်ကြောင်း၊ ဝါကျွတ်လျှင် ထိုမိန်းမလည်း လက်ထပ်သွားလောက်ပြီ၊ ဇနီးသည်လည်း မီးတွင်းမှထွက်ပြီမို့ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော့်ဇာတ်လမ်းကို ပြတ်ပြတ်သားသား ရပ်နားလိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်တင်ကြိုကြို ကတိ ပေးရင်း အသိလည်းပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ကိုသာဝေစားချင်သော်လည်း လင်ယောက်ျားကို ဘယ်သူနှင့်မျှ ဝေမစားနိုင်သော မိန်းမသားထဲတွင် ကျွန်တော့်မိန်းမသည်လည်း ခြွင်းချက် မဟုတ်ခဲ့ပါ။ သို့သော် ကျွန်တော်ဆိုသည့်အကောင်က ထင်ရာစိုင်းတတ်သည့် နေရာတွင် ဧတဒဂ်မှန်း သူ့အသိမို့ ခမျာမှာ ကျွန်တော့်ကို ပြောလိုမှမရနိုင် တော့သည့်အဆုံး မျက်ရည်စက်လက်နှင့် သဘောတူလိုက်ရရှာပါသည်။

သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်တို့ ကြိုတ်ပုန်းဇာတ်ထုပ်ကလေး အလုပ်ဖြစ်ခဲ့ သည်။ သို့ရာတွင် ရှေ့တစ်လက ကျွန်တော်ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော့် သည် လူအဖြစ် မတ်တတ်ရပ်နေသောသတ္တဝါ ဝိသလိုသောစိတ်အခံက အမြဲတစေ ရှိနေခဲ့သည်။ လှေနှစ်ဖက်နင်းထားရသော ယောက်ျား တစ် ယောက်၏ ဘဝတွင် သံပရာတစ်ခြမ်းနှင့် ပျားရည်တစ်ခြမ်းမှာ သိပ်အားချင်း မမျှသဖြင့် အဘယ်မျှ သွားကျိန်းတတ်ကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော်သိသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ဇန့် ကျွန်တော် ထ ခဲ့မိသည်မှန်လည်း အချိန်တန်လျှင်တော့ ထိုဇာတ်ကို ရပ်တန်းကရပ်ရန် ကနဦးကတည်းက ကြံစည်ရင်း ရှိခဲ့သည့်အတိုင်း သတ်မှတ်ချိန်ရောက်သောအခါ ရပ်ဖို့ စိုင်းပြင်းရပါတော့သည်။

မရပ်လို့လည်း မဖြစ်တော့။ ထိုမိန်းကလေးမှာ ကျွန်တော့်ကို ငြိရာမှ တွယ်သည့်အဆင့်အထိ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ တိုးတက်လျက်ရှိကြောင်း ကျွန်တော် ခံစားနေရသည်။ ကြာလျှင် သူ့ဘဝလည်း စုံးစုံးနစ်၊ ကျွန်တော့် ဘဝလည်း လုံးလုံးပစ်လိုက်ရကိန်း မြင်နေသည်မို့ ရပ်တန်းက အမြန်ဆုံးရပ်ဖို့ ပြင်သည်။

ရယ်စရာကောင်းသည်က ထိုအချိန်မှာ သူက ဖိတ်စာပေးပြီးနေပြီ။ သို့သော် သူ့ရင်ထဲမှာတော့ ကျွန်တော်မှ ကျွန်တော်တဲ့ခင်ဗျ။ အံ့မယ်မင်း လောကမှာ ကြုံလိုက်ရပုံများ။

ကျွန်တော်ရပ်ဖို့ အားထုတ်တော့ သူက အပျော့ဆွဲ။ ဒါမျိုးတော့ ကျွန်တော်လည်း မခံနိုင်။ နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် လူယုတ်မာအဖြစ်ခံပြီး သူ့ကို ပစ်ပစ်ခါခါ လုပ်လိုက်သည်။ တစ်သက်စာ သူ စိတ်နာလောက်အောင် လုပ်လိုက်သည်။ သူ့ဘဝသူ ပြောင့်ပြောင့် လျှောက်ပါစေပေါ့။ *

နောက်တစ်မှုမှာ ထိုနောက် ခြောက်နှစ်ကျော်ကြာခါမှ ဖြစ်ပွားသော အမှုဖြစ်သည်။ ထိုအမှုမှာလည်း ကျွန်တော်သည် ထိုနည်းလည်းကောင်း ဟုသာ အတိုချုပ်ပြောရန်ရှိသည်။ စာရှည်မည်စိုးသဖြင့် ထိုအကြောင်းကို ရေမနူးပါရစေနှင့်တော့။

သုံးသပ်ချက်

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် နဖူးတွေ့၊ ဒူးတွေ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ဖူးသော အတွေ့ အကြုံများအရ ကောက်ချက်ချရလျှင် ပထမဆုံးအချက်မှာ ယောက်ျားတွေ့

အကဲမရခြင်း ဖြစ်သည်။ လွယ်ရင် သူကြွယ်တောင်မနေဘူးဆိုသကဲ့သို့ မကိစ္စမှာလည်း အခွင့်သာလျှင် ယောက်ျားသာဖြစ်ပေစေ၊ ရသေ့တောင် ဈာန်လျှောဖူးသော အဟောရှိလေသည်။

ထိုအချက်ကို မိန်းမပျို မိန်းမရွယ်တိုင်း ဂရုစိုက်သင့်လှပါသည်။ အလွယ်ပြောရလျှင် ကိုယ့်အဖေ၊ ကိုယ့်အစ်ကိုရင်း၊ မောင်ရင်းမှလွဲလျှင် အဘယ်ယောက်ျားသားကိုမျှ စိတ်ချလက်ချ မပေါင်းစေချင်ပါ။ လူတချို့ အပြောင်အပြက် ပြောသကဲ့သို့ လောကတွင် ယောက်ျားသုံးမျိုးသာ ရှိသည်ကို မိန်းမသားများ လုံးလုံး မမေ့သင့်ပါ။ ထိုသုံးမျိုးမှာ (၁) ရဟန်း၊ (၂) မိန်းမလျာ (၃) တဏှာရူးသာ ဖြစ်သည်ဟု လူတချို့က နောက်ပြောင်ပြောဆို တတ်ပါသည်။ ပထမနှစ်မျိုးမဟုတ်လျှင် နောက်ဆုံးတစ်မျိုးသာဖြစ်နေမည့် ယောက်ျားချည်းဟု ကျွန်တော်ကတော့ အပြတ်ပြောလိုက်ချင်လှပါသည်။ အင်မတန် သိက္ခာသမာဓိရှိလှပါသည်။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံလှပါသည် ဆိုစေဦးတော့ ယောက်ျားစင်စစ် ဧကန်သာဖြစ်ရိုးမှန်လျှင် ရသေ့ပင်ဈာန်လျှော ခဲ့ဖူးသော သာဓကမှာ အထက်ကအဆိုကို အလိုလို အထောက်အကူပေးနေ ပါသည်။

တစ်သက်တစ်ခါ အခွင့်မသာသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ လွှဲရှောင်နိုင်သော အခွင့်အလမ်းလေးများနှင့်သာ ကြိုရသဖြင့် သတိလေးအနည်းငယ်ထားပြီး ရှောင်နိုင်ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စားဝတ်နေရေးအတွက် မနေမနား ရုန်းကန်နေရသည့်အတွက် စိတ်မအားသောကြောင့်ဖြစ်စေ တစ်သက်လုံး ဘာအမှုဆို ဘာအမှုမျှ မကျူးလွန်ဘဲ တည်တည်ကြည်ကြည်နေသွားသော ယောက်ျားမျိုး လုံးလုံးမရှိဟုတော့ အပြောရခက်ပါသည်။ သို့သော် တစ်သိန်းမှာတစ်ယောက်၊ တစ်သန်းမှာ တစ်ယောက်နီးပါး ရှားပါးသည် လည်း အမှန်ပင်။

သို့မို့ကြောင့် မိန်းမရွယ်များအနေနှင့် အထက်ကဆိုခဲ့သလို အဘယ် ယောက်ျားကိုမျှ စိတ်ချလက်ချပုံပြီး တရင်းတနီး မပေါင်းမိအောင် ရှောင်နိုင်

ပါမှ တန်ကာကျပါမည်။ သည်နေရာတွင် မိန်းမရွယ်ဟုသာ သုံးလိုက်ပါသည်။ 'မိန်းမရွယ်' ဆိုသော စကားရပ်တွင် အရွယ်ရှိနေသေးသော မိန်းမအားလုံး ပါဝင်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အပျိုပေါက်မှသည် ၅၀ တန်းအတွင်း ရှိနေသော အပျို၊ အအို အားလုံးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယသုံးသပ်ချက်မှာ နီးစပ်မှုသဘောဖြစ်သည်။ အိုးချင်းထား၊ အိုးချင်းထိ၊ ကြိုးချင်းထား၊ ကြိုးချင်းငြိဟူသော ဆိုရိုးမှာ များစွာ အိုမင်းဟောင်းနွမ်းလှပြီဖြစ်သည့်တိုင် ယေဘုယျအားဖြင့် သွေးထွက်အောင် မှန်ကန်ဆဲလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ယောက်ျားလေးချင်း၊ မိန်းကလေးချင်းပင် အတူနေတာကြာ လျှင်၊ လက်မွန်းတတီး ဆက်ဆံဖန်များလျှင် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အတော်လေး သံယောဇဉ်ဖြစ်ကုန်တတ်သော သဘောရှိပါသည်။ အဖိုနှင့် အမ မည်သော ဆန့်ကျင်ဖက်လိင်ချင်း တရင်းတနီးအတူနေဖြစ်သည့် အချိန်များလေလေ၊ ထိုအဖိုနှင့် အမတို့ သံယောဇဉ်တွေ တွယ်ကုန်ဖို့ အခွင့်အလမ်းတွေလည်း များလေလေ ဖြစ်ပါသည်။

မိန်းမထုကို စော်ကားမော်ကားပြောသည်ဟု မအောက်မေ့စေလိုပါ။ မြစ်တို့ ကွေ့ကောက်သကဲ့သို့ မိန်းမတွေ ကွေ့ကောက်လှသည်ဟုလည်း တစ်ဖက်စောင်းနင်း ပြောလိုက်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်အတွေ့အကြုံများအရ မိန်းမအတော်များများ၏ နှလုံးသားမှာ နုနယ်လှသည်ချည်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ထိုနုနယ်သော နှလုံးသားကြောင့် အခွဲကောင်းသူပုဂ္ဂိုလ်များဆီ ယိမ်းနွဲ့သွားလွယ်တတ်သည်။

ပိုဆိုးသည်မှာ မြန်မာ့လူ့ဘောင်တွင် မိန်းကလေးတစ်ယောက် အတွက် ပြင်ပ ဒိဋ္ဌဓမ္မလောကနှင့် တွေ့ထိခွင့်ရဖို့က အချိန်အတော်ယူရပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ယောက်ျားလေးများ လူပျိုပေါက်လာလျှင် ကိုးကျင်း ကိုးကျင်း လျှောက်သွားသည်ကို မိဘတွေက တော်ရုံတန်ရုံဆိုလျှင် ခွင့်ပေးထားတတ်မြဲဖြစ်သော်လည်း မိန်းကလေးများ အပျိုပေါက်လာလျှင် အနေကျ

ကုန်ရစမြဲလည်း ဖြစ်သည်။ သည်လိုနှင့် ပြင်ပ အတွေ့အကြုံအရာတွင် မိန်းကလေးတွေမှာ အကန့်အသတ်က ရှိနေသည်။ ထိုအခါ မိမိထက် အနည်းငယ်အသက် ကြီးသော ယောက်ျားသားတို့၏ အတွေ့အကြုံများ၊ အပြောအဆိုများသည် မိန်းမသားအတွက် အထင်ကြီးစရာ၊ အံ့ဩစရာတွေ ဖြစ်နေတတ်သည်။

ထိုနည်းတူ ဘွဲ့ ရပြီးချိန်၊ အလုပ်ခွင်ဝင်ချိန်များတွင်လည်း မိန်းမသား များ အနေနှင့် လောကအကြောင်း၊ လူအကြောင်းကို စမ်းတဝါးဝါးနှင့် သင်ယူနေရချိန်လည်း ဖြစ်နေလေတော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် မိမိအနားမှာ ရှိနေသော ယောက်ျားတစ်ဦးက မိမိအတွက် အထင်ကြီးစရာများကို ဆောင်ယူ လာတတ်သလို ခံစားသွားရတတ်သည်။ အထင်ကြီးရာမှ လေးစား၊ လေးစား ရာမှ အားကိုး၊ အားကိုးရာမှ ယုံစား၊ ယုံစားပြီးမှ အမှားအမှိုက်မှောင်ထဲတွင် ချောင်ပိတ်နေလေကုန်သော မိန်းမသားများလည်း နည်းမည်ဟု မထင်ပါ။

နောက်တစ်ချက်မှာ မိန်းမသားတွေမှာ အားကိုးရာက လိုတတ်မြဲ လည်း ဖြစ်သည်။ တချို့ကိစ္စတွေမှာ ယနေ့ထက်တိုင် မိန်းမတွေလုပ်ဖို့ မတင့်တယ်သေး၊ မဖြစ်နိုင်သေး။ ဆိုကြပါစို့။ ဘုရားကိုဖြစ်စေ၊ စေတီကို ဖြစ်စေ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူချင်သည်ရှိသော် မိန်းမတစ်ယောက်အနေနှင့် ကိုယ်တိုင် ကပ်လှူခွင့်မရှိ၊ ထိုအခါ ယောက်ျားတစ်ဦးကို အားကိုးရသည်။ သို့မဟုတ် အမြင့်သို့တက်ပြီး ထုရ၊ နှက်ရ၊ သုတ်ရ၊ ဆေးရသော အလုပ်မျိုး ကိုဖြစ်စေ၊ ရုံးတွေ၊ ရဲစခန်းတွေနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စတွေမှာဖြစ်စေ မိန်းမတချို့မှာ အားကိုးလိုသည်။ ထိုအခါ ကိုယ့်အပါးမှာ အဆင်သင့်ရှိ နေသော ယောက်ျားတစ်ယောက်ယောက်ကို သဘောရိုးနှင့် အားကိုး ဖြစ်သည်။ ကိုယ်က ခိုင်းထားမိသည့်အတွက် ထိုယောက်ျားက ဇွတ်ရောလာ လျှင်လည်း အားနာပါးနာနှင့် လိုက်လျောမိ၊ ထိုမှ ရင်းနှီးလာပြီး မရှုနိုင် မကယ်နိုင်တွေ ဖြစ်ကုန်ရတတ်တာမျိုးတွေလည်း ရှိသည်။

စတုတ္ထအချက်ကတော့ အဖော်လိုတတ်သော လူသဘာဝဖြစ်သည်။ မာမာသွယ်ကိစ္စမှာ ထိုအချက်က ရှင်းသည်။ အသက်အစိတ်ကျော်ပြီ။

ရည်းစားသန်က တစ်ခါမျှ မရှိဘူး၊ ရွယ်တူတွေမှာ လင်နှင့်သားနှင့် နေသား ကျသူတွေက ကျကုန်ပြီ။ ကိုယ့်ဘဝမှာတော့ အဖော်ကမရှိ၊ ပညာလောဘ၊ ဥစ္စာလောဘကြောင့် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေစဉ်ကတော့ ဒါတွေကို သတိ မထားမိခဲ့။ ကမ်းလှမ်းလာသူတွေကိုလည်း မိမိဘဝလမ်းကြောင်း ပျောက်မည် စိုးသဖြင့် ပုတ်ချဖြစ်ခဲ့။

ပညာရော ဥစ္စာ(ဝင်ငွေ)လေးပါ၊ အထိုက်အလျောက်ရလာပြီး အနည်လေးလည်းထိုင်လာရော ဘဝကို စဉ်းစားလိုက်တော့ ကိုယ်က အထီးကျန်။ အဲသည်အခါမှာ မိမိကိုယ်ကို သနားစရာသတ္တဝါအဖြစ်တောင် မြင်ချင်ချင် ဖြစ်လာရသည်။ တွယ်စရာကလည်း နည်းသွားပြီ။ ရင်းနှီးစရာ ရွယ်တူတန်းတူ သို့မဟုတ် ဒွေးချိုးလေးတိုး လူပျိုယောက်ျားသားများကလည်း ရှားနေသည့်အချိန်။

" ထိုအချိန်မျိုးတွင် မမနှင့်မောင်လေး ဇာတ်လမ်းမျိုးတွေ ဖောင်းပွရင် ဖောင်းပွ၊ မဖောင်းပွလျှင် မာမာသွယ်လို အဖြစ်ဆိုးနှင့် တိုးတတ်သည်သာပင်။ အမှန်မှာတော့ မိန်းကလေးတစ်ယောက် အစိတ်ကျော်လာပြီး အိမ်ထောင် မကျသေး၊ ရည်းစားမရှိသေးဆိုသည်နှင့် တောင်ပံကျိုး ဆက်ရက်ငှက်ငယ် နှယ် ဖြစ်နေတတ်ခြင်းပင်။ တောင်ပံကျိုးသည့်အဆင့် မရောက်တောင်မှ ထိုတောင်ပံက နဲ့တဲ့တဲ့တော့ ဖြစ်နေပြီဟု ပြောနိုင်သည်။

သည်လိုအချိန်မျိုးမှ မိဘမောင်ဖားများကို အရင်းခံသော မိသားစု ဘဝက နွေးနွေးထွေးထွေး လုံလုံခြုံခြုံရှိနေခဲ့လျှင်တော့ သည်အချက်က သိပ်မသိသာ။ မိဘမောင်ဖားတွေကလည်း ကိုယ့်အလုပ်နှင့်ကိုယ်၊ ကိုယ့် အိမ်ထောင်နှင့်ကိုယ် ဖြစ်နေသောအခါ ကိုယ့်ကို လုံခြုံနွေးထွေးမှု မပေးနိုင်ဘူး ဆိုလျှင်တော့ အရွယ်တော်တစ်ဆိတ်ဟိုင်းနေသူ မိန်းမသားမှာ သတိပြယ်လွင့်၊ မှီတွယ်စရာ အတည်မရဆိုသည့် ဆရာမကြည်အေးရဲ့ ကဗျာထဲက ပါဒလေး အတိုင်း ဖြစ်လို့နေတတ်သည်။

သည်အချိန်မှာ အသက် ၅၀ ပတ်ဝန်းကျင် ယောက်ျားသားများ ကလည်း ခံတွင်းပျက်သည့်အချိန်ဖြစ်သည်။ ဆက်ရက်တောင်ပံကျိုးကလည်း

ထိုခဲတွင်းပျက်ကျားကြီးများနှင့် နီးနီးစပ်စပ်သာရှိနေလို့ကတော့ ပြဿနာတွေ အထွေးလိုက်၊ အပြိုလိုက် တန်းစီနေတတ်ပါတော့သည်။

သည်အချက်တွေက လူ့လောကမှာ ရှောင်မရသော်လည်း ဖြစ်တတ် မြဲသဘောတွေလည်း အမှန်ပင်။ အဲတော့လည်း အစပိုင်းမှာဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အငယ်အနှောင်းတွေ၊ အရှုပ်အထွေးတွေ၊ တစ်ပင်လဲသဖြင့် ထပ်ထူသည့် နောက်တစ်ပင်မဟုတ်ဘဲ နှစ်ပင်လိမ်တွေနှင့် ဇယားရှုပ်ကုန်ကြရလေသည်။

နိတိ

သည်နေရာမှာ ကျွန်တော်ကတော့ လူပျို အပျိုတို့ ဆောင်ရန် ရှောင်ရန် ရွှေ့ပဒေသလေးတစ်ရပ်လောက်တော့ ထုတ်ပြလိုက်ချင်ပါသည်။

အမှန်တော့ လူပျိုဖြစ်ဖြစ်၊ အပျိုဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ချင်း ကိုယ့်ချင်း လူပျိုနှင့် အပျိုချင်းဆို အင်မတန် ရှိုးတိုးရှုန်တန် ဖြစ်တတ်ကြသလောက် အိမ်ထောင် သည် ဆိုလျှင် စိတ်ချလက်ချနှင့် တရင်းတနီး ပေါင်းဖြစ်ရန် ဝန်မလေးတတ် ကြပါ။ အဲဒါက ပြဿနာအများစု၏ အဓိကလက်သည် တရားခံလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကိုယ်က လူပျို၊ ဟိုက အိမ်ထောင်သည်အမျိုးသမီးဆိုလျှင် အပျို တစ်ယောက်နှင့်ထက် လိပ်ပြာသန့်စွာ ဆက်ဆံရဲသည်။ ထိုအတူကိုယ်က အပျို၊ ဟိုက အိမ်ထောင်သည် အမျိုးသားဆိုလျှင်လည်း လူပျိုနှင့်ထက်ပိုပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံဖြစ်တတ်သည်မှာ လူပျို အပျိုတိုင်း၏ သဘာဝ (ဝါ) အားနည်းချက်ဟုပင် ဆိုနိုင်သည်။ အမှန်က ထိုအချက်ကို ကောင်းကောင်း သတိထားမိတတ်ဖို့ လူပျို အပျိုတိုင်းတွင် တာဝန်ရှိသည်။ ထိုလူပျို၊ အပျိုတို့၏ မိဘမောင်ဖားတိုင်းတွင်လည်း ထိုအချက်ကို သတိထား တတ်အောင် သွန်သင်ပေးဖို့လိုသည်။

ခပ်ရိုင်းရိုင်းပင်ပြောလိုက်ပါရစေ။ အရောလွန်ပြီး သဒ္ဒါလွန်ပြီး ကျွန်ဖြစ်ကြသည်ဆိုလျှင် လူပျိုနှင့်အပျို အရင်းနှီးလွန်ပြီး ဖြစ်သည်ဆိုက နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ဘယ်သူ့ ဘယ်သူ့မျှ နာစရာအကြောင်းမရှိပါ။ သို့သော်

အရင်းနှီးလွန်ပြီး ကျွဲသည်နှစ်ဦး နှစ်ဖက်မှာ တစ်ဖက်က မလွတ်မလပ်၊ အိမ်ထောင်သည် ဖြစ်ပြီဆိုသည်နှင့် သုံးဦးသုံးဖလှယ်စလုံးမှာ များစွာ နစ်နာကြရတတ်စမြဲ ဖြစ်သည်ကို သတိချပ်သင့်ပါသည်။

ပိုဆိုးသည်မှာ တစ်ဖက်က အိမ်ထောင်သည်မှာ သားတွေ သမီးတွေ ရှိနေလျှင် ထိုသားသမီးတွေပါ အခြောက်တိုက် စိတ်ဆင်းရဲရတတ်ပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်လူပျို၊ အပျိုမဆို အိမ်ထောင်သည် ဆန့်ကျင်ဘက်၊ လိင်များနှင့် ကနဦးကတည်းက ခပ်ခွာခွာနေထားနိုင်မှ တန်ကာကျပါ လိမ့်မည်။

ယောက်ျားတို့၏ အကဲမရတတ်သောသဘော၊ လူတို့၏ ငြိတွယ်လွယ်သောစိတ်၊ မိန်းမတို့၏ ညွတ်တိမ်းလွယ်သော မနောတို့ကို ဆင်ခြင်ပြီး သကာလ ငြိချင်းငြိ လူပျို အပျိုချင်း ငြိစတမ်း၊ အိမ်ထောင်သည်ဆို ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်စတမ်းဟူသောထုံးကို သတိလေးနှင့် နှလုံးမူနိုင်ကြမည်ဆိုပါက မိန်းမသားထုကြီးလည်း စိတ်ချမ်းသာ၊ ယောက်ျားထုကြီးမှာလည်း ဗျာပါဒတွေ ဆေးပြီး မိမိဘဝ၊ မိမိ မိသားစု၊ မိမိပတ်ဝန်းကျင်နှင့်တကွ လူအများတိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းကိုသာ အာရုံစိုက်နိုင်သော ယောက်ျားမြတ်၊ မိန်းမမြတ်များ ပိုမိုများပြားလာမှာ သေချာပါတော့သည်။

မလိမ့်မိုး မလိမ့်မားအရွယ်ဟု လုံးလုံးမခေါ်နိုင်သော ၃၀ နားကပ်နေသူ တပည့်မလေးတစ်ယောက်၏ ဇာတ်ကြောင်းလေးတစ်ခုကို အကြောင်းပြုပြီး လောကတွင်ဖြစ်တတ်မြဲ အိမ်ထောင်ရေးပြင်ပ အရေးအခင်းများကို သုံးသပ်ကြည့်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံးအနေနှင့် ပြောချင်သည်မှာ လူသာဖြစ်နေရိုးမှန်လျှင် ကျားမမရွေး၊ အရွယ်မရွေး၊ ရာထူးဂုဏ်သိန်၊ စည်းစိမ်နှင့် ဉာဏ်ပညာအဘယ်မျှရှိရှိ သတိမထားနိုင်ဘူးဆိုလျှင် ကိလေသာမီးက အချိန်မရွေး လောင်ကျွမ်းတတ်ကြောင်း၊ ထိုသို့လောင်ကျွမ်းသည်နှင့် ဘဝလှေပါ စုံးစုံးမြုပ်သွားတတ်ကြောင်းတို့ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

(သရဗုဒ္ဓဂဏ်း)

ညောင်ညိုပင်စခန်းများရဲ့ နိဂုံး

သဘောထားကွဲလွဲတယ်၊ ပြဿနာတက်ကြတယ်၊ ငြင်းကြ၊ ခုံကြတယ်၊ ရန်ဖြစ်တယ်၊ ကတောက်ကဆဖြစ်ကြတယ် အစရှိတာများနဲ့ ပတ်သက်လို့ အခုတလောမှာ အတော်ကလေး စဉ်းစားနေမိပါတယ်။

သည်အခါမှာ ကျွန်တော်တို့တွေ တွေးမြင်ပုံ၊ ဆင်ခြင်ပုံတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆန်းစစ်ကြည့်ချင်စရာလေးတွေ တွေ့လာရတယ်။

သဘောထားကွဲလွဲတယ်ဆိုတာ

ပထမတစ်ခုက ကွဲလွဲမှုဆိုတာကို စဉ်းစားရမှာပါ။ ကွဲလွဲတယ် ဆိုတာ မတူတာပေါ့။ လူ့ရယ်လို့ဖြစ်လာမှတော့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဘယ်လိုမျှ တစ်ထပ်တည်း မတူနိုင်ပါဘူး။ တစ်မိတစ်ဘတည်းက ပေါက်ဖွားလာတဲ့ မွေးချင်းအချင်းချင်းပဲဖြစ်နေပါစေ၊ အမြွှာပူးပဲဖြစ်နေပါစေ၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ရှုမြင်ပုံချင်း၊ အတွေးအခေါ် အယူအဆချင်း တစ် ထပ်တည်းရှိနေဖို့ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မျှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

အဲသည်ကမှ တစ်ဆင့်တက်လို့ အသက်အရွယ်တွေ၊ မွေးဖွားကြီးပြင်း ပုံတွေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်တွေ၊ အထီး အမတွေ ကွဲလာပြီဆိုတာနဲ့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ကွဲလွဲတာ၊ ကွာဟစရာအကြောင်းတွေက ပိုလို့ ပိုလို့ များလာ မှာပါ။

ဆိုတော့ကာ ကျွန်တော်တို့တွေ ပထမဆုံး နှလုံးသွင်းအပ်တာက တော့ လူမှန်ရင် သဘောထားကွဲလွဲရမယ် ဆိုတာကိုပါပဲ။ အပြန်အလှန် အားဖြင့် သဘောထားကွဲလွဲကြတယ်ဆိုတာ လူသားဆန်တဲ့အလုပ်ပဲလို့ နှလုံးသွင်းနိုင်ဖို့ပါပဲ။

ကွဲလွဲမှုရဲ့အစ

သည်လိုဖြင့် သဘောထားကွဲလွဲတဲ့အပေါ်မှာ ဘယ်လိုဆက် စခန်း သွားမလဲဆိုတာက ဆက်စဉ်းစားရမယ့်အကြောင်းအရာ ဖြစ်လာပါတယ်။

သည်နေရာမှာ ကွဲလွဲမှုပေါ်ပေါက်လာရခြင်း အကြောင်းရင်းကို စေ့ငုကြည့်ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ ကွဲလွဲမှုဆိုတာက နဂိုကတည်းက ရှိနေမြဲ တရားကိုယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ဖက်ဖက်က ဖော်ထုတ်လှစ်ဟခြင်း မရှိခဲ့ရင် အဲသည် ကွဲလွဲမှုဟာ လူသိရှင်ကြား ဖြစ်လာစရာ အကြောင်းမရှိဘူး။ သူ့ဟာလေးနဲ့သူ မြုပ်နေမှာရယ်။

တစ်ဖက်ဖက်က ဖော်ထုတ်လှစ်ဟလိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ ကျန်တစ်ဖက် ကလည်း သဘောတူခြင်း၊ မတူခြင်းကို ပြောစရာတွေ ပေါ်လာရပါတော့မယ်။ အဲသည်တော့မှ သဘောထားကွဲလွဲတယ်ဆိုတာဟာလည်း ငေါငေါကြီး ပေါ်လာတော့တာပါ။

သည်အခါမှာ ထည့်စဉ်းစားဖို့ကောင်းတဲ့အချက်က အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဝိဝါဒကွဲစရာတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ စတင်ဖော်ထုတ်လှစ်ဟ သူ့ကို အဲသည်လို ဖော်ထုတ်လှစ်ဟဖြစ်ခဲ့စေဖို့ စေ့ဆော်တဲ့အကြောင်းတရားကို ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပြဿနာရှာချင်လို့ တမင်ကိုနောက်တာ၊ မွေတာလား၊

ဒါမှမဟုတ် စေတနာနိုးမှု တစ်ခုခုကြောင့်လားဆိုတာကို ထည့်စဉ်းစားဖို့ လိုလာပါလိမ့်မယ်။

တမင်နောက်တာ၊ မွေတာမျိုးမဟုတ်ဘဲ စေတနာနိုးမှု တစ်ခုခုကြောင့် အကြောင်းအရာတစ်ရပ်၊ ဝိဝါဒကွဲစရာတစ်ခုကို တင်လာတာဖြစ်နေခဲ့ရင် အဲသည် စေတနာကို အသိအမှတ်ပြုပေးဖို့တော့ ပြန်လှန်ပြောဆိုမယ့် သူတွေမှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။ မိမိသဘောတူနိုင်ခြင်း၊ မတူခြင်းက သတ်သတ်၊ စေတနာကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းက သတ်သတ်ဆိုပြီး ကံ၊ ကတ္တာ ကွဲဖို့လိုပါ လိမ့်မယ်။

အဲဒါဆိုရင် လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲခြင်းရဲ့ အနှစ်သာရဖြစ်တဲ့ အပြုသဘောကို အလိုလိုရောက်လာတော့မှာပါ။ တစ်ဖက်က ဖော်ထုတ် လှစ်ဟလိုက်တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ သဘောမတူရင် မတူတဲ့အကြောင်းကို အားပါးတရ၊ အဘောင်အာရင်းသန်သန်နဲ့ ပြန်လှန်ငြင်းဆိုရာမှာလည်း အဲသည်လို တစ်ဖက်သားရဲ့ စေတနာကို နားလည်မှု ပေးထားနိုင်ခဲ့ရင် ငြင်းရခုံရတဲ့အဆင့် ရောက်လာတဲ့တိုင် သိပ် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် မဖြစ်နိုင် တော့ပါဘူး။

ကွဲလွဲမှုရဲ့အလယ်

အဲသည်လို သဘောထားကွဲလွဲရာက အစပြုပြီး ငြင်းခုံတဲ့အဆင့်၊ ငြင်းခုံရာက ကတောက်ကဆတ်၊ ကတောက်ကဆတ်ကနေ ရန်ဖြစ်တဲ့ အဆင့်တွေအထိ ရောက်ကုန်တာမျိုးကျတော့ နှစ်ဖက်စလုံးရဲ့ ညံ့ဖျင်းသေး သိမ်မွေ့ကြောင့်သာ ဖြစ်နိုင်ပါတော့တယ်။

ကွဲလွဲတယ်ဆိုတာ လူပီသတဲ့အလုပ်လို့ နားလည်ထားမယ်။ ကွဲလွဲ လာခဲ့ရတာမှာလည်း စေတနာနိုးမှုတစ်ခုခု ပါနေမယ်ဆိုရင် အဲသည် ကွဲလွဲမှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ တစ်ဆင့်တက်ရပါတော့မယ်။ အဲဒါကတော့ ကွဲလွဲမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရတဲ့ အငြင်းအခုံကတစ်ဆင့် ဘယ်လိုအကျိုးအမြတ် ထွက်နိုင်

သလဲ ဆိုတာကို တွေးတောကြည့်ဖို့ လိုလာတာပါပဲ။ အငြင်းအခုံကနေ ကတောက်ကဆတ်၊ ကတောက်ကဆတ်ကနေ ရန်ဖြစ်ကြရတဲ့အဆင့်အထိ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် တက်လာတတ်တာကလည်း သဘာဝပဲဆိုတာကို နားလည်ထားရင် အဲသည်လို တစ်ဆင့်စီ ထပ်မတက်ခင်မှာ ကွဲလွဲခြင်းကို ကွဲလွဲခြင်းအဆင့်မှာတင် ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ရုပ်ထားလိုက်နိုင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အငြင်းအခုံကနေ ရရှိလာတဲ့ရန်ဖြစ်ခြင်းဟာ ကွဲလွဲ ကွာဟမှုကို အကွဲအပြဲဆီ ရောက်သည်အထိ ဦးတည်သွားတော့မှာမို့ပါ။

ညောင်ညိုပင်စခန်းများရဲ့ ကဏ္ဍ

သည်အခါမှာ ညောင်ညိုပင်စခန်းမှန်သမျှ ဘယ်ညောင်ညိုပင်စခန်းမျှ မကောင်းဘူးဆိုတာ ဒုတိယအဆင့်အနေနဲ့ နှလုံးသွင်းတတ်ဖို့ လိုလာပါပြီ။ လင်မယားချင်း ကွဲကြတာလည်းမကောင်း၊ မိတ်ဆွေချင်းကွဲကြတာလည်း မကောင်း၊ မိသားစုဝင်ချင်း ကွဲကြတာလည်းမကောင်း၊ လူဆိုတာ တစ်ဦး တစ်ယောက်တည်း နေလို့မရတာမို့ ဘယ်သူနဲ့ဘယ်သူကွဲတာမျိုးမျှ မကောင်း ဘူးဆိုတဲ့ အခြေခံစိတ်ထားမျိုးထားဖို့ လိုအပ်လာပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကနေ့ကာလလို 'ကမ္ဘာကြီးဆိုတာ ရွာလေးတစ်ရွာ' လို့သာ စဉ်းစားအပ်တော့ တဲ့ ကာလမျိုးမှာ လူနဲ့လူချင်း မရိုင်းပင်းလို့ မဖြစ်တော့ပါဘူး။ နင့်ကျောလည်း ငါကုတ်ပေး၊ ငါ့ကျောလည်း နင့် ပြန်ကုတ်ပေးဆိုပြီး တစ်ယောက်နဲ့ တစ် ယောက် မတည့်တည့်အောင်နေနိုင်မှ အလုပ်ဖြစ်တော့မှာပါ။

ဆိုတော့ကာ ညောင်ညိုပင်စခန်းဆီကို ဦးတည်စေမဲ့ ဘယ်လို ကတောက်ကဆတ်မျိုးကိုမဆို ဝေရမဏိရမယ်ဆိုတဲ့ အခြေခံအတွေး တစ်ရပ်ကို တွေးဖို့ မလွဲမသွေ လိုလာပါတယ်။

ကြားလူ တစ်ယောက်ယောက်က 'နင်တန်၊ နင်တန်' ဆိုပြီး ဝင် ဖျန်ဖြေရတဲ့ အဆင့်ထိ ရောက်သွားရတယ် ဆိုတာလည်း တွေးကြည့်ရင် တော်တော်မနိပ်တဲ့ကိစ္စ။ ကြားလူ ဝင်ဖျဉ်ပေးရတယ်ဆိုတာ မယဉ်ကျေးတဲ့

အရိုင်းအစိုင်းတွေ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အဟိတ်တိရစ္ဆာန်တွေအတွက် သာ
လိုအပ်တာပါ။ စိတ်ဓာတ်ရေးရာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြီး ယဉ်ကျေးတဲ့ (တောမကျ
တဲ့) လူသားတွေအတွက် သူတစ်ပါး ကြားဝင်ဖျန်ဖြေစရာမလိုဘဲ ဘယ်
အချိန်မှာ တော်ရမယ်၊ ဘယ်အချိန်မှာ ရပ်ရမယ်ဆိုတာ အလိုလို
သိလာတန်ကောင်းတဲ့ ကိစ္စပါ။

ဘယ်သူ့ဘယ်သူမျှ ဝင်ဖျန်ဖြေစရာမလိုဘဲ အငြင်းအခုံကနေ အကွဲ
အပြဲကို ဦးတည်တော့မယ်လို့ မြင်လာတာနဲ့ ငြင်းခုံနေတဲ့ဘက်နှစ်ဖက်မှာ
အဲသည်လိုမြင်လာတဲ့ တစ်ဖက်က ချက်ချင်း 'ရပ်ချလိုက်ရပါလိမ့်မယ်။
အဲသည်လို ရပ်ချလိုက်ခြင်းနဲ့အတူ ကွဲလွဲမှုကိုလည်း ဖြစ်မြဲသဘာဝတစ်ရပ်
အဖြစ်သာ နှလုံးသွင်းထားလိုက်ရင် ကတောက်ကဆတ်အဆင့်၊ ရန်ဖြစ်တဲ့
အဆင့်တွေအထိ တက်သွားစရာ အကြောင်းမရှိတော့ပါဘူး။

အရှုံးအနိုင်

အဲသည်နေရာမှာ စဉ်းစားရမှာက ငြင်းခုံခြင်း၊ ကတောက်ကဆတ်နဲ့
ရန်စောင်ခြင်းတို့မှာ အနိုင်လိုချင်မှုဆိုတာ ပါ မပါလည်း နှစ်ဖက်စလုံးက
ကျနသေချာ ဆန်းစစ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဘယ်လိုအငြင်းအခုံ၊ ဘယ်ပုံပဋိပက္ခ၊
ဘယ်နယ် ကတောက်ကဆတ်မှာမဆို 'အနိုင်ရလိုမှုဆိုတဲ့ဇော'က နှစ်ဖက်
စလုံးမှာ ပူးကပ်နေတတ်စမြဲပါပဲ။ ဒါလည်း ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ 'လူဆန်
တဲ့' အလုပ်ပါ။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့အားလုံး မေ့လျော့နေမိတဲ့ အချက်တစ်ချက်က
တစ်ဖက်သားကို အနိုင်ယူလိုက်တဲ့အတွက် ဘာအကြောင်းထူးသွားသလဲ
ဆိုတာကိုပါပဲ။ 'အနိုင်အရှုံးသည် သာမည၊ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းသာ အဓိက' လို့
တွေးရအောင်ကလည်း ငြင်းခုံတယ်ဆိုတာ အားကစားလုပ်နေတာမှ မဟုတ်
တာပဲ။

ပိုဆိုးတာက သဘောထားကွဲလွဲမှုတစ်ရပ်အတွက် ငြင်းခုံရာမှာ
ဘက်နှစ်ဖက်ရှိနေတဲ့အတွက် အမှန်တရားဆိုတာကလည်း တစ်ခုမက

ရှိနေနိုင်ပြန်တာပါ။ သူလည်းမှန်တယ်၊ ကိုယ်လည်းမမှားဘူး၊ ကိုယ်လည်းမှန်တယ်၊ သူလည်းမမှားဘူးဆိုတဲ့ ကွဲလွဲမှုရဲ့ အနားသတ်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လူမှုဘဝထဲမှာ ကြုံရမြဲ၊ ကြားရမြဲတရားကိုယ်တွေပါပဲ။

သည်အခါမှာ အရှုံးအနိုင်ကို ဘာနဲ့ မှတ်ကျောက်တင်မလဲဆိုတဲ့ ပြဿနာက နောက်က ကပ်လိုက်လာပါတော့တယ်။ ထို့အတူ အနိုင်ရလိုက်တဲ့အတွက် မိမိစိတ်မှာ ခဏပန်း ကျေနပ်သွားတာ တစ်ခုကလွဲလို့ ငြင်းခုံခြင်းမှာ အနိုင်ရလိုက်တာက ဘာကိုမှ အကျိုးထူးမပေးပါဘူး။ အဆင်မသင့်ရင် အနိုင်တော့ရလိုက်ပါရဲ့။ ကွဲတာ ပြီတာက အဖတ်တင်ပြီး ကျန်ရစ်ဦးမှာပါ။

ဆိုတော့ အငြင်းအခုံတစ်ရပ်မှာ အရှုံးအနိုင်ဟာ ပဓာနမဟုတ်ပါဘူး။ အမြတ်ထုတ်တတ်မယ်ဆိုရင်တော့ ငြင်းခုံရာက တစ်ဖက်သားရဲ့ အမြင်တွေ၊ အသိတွေကို နှိုက်ယူလိုက်နိုင်ပါတယ်။ ထို့အတူ ကိုယ့်အတွေး ကိုယ့်အမြင်ကိုလည်း တစ်ဖက်သားသိသွားအောင် လုပ်ပေးလိုက်နိုင်တာပါပဲ။

အရှုံး အနိုင်ဆိုတဲ့ ပန်းတိုင် လုံးဝမထားဘဲ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်စွာ ငြင်းခုံတတ်မယ်ဆိုရင်တော့ အဲသည်အတိုင်း အမြတ်တွေ အများကြီး ထွက်လာမှာပါ။

အရှုံးအနိုင်ကိုသာ အဓိကထားလိုက်မိမယ်ဆိုရင်တော့ ငြင်းခုံနေတဲ့ အကြောင်းအရာပေါ်က သွေဖည်သွားပြီး ‘မနိုင် နိုင်ရာကိုင်’ တဲ့ တိုက်ကွက်တွေနဲ့ အငြင်းအခုံကတစ်ဆင့် ပဋိပက္ခလမ်းကြောင်းပေါ်ကို မသိမသာကနေ သိသိသာသာ ပြောင်းသွားနိုင်ပါတယ်။

ဒါဟာ အငြင်းအခုံရဲ့ ဇာတ်ရိုက်တက်မှု သဘောတရားပါပဲ။ အဲသည်လို ဇာတ်ရိုက်တက်တာဟာ ကောင်းသော ဇာတ်ရိုက်တက်ခြင်းမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဇာတ်ပျက်ဖို့အတွက် တက်သွားတဲ့ အရှိန်မျိုးသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပျက်လည်း ဘာဖြစ်သေးလဲကွာ၊ နိုင်ရပြီတော့ပဲဆိုတဲ့ ရမ်းကားတဲ့ စိတ်မျိုးဟာ ယဉ်ကျေးတဲ့ (တောမကျတဲ့) လူသားတွေ ထားအပ်တဲ့ စိတ်ထား

မျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ [သည်နေရာမှာ 'ယဉ်ကျေးတဲ့ (တောမကျတဲ့)' ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ဒုတိယအကြိမ် သုံးမိသွားပြန်ပါပြီ။ သိုးဆောင်းဘာသာ စကားနဲ့ civilisation ဆိုတဲ့ လူ့ယဉ်ကျေးမှုကို ပြောလိုရင်းပါ။]

ဆိုတော့ လွတ်လပ်စွာသဘောထားကွဲလွဲခြင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ငြင်းကြ ခုံကြခြင်းဟာ ကွဲလွဲနေတဲ့သဘောထား၊ ငြင်းခုံ နေတဲ့ အကြောင်းအရာအပေါ်မှာသာ ခိုင်မာမြဲမြံစွာရပ်တည်ပြီး ပြောဆိုငြင်းခုံနိုင်ပါမှ အထမြောက်မှာပါ။ အနိုင်လိုချင်မှုကို ကွဲလွဲမှုနဲ့ ရောကြိတ်လိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ လွတ်လပ်စွာ သဘောထားကွဲလွဲခြင်းရဲ့ အနှစ်သာရဖြစ်တဲ့ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ငြင်းခုံခြင်းဆီကို မရောက်နိုင်တော့ဘဲ အကွဲအပြဲဆီကိုသာ ဦးတည်သွားတော့မှာကို ကျွန်တော်တို့တွေ ဆင်ခြင်ကြဖို့ ကောင်းလာပါတယ်။

ကွဲလွဲမှုရဲ့ အနားသတ်

အကွဲအပြဲဆီကို ဦးမတည်ချင်ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့လိုချင်တာက 'ပြေလည်မှု' ဆိုတာ အလိုလို သေချာသွားပါလိမ့်မယ်။ လူ့ယဉ်ကျေးမှုများ၊ တောမကျတဲ့လူများဟာ အကွဲအပြဲကို မလိုလားအပ်ဘူး၊ ပြေလည်မှုကိုသာ ဝါယမစိုက်အပ်တယ်ဆိုတဲ့ အခြေခံအတွေးမျိုး ရှိမယ်ဆိုရင် ငြင်းခုံနေတဲ့ နှစ်ဖက်မှာ အဲသည်လိုအတွေးမျိုးရှိတဲ့ဘက်က ပြေလည်မှုလမ်းစကို ဇွဲနဲ့ပဲနဲ့ ရှာဖွေရပါတော့မယ်။

ပြေလည်မှုကိုရှာချင်ရင် ပထမဆုံးလုပ်ရမဲ့အလုပ်က ငြင်းခုံနေတာ ကို ရုတ်ခြည်း ရပ်ချလိုက်ရပါမယ်။ ဒါ ပထမအဆင့်ပါ။

ပြီးရင် ကွဲလွဲမှုကို ကွဲလွဲမှုအတိုင်း ထားလိုက်ရပါလိမ့်မယ်။ တစ်နည်း အားဖြင့် 'ကွဲလွဲတယ်ဆိုတာ သဘာဝပါပဲလေ' ဆိုတဲ့ မူလက နှလုံးသွင်းမှု ကို ပိုမိုခိုင်မာလာအောင် အားထုတ်ရပါလိမ့်မယ်။

တတိယနဲ့ နောက်ဆုံးအဆင့်ကတော့ ကွဲလွဲနေတဲ့ကြားထဲက တူညီ နေတာတွေကို ရှာဖွေဆွဲထုတ် ကောက်နုတ်ရမှာပါ။ ကိုယ်အနိုင်ရချင်သလို၊

သူလည်း အရှုံးပေးချင်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာလည်း တူညီမှုပါပဲ။ ဘယ်လိုပဲ ကွဲလွဲနေပါစေ ကိုယ်လည်း လူ ဆက်လုပ်ဦးမှာ ဖြစ်သလို သူလည်း လူ ဆက်လုပ်နေဦးမှာပဲ ဆိုတာလည်း တူညီတာပါပဲ။ သည်ကမှ သူနဲ့ကိုယ်နဲ့ ရဲ့ ဆက်ဆံရေးကိုပါ ထည့်စဉ်းစားရင် အကျိုးတူကိစ္စတွေအတွက် တူညီနေတာတွေ အများကြီး ထွက်လာနိုင်ပါသေးတယ်။

ဆိုကြပါစို့။ အိမ်ထောင်ရေးတစ်ခုက လင်နဲ့မယားနဲ့ သဘောထား ကွဲလွဲကြတဲ့အခါမျိုးမှာ တူညီမှုကို စဉ်းစားရင် လင်လုပ်သူရော မယားလုပ်သူပါ သည်အိမ်ထောင်ရဲ့ အခြေအနေကို မကောင်းကောင်းအောင် အားထုတ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒစေတနာမျိုးကို အရင်ဆုံး ထည့်တွေးရမှာပါ။

ညီအစ်ကို မောင်နှမချင်း သဘောထားကွဲလွဲကြရာမှာလည်း အဲသည်လို မျိုးပဲ၊ ကောင်းစေချင်တဲ့စေတနာ တစ်စုံတစ်ရာကတော့ မတွက်ချင်လည်း ထည့်တွက်ရမဲ့ တူညီမှုတစ်ခု ဖြစ်လာမှာပါပဲ။

သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေအချင်းချင်းမှာလည်း ထိုအတူပါပဲ။ ရည်ရွယ်ချက်ချင်း တူညီနေပေမဲ့ ချဉ်းကပ်ပုံချင်း မတူတဲ့အတွက် အချင်းချင်း သဘောကွဲလွဲနေရတာမျိုးတွေ ရှိလာရတာပါ။ ဆိုတော့ မတူတာတွေကို မစဉ်းစားတော့ဘဲ တူတာတွေကို တွေးမြင်ပုံဖော်ယူမယ်ဆိုရင် ကွဲလွဲမှုအပေါ်မှာ အခြေခံထားတဲ့ ပဋိပက္ခတစ်ခုဟာ ပြေလည်မှုလမ်းစပေါ်ကို ခပ်ရေးရေးလေး ရောက်လာပြီလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ပြေလည်မှုကို ရှာတဲ့သူ

အနိုင်အရှုံးကို ထည့်တွက်တွက်၊ မတွက်တွက် ပြေလည်မှုကို စတင်ရှာဖွေသူ၊ ဒါမှမဟုတ် ကမ်းလှမ်းသူဟာ စိတ်ထားမြင့်မြတ်သူ၊ သဘောထား ကြီးသူအဖြစ် ကွဲလွဲမှု ပဋိပက္ခရဲ့ သားကောင်ဘဝကနေ အောင်မြင်စွာ ရုန်းထွက်နိုင်သူသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြေလည်မှုကို ရှာဖွေကမ်းလှမ်းတဲ့အတွက် အရှုံးသမားလို့ အမနာပ ပြောလို့မရနိုင်ပါဘူး။

ဒါဖြင့် ဘယ်လိုလူမျိုးက စတင်ပြီး ပြေလည်မှုကို ရှာဖွေကမ်းလှမ်းသင့်သလဲဆိုတဲ့မေးခွန်းက ပေါ်လာပါတယ်။ သာမန်အားဖြင့်တော့ ပဋိပက္ခကို စိတ်ရောကိုယ်ပါ မလိုလားသူက စတင်ကမ်းလှမ်းရမှာပါ။ သည်နေရာမှာ 'စိတ်ရောကိုယ်ပါ မလိုလားသူ' ဆိုတဲ့ စကားက နည်းနည်းအရေးကြီးပါတယ်။

ပဋိပက္ခကို မလိုလားဘူးဆိုတာ နှုတ်နဲ့အလွယ်ပြောလို့ ကောင်းတဲ့ စကားပါ။ 'ငါ ရန်မဖြစ်ချင်ဘူးနော်' လို့ ကြွေးကြော်လိုက်တာဟာ ရန်ဖြစ်ချင်လာပြီဆိုတဲ့ နိမိတ်မျိုးနဲ့ အလွယ်တကူ ပြောဖြစ်သွားတတ်တဲ့ စကားမျိုးပါ။

နှုတ်နဲ့အော်ဟစ်ပြီး ကြွေးကြော်တာမျိုးထက် တကယ့်ကို ရင်ထဲအသည်းထဲက လွဲလွဲလှိုက်လှိုက်ရှိတဲ့ 'ပဋိပက္ခစိတ်ကုန်မှု' မျိုးရှိတဲ့သူမျိုးကသာ ပြေလည်မှုကို တောင့်တ တပ်မက်တတ်စမြဲပါ။ အဲသည်လို မလိုလားတော့ သူကိုယ်တိုင်က အဲသည်ကွဲလွဲမှု ပဋိပက္ခကို စတင်မိခဲ့သည်ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ပဋိပက္ခကို တကယ်မလိုလားတော့ဘူးဆိုတာနဲ့ ပြေလည်မှုအတွက် စတင်ကြံဆ ကမ်းလှမ်းနိုင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက ကွဲလွဲမှုတစ်ရပ်၊ ပဋိပက္ခတစ်ခုမှာ ဘယ်သူက တောင့်ခံနေသလဲဆိုတာကို စဉ်းစားရပါလိမ့်မယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဘယ်သူက မာကျောနေသလဲ၊ မလျော့နိုင်လောက်အောင် တင်းနေသလဲဆိုတာကို ထည့်စဉ်းစားရပါမယ်။ လင်မယားကြားမှာဖြစ်ဖြစ်၊ သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေကြားမှာဖြစ်ဖြစ်၊ မိသားစုဝင်အချင်းချင်းကြားမှာဖြစ်ဖြစ်၊ တခြားဆက်ဆံရေး တစ်ခုခုမှာဖြစ်ဖြစ် ပဋိပက္ခတစ်ခုဖြစ်ကြတဲ့ ဘက်နှစ်ဖက်မှာ တစ်ဖက်ဖက်ကတော့ 'ပြောအားတွေရှိ'၊ 'မာရေကျောရေနိုင်' နေမှာ အသေအချာပါ။

အဲသည်လို ပြောအားရှိပြီး မာရေကျောရေနိုင်တဲ့ ဘက်တစ်ဖက်ကတော့ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မျှ ပြေလည်မှုကို စတင်ရှာဖွေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ မပြေလည်မှုကြောင့် ရရှိနိုင်တဲ့အကျိုးဆက်က သူ့ကို ထိခိုက်စေနိုင်နေတဲ့

တိုင် မာန်မာနဆိုတဲ့ မောဟ ဖုံးနေတဲ့အတွက်ကြောင့် တုံးတိုက်တိုက်၊ ကျားကိုက်ကိုက် စိတ်ထားမျိုးတွေနဲ့ မာမြဲမာ၊ တင်းမြဲတင်းခဲနေမှာပါ။

သည်အချိန်မှာ ပဋိပက္ခကို ညည်းစော်နံခြင်းက နံမှန်းသိလာသူ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် စိတ်ဓာတ် မူမှန်သူဘက်ကသာ ပြေလည်မှုကို စတင် ရှာဖွေရတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အလျှော့ပေးတာ

အဲသည်လို ပြေလည်မှုကို လိုချင်သူက ပဋိပက္ခကို ရပ်ဆိုင်းမယ်၊ ကွဲလွဲမှုကို ကွဲလွဲမှုအတိုင်း အသာလေးထားလိုက်ပြီး ညှိယူမယ်ဆိုရင် ပထမဆုံး လုပ်ရမယ့်အလုပ်က အလျှော့ပေးတဲ့ အလုပ်ပါ။

တချို့က အလျှော့ပေးတာကို အရှုံးပေးတာနဲ့ ရောထွေးနေတတ် ပါတယ်။ လက်တွေ့မှာ အလျှော့ပေးတာဟာ အရှုံးပေးတာ လုံးဝမဟုတ်မှန်း အလျှော့ပေးတတ်သူတိုင်း သိပါတယ်။ (အမှန်က တစ်ခါတလေများမှာ အလျှော့ပေးခြင်းဟာ ထိုးမယ့်ဆင် နောက်တစ်လှမ်း ဆုတ်တာမျိုးအထိ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။)

သည်နေရာမှာ ပြေလည်မှုလိုချင်သူများ မမေ့အပ်တဲ့ ကြားနေကျ စကား တစ်ခွန်းလည်း ရှိပါသေးတယ်။ ‘လူ့အောက်ကျို့လို လူပီပြီး မသေနိုင်ပါဘူး’ဆိုတဲ့ စကားပါ။ မိမိက ပြေလည်မှုကို လိုချင်ရိုးမှန်ရင် အလျှော့ပေးရုံမကဘဲ အောက်ကျို့တန်ကျို့ရဦးမှာကို မြင်ထားဖို့လိုပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပုဂ္ဂလိက မာန်မာနတွေကို ချရာမှာပါ။

သည်နေရာမှာလည်း အထက်မှာ ရေလဲသုံးဖြစ်ခဲ့တဲ့ ‘ယဉ်ကျေးမှု (တောမကျမှု)’က တော်တော်စကားပြောပါတယ်။ မာန်မာနထားတယ် ဆိုတာ အင်မတန်တောကျတဲ့ စိတ်ဓာတ် (very uncivilised attitude) မျိုးပါ။ တောမကျတဲ့ လူ့ဘောင်ဘဝ (civilised society) မှာ မာန်မာနက ပြုတ်စား၊ ကြော်စားလို့မရတာမို့ မေ့ထားရမှာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကို မေ့လိုက်နိုင်ပြီဆိုရင် အလျှော့ပေးတာတို့၊ အောက်ကျိုတာ တို့အတွက် ဘာမျှကို ရေးကြီးခွင်ကျယ် ဖြစ်မနေတော့ဘဲ ပဋိပက္ခကို ရုတ်ခြည်းရပ်ချလိုက်ပြီး ပြေလည်မှု လမ်းပေါ်ကို စွေ့ခနဲ ခုန်တက်သွား နိုင်တော့မှာပါ။

နိဂုံး

ကျွန်တော် စဉ်းစားနေမိတဲ့ အတွေးစတုဂံကို စာလုံးတွေအဖြစ် ချရေးလိုက်တာပါ။

ပဋိပက္ခတွေ၊ ကတောက်ကဆတ်တွေ၊ ပြဿနာတွေကို ငြီးငွေ့လာ တာက စတယ်လို့ဆိုရပါလိမ့်မယ်။

အဟုတ်ပါ။ တော်တော်ကို ငြီးငွေ့လှပါပြီ။ ကမ္ဘာကြီးကလည်း ပြဿနာလမ်းမပေါ်ကနေ အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုတဲ့ လမ်းကြောင်းပေါ်ကို သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့နဲ့ ကူးပြောင်းလိုနေပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့တွေကလည်း 'ညီညွတ်ရေး'တို့၊ 'ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး' တို့ကို အသံ ကောင်း ဟစ်ရာမှာ စကားလုံးများလောက်သာ ယုံမှတ်အောက်မေ့ပြီး ပါးစပ်နဲ့ပဲ ရွတ်ဖြစ်နေကြတာက များနေပါသေးတယ်။

လက်တွေ့မှာတော့ အိမ်ထဲမှာလည်း ကိုယ့်မိသားစုဝင်အချင်းချင်းက စောင်ချင်စောင်နေ၊ လမ်းပေါ်ကျတော့လည်း ဟိုဘက်အိမ်ကလူကို အမနာပ ပြောရင်ပြောဖြစ်နေ၊ မိမိ ကျင်လည်ကျက်စားဖြစ်နေရာ နယ်ပယ်မှာလည်း အချင်းချင်း မသင့်မတင့်ဖြစ်နေတာတွေနဲ့ အချိန်တွေ ကုန်ကုန်နေကြတာကို မြင်နေရတဲ့အခါ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ လွတ်လပ်စွာ သဘောထားကွဲလွဲခြင်း ဆိုတာကို သရုပ်ခွဲကြည့်မိသလို ပြေလည်မှုဆိုတာကိုလည်း စဉ်းစားကြည့်မိ ရပါတယ်။

တကယ်တော့ ပဋိပက္ခဖြစ်တယ်၊ ရန်ဖြစ်တယ်ဆိုတာဟာ ဖြစ်သူ နှစ်ဖက်စလုံးအတွက် ဘယ်သူ့ဘယ်သူမျှ အကျိုးမရှိပါဘူး။ အချိန်ကုန်တာ၊ လူပန်းတာသက်သက်ပဲ ကျန်တတ်ပါတယ်။

သည်ကမှတစ်ဆင့်တက်ပြီး ပဋိပက္ခကို အတွဲအပြဲအထိ သယ်ဆောင် သွားမိခဲ့ပြီဆိုရင်တော့ နှစ်ဖက်စလုံး ရှုံးသွားပါတော့တယ်။ တစ်ယောက် တည်း ဝါယမစိုက်တာထက် နှစ်ယောက်ပေါင်းအားထုတ်တာက ပိုပြီး ထိရောက်တယ်ဆိုတာ ကလေးကအစ နားလည်နိုင်တဲ့ကိစ္စပါ။ ဘက်ပဲ့ သွားတဲ့အခါ အဲသည်လို ထိထိရောက်ရောက်စွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့အားက အလို လို လျော့သွားမှာမို့ ဘက်ပဲ့တဲ့အခြေအနေမျိုးအထိ ရောက်မသွားရ လေအောင် အကွဲအပြဲဆိုတာကို ရှောင်ရမှာပါ။ ညောင်ညိုပင်စခန်းဆိုရင် စက်ဆုပ်မှန်းတီး ရကောင်းမှန်းသိတဲ့ စိတ်နဲ့ အဝေးကြီးက ရှောင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဆိုတော့ အကွဲအပြဲဆီအထိ ရောက်မလာအောင် ကွဲလွဲမှုက ငြင်းခုံမှု၊ ငြင်းခုံမှုကနေ ပဋိပက္ခ အဆင့်လောက်မှာသာ ရပ်သင့်တယ်လို့ တွေးနေမိ ပါတယ်။ အမှန်ကတော့ ငြင်းခုံတဲ့အဆင့်မှာ ရပ်နိုင်ရင် အကောင်း ဆုံးပါပဲ။

အထက်မှာဆိုခဲ့သလို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်၊ ကြည်ကြည်သာသာငြင်းခုံ ခြင်းကတော့ အကျိုးရှိနိုင်သေးတာမို့ ငြင်းခုံတာမှာ အနိုင်ရလိုမှုကို ထည့် မစဉ်းစားဘဲ ငြင်းခုံနိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။ ငြင်းခုံခြင်းကနေ ရှုထောင့်သစ်တွေ၊ အတွေးအမြင်သစ်တွေကို အမြတ်အဖြစ် ထုတ်ယူတတ်မယ်ဆိုရင် ငြင်းခုံခြင်း ကနေ ပဋိပက္ခအဆင့်အထိ တက်သွားစရာအကြောင်းမရှိတော့ဘူးလို့ တွေးမိ နေရပါတယ်။

တကယ်တော့ အယူအဆတွေ၊ အတွေးအမြင်တွေ၊ သဘောထား တွေ၊ လူမျိုးတွေ၊ ဘာသာအယူဝါဒတွေ၊ အသားအရောင်တွေ၊ ဘယ်လိုကွဲနေ ကွဲနေ ပခုံးနှစ်ဖက်ကြား ခေါင်းပေါက်နေတဲ့ ပါးစပ်ကအစစား၊ စကား ပြောပြီး နှာခေါင်းနဲ့ အသက်ရှူကြတဲ့လူသားတွေချည်းပါပဲဆိုတဲ့ အခြေခံ တူညီမှုလေးတွေလောက်ကို ခေါင်းထဲထည့်နိုင်ကြမယ်ဆိုရင် ညောင်ညိုပင် စခန်းတွေ အလိုလိုပျောက်ကုန်နိုင်တယ်လို့ ယုံကြည်နေမိပါတယ်။

ညောင်ညိုပင်စခန်းတွေက တချို့သော ဒေသတွေမှာ ကွယ်ပျောက်
 ကုန်ပါပြီ။ လောကကြီးတစ်ခုလုံးမှာ ညောင်ညိုပင်စခန်းတွေ လုံးလုံး
 ကွယ်ပျောက်သွားတဲ့တစ်နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့တွေအားလုံးလည်း အိပ်ကောင်း
 ခြင်း အိပ်ရ၊ စားကောင်းခြင်းစားရ၊ နေကောင်းခြင်းနေရတဲ့ ဘဝမျိုးကို
 ရောက်သွားနိုင်မှာ သေချာနေတာမို့ ညောင်ညိုပင်စခန်းဟူသမျှ ဘယ်စခန်းမျိုး
 ကိုမျှ မလိုလားအပ်ဘူးဆိုတဲ့အကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါတယ် ခင်ဗျား။

(သရဖူမဂ္ဂစင်း)

ကွဲပြားမှုရဲ့ အလှ

‘ငရဲဘုံအေးခဲနေပြီ’ (Hell Freezes Over) ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ကမ္ဘာကျော် တေးဂီတအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်တဲ့ ‘သိမ်းစွန်ငှက်များ’ (Eagle) အဖွဲ့ရဲ့ စင်မြင့် ဖျော်ဖြေပွဲမှတ်တမ်း ဗီဒီယိုဇာတ်ပြားနဲ့ တိတ်ဆွေဟာ ကမ္ဘာအနှံ့ ပျံ့နှံ့နေခဲ့သလို မြန်မာပြည်ထဲကိုလည်း ထွင်းဖောက်ဝင်ရောက်လာခဲ့တာ အတော်ကြာပါပြီ။

ဖျော်ဖြေပွဲက ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဧပြီလမှာ လုပ်ခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော် ကြည့်ဖြစ်ခွားတာကတော့ ၁၉၉၇ ခုနှစ်ကမှပါ။ ဘယ်နှကြိမ်မှန်းမသိအောင် အဲသည်အခွေကို ကြည့်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကြည့်ဖြစ်တဲ့အခါတိုင်းမှာ အဲသည် ဂီတဖျော်ဖြေပွဲကို နှစ်သက်မိရသလို သည်ပွဲနဲ့ပတ်သက်လို့ ရေးပြချင်စိတ် များလည်း ပေါ်လာတတ်တယ်။

ဂီတဝါသနာအိုးများလည်း ကြည့်ပြီး နားဆင်ပြီးဖြစ်မှာပါ။ ဒါကြောင့် သည်ပွဲအကြောင်းကို မပြောတော့ဘဲ ကျွန်တော် သိပ်ပြောချင်နေတဲ့ အဓိကအကြောင်းကိုပဲ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။

သည်ဖျော်ဖြေပွဲကို ကြည့်ပြီးတဲ့အချိန်မှာပဲ ဘာကြောင့် သည်ပွဲဟာ သည်လောက် ကောင်းနေရတာလဲဆိုတဲ့ အဖြေကို ဖျတ်ခနဲတွေ့လိုက်

ပါတယ်။ အဖြေက နှစ်ပိုင်းရှိတယ်။ ပထမတစ်ပိုင်းက သည့်ပွဲမှာတင်ဆက် သွားတဲ့ သီချင်းတေးသွားများ အားလုံးဟာ သိမ်းစွန့်ငှက်များအဖွဲ့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဟန် (originality) ရှိနေမှုကြောင့် အောင်မြင်သွားတာပါပဲ။

မှန်ပါတယ်။ အဲသည် တေးသီချင်းများအားလုံးနီးပါးဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၀ လောက်ကတည်းက သိန်းစွန့်ငှက်များအဖွဲ့ ရယ်လို့ စတင် ပေါ်ပေါက်လာကတည်းက ဖွဲ့သီစပ်ဆိုခဲ့တဲ့ သီချင်းတွေ ဖြစ်နေပါတယ်။ သည်သီချင်းတွေမှာ သူတို့အဖွဲ့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဟန်တစ်ခု သီးခြားရှိနေပါတယ်။ သူတို့နိုင်ငံမှာ ခေတ်စားတဲ့ ဂီတအမျိုးအစားများဖြစ်တဲ့ Rock တေးသွားတွေ၊ ကျေးလက်ရိုးရာ တေးချင်းတွေ၊ Blues တွေပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ရေးဖွဲ့ သီကုံးထားတာဖြစ်ပေမဲ့ ဘယ်သူ့ဘယ်သူရဲ့ ဟန်ကိုမျှမယူဘဲ ကိုယ်ပိုင်ဟန် သီးခြားတစ်ခုနဲ့ ရေးဖွဲ့ထားတာ ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ပရိသတ် စွဲမက်နှစ်ခြိုက် နေခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ဆီက နန်းတော်ရှေ့ဆရာတင်တို့၊ မြို့မငြိမ်း တို့၊ ဂီတနက်သန်ကိုစောငြိမ်းတို့၊ မန္တလေးဦးဘသိန်းတို့၊ ကိုနေဝင်းတို့၊ အဥလီမောင်မောင်တို့မှာလည်း အဲသည်လို ကိုယ်ပိုင်ဟန် (originality) တွေ ရှိနေခဲ့တာမို့ အဆန်းတကြယ်အဖြစ် အကျယ်ချဲ့ပြီး ပြောနေဖို့မလိုဘူး ထင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တွေ့လိုက်မိတဲ့အဖြေရဲ့ ဒုတိယပိုင်းကသာ အဓိက ပြောလိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သည်အဖွဲ့ရဲ့ ဖျော်ဖြေပွဲကို ကြည့်မိတဲ့အခေါက် တိုင်းမှာ သတိမထားမိဘဲမနေနိုင်အောင် ဖြစ်ရတာ တစ်ခုကတော့ ညီညာတဲ့ ကွဲပြားမှု (diversity in harmony) ပါပဲ။

အဲဒါကျတော့ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ စံနမူနာပြစရာ မရှိသလိုမျိုးမို့ ဒါလေးကိုပဲ အဓိကထားပြီး ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။

အဲသည် ဖျော်ဖြေပွဲမှာ ပါဝင်တီးခတ်ကြတဲ့ တူရိယာသမားများ အားလုံး၊ သိန်းစွန့်ငှက်အဖွဲ့ဝင်များအားလုံးဟာ သူတို့ ကိုင်တွယ်တီးခတ်

နေတဲ့ တူရိယာများကို ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်စွာ တီးခတ်နိုင်ကြသလို အခြား
 တူရိယာများကို ကိုင်တွယ်တီးခတ်ဖို့အတွက်လည်း ငုံ့မိ၊ ခေါက်မိထား
 ကြသူများ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် သိန်းစွန်ငှက်များ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လုံးက
 တူရိယာသမားများ အားလုံးဟာ သီချင်းသီဆိုခြင်းအတတ်ကို ကျွမ်းကျွမ်း
 ကျင်ကျင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် တတ်မြောက်ထားကြသူချည်းပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ သူတို့တွေမှာ ‘စည်း’ တစ်ခုရှိပါတယ်။ တစ်ယောက်က
 ဦးအောင်သီဆိုနေတဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ကျန်လူများက မီးကုန်ယမ်းကုန်
 ပုံပိုးပေးခြင်းမှတစ်ပါး အခြား ဝင်စွက်ဘူးဆိုတဲ့ စည်းပုံဖြစ်ပါတယ်။
 အဲဒါက ထူးခြားတာပါ။

ထို့အတူပဲ တီးခတ်သူများဟာလည်း ကိုယ်ကျရာနေရာမှာ အကောင်း
 ဆုံး ဖြစ်နေအောင် တီးခတ်သွားကြတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ငါက
 ပိုစွမ်းတယ်၊ ငါ့လက်စွမ်းတွေချည်း နင်းကန်ဖိပြီး ပြလိုက်ဦးမယ်ဆိုတဲ့
 မာန်မာနတွေ ရှိမနေကြဘူး။ တီးနေတဲ့ တူရိယာအပေါ်မှာ မိမိရဲ့ ပိုင်နိုင်
 ကျွမ်းကျင်မှုကို ပြသဖို့ထက် တီးနေတဲ့ တေးသွားတစ်ပုဒ်ချင်းစီ အပေါ်မှာ
 ထားရှိတဲ့ ‘စေတနာ’ က ပိုမိုကြီးမားနေတာကို သတိထားကြည့်ရင် မြင်နိုင်
 ပါလိမ့်မယ်။ တစ်နည်းပြောရင် တီးနေတဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ် ကောင်းသည်ထက်
 ကောင်းလာအောင် မိမိကျရာနေရာက အစွမ်းကုန်ပုံပိုးပေးဖို့ အမြဲတစေ
 အဆင်သင့်ဖြစ်နေတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

သည်ဖျော်ဖြေပွဲအခွေကို ကြည့်မိတဲ့အကြိမ်တိုင်းမှာ အဲသည်
 ညီညွတ်မှုကို ဂရုမပြုဘဲ မနေနိုင်ပါဘူး။

ဟုတ်ပါတယ်။ ‘ညီညွတ်မှု’ ပါ။ အဲသည် ညီညွတ်မှုက မညီညွတ်
 တာတွေရဲ့ ညီညွတ်မှု ဖြစ်နေတာပါ။ ဗုံသမားက ဗုံတီးတယ်။ တယောသမား
 က တယောထိုးတယ်။ ဘော့စ်ဂစ်တာသမားက ဘော့စ်တီးတယ်။ လိဒ်သမားက
 လိဒ်တီးတယ်။ လိဒ်ကို အဖြည့်တီးသူကလည်း အဖြည့်တီးတယ်။ ရစ်သင်မ်

တီးသူကလည်း ရစ်သင်မ်ကိုပဲတီးပြီး သီဆိုသူကလည်း ဆိုတဲ့အလုပ်ကို ကျကျနန လုပ်သွားတာပါ။

တစ်ဦးချင်းစီလုပ်နေတဲ့ အလုပ်တွေက ဘယ်လိုမျှကိုမတူပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်လို မတူကွဲပြားနေတဲ့ကြားက ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အပေးအယူမျှနေတဲ့အခါ ရှုမြင်နားဆင်နေရသူအပေါင်းမှာ စိတ်ချမ်းသာမှု အပြည့်ရနေပါတော့တယ်။ သူတို့ရဲ့ တေးသီချင်းတွေ အားလုံးဟာလည်း ကောင်းနေပါတော့တယ်။

ရုပ်သံဖန်သားပြင်ပေါ်မှာဖြစ်စေ၊ မူရင်းသီချင်းခွေရဲ့ အဖုံးပေါ်မှာ ဖြစ်စေ သိမ်းစွန့်ငှက်များအဖွဲ့ထဲက တစ်ဦးချင်းစီရဲ့ အမည်နာမများကို ရေးသားထားပေမဲ့ တေးချစ်သူအတော်များများဟာ တစ်ဦးစီကို စွဲလမ်းမနေပါဘူး။ ကမ္ဘာအနှံ့မှာရှိနေတဲ့ သီချင်းဝါသနာရှင်တွေကို Hotel California ဆိုတဲ့ သီချင်းခေါင်းစဉ်ကိုပဲဖြစ်စေ Tequila Sunrise ဆိုတဲ့ သီချင်းခေါင်းစဉ်ကိုဖြစ်စေ ပြောလိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ သူတို့ ခေါင်းထဲမှာ ချက်ချင်းပေါ်လာမှာက သီဆိုသူတွေရဲ့ အမည်မဟုတ်ဘဲ 'သိမ်းစွန့်ငှက်များ' (Eagles) ဆိုတာပဲ ဖြစ်နေမှာပါ။

အဲဒါကိုက ညီညာတဲ့ကွဲပြားခြင်းရဲ့ အောင်မြင်မှုရလဒ်ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘယ်သူက ဘယ်လိုလေး တီးထားတယ်ဆိုတာလေးကို အမှတ်ရနေမှာထက် ဘယ်သီချင်းရဲ့ ဘယ်နေရာလေးက ဘယ်လိုလေး ကောင်းနေတယ်ဆိုတာကို ပိုလို့ သတိထားမိနေကြမှာလည်း သေချာပါတယ်။

ကျွန်တော်တော့ အဲသည် ဖျော်ဖြေပွဲအခွေကို ကြည့်မိတဲ့အခါတိုင်းမှာ အဲသည် ညီညာတဲ့ ကွဲပြားမှုအရသာကို ခံစားနေမိတာချည်းပါပဲ။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အစဉ်အလာတွေကို စဉ်းစားမိပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်ရပြန်ပါတယ်။ 'စိန်ဗေဒါ'တို့ ခေတ်ကလည်း စိန်ဗေဒါဆိုတဲ့ ဆရာကြီးရဲ့အမည်နဲ့ ဟီးနေခဲ့တာပါပဲ။ စိန်ဗိုလ်တင်တို့၊

စိန်စတင်းတို့ကျတော့လည်း အလားတူပါပဲ။ ဆိုင်းဝိုင်းထက် ဆိုင်းဆရာရဲ့ အမည်က ပိုအရေးပါနေခဲ့တယ်။

မန္တလေးမြို့မတို့၊ ဂီတနက်သန်တို့ကျမှ တီးဝိုင်းခေါင်းဆောင်ရဲ့ အမည်နဲ့ ထင်ပေါ်တာမဟုတ်ဘဲ ဝိုင်းရဲ့အမည်နဲ့ ထင်ပေါ်လာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတောင် တေးရေးသူများဖြစ်တဲ့ မြို့မငြိမ်းနဲ့ ကိုစောငြိမ်းတို့က တီးဝိုင်းရဲ့ ရှေ့ကို နည်းနည်းလေးချွန်ထွက်လာချင်သလို ရှိခဲ့ပါသေးတယ်။

အဲသည်နောက်ပိုင်းကျပြန်တော့ တစ်ခါ စန္ဒရားချစ်ဆွေတို့၊ စန္ဒရားလှထွတ်တို့၊ ဂီတလှလင် မောင်ကိုကိုတို့ဆိုတဲ့ ဝိုင်းခေါင်းဆောင်အမည်များက ဝိုင်းထက် ပိုလို့ထင်ရှားတဲ့အပိုင်းကို ပြန်ရောက်လာပြန်တယ်။

သည်လိုနဲ့ ခေတ်ပေါ် ဂီတဝိုင်းတွေ ပေါ်လာကြပြန်ရော။ Electronic Machine တို့၊ The Elf တို့၊ Playboy တို့၊ LPJ တို့၊ Super Star တို့မှသည် ယနေ့ Emperor တို့၊ Iron Cross တို့ အထိပါပဲ။ သည်ဝိုင်းတွေ မှာတော့ ဝိုင်းခေါင်းဆောင်က သိပ် အဓိကမကျတော့တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ညီညာတဲ့ကွဲပြားမှုကိုလည်း စတင်တွေ့နေပြီလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ပြောလိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ မြို့မကလွဲရင် ကျန်သီချင်းတွေအားလုံးဟာ တေးရေးသူ၊ ဒါမှမဟုတ် သီဆိုသူရဲ့ နာမည်နဲ့ သာတွဲပြီး သိတဲ့အဆင့်မှာ ရှိနေဆဲပါပဲ။ ဆိုကြပါစို့။ ‘တစ်ဆောင်းသစ်ပြန်ပြီ’ ဆိုရင် ကိုသန်းလှိုင်၊ ‘မိုး’ ဆိုရင် ကိုမြကြီး၊ ‘ကိုယ်ရယ် မင်းရယ် ပီတောက်ရယ်’ ဆို တွဲတေးသိန်းတန်၊ ‘အိပ်မပျော်သောညများ’ ဆိုရင် စန္ဒရားလှထွတ်၊ ‘အကျည်းတန်ချစ်သူ’ ဆိုရင် မောင်မောင်ကြီး စသည်ဖြင့် သီချင်းတွေနဲ့ ဆိုသူတွေနဲ့ တွဲနေပါတယ်။ အဲသည်ခေတ်ကနေ စတီရီယို သီချင်းလို့ တွင်ကျယ်တဲ့ခေတ်ကို ရောက်လာတော့လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ ‘ရည်းစားလိုချင်တယ်’ ဆိုရင် တက္ကသိုလ်ထွန်းနောင်၊ ‘အပေါ်ထပ်နဲ့ အောက်ထပ်’ ဆိုရင် မင်းမင်းလတ်၊ ‘အမေတစ်ခုသားတစ်ခု’ ဆိုရင် ----- တို့က စလာလိုက်တာ ‘မန္တလေးရောက်ရမ်းတစ်ယောက်’

စိုင်းထီးဆိုင်၊ ‘အချစ်ရေ’ ဂျေမောင်မောင်၊ ‘အဝေးဆုံး’ ခိုင်ထူးတို့အလယ်၊ ‘ကိုယ့်ကြောင့်’ စည်သူလွင်အဆုံး အားလုံးသောသီချင်းများဟာ အဆိုရှင်ရဲ့ အမည်နဲ့တွဲပြီး ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့တာပါ။

အဲသည်လို သီချင်းတွေကြားမှာ ယနေ့ထက်တိုင် ဝိုင်းအမည်နဲ့တွဲပြီး တေးသွားတွေ၊ သီချင်းတွေ ထင်ရှားတာဆိုလို့ မြို့မ အဖျော်တမ်းတူရိယာ အဖွဲ့ရဲ့ သီချင်းတွေပဲရှိခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒါ မြို့မသီချင်းလိုပဲပြောနိုင်ပြီး မူရင်းသီဆိုသူ ဘယ်သူဘယ်ဝါမှန်း မခွဲခြားနိုင်တဲ့ သီချင်းတွေ တစ်ခေတ် တစ်ခါဆိုမှာ ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။

အဲဒါကလွဲလို့ ကျန်တေးသီချင်းများ အားလုံးလိုလိုကတော့ အဖွဲ့လိုက် စုပေါင်းအားထုတ်မှုမျိုးကြောင့် ပေါ်ထွန်းထင်ရှားခဲ့တာမဟုတ်ဘဲ သီဆိုသူတစ်ဦးတည်းရဲ့ အမည်၊ ဒါမှမဟုတ် တေးရေးသူရဲ့အမည်နဲ့တွဲပြီး ထင်ရှားခဲ့တာကိုပဲ အများဆုံး တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

သည်ဘက်ခေတ် သီချင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့တော့ သိပ်မပြောချင်လှ ပါဘူး။ မင်းမင်းလတ်တို့၊ သန်းနိုင်တို့လက်ထက် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း အစိတ်ကျော်ကတည်းက လုပ်ခဲ့တဲ့ တိုင်းတစ်ပါးသီချင်းမှာ မြန်မာစာသား သွင်းပြီး သီဆိုရတဲ့အလုပ်ကို ခံတွင်းတွေ နေကြဆဲမို့ ကိုယ်ပိုင်ဟန် (originality) ဆိုတဲ့ အင်္ဂါရပ်မှာတောင် ချို့ယွင်းနေဆဲဖြစ်ပါတယ်။ အခုပြောနေတဲ့ ညီညာတဲ့ကွဲပြားမှု (diversity in harmony) နဲ့ကတော့ အဟပ်ကွာနေကြ ဦးမှာပါပဲ။

သိန်းစွန်ငှက်များအဖွဲ့ရဲ့ ဖျော်ဖြေပွဲအခွေကို ကြည့်မိရင်းက တွေးမိ သွားတဲ့ အကြောင်းအရာပါ။

စည်းလုံးညီညွတ်မှု (unity or solidarity) ဆိုတာ အတော်ပြောလို့ ကောင်းတဲ့ စကားလုံးပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့ဘဝမှာ စည်းလုံး ညီညွတ်မှုတစ်ရပ်ကို ထူထောင်ဖို့ကျတော့ ပြောရတာလောက် မလွယ်လှ ပါဘူး။

လူရယ်လို့ ဖြစ်လာပြီဆိုတာနဲ့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး သဘောထား အမြင်ချင်း၊ အယူအဆချင်း၊ ရပ်တည်မှုချင်း၊ စရိုက်သဘာဝချင်း၊ ပင်ကို အရည်အချင်းချင်း တစ်ထပ်တည်းတူဖို့ဆိုတာ ဘယ်လိုမျှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ တစ်မအေ၊ တစ်ဖအေတည်းက မွေးလာတဲ့ မောင်နှမအရင်းအချာထဲ မှာတောင် ဘောလုံးကန်တော်တဲ့သူနဲ့ ပန်းချီအဆွဲတော်တဲ့ သူရယ်လို့ သတ်သတ်စီ ကွဲနေဦးမှာလည်း အသေအချာပါပဲ။

အဲသည်လို အနေအထားမှာ ညီညွတ်မှုတစ်ခုကို တည်ဆောက်ဖို့ အတွက် ပထမဦးဆုံး လိုအပ်ချက်ကတော့ ရည်မှန်းချက်တွေ တူညီဖို့လိုပါတယ်။ အထက်ကပြောခဲ့တဲ့ သိမ်းစွန်ငှက်များအဖွဲ့လို အနေအထားမှာ တူညီတဲ့ ရည်မှန်းချက်က ဂီတဖြစ်ပါတယ်။ လွယ်လွယ်စင်းစင်း ပြောရရင်တော့ သီချင်းကောင်းဖို့ဟာ ရည်မှန်းချက်ပါပဲ။

နောက်တစ်ချက် လိုအပ်တာကတော့ 'ငါ ဖယ်ရှားရေး' ဖြစ်ပါတယ်။ နယ်ပယ်တစ်ခုခုမှာ ညီညွတ်မှုကို နှုတ်နဲ့သာ ရွတ်ဆိုနိုင်ကြပြီး လက်တွေ့ အကောင်အထည်ပေါ်မလာဘူးဆိုတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် အဲဒါဟာ 'ငါပြဿနာ' ကြောင့်ဖြစ်ဖို့ ရာခိုင်နှုန်းတော်တော်များများ သေချာနေပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ပုထုဇဉ်တွေမှာ အဲသည် 'ငါ ပြဿနာ' က အတော်ကြီးပါတယ်။ 'ငါ မရှိရင် မဖြစ်ဘူး'၊ 'ငါမှ လုပ်နိုင်တာ' 'ငါ့ကြောင့် အောင်မြင်နေတာ'၊ 'ငါမရှိရင် သိမယ့်' စသည်ဖြင့် 'ငါ ဗဟိုပြုစိတ်တွေ' က အနည်းနဲ့အများ ရှိတတ်စမြဲပါ။ ဒါပေမဲ့ ရည်မှန်းချက်တစ်ခုခုကို အရောက်သွားဖို့ကျတော့ ငါတစ်ယောက် တည်းနဲ့ အလုပ်မဖြစ်နိုင်ပါလားဆိုတာကို သတိထားမိဖို့ နည်းနည်းခက်ချင် နေပါတယ်။

အမှန်က ဘယ်သူမျှ တစ်သီးပုဂ္ဂလ ရပ်တည်လို့မရပါဘူး။ အကျိုးတူ၊ ရည်မှန်းချက်တူ ကိစ္စများမှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မှ ပိုခရီးရောက်လွယ် တာလည်း အသေအချာပါ။ ဒါပေမဲ့ 'ငါစိတ်' တွေ သိပ်ကြီးနေမယ်ဆိုရင် တော့ ပူးပေါင်းဖို့အရေးမှာ အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ အဟန့်အတားတစ်ခု

လာပိတ်နေသလို ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ငါက သည်နေရာမှာစွမ်းသလို၊ သူက ဟိုနေရာမှာကျွမ်းတယ်ဆိုတာလောက်ကို သတိထားတတ်နိုင်တဲ့ စိတ်မျိုးနဲ့မှသာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လို့ရမှာပါ။

သိမ်းစွန့်ငှက်များ အဖွဲ့ထဲမှာ အားလုံးလိုလိုဟာ သီချင်းအဆို တတ်ကြ၊ အဆိုနပ်ကြသူတွေချည်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သီချင်းဟာဖြင့် ဘယ်သူ့အားနဲ့ လိုက်ဖက်တယ်ဆိုတာကို အသာတကြည်လက်ခံပြီး သူ့သီချင်းသူဆို၊ ကိုယ့်သီချင်း ကိုယ်ဆိုသွားကြသလို သူများဆိုနေတဲ့ အချိန်မှာ ကိုယ်ကလည်း ကိုယ်တတ်စွမ်းတဲ့နည်းနဲ့ နောက်ခံအသံများ ဖြည့်စွက်ညည်းဆိုပေးရင်း သူ့သီချင်းလေး ပိုမိုစိုမြလာအောင် ပံ့ပိုးပေးခဲ့ ကြတာကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ငါ့သီချင်း မဟုတ်တဲ့အချိန်မှာ ငါ့ကို ယာယီခဏ ဖယ်ရှားပြီး သူ့အတွက် ပံ့ပိုးအားထုတ်သွားကြတာပါ။ ထိုနည်းတူပါပဲ။ တီးခတ်ကြရာမှာလည်း သူ့နဲ့ကိုယ်နဲ့ အပြိုင်တီးခတ်နေကြတာမှန်ပေမဲ့ ငါက သူ့ထက် ပိုစွမ်းတယ်ဆိုတာကို ပြဖို့ထက် ငါတို့အားလုံး စုပေါင်းသီဆို တီးခတ်နေတဲ့ သီချင်းလေး ပိုကောင်းရေးကိုသာ အာရုံအပြည့်ထားပြီးတီးခတ် နေကြတာပါ။

အဲလို 'ငါ စိတ်' တွေကို မိမိရရ ဖယ်ရှားပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နိုင်ကြမှသာ 'ညီညွတ်တဲ့ ကွဲပြားမှု' ဆိုတာကို ရလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရင် ကွဲပြားမှု ကိုယ်တိုင်က အလှတရားတစ်ခုလို ဖြစ်လာမှာပါ။ အဲလို ကွဲပြားမှုကို အလှတရားအဖြစ်ဖော်ဆောင်နိုင်ဖို့ ညီညွတ်ချင်စိတ်က အဓိကကျပါတယ်။ ညီညွတ်ချင်စိတ်ရှိလာရင် 'ငါ စိတ်၊ ငါ စွဲ' တွေကို ပယ်ရပါတော့မယ်။

'ငါ စိတ်၊ ငါ စွဲ' တွေ ကင်းပမှသာ ညီညွတ်မှုကို တည်ဆောက်လို့ရမှာ ပါ။ ဒါပေမဲ့ လူတွေဖြစ်နေတော့ အဲသည် 'ငါ စိတ်၊ ငါ စွဲ' ပယ်ဖို့ဆိုတာ လည်း အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်ခက်ချင်နေတတ်ပါတယ်။ သည်အခါ

မှာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး နှလုံးသွင်းသင့်တာက လောကမှာငါတစ်ယောက် တည်း အသားလွတ် စွတ်တော်နေတာ မဟုတ်ဘဲ ငါလိုပဲတော်တဲ့သူတွေ၊ စွမ်းတဲ့သူတွေ အများကြီးရှိနေပါသေးတယ် ဆိုတာကိုပါပဲ။ အဲသည်အခါ သူ့ရဲ့ ဟိုအစွမ်းနဲ့ ငါရဲ့သည်အစွမ်းကို ဝေါင်းလိုက်မယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက် ဟုတ်သွားမလဲဆိုတာကိုပါ ဆင့်ပြီး တွေးလာနိုင်မှာပါ။

အဲသည်လို စိတ်မျိုးကို အိမ်ထဲမှာတင် စတင်မွေးမြူ ပျိုးထောင် ယူနိုင်မယ်ဆိုရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ငါက သည်အိမ်မှာ ပိုက်ဆံရှာနေတဲ့သူ၊ ငါမရှိရင်တစ်အိမ်လုံးငတ်သွားမယ်လို့ တွေးတဲ့ အိမ်ထောင်ဦးစီးကလည်း ငါ ရှာဖွေနေသလို ငါ့ အိမ်သူကလည်း သူ့ဟာလေးနဲ့သူ ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ခန့်ခွဲတတ်လို့သာ ငါတို့ ရပ်တည်နိုင်တာပါ။ သူ့အလုပ်ကိုလည်း ငါ မလုပ်တတ်ဘူးဆိုတာလောက် ပြောင်းတွေးနိုင်ပြီဆိုရင် ဒါဟာ ညီညာတဲ့ ကွဲပြားမှုတစ်ခုကို ထူထောင်ယူရာ ရောက်သွားနိုင်ပါပြီ။

အဲသည်ကမှတစ်ဆင့် မိမိပတ်ဝန်းကျင် (ဥပမာ အလုပ်ခွင်၊ ရပ်ကွက်) မှာလည်း အကျိုးတူကိစ္စများအတွက် ကိုယ်စွမ်းတဲ့ တာဝန်ကိုယူပြီး သူ့စွမ်းတာကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုကာ အပြန်အလှန် ပံ့ပိုးသွားနိုင်ကြမယ် ဆိုရင် ပိုလို့အဆင်ပြေလာမှာပါ။ အဲသည်လိုအခါမျိုးမှာလည်း ညီညာတဲ့ ကွဲပြားမှုကို အလိုလိုရရှိပြီး ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော်တို့မှာက အဲသည်လို အလေ့အကျင့်တွေ အင်မတန် နည်းနေသေးတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ထိခန့်ဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖြစ်က နေရာတိုင်းမှာ မညီညာတဲ့ ကွဲပြားမှုတွေကိုချည်း ကြုံရတတ်ပါတယ်။ ကွဲပြားမှုဆိုမှ ဘယ်ညီညာမလဲလို့ စောဒကတက်ချင်စရာ ရှိချင်ရှိပေမဲ့ အဲသည် ကွဲပြားနေတာလေးကိုပဲ ညီညာသွားအောင် စီလိုက်နိုင်မယ်ဆိုရင် လှပသွားတတ်တဲ့သဘောကို ကျွန်တော်တို့တွေ မြင်တတ်ဖို့ ကောင်းနေပါပြီ။

‘နင်လုပ်လို့ဖြစ်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ ငါလုပ်မှ ဖြစ်မှာပါ’ ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်က ကျွန်တော်တို့ အားလုံးလိုလိုမှာ ခေါက်ရိုးကျိုးနေသလိုကြီးပါ။

တကယ်က ငါလုပ်မှဖြစ်မှာလို့ တွေးနေတဲ့လူလည်း ဆန့်သောလက်မကွေးမီ၊ ကွေးသောလက်မဆန့်မီ အနိစ္စသဘောနဲ့ ကိစ္စချောသွားခဲ့ရင် ကျန်တဲ့သူက ဖြစ်ဖြစ် မဖြစ်ဖြစ်၊ စွမ်းစွမ်း၊ မစွမ်းစွမ်း ဆက်လုပ်ရမှာကိုလည်း ထည့် တွက်သင့်ပါသေးတယ်။ အဲဒါကို တွက်မိပြီဆိုရင် ငါချည်းမလုပ်ဘူး၊ သူလည်းလုပ်ပါစေလေ၊ သူနဲ့ငါနဲ့ပေါင်းလုပ်ရင် ပိုလည်း ခရီးတွင်၊ ပိုလည်း အချိန်ကုန်သက်သာ၊ ပိုလည်း အကျိုးရှိနိုင်တာပဲဆိုတဲ့ အတွေးလေးတွေ တွေးယူဖို့ လွယ်ကူသွားမယ်လို့ မြင်နေမိပါတယ်။

ဂိတဖျော်ဖြေပွဲအခွေလေးတစ်ခွေကို ကြည့်မိရာက ဖျော်ဖြေသူတွေရဲ့ ညီညာတဲ့ ကွဲပြားမှုကို အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်မိသွားတာပါ။ အဲသည်လို သတိထားမိသွားတာနဲ့အတူ ကျွန်တော်တို့တွေမှာ အားနည်းနေသေးတဲ့ ညီညွတ်ချင်စိတ်ကိုပါ တွေးမိသွားရာက စာဖတ်သူများကိုပါ တွေးစရာလေး တွေ ချပေးလိုက်မိရပြန်ပါပြီ။

ကျွန်တော် ဆွေးနွေးကြည့်တာ၊ တွေးမိတာတွေဟာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မျှ ပြည့်စုံဦးမှာ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ကျွန်တော့်လိုပဲစာဖတ်သူများကလည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်တွေးကြည့်၊ စဉ်းစားကြည့်ကြပြီး ညီညာတဲ့ ကွဲပြားမှုကို ရအောင် ဘယ်ပုံဘယ်နည်းနဲ့ တည်ဆောက်ယူနိုင်မယ်ဆိုတာ ဝိုင်းဝန်း ဆင်ခြင်ကြည့်ကြပါဦးလား။

ကျွန်တော်တော့ ကွဲပြားမှုကို သဘာဝက ဖန်ဆင်းထားတဲ့ အလှတရားတစ်ရပ်အဖြစ် မြင်နေမိခဲ့ရပါပြီ။

ခင်ဗျားတို့ရော။

(သရဗုမဂ္ဂစင်း)

သေဖို့ပြင်လိုက်ကြရအောင်

သွားလေသူ ကိုဘသာရဲ့ စကားတစ်ခွန်း:

ပြီးခဲ့တဲ့လက ကျွန်တော် ရေးပြခဲ့တဲ့ 'ကိုဘသာ' ကို သရဖူပရိသတ် မှတ်မိကြဦးမယ် ထင်ပါတယ်။ ဟုတ်ကဲ့ ကုရာနတ္ထိရောဂါ ဖြစ်နေရှာတဲ့ ကိုဘသာ ရယ်ပါ။

အဲသည် ကိုဘသာဟာ ကျွန်တော့်ဆောင်းပါး ပါတဲ့ သရဖူမဂ္ဂဇင်း မထွက်ခင် နှစ်ပတ်ကျော်လောက်အလိုမှာပဲ ဆုံးသွားပါပြီ။ သူ့မှာ အဲသည် ရောဂါဖြစ်နေမှန်း ကျွန်တော် သိလိုက်တဲ့အချိန်ကနေ စတင် ရေတွက်ရင် နှစ်ပတ်သာသာ၊ သုံးပတ်လောက်အတွင်းမှာ ဆုံးသွားတာပါ။

သူ ဆုံးတော့ သူ့ အနားမှာ သူ အားအကိုးရဆုံး မိတ်ဆွေကြီး ကိုအေးချမ်း တစ်ယောက်လည်း ရှိမနေပါဘူး။ ကိုအေးချမ်းက သူ့ ပရိယေသန ဝမ်းစာအတွက် သဘောပြန်တက်သွားခဲ့ပြီမို့ ရေခြား မြေခြားကို ရောက်နေခဲ့ပါပြီ။ သူ့နာရေးကြော်ငြာဟာ သတင်းစာထဲမှာ အမြီးအမောက် မတည့်စွာ မထင်မရှားလေးသာ ပါလာခဲ့ပါတယ်။ 'အမြီးအမောက် မတည့်စွာ' လို့ ရေးလိုက်ရတာက သေသူရဲ့ ဇနီးနဲ့ သားကလေးအမည်ရယ်။

သူ့လုပ်ငန်း အမည်ရယ်လောက်ပဲပါပြီ မိဘအမည်တွေ၊ မောင်နှမအမည်တွေ၊ သူ့ဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးတွေ မပါခဲ့တာကို ဆိုလိုတာပါ။ ဘာတွေပါပါမပါပါ အထင်ကြီး ခံချင်လှတဲ့ ကိုဘသာတစ်ယောက်ကတော့ သိနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပါပဲ။ သူဆုံးတဲ့နေ့က ကျွန်တော့် ငယ်ဆရာတစ်ယောက်နဲ့ မဂ္ဂဇင်းတိုက်တစ်ခုမှာ ဆုံဖြစ်ပါတယ်။ ငယ်ဆရာဆိုတာက ကျွန်တော် ဆယ်တန်းတက်စဉ်ကာလက ကျူရှင်ဆရာအဖြစ် ကျွန်တော့်ကို စာသင်ပေးဖူးသူ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ သူက ကိုဘသာတို့နေထိုင်ရာ အထက်မြန်မာပြည်က မြို့ကြီးတစ်မြို့မှာ အခြေချနေထိုင်ပြီး ကျူရှင်ဆရာအလုပ်နဲ့ပဲ အောင်မြင်နေသူ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာနဲ့တွေ့တော့ တစ်မြို့တည်းနေသူချင်းမို့ သိများသိလေမလားလို့ မေးလိုက်တဲ့အခါ ဆရာက သိပါတယ်။ ရင်းနှီးပါတယ်လို့ ဖြေပါတယ်။ ကုရာနတ္ထိရောဂါနဲ့ ဆုံးတာရော သိလားဆရာလို့ မေးတော့ ဆရာက 'မင်းက သိလှချေလားကွာ' လို့ပဲ ပြောပါတယ်။ တအံ့တဩတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုဘသာတစ်ယောက် ဈေးကြီးပေးရတဲ့ ကုရာနတ္ထိရောဂါ ရှင်တွေ မှီဝဲတဲ့ဆေးဝါးမျိုးတွေ တိုးတိုးကျိတ်ကျိတ် ဝယ်သောက်နေကြောင်း သိုးသိုးသန်သန် ကြားခဲ့ရတယ်လို့တော့ ဆရာက ပြောပါတယ်။

သည့်နောက် ဆရာဆက်ပြောထဲစကားက စိတ်ဝင်စားစရာ ဇာတ်ပုံပါပါတယ်။

'သူ့ဘာသာသူ ဖြစ်တာကိုတော့ အခုလို ဖြစ်သွားပြီးခါမှ အပြစ်တွေ တင်မနေချင်တော့ပါဘူးကွာ၊ ပြီးတာလည်း ပြီးခဲ့ပြီ၊ ဒါပေမဲ့ သည်မောင်တရားနဲ့ ဝေးလွန်းခဲ့တာကိုတော့ ဆရာ အစောကြီးကတည်းက ဘဝင်မကျလှဘူး။ တစ်ခါက သူနဲ့ကြုံလို့ ဆရာက သူ့ကို တရားဘာဝနာဘက်ကိုလည်း လှည့်ပါဦးလို့ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော်က ကျောက်ဆင်းတဲ့တွေ၊ ရုပ်တုတွေကို ဦးချတဲ့အထဲမှာ မပါချင်ဘူး ဆရာတဲ့။ ဆရာနဲ့ တစ်နေ့မှ သည်အကြောင်းတွေ ဆွေးနွေးရဦးမယ်လို့တောင် ပြောသွားသေးတယ်'

ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရုံမှတစ်ပါး အခုမှတော့ ဘာမျှ မတတ်နိုင်တော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သည်နေရာမှာလည်း ကိုဘာသာတွေ ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိနေပြီလဲလို့ တွေးရင်း သည်ဆောင်းပါးကို ရေးဖြစ်ရပြန်ပါပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာကို အမှတ်လွဲနေကြတာ

ကိုဘာသာပြောသလို စကားမျိုးကို ကျွန်တော် မကြာခဏ ကြားခဲ့ရပူးပါတယ်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် သည်ဆောင်းပါးကိုရေးဖြစ်တဲ့နေ့၊ နေ့ခင်းကပဲ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ပြောလိုက်တာ ကြားလိုက်ရပါသေးတယ်။

မိတ်ဆွေလို့ဆိုပေမဲ့ အဲသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ကျွန်တော့်အဖေအရွယ်ပါ။ ကျွန်တော်နဲ့ အလုပ်ချင်းဆက်စပ်နေတာမို့ အဲသည်ဦးလေးကြီးနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ တအားရင်းနှီးနေခဲ့တာ လေးငါး ဆယ်နှစ် မကတော့ပါဘူး။ အလုပ်နဲ့ပတ်သက်ရင် သူဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ မြင်ဆရာလို့တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုရေးသားရာမှာလည်း သူက သိပ်ပြီး ကျွမ်းကျင် လိမ္မာတော့ ကျွန်တော့်မှာ အတုခိုးရပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေထက် အသက် ၂၀ ကျော်၊ ၃၀ နီးပါး ကြီးသူမို့ အတွေ့အကြုံ၊ ဗဟုသုတတွေကလည်း ကျွန်တော့်အတွက် မှတ်သားစရာချည်းပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ အဲသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက နည်းနည်းခွကျတယ်။ ဘီယာ၊ အရက်နဲ့ ဆေးလိပ်ကို အင်မတန်ခုံမင်တယ်။ ခုံမင်တဲ့နေရာမှာလည်း အင်မတန် အစွန်းရောက်တယ်။ နမူနာပြောရရင် တစ်ခါက ကျွန်တော့်အိမ်ကို ရောက်တော့ ခံတက်ချဉ်နုနုလေးတွေကို မြင်တဲ့အခါ သူ့စားချင်တယ်လို့ ပြောတာနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ဝမ်းသာအားရ ချကျွေးတယ်။ အဲဒါ သူက ထမင်းတစ်ပန်းကန်နဲ့စားတာ ခံတက်ချဉ်တစ်စည်းလုံးကုန်တယ်၊ တခြားဘာဟင်းဆို ဘာဟင်းမျှ မစားဘူး။ ခံတက်ချဉ်ကိုလည်း ငါးပိရည်တွေ၊ ငါးပိချက်တွေနဲ့ တို့တာမဟုတ်ဘူး။ သည်အတိုင်းထမင်းဖြူနဲ့ ခံတက်ချဉ်ချည်း သက်သက်စားတာမျိုး။

အရက်တို့၊ ဘီယာတို့သောက်ရင်လည်း သူက အမြည်းကို တစ်တို့ တစ်ဖဲ့မျှ တို့တာမဟုတ်ဘူး။ အရက်သောက်တာ၊ အစားစားချင်ရင် အရက် မသောက်တော့မှ စားထိုက်တယ်ဆိုတဲ့ စကားမျိုးလည်း ပြောသေးတယ်။

အဲတော့ သူ့အသက်အရွယ်နဲ့သူ ပေပေတေတေ နေတတ်ပုံမျိုး ကြောင့် ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီးရဲ့ နှလုံးက သိပ်မကောင်းချင်လှတော့ဘူး။ သွေးတိုးကလည်း ရှိနေသေးတယ်။

သည်အခါမှာ ဆေးလည်းကုရင်း တရားအားထုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် သူဝေဒနာ သက်သာနိုင်တဲ့အကြောင်း ပြောပြတိုက်တွန်းမိတာ ခဏ ခဏ ပဲ။ သူက ရယ်လို့ချည်းနေတယ်။ သူ့ဇနီးကတော့ 'သူနဲ့ ဘုရား တရားနဲ့ အင်မတန်ဝေးတာ' လို့ မဲ့ကာ ရွဲ့ကာ ပြောရှာပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကို တရားအားထုတ်ခိုင်းတာဟာ ဘာသာတရား ရည်ရွယ်ချက်ထက် ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ စိတ်ကို အနားရစေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်မျိုးနဲ့ ဖြစ်ပါကြောင်း တတ်အားသမျှ ရှင်းပြပြီး တိုက်တွန်းမြဲ တိုက်တွန်းနေမိခဲ့ပါ။

ဒါပေမဲ့ သူကလည်း ရယ်ကျဲကျဲနဲ့ 'ကျွန်တော် အခု မအားသေး ဘူးဗျာ၊ နောက်တော့ လုပ်ပါ့မယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါ။

နေ့လယ်ကတော့ သူ့ဆီ ကျွန်တော်ရောက်နေတုန်း သူ့ဆီ ဖုန်းလာ တာနဲ့ သူ ပြောနေတာ ကြားလိုက်ရတာပါ။

'ဟ ကျုပ်က ရုပ်တု၊ ဆင်းတုတွေကို ထိုင်ဦးချတဲ့အထဲမှာ မပါဘူးဗျ' ဆိုတဲ့ စကားပါ။

ကျွန်တော် အတော်လေး ဓာတ်ပျက်သွားပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို အဲသည်လို ရုပ်တု၊ ဆင်းတုတွေ ထိုင်ဦးချရတဲ့ ဘာသာတရားတစ်ခုအနေနဲ့ သတ်မှတ်တာမျိုးဟာ အမှားကြီး မှားနေ ပါတယ်။

ဒါကြောင့် သည်ဆောင်းပါးကို ရေးချင်တဲ့စိတ်ကူးက ပိုမိုခိုင်မာ လာရပါတော့တယ်။

ဗုဒ္ဓတရားရဲ့ အနှစ်သာရ

ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေ ထွန်းကားပျံ့နှံ့တဲ့တိုင်းပြည်မှာ လူလာဖြစ်ရတာကို ကျွန်တော်ကတော့ အင်မတန် ဂုဏ်ယူတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော်လည်း မိဘက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေမို့ ကျွန်တော်လည်း ယောင်တောင် ပေါင်တောင်နဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်နေရတဲ့အထဲမှာ မပါမှန်း မိမိကိုယ်ကို အသိဆုံးမို့ ပိုလို့တောင် ဂုဏ်ယူနေမိရပါသေးတယ်။

ဘာကြောင့် ဂုဏ်ယူတာလဲဆိုတော့ ဗုဒ္ဓတရားတွေဟာ အဘက်ဘက်က အစမ်းသပ်ခံနိုင်ပြီး ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်လည်း အင်မတန်ကျတဲ့ တရားတွေ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ကျွန်တော် သဘောအကျဆုံး အချက်ကတော့ နိဗ္ဗာန်ကို အနက်ဖွင့်ပုံပါ။ ဗုဒ္ဓတရားမှာ နိဗ္ဗာန်ဟာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေနဲ့ ထုံမွမ်းနေတဲ့ ဘုံတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ ဖြစ်တည်မှုတွေရှိနေသမျှ ဆင်းရဲခြင်းဆိုတာ ရှိနေမယ်၊ ဖြစ်တည်မှုအလုံးစုံ ချုပ်ငြိမ်းရာကိုသာ နိဗ္ဗာန်လို့ ဗုဒ္ဓက ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ သည်အချက်ဟာ သေသေချာချာ စဉ်းစားလေ အဓိပ္ပာယ် ရှိလေလေပါ။

ကျွန်တော့်ဘဝမှာ တအားကြီး မဆင်းရဲဖူးသလို၊ တအားကြီးလည်း မချမ်းသာဖူးသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရှိခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲရတဲ့ဒုက္ခကိုရော၊ မရှိလို့ဆင်းရဲရတဲ့ ဒုက္ခကိုရော အတော်အတန်ခံစားခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဆိုကြပါစို့။ တယ်လီဖုန်းတစ်လုံးကိုပဲ စဉ်းစားရအောင်ပါ။ တယ်လီဖုန်း မရှိတုန်းက အရေးအကြောင်းဆို သူများအိမ်ကဖြစ်စေ၊ အခကြေးငွေပေးပြီးပြောရတဲ့ ဖုန်းကဖြစ်စေ သွားဆက်နေရတာဟာ ဒုက္ခတစ်ခုပါ။ ကိုယ်ပိုင်ဖုန်းရှိလာတဲ့အခါကျတော့ အဆင်တော့ ပြေသွားပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ စားကောင်းခြင်း မစားရ၊ အိပ်ကောင်းခြင်းမအိပ်ရတွေနဲ့ တယ်လီဖုန်း ဒုက္ခဆိုတာ ပြောမယုံ ကြုံဖူးမှသိနိုင်တော့ပါတယ်။

အဲလိုပဲခန္ဓာရှိနေတဲ့အတွက် ဒုက္ခက ရှိနေပါသေးတယ်။ နာတာ၊ ကျင်တာ၊ ညောင်းတာ၊ ကိုက်တာ၊ ယားယံတာ၊ လေးလံတာ၊ ဒုက္ခအစုံ

ပါပဲ။ သည်အထဲမှာ နေမကောင်းထိုင်မသာဖြစ်တဲ့အခါ၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရတဲ့ အခါ အဲဒါတွေမှာ ဒုက္ခက ပိုကြီးပါတယ်။

တစ်ခါ၊ စိတ်ဆိုတာရှိနေလို့လည်း ဒုက္ခရှိပြန်တယ်။ ဝမ်းနည်းတာလဲ ဒုက္ခပါ။ စိတ်ညစ်တာ၊ ညှိုးငယ်ပူပန်တာလည်း ဒုက္ခပါ။ ဒါတင်မက ဝမ်းသာပျော်ရွှင်တာလည်း ဒုက္ခပါပဲ။ အဲလိုပြောတော့ ဘယ်နှယ် သည် လူ့နှယ် ဝမ်းသာပျော်ရွှင်တာကို သုခလို့မပြောဘဲ ဒုက္ခလို့ ပြောနေပြန်ပါ ရောလားလို့ လျှပ်မတွေးလိုက်စေချင်ပါဘူး။

ဆိုကြပါစို့။ အခုနေခါ သန်းဆုပေါက်တယ်ဆိုတာ 'ဝမ်းသာ ပျော်ရွှင်စရာပါ။ ဒါပေမဲ့ နှလုံးရောဂါသည်တစ်ယောက်သာ သန်းဆုပေါက်တဲ့ သတင်းကို ရုတ်တရက်ကြားလိုက်ရမယ်ဆိုရင် သုခမဟုတ်တော့ဘဲ ဒုက္ခ ဖြစ်ဖို့အကြောင်း ပိုများပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် ဝမ်းနည်းတာပဲဖြစ်ဖြစ် ဝမ်းသာတာပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်ကို ညောင်းညာစေတတ်တဲ့ သဘောပါပဲ။

ဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာမှာ စိတ်ရော၊ ရုပ်ပါ ဘာဆိုတာမျှ မရှိတော့ဘဲ ပကတိ ချုပ်ငြိမ်းသွားပါမှ ချမ်းသာခြင်းအစစ်ကို ရောက်နိုင်မယ်ဆိုတဲ့ တရားဟာ အင်မတန်ကို သေချာနေတဲ့ အမှန်တရားရယ်လို့ မြင်လာရ ပါတယ်။

အလားတူပဲ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေအတွက် ဘုရားဟော ခဲ့တာ တစ်ခုကလည်း ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ ဘုရားကို ဝတ်ဖြည့်နေ ရုံဖြင့် မပြီး၊ မိမိကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ပွားများနေပါမှ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်တယ်လို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့တာပါ။ ဒါဟာလည်း အင်မတိ အင်မတန် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျတဲ့ မိန့်ကြားချက်ပါ။

အဲတော့ ဗုဒ္ဓတရားမှာ တရားအားထုတ်ဖို့ ပြောဆိုတာဟာ ရုပ်တု ဆင်းတုကို ထိုင်ဦးချတာ၊ ရုပ်ပုံကားချပ်တွေ၊ ဆင်းတုတွေကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့စွာ ကိုးကွယ်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေကို ဖတ်ရှုလေ့လာရင်း ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များကတစ်ဆင့် ပြန်လည်

ဟောကြားပေးနေတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်တွေကို နာကြားရင်း ဘုရားရဲ့ အတုမရှိတဲ့ ဉာဏ်တော်ကို သိမြင်နားလည်လာနိုင်ပါ လိမ့်မယ်။ သည်အခါမှာ အလုံးစုံကို ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်တဲ့ ဘုရားရဲ့ ဉာဏ်တော်ကို ကြည်ညိုလွန်းမက ကြည်ညိုခြင်း ဖြစ်လာတဲ့အခါ ဘုရားကို ရည်မှန်းပြီး ပူဇော်ကန်တော့ဖြစ်ခဲ့ရင် အဲဒါဟာ သက်မဲ့ရုပ်တုတွေ၊ ကားချပ်တွေကို ပူဇော်ကန်တော့တာ၊ ကိုးကွယ်တာနဲ့ အဆများစွာ ခြားနားသွားပါပြီ။ ဒါ့အပြင် အလုံးစုံ ထိုးထွင်းသိမြင်ခဲ့သမျှကို လူသားအပေါင်းအတွက်ပါ ကျကျနန ဟောပြသွန်သင်ပေးတော်မူခဲ့တဲ့ ဘုရားရဲ့ ကျေးဇူးတော်ကို ပူဇော်ကန်တော့မိတယ် ဆိုရင်လည်း ရုပ်တုတွေ၊ ဆင်းတုတွေကို ကန်တော့တာနဲ့ အများကြီး ကွာခြားပါတယ်။

အသေအချာ ပြန်စဉ်းစားရင် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသွားခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကိုယ်တိုင်လည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားခဲ့ပြီမို့ ကျွန်တော်တို့တွေ ကြည်ညိုနေတာ၊ ပူဇော်နေတာ၊ ကန်တော့နေတာတွေကို သိနိုင်တော့မှာ မဟုတ်သလို ကျွန်တော်တို့တွေရဲ့ ပူဇော်ကန်တော့မှုအတွက် ဘုရားရှင်ကတော့ ဘာဆိုဘာမျှ လုပ်ပေးမှာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သို့သော် ဘုရားကိုကြည်ညိုစိတ်၊ ဘုရားဂုဏ်တော်နဲ့ ကျေးဇူးတော်ကို ပူဇော်ချင်စိတ်များဟာ ကုသိုလ်စိတ်များဖြစ်တဲ့အတွက် ပူဇော်သူမှာ ငြိမ်းချမ်းတဲ့၊ တည်ငြိမ်တဲ့ စိတ်အနေကို ရပါတယ်။

ယုတ်စွအဆုံး ရုပ်တုတွေ၊ ကားချပ်တွေ မပါဘဲလည်း ဘုရားဂုဏ်တော် တရားဂုဏ်တော်များကို ကြည်ညိုစွာ စိတ်မျက်စိနဲ့ မှန်းဆပူဇော်နိုင်ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဘုရားကို ဦးမချ၊ မပူဇော်မိသည့်တိုင် ဘုရားရဲ့ တရားတော်များအတိုင်း ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြံအားထုတ်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌ ဆုပ်ကိုင်ပြုလို့ မရနိုင်တဲ့နောက်ဘဝတွေ၊ သံသရာတွေကိုထားဦး၊ အခုလက်ရှိ ဘဝမှာတော့ စိတ်ရဲ့ငြိမ်းချမ်းမှု တကယ့်သုခ အစစ်ကို ခံစားနိုင်ပါတယ်။

သေခြင်းတရားနဲ့ တရား

သွားလေသူ ကိုဘသာပြောလိုက်တဲ့ စကားတစ်ခွန်းရယ်၊ ရံခါ လူတချို့ဆီက ကြားရတတ်တဲ့စကားရယ်၊ နေ့လယ်က ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီး ပြောလိုက်တဲ့စကားရယ်က တစ်ထပ်တည်းဖြစ်နေလို့ ဗုဒ္ဓတရားနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်တဲ့အတိုင်း ဆွေးနွေးတင်ပြလိုက်တာပါ။

တကယ်မှာ ကျွန်တော်ပြောချင်တဲ့အကြောင်းက တရားထက် သေဖို့ပြင်တဲ့ ကိစ္စပါ။

တစ်နေ့မှာ ကျွန်တော်နဲ့ ဆယ်တန်းကျောင်းသားဘဝကတည်းက သိကျွမ်းခဲ့တဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် ဗရွတ်ရွတ်တနှုတ်ကြောင့် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်အောင် လုပ်မိသွားခဲ့ပါတယ်။

အဲသည်နေ့က ညစာစားပွဲလေးတစ်ခုကို သူရော ကျွန်တော်ပါ အဖိတ်ခံရတာပါ။ သူ့ကိုလည်း သူ့ဇနီးပါခေါ်လာဖို့ ကျွန်တော့်ရှေ့တင်ဖိတ်လိုက်သလို ကျွန်တော့်ကိုလည်း ကျွန်တော့်အိမ်သူပါ တစ်ပါတည်း ဖိတ်တာပါ။

ဧည့်ခံတဲ့အိမ်ကို သူရောက်လာတော့ သူ့ဇနီး ပါမလာပါဘူး။ ဒါနဲ့ ပဋိသန္ဓာရ စကားအနေနဲ့ ‘ခင်ဗျားမိန်းမ ခေါ်မလာဘဲ လူပျိုလုပ်လာတယ်ပေါ့’ လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ သည်အခါ ကိုယ့်လူက ‘မဟုတ်ပါဘူးဗျာ၊ ယောက္ခမနေမကောင်းဖြစ်နေလို့ မိန်းမနေခဲ့ရတယ်’ လို့ ပြန်ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော့်နှုတ်က အင်မတန် ဗရွတ်ရွတ်တ နိုင်လှတာမို့ ချက်ချင်းပဲ ‘ဒါဆို ခင်ဗျား အမွေရတော့မှာပေါ့နော်’ လို့ လွှတ်ခနဲ ပြောလိုက်မိသွားတယ်။

ဟား ကိုယ့်လူက ချက်ချင်း မျက်စိပျက် မျက်နှာပျက်နဲ့ ခင်ဗျား တော်တော်ရိုင်းပါလား၊ ဘာလား ညာလားတွေ ဖြစ်ကုန်တယ်။

ကျွန်တော် တော်တော် အံ့ဩသွားတယ်။

သည်လူ့နှယ် သေခြင်းတရားဆိုတာကို နောက်လို့ ပြောင်လို့ ပြောတာတောင်မှ ကြားရဲတဲ့နားရွက်မျိုး မရှိပါလားလို့လည်း တွေးလိုက်မိတယ်။

ကျွန်တော်တို့အတွက်တော့ ဒါမျိုးဟာ လင်မယားချင်းလည်း နောက်
 နေကျပါ။ 'ဘာမျှစိတ်မပူနဲ့ ချစ်ရော၊ ချစ်သိပ်ကြိုက်တဲ့ အဲသည်ထဘီလေး
 ချစ်သေရင် ပတ်ပေးလိုက်မယ်နော်' ဆိုတဲ့ စကားမျိုးကို ကျွန်တော့်အိမ်သူကို
 မကြာခဏ ပြောဖူးသလို 'ကိုယ်သေရင် ချစ် နောက်အိမ်ထောင်မပြုဘဲ
 မနေနဲ့နော်၊ တစ်ခုပဲရှိတယ်၊ ချစ်က သိပ်အသန့်အပြန့်ကြိုက်တော့ ချစ်ယူမယ့်
 နောက်ယောက်ျားဟာ ကိုယ့်လို ရှေ့ချိုးပျင်းသလား၊ မပျင်းဘူးလားဆိုတာ
 သေချာအောင် စုံစမ်းပြီးမှ ယူ' ဆိုတာမျိုးလည်း ကျွန်တော် ပြောတတ်
 ပါတယ်။

ပြောရရင် သေရမှာကိုတော့ ကျွန်တော်လည်း ကြောက်ပါတယ်။
 ဒါပေမဲ့ သေခြင်းဟာ ရှောင်လွှဲလို့ ဘယ်လိုမျှ မရနိုင်ဘူးဆိုတာကိုလည်း
 အပြည့်အဝ နားလည်လက်ခံထားပြီးသားပါ။ အထူးသဖြင့် လွန်ခဲ့တဲ့ ခုနစ်နှစ်
 ကျော်က ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ထူးခြားတဲ့ အဖြစ်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့စဉ်က စပြီး
 တွေးမိတာပါ။

မိမိရဲ့ ဘဝကံကြမ္မာက ဘယ်ပုံဖြစ်လေမလဲဆိုတာကို လုံးဝမသိနိုင်တဲ့
 အနေအထားတစ်ရပ်ကို ရောက်သွားခဲ့တာပါ။ အဲသည်အချိန်မှာ ကျွန်တော်
 တအားတုန်လှုပ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော်
 အင်မတန်ကို အထင်ကြီးထားတဲ့သူပါ။ သတ္တိနည်းသူလို့ ကျွန်တော့်ကိုယ်
 ကျွန်တော် တစ်ခါမျှ မတွေးခဲ့ဖူးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲသည် အချိန်မှာတော့
 ကျွန်တော် တအားတုန်လှုပ်နေခဲ့ပါတယ်။

အဲသည်လို တုန်လှုပ်နေတဲ့အထွက်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို တစ်စက်
 ကလေးမျှ မကျေနပ်နိုင်ဘဲ ဒေါသတွေဖြစ်နေပါတယ်။ အဲသည်အချိန်က
 နေ့မှန်း ညမှန်း မခွဲနိုင်လောက်တဲ့ မှောင်မည်းမည်း အခန်းလေးတစ်ခန်းထဲမှာ
 တစ်ယောက်တည်းရောက်နေတာမို့ စိတ်တွေက ပျံ့ချင်တိုင်း ပျံ့နေသလို
 အတွေးက အဆုံးအဆမရှိအောင်ပါပဲ။

သည်အချိန်မှာ ကျွန်တော့် တုန်လှုပ်မှုကို ကျွန်တော် သရုပ်ခွဲကြည့်ကဲ့
 အခါ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ပြန်တွေ့သွားပါတယ်။ ကျွန်တော် ပူပန်
 တုန်လှုပ်နေတာ ကျွန်တော့်အတွက် မဟုတ်ပါဘူး။ အဲသည်အချိန်က အသက်
 ၆၀ ကျော် ကျွန်တော့်မိခင်၊ အစိတ်ကျော်စ ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာနဲ့ ကျွန်တော့်
 အိမ်သူ၊ အခါလည်သာသာ ကျွန်တော့်သမီးလေး။ အဲသည် မလုပ်တတ်
 မကိုင်တတ် မိန်းမသားများအတွက် 'ငါမရှိရင်' ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ရင်လေးပြီး
 တုန်လှုပ်နေတာပါ။

ဒါပေမဲ့ ဆင့်တွေးလိုက်တော့ အဲဒါက ကျွန်တော် အသက်ရှင်သေး
 လို့သာ တွေးတောပူပန်နိုင်နေတာ။ တကယ်လို့သာ ကျွန်တော်ဟာ အဲသည်
 နေ့ညမှာ ဖြစ်ဖြစ်၊ နောက်တစ်ရက်မှာဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခုကြောင့် သေသွားမယ်
 ဆိုရင် ကျွန်တော်က ဘာတတ်နိုင်မှာတဲ့လဲ။ သေခြင်းတရားဆိုတာ စာချုပ်
 ထားလို့ ရတဲ့အရာမျိုးမှ မဟုတ်တာ၊ 'ဆန့်သောလက်မကွေးမိ' ဆိုတဲ့
 စကားအတိုင်း သေခြင်းဟာ အချိန်မရွေး ရောက်လာနိုင်တာပဲ အစရှိသည်ဖြင့်
 တွေးလိုက်မိသွားရပါတယ်။

သေသာသွားရင် ကျွန်တော်လည်း ပူပန်နေနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး။
 ကျွန်တော်စိုးရိမ်နေတဲ့ မိန်းမသားတွေကရော ကျွန်တော်မရှိလို့ လိုက်သေ
 ကုန်ကြမှာလား။ ဘယ်သေကြလိမ့်မလဲ။ သူတို့လည်း သူတို့နည်း သူတို့ဟန်
 တစ်ခုခုနဲ့ သူတို့ရဲ့ အသက်ရှင်မှု ဘဝရပ်တည်မှုအတွက် ရုန်းကန်ရပ်တည်
 သွားကြဦးမှာပဲ။ ကျွန်တော်မရှိတော့ရင် သူတို့ ခဏတစ်ဖြုတ်တော့ ပူဆွေး
 ငိုကြွေးကြမှာ၊ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူမျှ တစ်နှစ် နှစ်နှစ်အထိ ငိုနေတော့မှာ
 မဟုတ်ဘူး။ သေသောသူကြာရင်မေ့တဲ့ သဘာဝအတိုင်း သူတို့ငါ့ကို မေ့သွား
 မှာပါဆိုတဲ့ အတွေးတွေက ဝင်လာပါတယ်။

အဲသည်အချိန်ကစပြီး ကျွန်တော် လုံးဝ မပူတော့ဘူး။ သေခြင်း
 ကိုလည်း ခါတိုင်းထက်ပိုပြီး ခပ်စိပ်စိပ်လေး တွေးမိလာခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်
 ချစ်တဲ့ အမေ၊ ချစ်တဲ့အိမ်သူ၊ ချစ်တဲ့ သမီးနဲ့သား၊ သူတို့တွေလည်း လူသား

တွေ ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်လိုပဲ ကွေးသောလက် မဆန့်မိ ကာလမှာ သေသွားနိုင်ကြတာပဲ။ အဲဒါကိုလည်း တွေးမိနေတယ်။ ဘဝ သံသရာမှာ သည်တစ်ဘဝစာ ကံပေးသလောက် ချစ်ခွင့်၊ တွယ်တာခွင့် ရနေတာပဲ ဆိုတာကိုလည်း ပိုလို့ရိပ်စားမိလာတာနဲ့အမျှ ကျွန်တော် အရင် မသေဘဲ သူတို့ထဲက တစ်ယောက်ယောက် အရင်သေခဲ့ရင်ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော် တွေးနေမိတယ်။

ကျွန်တော့်ဘဝမှာ သေခြင်းကို အရင်းအချာထဲက အဘွားဆုံးတော့ တစ်ခါ၊ အဖေ မျက်ကွယ်ပြုတော့တစ်ခါ၊ အဘိုးလေးတစ်ဦး တိမ်းပါး ပြန်တော့တစ်ခါ သုံးခါ ကြုံဖူးတယ်။ ကျွန်တော် တစ်ခါမျှ မငိုခဲ့ဖူးဘူး။ အဘွားဆုံးတော့ ကျွန်တော့်အသက် ၁၄ နှစ် ရှိနေပြီ။ အမေ ငိုပေမဲ့ ကျွန်တော် မျက်ရည်မကျခဲ့မိဘူး။ အဖေဆုံးတဲ့အခါ အဖေ့ကို နဂိုကတည်းက ချစ်ရကောင်းမှန်း သိပ်မသိလှတော့ ငိုဖို့နေနေသာသာ မရယ်မပြုံးဘဲတောင် နေလို့မရခဲ့ဘူး။ အဲဒါ ကျွန်တော့်အသက် ၁၈ နှစ် ကျော်ပြီ။

အဘိုးလေးဆုံးတော့ကျတော့ ကျွန်တော် မျက်ရည်ကျတယ်။ အသက် ၃၀ ရှိတဲ့အချိန်ပါ။ အဘိုးလေးကို အဘွားလောက် မချစ်မိခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အထီးကျန်ဘဝနဲ့ သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်လိုက်ရတာရယ်၊ ဇနီးမယား၊ သမီးသား လုံးလုံးမရှိတဲ့အတွက် သူ့ အသုဘကို ပို့သူဆိုလို့ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းမှ တစ်ယောက်တည်း သာ ရှိနေတော့တာရယ်တို့အပြင် ရှင်နေစဉ်က သူ့ပစ္စည်းကို မြော်မြင်ပြီး ခယဝယ လုပ်ခဲ့ကြပေမဲ့ သေခါနီးအချိန် တကယ်သေသွားချိန်မှာ သူ့အနား မှာ နေဖော်မရခဲ့သူတွေရဲ့ လူမဆန်မှုတွေကို တွေးမိပြီး အဘိုးလေးကို သနားလွန်းမက သနားမိလို့ မျက်ရည်ကျမိတာပါ။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က သေသူကို နှမြောတာတို့၊ ဘာတို့ သိပ်ဖြစ်ခဲ့ ပါတယ်။ အဘိုးလေးတုန်းကလည်း အသက် ၈၇ နှစ်မှာ သေတာမို့ ဘယ်လိုမျှ နှမြောစရာ မရှိပါဘူး။ နှမြောလို့လည်း ငိုမိတာ မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။

ဆိုလိုတာက သေခြင်းတရားကို ရှောင်လွှဲလို့ မရတဲ့အရာအဖြစ် အတည့်အတိုင်း ကျွန်တော် မြင်နေမိခဲ့တဲ့အကြောင်းပါပဲ။

သည်အထဲကမှ ကံကောင်းလို့ မသေဆိုသလို ကျွန်တော်နဲ့ သေခြင်း တရားနဲ့ ပွတ်ကာသိကာလွဲသွားတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကလည်း ရှိလိုက်ပါသေးတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးနှစ်က ယာဉ်တိုက်မှု အကြီးအကျယ် ဖြစ်လိုက်တာပါ။

သုံးသိန်းခွဲနဲ့ဝယ်ထားတဲ့ကားကို ငါးသောင်းနဲ့အပုံလိုက် ချရောင်း လိုက်ရတဲ့အထိ ပြင်းထန်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကားကို မိတ္ထီလာမှာ သွားဝယ် တဲ့သူက ကားကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော်မသေတာကို အလွန်တရာ အံ့ဩနေပါ တယ်။ အဲလောက်အခြေအနေဆိုးတာကို ကြုံဖူးထားတော့ သေခြင်း တရားကို ကျွန်တော် မကြာခဏ စဉ်းစားမိတာလည်း ဆန်းတော့မဆန်းလှပါဘူး။

သည်အခါ သေခြင်းကို နောက်ပြောင်ပြောတာလောက်က ကျွန်တော့် အတွက် ဘာဆိုဘာမျှ အရေးမပါတဲ့ကိစ္စပါ။ ကျွန်တော့်ငယ်ပေါင်းမိတ်ဆွေ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်သွားတဲ့ အခါမှာတော့ သူ့ကို ကျွန်တော် ရုတ်တရက် နားမလည်လိုက်နိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ စေ့စေ့တွေးကြည့်တဲ့အခါ ကိုယ့်လူက အတော်နုသေးတာပဲဆိုပြီး သူ့ကို သနားသွားရပါတယ်။

မှန်ပါတယ်။

လူရယ်လို့ဖြစ်လာတာနဲ့ သေခြင်းကို ရင်ဆိုင်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေဖို့ လိုတယ်လို့ ကျွန်တော်တော့ ယုံတယ်။

အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓတရားနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမှာပါ။ ဘုရား ဘုရားလို့ အသက်ထွက်ခါနီးမှ ကြောက်အားလန့်အားနဲ့ ရွတ်တာမျိုးကို မဆိုလိုပါဘူး။ ဘာဆို ဘာမျှ မရွတ်မဖတ်ဘဲ ဝိပဿနာတရား ပွားများရင်း ရင်ဆိုင်နိုင်မယ် ဆိုရင် သည်တစ်ဘဝအတွက် အင်မတန် မြတ်ပါလိမ့်မယ်။

သေဖို့ ပြင်လိုက်ကြရအောင်

ဒါပေမဲ့ သေခါနီးမှ တရားမှတ်နေလို့ မရပါဘူး။ သေခါနီးဝေးစွာ ဝေဒနာတစ်ခုခုကို တအားခံစားနေရတဲ့အချိန်မျိုးမှာတောင် တရားမှတ်ဖို့ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။

စောစောက ကျွန်တော်ရေးပြခဲ့တဲ့ ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပြီး ဒဏ်ရာ အကြီးအကျယ်ရတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော် သိလိုက်ပါတယ်။ အဲသည့်အချိန်မှာ ကျွန်တော်ဟာ အိပ်ရာပေါ်မှာ ပက်လက်ပါ။ စားတာသောက်တာကအစ အညစ်အကြေးစွန့်တာအဆုံး သူတစ်ပါးအပေါ် လုံးဝအားကိုးနေရတဲ့ ဘဝမှာ သုံးလကျော်နေခဲ့ရတာပါ။

အဲသည့်အချိန်မှာ တရားမှတ်ဖို့ စိတ်ကူးတော့ အလေ့အကျင့် လုံးလုံး မရှိခဲ့တဲ့အတွက် ဘယ်လိုမျှလုပ်လို့ မရခဲ့ပါဘူး။ အဲသည့်မှာတင် အဖြေကို သိလိုက်ပါတယ်။

တကယ်တော့ တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ တစ်နေ့ တစ်ရက် တစ်မနက်နဲ့ လွယ်လွယ်ကူကူ ရသွားမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ကို နေချင်သလိုနေဖို့ အလွတ်ခွဲ ခွင့်ပေးထားခဲ့တာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခဲ့ပြီးမှ တစ်ရက်၊ တစ်ပတ်၊ ၄၅ ရက်၊ တစ်ဝါတွင်းမျှ တရားစခန်းဝင်ရုံနဲ့ တစ်သက်စာတရား မဖုလုံနိုင်ပါဘူး။ အဲလောက်လေး လုပ်ထားရုံနဲ့လည်း ဆရာညောင်စောင်းမှာ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်နေနိုင်လောက်အောင် သတိ သမာဓိတွေ ကောင်းနေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

သေခြင်းအတွက် ပြင်ဆင်ချင်ရင် နေ့စဉ် ဝတ်မပျက် အားထုတ်နေဖို့ လိုသလို အချိန်တိုင်း သတိရှိနေမှ ဖြစ်မှာပါ။ ဒါဖြင့် တောထွက်သွားရ တော့မှာလား၊ လူဝတ်ကြောင်နဲ့နေလို့ ဘယ်ဖြစ်တော့မှာလဲလို့ စောဒက တက်စရာရှိပါတယ်။ ဘုရားလက်ထက်က ဝိသာခါကျောင်းအစ်မကြီးဟာ လင်ယူ၊ သားမွေးဆိုတဲ့ ပုထုဇဉ်အလုပ်တွေလုပ်ရင်းက သောတာပန် တည်သွားခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒါ စိတ်အထားတတ်လို့၊ တစ်နည်းပြောရင် သတိကောင်းလို့ပါ။

ကျွန်တော်တို့ ပုထုဇဉ်တွေအနေနဲ့လည်း စိတ်ကို မိမိပြုသမျှ အမှု တိုင်းမှာ အပြည့်အဝထည့်ထားနိုင်မယ်ဆိုရင် တရားရှုမှတ်ရာ ရောက်ပါ တယ်။ ဆိုကြပါစို့။ လက်မောင်းမှာ ယားယံလာတယ်ဆိုရင် ပထမ

ယားတာကို သိနေဖို့လိုပါလိမ့်မယ်။ မအောင်နိုင်တော့လို့ ကုတ်တယ်ဆိုရင် ကုတ်တယ်လို့ သိနေရပါမယ်။ နဖူးပေါ် ဆံပင်စကျလာလို့ သပ်တင်ချင်လာရင် အဲသည်စိတ်ကလေး ဖြစ်လာတာကို သိနေရပါမယ်။ သပ်ပြီဆိုရင်လည်း သပ်လိုက်တာကို တစ်ဆင့်ချင်း သိနေရပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော်ရေးပြတော့ လွယ်လွယ်လေးပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကားသော့ဘယ်နားထားမိမှန်း မသိဘူးတို့၊ မီးခလုတ် ပိတ်မှပိတ်မိခဲ့ရဲ့လားတို့၊ ဘာနဲ့တိုက်မိမှန်းတောင် မသိဘူး နာလာလို့ကြည့်လိုက်တော့မှ ညှိမည်းလို့တို့နဲ့ ယောင်ဝါးနေတာဟာ ကိုယ်လုပ်နေတဲ့အလုပ်တစ်ခုစီအပေါ်မှာ သတိရှိမနေတာကို ထင်ရှားစေပါတယ်။

အဲသည်လို ပြုသမျှအမှုတိုင်းအပေါ် သတိကပ်နေဖို့ဆိုတာ အပြောလွယ်သလောက် အင်မတန် အလုပ်ခက်ပါတယ်။ လွင့်ချင်ရာ လွင့်နေကျ စိတ်တွေ၊ အတွေးတွေက တစ်သက်လုံးလွင့်ချင်တိုင်း လွင့်နေခဲ့ဖူးတော့ အကျင့်ပါနေပါပြီ။ အဲဒါကို သတိကပ်အောင်ဆိုတာကလည်း တော်တော့ကိုခဲခဲယဉ်းယဉ်း ကျင့်ယူရပါတယ်။ နှစ်နဲ့ချီပြီး ကျင့်ယူပါမှ ရနိုင်တဲ့ ကိစ္စမျိုးလို့ ဓမ္မကထိက အတော်များများက ဟောပါတယ်။

အဲတော့ သေဖို့အတွက် ပြင်ဆင်မယ်ဆိုရင် ဝါဝင်မှ၊ သီတင်းကျွတ်မှ၊ အငြိမ်းစားယူမှ၊ အသက် ၅၀ ကျော်မှဆိုပြီး နေ့ရွှေ့ညရွှေ့ လုပ်နေလို့ဖြစ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အထက်မှာဆိုခဲ့သလို ကျွန်တော်တို့တွေထဲမှာ ဘယ်သူမှ သေမင်းနဲ့ ခံဝန်ချက်လက်မှတ်ထိုးပြီး ဘယ်နေ့သေမယ်၊ ဘယ်ညသေမယ်ဆိုပြီး စာချုပ်ချုပ်ထားနိုင်စွမ်းတွေ ရှိနေကြတာမှ မဟုတ်တာ။ သေခြင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လက်တစ်ကမ်းမှာ ရှိနေတာမို့ အချိန်မရွေး ရောက်လာနိုင်ပါတယ်။ အဲသည်လို ရောက်လာခဲ့ချိန်မှာ ကိုယ့်ဘက်က အဆင်သင့်ဖြစ်နေချင်ရင် အခုကတည်းက လုပ်ထားဖို့လိုပါတယ်။ ရက်ရွေးနေလို့မရပါဘူး။

သေခြင်းတရားကို မကြာခဏ စဉ်းစားမိနေတဲ့ ကျွန်တော်က ခုတစ်လမှာတော့ ကျွန်တော်ဆွေးနွေးနေကျမဟုတ်တဲ့ ဘာဝနာကိစ္စကို

ဆွေးနွေးဖြစ်သွားခဲ့ပါပြီ။ ကိုဘသာကို အကြောင်းပြုပြီး ကျွန်တော့်ငယ်ဆရာ
ပြောလိုက်တဲ့ စကားလေးကို အစကောက်လို့ ပြောမိသွားတော့တာပါ။

မှန်ပါတယ်။ ကိုဘသာတစ်ယောက် သေခြင်းကို ဘယ်လိုရင်ဆိုင်
သွားပါ လိမ့်မလဲဆိုတာ စဉ်းစားမိတဲ့အချိန်မှာ ကြက်သီးတောင် ဖြန်းခနဲ
ထသွားပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ငါ့ရော သေခြင်းကို ဘယ်လိုရင်ဆိုင်
သွားပါလိမ့်မလဲဆိုတာကို စဉ်းစားမိလိုက်တဲ့အခါ ကျွန်တော် ဘာမျှ
အဆင်သင့်မဖြစ်သေးတာကို တွေးမိရင်းက ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရွံသွားမိပါတယ်။
သည်လောက်တွေးနိုင်၊ သိနိုင်နေပါလျက်နဲ့ လက်တွေ့ချမလုပ်ဖြစ်သေးတဲ့
အတွက် မိမိကိုယ်ကို စက်ဆုပ်မိသွားတာပါ။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ပြောနေကျ
ကြားနေကျ စကားတစ်ခွန်းကိုလည်း ကြားယောင်မိရင်း ကျွန်တော့်ကိုယ်
ကျွန်တော် ကြိမ်တို့မိရပြန်ပါတယ်။

စာဖတ်သူများထဲကလည်း ကျွန်တော့်ဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီး
မိမိကိုယ်ကို ကြိမ်တို့မိသူများ တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စ ပေါ်လာခဲ့မယ်
ဆိုရင် သည်ဆောင်းပါးကို ရေးမိတဲ့အတွက် ပီတိဖြစ်ရပါလိမ့်မယ်။

တရားအားထုတ်ဖို့ စိတ်ကူးမရှိသေးဘူးဆိုရင်တောင် သည်စာ
အဆုံးမှာ စာအုပ်ကလေး ဘေးခဏချပြီး သေခြင်းကိုတော့ လေးလေး
နက်နက် စဉ်းစားကြည့်ကြစေချင် ပါသေးတယ် ခင်ဗျာ။

(သရဖူမဂ္ဂစင်း)

လွမ်းလည်း မလွမ်းချင်ဘူး
အမှတ်တမဲ့ နင်လေ ထွက်သွားပါ

တရားမရှိဘူးလို့ပဲ ဆိုချင်ဆိုကြစေတော့၊ အသုဘရှုတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ဖို့ ကျွန်တော် အင်မတီ အင်မတန် ဝန်လေးလှပါတယ်။ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းကို လက်မခံချင်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အသေကောင်ကို မကြည့်ရဲ လို့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။

တော်ရုံတန်ရုံနဲ့ အသုဘကို မသွားချင်တာက ကျန်ရစ်သူတွေ ပူဆွေး ကြတာကို မကြည့်ရက်တာတစ်ကြောင်း၊ အဲသည်အထဲကမှ လူတွေ ပိုကြ သည်းကြ၊ ကဲကြတာကို မျက်စိစပါးမွေးစူး နားကြားပြင်းကတ်တာက တစ်ကြောင်းကြောင့် အသုဘဆိုရင် လွဲသာသမျှ ရှောင်ပါတယ်။ အမြင် မတော်ရင် စိတ်ထဲရှိတဲ့အတိုင်း လွှတ်ခနဲ ထွက်ထွက်သွားလွယ်တဲ့ ကျွန်တော် ပါးစပ်ကို ကျွန်တော် မနိုင်တာကြောင့်လည်း ရှောင်တာက ပိုကောင်း ပါတယ်။

တလောဆီက ဆွေနှီးမျိုးစပ်တစ်ယောက်ဆုံးသွားတော့ ရှောင်လို့ ဘယ် လိုမျှ မရတော့တာမို့ နားကြားပြင်းကတ်စရာတွေကို ကြားဖြစ်အောင် ကြားလိုက်ရပါသေးတယ်။

ပထမဆုံးတစ်ခုက ငွေအမြောက်အမြားအကုန်ခံပြီး အလောင်းကို နိုင်ငံခြားက ပြန်သယ်လာတဲ့ကိစ္စပါ။ တော်တော်အူယားစရာကောင်းလှ ပါတယ်။ ငွေကို သိန်းနဲ့ချီအကုန်ခံပြီး သယ်ကြရတာပါ။ ဘာအဓိပ္ပာယ်နဲ့ သယ်ကြတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်ဖြင့် နားလည်ကြည့်လို့လည်း တစ်စက် ကလေးမျှမရ၊ စာနာကြည့်လို့လည်း မရရေးချ မရပါဘူး။

အဲသည်အလောင်းကောင်ကြီးက ဘာသိတော့မှာမို့ ပြန်သယ်ကြရ တာတဲ့တဲ့။ သည်က ဆွေမျိုး မိသားစုတွေက မြင်ချင်သေးလို့၊ ကြည့်ချင် သေးလို့ပါလို့ စောဒကတက်ကြတယ်ဆိုရင်လည်း ကြည့်ချင်တယ်ဆိုတဲ့ အမျိုးအဆွေတွေဆီ တစ်အိမ်ကို ၁၀ ရက်လောက် ပို့ပေးထားမယ်၊ အဝကြည့် ရအောင် အဲသည် အလောင်းကြီး ခလံတစ်ဖြုတ် ယူထားကြပါလားလို့ ပြောကြည့်၊ ဘယ်မျိုး ဘယ်ဆွေကမျှ လက်ခံရဲမှာ မဟုတ်တာလည်း အသေ အချာကြီးရယ်၊ အဟုတ်ပြောတာ။

သေတဲ့အရပ်မှာတင် သင်္ဂြိုဟ်လိုက်တော့ စရိတ်စကလည်း သက်သာ တယ်၊ ကရိုကထလည်းနည်းတယ်၊ ပြီးတော့မှ သွားလေသူအတွက် ဆွမ်းလေး ဘာလေး ကောင်းကောင်းမွန်မွန်သွတ်ပြီး အမျှအတန်းဝေတယ်ဆို လက်ခံလို့ရသေးတယ်။ အခုလို ပြန်သယ်လာတာကြီးကတော့ တော်တော်ကို အဟုတ်မဟုတ်တာ။

သည်ကိစ္စလည်းဖြစ်ရော ကျွန်တော့အိမ်သူကို မှာရတယ်။ 'ကျုပ်များ အဲသည်လို တစ်ရပ်တစ်ကျေးမှာ သေသွားရင် အဲသည်မှာသာ သင်္ဂြိုဟ် လိုက်ပါ၊ ခင်ဗျားလည်း လိုက်မလာနဲ့၊ ခင်ဗျား သားသမီးတွေကိုလည်း ခေါ်မလာနဲ့၊ ကျုပ်ကို အရှင်ရုပ်နဲ့ပဲ ကျုပ်မယားတွေ၊ ကျုပ်သားသမီးတွေရဲ့ အမြင်အာရုံမှာ တစ်သက်တာထာဝရ ခွဲထင်နေစေချင်တယ်၊ သေသွားပြီး မျက်စိကြီးပိတ်လို့၊ မည်းခြောက် ပုပ်ပွနေတာကြီးမြင်ပြီး မယားကလည်း ကြောက်၊ သားသမီးတွေလည်း ညတိုင်ကျ မအိပ်ရဲဖြစ်နေရမယ့် ပုံရိပ်မျိုး ကျုပ် ချန်မထားခဲ့ ချင်ဘူး'လို့ ပြောလိုက်တယ်။

မယားလုပ်တဲ့သူက ဘာပြောတယ် မှတ်လဲ။ ‘အဲသည်လိုလုပ်ရင် ကျွန်မကို လူတွေက အမနာပပြောကြမှာပေါ့’ တဲ့။ အဲတော့ ကျွန်တော်ကလည်း ‘ဟုတ်ကဲ့၊ ခင်ဗျားကို အပြောလွတ်အောင် ကျုပ်ကိုယ်တိုင်က ‘အရစ်ရှည် အသုဘကို’ မလိုလားကြောင်း၊ စာနဲ့ ပေနဲ့ လူသိရှင်ကြား ရေးပေးထားခဲ့ပါ့မယ်’ လို့ ပြောလိုက်တယ်။ တကယ်။

နောက်တစ်ခုက သတင်းစာမှာထည့်ကြတဲ့ နာရေးကြော်ငြာ ပြဿနာ။ စိတ်ညစ်စရာကောင်းတာက သေသူရဲ့ ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးတွေ လျှောက်ထည့်ကြတာ။ သေသူခမျာတော့ ဘာမျှ မတတ်နိုင်ရှာတော့ဘူး။ ကျန်ရစ်သူတွေရဲ့ ဝါလို့မှုကြောင့် သေသူမှာ အလကားနေရင်း ဝန်ပိနေတာမျိုး ကြီးလို့ ကျွန်တော်ကတော့ မြင်တယ်။ အဲတော့ ကျွန်တော့် နာရေးကြော်ငြာကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် စိတ်တိုင်းကျ စီရင်ရေးသားထားလိုက်တော့တယ်။ မှတ်ကရော။

နာရေးကြော်ငြာမှာ သေသူရထားခဲ့တဲ့ ဘွဲ့တွေ လျှောက်ထည့်တယ် ဆိုတာ အဲသည် သေသူဘယ်သူဘယ်ဝါဆိုတာ သိဖို့လိုအပ်လို့ ထည့်တာမျိုး ဆိုရင် ကန့်ကွက်စရာ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သေသူနဲ့ ကျောင်းနေဖက် ဖြစ်ဖူးသူတွေအနေနဲ့ သေသူဟာ သူတို့ရဲ့ အတန်းဖော်ဖြစ်ဖူးမှန်းသိဖို့မှ မဟုတ်ရင် အဲလို ဘွဲ့တွေ လျှောက်ထည့်တာကြီးက အပိုသက်သက်၊ ဝါတာသက်သက်ပါ။

ကျွန်တော်ဆို ကျွန်တော်ရထားတဲ့ ဘီအက်စီဘွဲ့ကို ကျွန်တော့်နာမည် နောက်မှာ ကွင်းစကွင်းပိတ်နဲ့ ထည့်မှာကို သိပ်ရှက်တာ။ အဲသည်ဘွဲ့နဲ့ မတန်မှန်း ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် အသိဆုံးကိုး။

တစ်ခါ အခေါင်းကိစ္စ၊ အဲဒါလည်း ချဲ့တတ်ရင် ချဲ့ကြသလောက် ဇယားရှုပ်တာမျိုးပဲ။ သေသွားပါပြီဆိုမှ အဲသည် အလောင်းကောင်ကြီးက ဘာသိတော့မှာမို့လဲ။ အဲဒါကိုပဲ အလှအပတွေ၊ ခမ်းခမ်းနားနားတွေ လျှောက် လုပ်လို့ လုပ်ကြပြန်သေးတယ်။

ပြီးရင် အသုဘမှာ ငိုကြွ ယိုကြွ တက်ကြွ ချက်ကြနဲ့။ ရှင်နေတုန်း ကဖြင့် အဲသည့်လူနဲ့ တည့်အောင်မနေခဲ့သူကလည်း သေပြီဆိုမှ အလွမ်းတွေ စွတ်သယ်နေတာလည်း ရှိသေးတယ်။ တချို့ မိန်းမတွေများဆို တကယ့် အကယ်ဒမီဆုအကြီးကြီးတွေ ပေးထိုက်အောင်ကို ငိုတဲ့နေရာ၊ လွမ်းတဲ့ နေရာမှာတော်ကြတာ။ တကယ်က ဟုတ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ တကယ့်ကို တစ်မိမ့်ခံစားပြီး ငိုတဲ့သူ၊ လွမ်းတဲ့သူတွေလည်း မရှိဘူးလို့ မပြောပါဘူး။ ရှိကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ သေမှငိုနေ၊ လွမ်းနေတာကို ဘယ်လိုမျှခံစားလို့မရဘူး။ နေရသခိုက်လေးမှာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ချစ်ချစ်ခင်ခင်၊ ကြင်ကြင်နာနာ၊ ဖေးဖေးမမသာ နေခဲ့ကြမယ်ဆိုရင် သေမှ စွတ်ငိုပြနေစရာအကြောင်း သိပ်မရှိတော့ဘူးလို့ မြင်တယ်။

တစ်ရက်က ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီးတစ်ယောက် လုပ်ပုံကိုတော့ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ သာဓုခေါ်မိရပါတယ်။ ဦးကျော်မင်းဆိုတဲ့ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ လူပျိုကြီးရဲ့ ဒါနပါ။ ဖြစ်ပုံက သူတို့ တက္ကသိုလ်တုန်းက အတန်းဖော် တစ်ယောက် သွေးကင်ဆာရောဂါနဲ့ ဆေးရုံမှာသေကောင်ပေါင်းလဲဖြစ်နေ တာကို ကြားသိရတယ်တဲ့။ ဒါနဲ့ ဝေဒနာရှင်ရဲ့ သူငယ်ချင်းတွေအားလုံး ငွေစုလိုက်ကြတော့ စုစုပေါင်း တစ်သိန်းခုနစ်သောင်းရတယ်ဆိုပဲ။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေလူပျိုကြီးက နှစ်သောင်းထည့်ဝင်သတဲ့။

တကယ့်ကို သာဓုခေါ်အပ်တဲ့ ဒါနမျိုးပါ။ သေသွားမှ အသုဘ အကူငွေ ပေးတာထက်စာရင် အခုလို ရှင်နေဆဲကာလမှာ တတ်အားသမျှ ကူညီကြတယ်ဆိုတာက ပိုအဓိပ္ပာယ် ရှိ၊ ပိုလည်းထိရောက်တယ်လို့ မြင်မိတဲ့ အတွက် သာဓုအကြိမ်ကြိမ် ခေါ်မိရသလို၊ ကြားရတာနဲ့ကို ပီတိဖြစ်ရတယ်။

အခု ကျွန်တော့်စာကို ဖတ်ဖြစ်သွားကြတဲ့ စာဖတ်သူများထဲကလည်း အဲသည်လိုပဲ သေမှငိုကြ၊ လွမ်းကြမယ့်အစား ရှင်နေသခိုက်လေးမှာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ဖေးဖေးမမ၊ ချစ်ချစ်ခင်ခင် နေချင်စိတ်ကလေး

တွေ ပေါက်လာသူများ တစ်ယောက်တလေလောက် ပေါ်လာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် သည်စာကို ရေးလိုက်ရကျိုးနပ်ပါပြီ။

(မိတ်ဆွေများ ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်သေသွားရင်လည်း ဘယ်သူမျှ ကျွန်တော့် အသုဘကို တခုတ်တရ လာရှုံ့မနေကြပါနဲ့။ အကူငွေတွေ ဘာတွေလည်း လာပေးမနေပါနဲ့။ အဲသည်အခါကျ ပေးမယ်လို့မှန်းထား တာကို အခုကတည်းက ကျွန်တော့်ကိုလာပေးရင် ပေးထားကြပါလား ခင်ဗျား။ ရှင်တုန်းသုံးရတာ ပိုအရသာရှိလို့ပါနော့။)

(တက်လမ်းကျနယ်)

စာရေးသူ၏
စာပေနှင့် ဘဝဖြစ်စဉ်မှတ်တမ်း

၁၉၅၇ ။နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့က မန္တလေးမြို့၊ အမေရိကန်ဆေးရုံ
မှာမွေးဖွား။ အဘ ဦးစိန်မောင်၊ အမိဒေါ်သောင်းမေတို့ရဲ့ မွေးချင်း
အလျဉ်းမရှိတဲ့ တစ်ဦးတည်းသောသား။ အမည်ရင်း အောင်သိန်းကျော်
(အမေ့တက်က အဘွားပေးတဲ့နာမည်)။ မြန်မာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ။

၁၉၆၂-၆၃။မန္တလေးမြို့၊ စိန့်ဂျိုးဇက် ဆေးကုသရုံတွင်ကျောင်းမှာ မူကြိုအနိမ့်တန်း
စတင်နေ။

၁၉၆၃-၆၄။ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့၊ စိန့်ဂျိုးဇက်သာသနာပြုကျောင်းမှာ
မူကြို အလတ်တန်းနဲ့ အမြင့်တန်းတက်။

၁၉၆၄-၆၇။ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ်၊ လောမလောအစိုးရအလယ်တန်း
ကျောင်းမှာ ပထမတန်းမှ တတိယတန်းထိ ပညာသင်။

၁၉၆၇-၆၈။ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီးမြို့၊ အမှတ် ၃ အစိုးရအထက်တန်း
ကျောင်းမှာ စတုတ္ထတန်းကို ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစားနေရင်းတက်။
ကဗျာရွတ်ပြိုင်ပွဲမှာ ပထမဆုရ။ ဦးဖိုးကျားရဲ့ 'ကောလိပ်ကျောင်းသား
မောင်သောင်းဖေ' ကျောင်းပြဇာတ်မှာ မောင်သောင်းဖေအဖြစ်ဝင်ရောက်
သရုပ်ဆောင်။ ကျောင်းနဲ့ရံကပ်စာစောင်မှာ ကဗျာနှစ်ပုဒ် ဝင်ရေး။

၁၉၆၈-၆၉။ မန္တလေးမြို့ အမှတ် ၉ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းမှာ ပဉ္စမတန်း
ကို ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစားအဖြစ် နှစ်တစ်ဝက်၊ နေ့ကျောင်းသား
အဖြစ် နှစ်တစ်ဝက်တက်ရောက်အောင်မြင်။ ကျောင်းဘင်ခရာတီးပိုင်း
မှာ ပလ္လေဝင်မှုတ်ပြီး အခြေခံ ဂီတသင်္ကေတများကို သင်။

၁၉၆၉-၇၅။ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင် အမှတ် ၆ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း
မှာ ဆဋ္ဌမတန်းမှ ဒသမတန်းထိတက်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှာ ဂစ်တာ စတီး။
။ ၁၉၇၃ ခုနှစ် လုပ်အားပေးစခန်းသိမ်းပွဲတွင် သီချင်းတစ်ပုဒ်ရေးသား
ပြီး သီဆို တင်ဆက်။

။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှာ 'ရာမ(ဘူမိဗေဒ)'၊ 'မောင်မောင်ဇေ' တို့ ပူးပေါင်း
ထုတ်ဝေသော 'နေနန်းသိရ်လော၊ ကန်မှာသော်ဝိ' လက်လှည့်ကဗျာ
စာအုပ်မှာ ကဗျာ ၃ ပုဒ် ဝင်ရေး။

၁၉၇၅ ။ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲဖြေရခါနီး ၃ လ အလိုမှာ ရည်းစားထားတဲ့ကိစ္စကို
အကြောင်းပြုပြီး ဖခင်နဲ့ အကြီးအကျယ် သဘောထားကွဲလွဲကာ
အိမ်ပေါ်က ဆင်း။ အိမ်ပြေးဘဝနဲ့ စာမေးပွဲဖြေပြီး စာမေးပွဲကို
အင်္ဂလိပ်စာ၊ ရူပဗေဒ ဂုဏ်ထူးနှစ်ဘာသာနဲ့အောင်။ အောင်စာရင်း
ထွက်ပြီး နောက်နှစ်ရက်နေမှ အိမ်ကိုပြန်သွား။

၁၉၇၅-၇၉။ ရန်ကုန် ပိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ တက္ကသိုလ်မှာ ရူပဗေဒအဓိကဘာသာတွဲဖြင့်
တက်ရောက်။ ၁၉၇၅-၇၆ ရန်ကုန်ပိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ် နှစ်လည်
မဂ္ဂဇင်းမှာ 'ပြည်တန်' ကလောင်အမည်နဲ့ စာညွှန်တစ်ပုဒ်၊ ၁၉၇၆-
- ၇၇ မှ ၁၉၇၈-၇၉ အထိ နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်းသုံးအုပ်မှာ အဲသည့်နာမည်
နဲ့ပဲ ဝတ္ထုတို ၃ ပုဒ်၊ ၁၉၇၉-၈၀ နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်းမှာ အဲသည့်နာမည်
နဲ့ပဲ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးသား။

၁၉၇၆ စက်တင်ဘာလမှာ ဖခင်ဦးစိန်မောင် ပျောက်သုံးပြီးနောက်
ကိုယ်ပိုင်အငှားယာဉ် (ပရိုက်မှိုတ်ထ်တက္ကစီ) သမားအဖြစ် အသက်မွေး
ဝမ်းကျောင်းဘဝ စတင်။

၁၉၇၇ ခုနှစ်မှာ စန္ဒရားကို နိုင်ငံတကာသုံးသင်္ကေတနဲ့ သင်ယူ။

အပျော်တမ်းတီးဝိုင်းလေးတွေမှာ ဧည့်သည်အဆိုရှင်အဖြစ် ဝင်ရောက်
သီဆို။

၁၉၇၉ မှာ ရွှေဝယ်ရောင်းလုပ်ရင်း ကန်တော်လေးက အဲတုန်းက
နေအိမ်မှာ စာအုပ်အငှားဆိုင်ဖွင့်။

၁၉၈၀ ။သောင်းပြောင်းတွေလာ မဂ္ဂဇင်းမှာ ပြည်တန် ကလောင်အမည်နဲ့
'စိန်မောင်စွမ်းရည်ဖတ်ဖို့' ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးက ပထမဆုံး ပြင်ပ
စာနယ်ဇင်း ပုံနှိပ်စာမူ။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှာ အယ်လ်ပီဂျေတီးဝိုင်းနဲ့ ဦးဘသိန်း စတူဒီယိုမှာ
ကိုယ်တိုင်ရေး၊ ကိုယ်ပိုင်သံစဉ် ဖီချင်းတစ်ခွေစာ သွင်းယူဖြန့်ချိ။
(ခွက်ခွက်လန်သွား)။

နိုင်ငံတကာ ဂီတသင်္ကေတသင်တန်း တက်ရောက်။
ကားဝယ်ရောင်းအလုပ်ကိုလည်း လုပ်ကိုင်။

၁၉၈၀-၈၃။မှတ်ပုံတင်ရှေ့နေသင်တန်းတက်ရောက်အောင်မြင်။

၁၉၈၀-၉၈။အင်္ဂလိပ်စာ ကျူရှင်ဆရာအဖြစ် အသက်မွေး။ အလုပ်သင်ရှေ့နေ၊
အထက်တန်းရှေ့နေအဖြစ် ၆ နှစ် ဆောင်ရွက်ပြီး တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
ဖြစ်လာ။

၁၉၈၁-၈၂။နိုင်ငံခြားဘာသာသင်သိပ္ပံမှာ ပြင်သစ်ဘာသာသင်တန်း ပထမနှစ်
အချိန်ပြည့်တက်ရောက်။

၁၉၈၁ ခုနှစ်မှာ သံတမန်များဦးစီးတဲ့ ရန်ကုန်အပျော်တမ်းပြဇာတ်
အသင်းမှာ အသင်းဝင်အဖြစ် စတင် ဝင်ရောက်ပြီး အင်္ဂလိပ်စာရေးပြော
ပြဇာတ်များမှာ ဆက်တိုက် ဝင်ရောက်သရုပ်ဆောင်။

၁၉၈၃-၈၈။ပြင်သစ်သံရုံး၊ ယဉ်ကျေးမှုဌာနက ဖွင့်လှစ်ပို့ချတဲ့ ပြင်သစ်ဘာသာ
သင်တန်းကို တက်ရောက်ပြီး ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ဆိုဘောန်တက္ကသိုလ်ကလေး
အပ်တဲ့ လက်တွေ့ အသုံးချပြင်သစ်ဘာသာ ပထမဒီဂရီကို ဆွတ်ခူးရရှိ။

၁၉၈၆ မှာ 'ရန်ကုန်အပျော်တမ်းပြဇာတ်အသင်း' ရဲ့ အလုပ်အမှုဆောင်
အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းကျင်းပတဲ့ ပြင်သစ်ဘာသာသင်တန်း
နှစ်လည် ဖျော်ဖြေရေး အစီအစဉ်တစ်ခုလုံးကို ညွှန်ကြားပြီး ပြဇာတ်
တစ်ပုဒ်မှာ အဓိကဇာတ်ဆောင်အဖြစ် သရုပ်ဆောင်ကာ ပြင်သစ်လို
ကိုယ်တိုင်ပြန်ဆိုထားတဲ့ မြန်မာသီချင်းကိုလည်း သီဆိုတင်ဆက်။

၁၉၈၇

။ ဗြိတိသျှအမျိုးသမီး 'စန္ဒြာ' (သွေးကင်ဆာရောဂါဖြင့် ၁၉၈၉ ခုနှစ် တွင်
ကွယ်လွန်သွားသူ)ကို ခေါင်းဆောင်မင်းသမီးတင်ကာ အစမှ အဆုံးတိုင်
အင်္ဂလိပ်လို သီဆိုပြီး ပြက်လုံးများကိုလည်း အင်္ဂလိပ်လိုသာထုတ်တဲ့
မြန်မာအငြိမ့်ကို ရန်ကုန်မြို့ရှိ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဗြိတိသျှသံရုံး
ကဇာတ်ခန်းမမှာ ၃ ည တင်ဆက်ကပြ။ အငြိမ့်အစီအစဉ် တစ်ခုလုံးကို
ရေးသား၊ စီစဉ်ညွှန်ကြားပြီး ကိုယ်တိုင်လည်း လူရွှင်တော်အဖြစ်ပါဝင်။
ကွယ်လွန်သူစာရေးဆရာ စိန်ခင်မောင်ရီဦးစီးတဲ့ ရုပ်မြင်သံလွှင့်
မဂ္ဂဇင်းမှာ ပွဲဦးထွက် ဂီတဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးကို ရေးသားပြီး
'ဆူဒိုနင်' ကလောင်အမည်ကို စတင်ခံယူ။ ၃ အုပ်ထွက်ပြီး အဲသည့်
မဂ္ဂဇင်းလေး ရုပ်သွားတဲ့အခါ ဆရာစိန်ခင်မောင်ရီရဲ့ နှုတ်ဖြင့်စောင်မမှုနဲ့
မဟေသီမဂ္ဂဇင်းမှာ ဂီတဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးတွေ ပင်တိုင်ဝင်ရေး။

၁၉၈၈

။ မေလမှာ မုံရွာသူ မစန္ဒာနဲ့ အိမ်ထောင်ကျ။
ဇူလိုင်လဆန်းမှာ ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ရဲ့ ဘာသာပြန်အဖြစ် စတင်
အမှုထမ်း။

၁၉၈၉

။ ရုပ်ရှင်မင်းသား၊ စာရေးဆရာ၊ အဆိုတော်ဝင်းဦး ဣယ့်လွန်သွားပြီး
နောက် မဟေသီမဂ္ဂဇင်းမှာ ဝင်းဦး အမှတ်တရအဖြစ် 'သူတို့ပြောပြတဲ့
ဝင်းဦးအကြောင်း' ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဝင်းဦးနဲ့ ထိစပ်ပတ်သက်ဖူးသူများကို
တွေ့မေးကာ အခန်းဆက် ရေးသားတင်ဆက်။ 'မန်တာခမ်း' ကလောင်
အမည်ခွဲကို စတင်သုံးစွဲ။
'ရန်ကုန်အပျော်တမ်းပြဇာတ်အသင်း' အမှုဆောင်အဖွဲ့မှာ ဘဏ္ဍာရေးမှူး
တာဝန်ယူ။
နိုဝင်ဘာလမှာ သမီး 'များ' ကို မွေး။

ဒီဇင်ဘာလ နာတာလူးပွဲတော်မှာ အင်္ဂလိပ်လိုကတဲ့ မြန်မာအငြိမ်ကို တင်ဆက်ပေးဖို့ ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီးက မေတ္တာရပ်ခံလို့ ပြုပြင် ရေးသား စီစဉ် ကပြပေး။

၁၉၉၀ ။အခြား စာနယ်ဇင်းများမှာလည်း ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုများ စတင်ရေး။ အေဒီမီဒီယာက ထုတ်ဝေတဲ့ သတင်းစီဒီယိုတီတိဇွေများမှာ နောက်ခံ စကားပြောပေးတာ စတင်။

‘ရန်ကုန်အပျော်တမ်းပြဇာတ်အသင်း’ ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ယူ။

၁၉၉၁ ။ဇူလိုင်လမှာ သား ‘လွှား’ ကို မွေး။

နိုဝင်ဘာလမှာ ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ ဘာသာပြန်ရာထူးကနုတ်ထွက်ပြီး ဒီဇင်ဘာလမှာ သြစတြေးလျသံရုံး ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံအဖြစ် စတင်အမှုထမ်း။ ‘ရန်ကုန်အပျော်တမ်းပြဇာတ်အသင်း’ ကို ဖျက်သိမ်း။

၁၉၉၄ ။ဇူလိုင်၊ မန္တလေးတိုင်း၊ ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်၊ ယင်းတော်ရွာအနီး၊ ရန်ကုန် -မန္တလေးသွား အဝေးပြေးလမ်းပေါ်မှာ ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပွားပြီး ယာ ဘက် တင်ပါးဆုံခွက် ကွဲအက်သွား။ ဖိလ ကြာမျှ အိပ်ရာထက် ပက်လက်နေခဲ့။

၁၉၉၇ ။စာပေလောက စာအုပ်တိုက်အတွက် သူငယ်တန်းအဆင့် အင်္ဂလိပ်စာ အသံထွက် လေ့ကျင့်ခန်း တီတိဇွေများကို ရေးသားစီစဉ် အသံသွင်း ထုတ်လုပ်။

သြစတြေးလျ သံရုံးရဲ့ ကွန်ပျူတာ ကွန်ယက် ဆက်သွယ်ရေး လက်ထောက်တာဝန်ခံ တာဝန်ကို ပူးတွဲထမ်းဆောင်။

၁၉၉၈ ။‘သားငယ်သမီးငယ်များ ပွဲပြင်ထိန်းကျောင်းခြင်းအနုပညာ’ အမည်ရှိ စာအုပ်ကို စာပေလောက စာအုပ်တိုက်က ထုတ်။

ဇူလိုင်လမှာ ဆင်းဒစ်ခံအလှကုန်လုပ်ငန်းအတွက် အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် စတင်ဆောင်ရွက်ပေး။

နိုဝင်ဘာလမှာ သြစတြေးလျသံရုံး၊ ပြန်ကြားရေးနဲ့ သုတေသနအရာရှိ ရာထူးသို့ တိုးမြှင့်ခံရ။

။ဧပြီလမှာ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်ပူမြို့မှာ ဒေသတွင်းကွန်ပျူတာ ကွန်ယက်ဆက်သွယ်ရေး စီမံရေးရာ တာဝန်ခံသင်တန်းတက်ရောက်။ နိုဝင်ဘာလနဲ့ ဒီဇင်ဘာလမှာ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့၊ မော်လီပူခဲ ကမ်းခြေမြို့နဲ့ ခယ်န်ဘာရာမြို့တော် အမျိုးသားတက္ကသိုလ်တို့မှာ ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ ပွဲပြီးမှုသင်တန်း၊ ဓမ္မရာပါ အခွင့်အရေးသင်တန်းများ တက်။

ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရဲပုံငွေအဖွဲ့က ထုတ်ဝေတဲ့ 'ဘဝတွက်တာ သိမှတ်စရာ' စာအုပ်ကို ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်။

နှစ်ဆန်းကစပြီး 'အတ္တကျော်' ကလောင်အမည်ကို စတင် သုံးစွဲ။

၁၉၉၉-၂၀၀၀။ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ငါးသုံးလုံးစီးကရက်ရဲ့ ပွဲအတော်များများ၊ ပုစိလစ်စ် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းရဲ့ ပွဲအတော်များများ အပါအဝင် အခမ်း အနား အများအပြားမှာ ဆောင်ရွက်၊ ရုပ်သံကြော်ငြာများအတွက် လည်း နောက်ခံစကားများ ပြောပေး။

'မစားကောင်းတဲ့အသီး' (ကျော်ဟိန်း၊ ခိုင်သင်းကြည်)၊ 'စူးနစ်နင်နဲစွာ' (လူမင်း၊ မျိုးသန္တာထွန်း)၊ 'တစ်ခြမ်းတည်း' (လူမင်း၊ ခိုင်သင်းကြည်) နဲ့ 'နိုးသွားမှာစိုး' (လူမင်း၊ အိန္ဒြာကျော်ဇင်) ဝိဒီယိုဇာတ်ကားများ အတွက် ဇာတ်ညွှန်းရေး။ 'တစ်ခြမ်းတည်း'နဲ့ 'နိုးသွားမှာစိုး'မှာ စည်သည်အဖြစ် ဝင်ရောက် သရုပ်ဆောင်။

၂၀၀၁။ ရောသ်မဲန် စီးကရက်ရဲ့ အစီခံထုတ်စက်လမ်းညွှန် ကွန်ပျူတာ စီဒီ ဇာတ်ပြားအစီအစဉ်ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြီး နောက်ခံစကား လည်း ပြောပေး။ (အက်ခံထာမိဒီယာက စီစဉ်ပါတယ်။)

အသက်မွေးမှု။ ပြန်ကြားရေးနဲ့ သုတေသန အရာရှိ၊ ဩစတြေးလျသံရုံး။
ကုသိုလ်ဖြစ်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်က စတင်ပြီး လူမှုရေးပြဿနာ၊ အိမ်ထောင်ရေး ပြဿနာရှိသူများကို 'ဆက်ဆံရေးအတိုင်ပင်ခံ' အဖြစ် အခမဲ့ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးပေးနေ။

အမြဲလိပ်စာ။ ၂၄၆၊ ပထမထပ် (ယာ)၊ ၃၉ လမ်း၊ ရန်ကုန်။ (နေအိမ်လိပ်စာ မဟုတ်၊ စာရေးဆက်သွယ်ဖို့လိပ်စာသာ ဖြစ်ပါတယ်။)

စာပေလောကစာအုပ်တိုက်တွင် ရရှိနိုင်သည့် စာအုပ်များ

၁။ တိုးတက်ခြင်းဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့်	ချစ်ဦးညို	၂၅၀
၂။ သောကကင်းဝေးနေနိုင်ရေး	တက်တိုး	၈၅၀
၃။ အချစ်နှင့် စိတ်ပညာ	တက်တိုး	၄၀၀
၄။ အိမ်သုံးဆေးအသုံးနှင့်အပြစ်	ဉာဏ်မိုး	၄၀၀
၅။ အမွေ	ဦးအောင်သင်း	၂၀၀
၆။ မိတ္တမလင်္ဂကာ	ဦးနု	၁၀၀၀
၇။ အောင်မြင်ရေးအတွေးအခေါ် ၅၀	ချစ်ဝင်းညွန့်	၂၅၀
၈။ ချက်ပြုတ်နည်းစွယ်စုံ	ခင်(တိုင်းရင်းမေ)	၄၀၀
၉။ သားငယ်သမီးငယ်ထိန်းကျောင်းခြင်း	ဆုဒိုနိုင်	၃၅၀
၁၀။ မိမိအစွမ်းကို ယုံကြည်ပါ	ချစ်ဝင်းညွန့်	၂၅၀
၁၁။ မြန်မာ့ဆေးမြီးတိုများ	နေဝင်း(လန်ဒန်)	၂၅၀
၁၂။ တိုင်းပြည်နုနုမှန်တိုင်းထန်	ဗိုလ်မှူးကြီးတင်မောင်	၃၀၀
၁၃။ အောင်မြင်ခြင်းပျော်ရွှင်ခြင်း	ဒေါက်တာမတင်ဝင်း	၃၀၀
၁၄။ လောကဓံနှင့်လမ်းလျှောက်ထွက်ခြင်း	ချစ်ဦးညို	၁၇၅
၁၅။ လူဝါးဝတယ်	သာဓု	၇၀၀
၁၆။ ရူပနန္ဒီ ရုပ်ကလျာဏီ	ရွှေဥဒေါင်း	၇၅၀
၁၇။ မြန်မာပြည်တွင်စစ်ဆေးသောအမှုများ	ဒေါ်အမာ	၄၀၀
၁၈။ လူငယ်နဲ့အချစ်	လူထုစိန်ဝင်း	၂၅၀
၁၉။ ကာမတဏှာ	ဦးနု	၈၅၀
၂၀။ ကျွန်တော့်ဘဝဇာတ်ကြောင်း ၁	သော်တာဆွေ	၇၀၀
၂၁။ သားငယ်ရွယ်လူးသိစေဦး	သက်လုံ	၃၀၀
၂၂။ ကျွန်တော့်ဘဝဇာတ်ကြောင်း ၂	သော်တာဆွေ	၇၀၀
၂၃။ အဓိပတိဟင်းချက်နည်း	နန်းစန်းစန်းအေး	၄၀၀
၂၄။ အက်ဆေးချစ်သူ	မင်းလှ	၃၅၀
၂၅။ ဇာနည်မယ်ပုံပြင်များ	ဒေါ်စောရင်	၂၀၀
၂၆။ အကြောင်းအကျိုးအကောင်းအဆိုး	ချစ်ဦးညို	၁၇၅
၂၇။ လက်ခံလိုက်စမ်းပါတကယ့်အနုပညာ	အောင်သင်း	၁၅၀
၂၈။ မီးရောင်အောက်ကိုဝင်လျှင်	မိုးမိုး(အင်းလျား)	၄၀၀
၂၉။ မိန်းမနှင့် ...	ခင်ဆွေဦး	၂၅၀
၃၀။ ကျွန်တော့်ဘဝဇာတ်ကြောင်း ၃	သော်တာဆွေ	၁၀၀၀
၃၁။ မင်္ဂလာနှင့်အခြားအစမ်းစာများ	တိုက်စိုး	၄၀၀